

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyílt-teret díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**

<b>helyben hátköz hordóval</b>	
Egy hóra	1.20 kor
Negyedévre	3.60 "
Félévre	7.00 "
Egész évre	14.00 "
<b>postai szátküldéssel</b>	
Egy hóra	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.00 "
Egész évre	18.00 "

**Egyes szám 6 fillér**

Mulatságok, báli kimutatások, és magán-közlemények díja soronként 60 fillér.

Megjelenik délután 4 órakor

Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

# Világháború!

Oroszország mozgósítására  
Németország is mozgósítással felelt!

Hollandia is mozgósított!

Folyik a harc Belgrád körül.

Hazahívják külföldről a tartalékosainkat.

Az egymás után érkező táviratok a helyzet egyre fenyegetőbbre fordulásról számolnak be. A világháború most már kikerülhetetlennek látszik. Ma reggelig a következő táviratokat kaptuk:

*Budapesti tudósítónk távirati jelentése*

július 31. d. u. 5 óra

Bécs Vasárnapi munkaszünet fölfüggesztése küszöbön áll.

Berlin. Ma késő éjjel egybehívták a német államok szövetség tanácsát. Németországban elérkezett az elhatározás döntő pillanata. A döntést mára várják.

Pétervár. Oroszországban egy új balkáni szövetség létrehozásán fáradoznak.

Budapest. A külföldi lapokban a monarchia kormányai hirdetéseket tettek közzé, melyekben a világ minden részében élő hadköteleseinket hazahívják.

Bukarest. Cernin Oitokárt, a monarchia nagykövétét tegnap két óras kihallgatáson fogadta a román király.

Liptófalvi

június 31. este 11 óra.

A Budapesti Közlöny holnapi száma nem hivatalos részében a következőket publikálja: Hivatalos értesülés szerint Ö császári és királyi felsége a hadsereg, a hadi tengerészet és a két honvédség általános mozgósítását, valamint a népfőkelés fölhívását és mozgósítását legkegyelmesebben elrendelt. Ez intézkedésre az orosz részről elrendelt mozgósítás adott okot. Az általános mozgósítás semmiféle támadó célnél nem foglal magában, hanem kizárólag óvatosságból foganatosított intézkedésről van szó, amit a monarchia védelme elengedhetetlenül megkíván. Schlusek József és Schill János, maerisch-schönbergi határvasdászok a középső Drinánál átúszták a megáradt folyót és elpusztították az ellenséges parton levő szeb telefonvezetékeket. Ez a hőstett megérdemli, hogy véderőnk annalesibein följegyezzük.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Budapesti tudósítónk távirati jelentése

éjjel 12 óra.

Zimony: Tegnap éjjel a harc Belgrád alatt újból megkezdődött. Zimony teljes sötétségben volt. A vasúti hidat a sötétség leple

alatt ellenséges csapatok közelítették meg, de a hajókról fölfedezték őket és heves ágyútűzelést kezdtek. A szerbek igen nagy veszteséggel elmenekültek. Csapatunk több mint 24 órán keresztül állottak tüzbén. Éjjel félegykor a Száva hídjánál új harc támadt. Tizenegy shrapnell löttünk a szerbekre, akik nemsokára abbahagyták a tűzélést.

Berlin: A pétervári német nagykövettől ma az a hír érkezett, hogy az orosz hadsereg és flotta általános mozgósítását elrendelték. Erre Vilmos császár is elrendelte az általános mozgósítást. A fenyegető háborús veszélyt jellemzi, hogy a határon megtették az összes katonai intézkedéseket. Németországban teljes a hadiállapot. A vasutvonalakat katonai csapatok őrzik, a posta és táviró torgalmat korlátozták. Ezúfán már csak az ostromállapot ki-hirdetése következhetik.

Liptófalvi.

Budapesti tudósítónk távirati jelentése

augusztus 1. éjjel 1 óra.

Hága. Vilma németalföldi királynő délután félkettőkor elrendelte az azon-nai általános mozgósítást.

London. A Reuter ügynökség arról értesül, hogy az orosz mozgósítás még nem jelenti a monarchiával való diplomáciai viszony megszakítását.

Liptófalvi.



Augusztus 1. reggel 7 óra.

**London:** Grey államtitkár a parlamentben kijelentette, hogy Oroszország elrendelte az általános mozgósítást, de tudomása szerint a többi hatalmak részéről nem történt hasonló lépés.

**Szofia:** A bolgár kormány ismételtén utasította külföldi követeit, hogy hozzák az illető kormányok tudomására a következőket: Bulgária az Ausztria-Magyarország és Szerbia közt folyó háborúban szigorúan semleges marad.

**Berlin:** A birodalmi bank a kamatlábat négyről öt százalékra, a lombard kamatlábat öt és fél sőt hat százalékra emelték. Az érték-tözsédét a tőzsdetanács határozatára azonnal bezárták.

Liptóva.

## Az általános mozgósítás.

A kormány rendeletéből a város hatósága ma a következő hirdetményeket tette közzé:

### Mozgósítási hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi felsége a közös hadseregnek, hadi tengerészetnek, mindkét honvédségnek és a bosnyák-hercegovinai csapatoknak általános mozgósítását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott. Ennek folytán és a kiadott egyéb legfelsőbb parancsok végrehajtásául elrendeltetik: A nem tényleges állományu egyének bevonulása. Valamennyi nem tényleges állományu egyén e hirdetménynek tartózkodási községében való közhírré tétele után legkésőbb 24 óra alatt elindulni és a legrövidebb uton bevonulni köteles. A legénység a katonai vagy honvéd igazolvány könyvbe bevezetett felszerelési állomásra, a havidíjasok és az ajánlati lappal ellátott legénység ajánlati lapjaik adatai szerint vonulnak be. A folyó évben besorozott, de még állományba nem vett ujoncok és póttartalékosoknak állományba vétele és bevonulása. A folyó évben besorozott de még állományba nem vett ujoncok és póttartalékosok az első mozgósítási napon valamennyien állományba vétetnek.

Ezen ujoncok és póttartalékosok közül azok, akik Galiciában, Bukovinában és Dalmáciában, továbbá Bereg-, Máramaros-, Szabolcs-, Ugocsa-, Ung- és Zemplén vármegyékben tartózkodnak, vagy ugyanott illetékesek (honilletékesek), e hirdetmények tartózkodási községükben való közhírré tétele után legkésőbb 24 óra alatt elindulni és a legrövidebb uton tartózkodási helyük hadkiegészítő kerületi parancsnokságához bevonulni tartoznak. Azok

akik tudják, hogy a honvédséghez tartoznak a honvéd kiegészítő parancsnoksághoz vonulnak be.

A többiek a behívást bevárni tartoznak.

1. A külföldön tartózkodók bebvásukról közvetítő személyeik által azonnal értesítendők
2. A bevonulók a vasutakat és gőzhajókat igazolványi okmányaik (katonai vagy honvéd igazolványi könyv stb.) előmutatása mellett szabadon használhatják.

Azon bevonulók, kiknek ezen okmányuk nincs még és bevonulásuk alkalmával a vasutat vagy gőzhajót kell hogy igénybe vegyék, elindulásuk előtt a községi előjárásnál jelentkezni tartoznak, amelynél szabad utazásra jogosító **Igazolójegy** gyel láttatnak el.

### Hirdetmény.

Miután Ő Felsége az általános mozgósítást elrendelte s a látogatás már megtörtént, közhírré teszem, hogy a nyilvántartó lappal ellátott lovakat a lótulajdonosok a nyilvántartó lapban megjelölt átadási helyre azonnal kötelesek elővezetni.

Nagykanizsán, 1914 július 31.

Dr. Sabján Gyula s. k.  
polgármester.

# Barta és Fürst

női divat különlegességek  
áruháza az Első Magyar  
Általános Biztosító Társaság palotájában

# aug. 1-én Megnyílik

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

## A zágrábi ostromállapot.

ágrábi tudósítók jelentése.

Mióta ostromállapotban van a város, azóta repd van. Bár az itteni kereskedőkre nagyon is érzékenyen foghatni, ha a készüldések befejeztettek, — az iparosoknak ez az aranykora. Majdnem minden műhelyben, gyárban serényen dolgoznak éjjel-nappal a katonaság részére. Kovács, asztalos, lakatos, nyerges, csizmadia, szabó, sapkás, pék stb. mind igénybe van véve, jól megfizetetik és készpénzt kapnak. A cenzura erősen működik. Van olyan lap, melyben 2—3 hasáb üres. A liszt ára már itt is 60 fillér. A város maga árusítja már a mai naptól az eddigi rendes árért.

## Augusztus negyedikén kezdődik a mozgósítás.

Az állomás parancsnokság ma a következő felvilágosítást teszi közzé:

Ő cs. és kir. apostoli Felsége a közös hadsereg, a haditengerészet és mindkét honvédség általános mozgósítását, valamint a népfölkelés felhívását és behívását legkegyelmesebben elrendelte. A legközelebbi tudnivalók a nyilvánosan kifüggesztett hirdetményekből vehetők ki. Az első mozgósítási nap augusztus 4-ike.

**A gyomor és a bél működésében fölmerülő zavaroknak, szorulásnak, aranyérnek gyakran nagy befolyása van az ember életére. S éppen azokra nézve, akik emésztésük rendbehozása céljából naponta kénytelenek segítőszerekhez folyamodni, a természetes Ferenc József keserűviz már kis mennyiségben is valóságos áldás mert enyhén oldó s könnyen hajtó hatását még hosszabb ideig tartó használat után sem veszti el sohasem. A budapesti Medizinsche Presse című orvosi lap tudósítást közöl azokról a valóban meglepő eredményekről, melyeket a Ferenc József víz használata által olyan ideges egyéneknél ért el, kiknek gyengeségét a bélműködésben történő zavarok okozták. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és fűszerüzletben.**

## Nagy Ocassio eladás!

**WEISZFELD  
és FISCHER**

divatáruháza

Nagykanizsa, Főter

Előre haladt idény és óriási raktárunk következtében az összes nyári ujdonságok, u. m. kész bluzok, női kabátok, creponok, napernyők olcsó áron lesznek eladva. Uri szövetek nagy választékban.



# LEGUJABB

## Békés hírek.

— Budapesti tudósítónk táviratai. —

### Németország szimpátiája.

**Bécs.** Öfelségéhez állandóan érkeznek a világ minden részéből hódoló táviratok, főleg a monarchiából és Németországból. Különösen ez utóbbi táviratok örvendeztetik meg az uralkodót.

**Berlin.** A kormány az állatok és a járművek kivételét betiltotta.

### A német mozgósítás.

**Berlin:** A városban a háború híre lázas érdeklődést keltett. A város különböző pontjain nagy tömegek tüntettek a háború mellett. Az a hír, hogy Németország az orosz mozgósításra sürgős ellenintézkedésekkel felelt nagy megnyugvást keltett.

### Döntés 24 órán belül.

**London:** Diplomáciai körökben az a meggyőződés tartja magát, hogy Oroszország 24 órán belül megteszi a döntő lépést és elhatározását közli a hatalmakkal.

### Olaszország mozgósít.

**Róma.** Megbízható forrásból eredő értesülés szerint az általános mozgósítást még ma elrendelik. A hirdetményeket már ki nyomták és az összes előkészületeket megtették.

### Uj hadnagyk.

**Budapest.** A király a Ludovika Akadémia növendékei közül hatvanhármát hadnaggyá nevezett ki.

### Svédország magatartása.

**Berlin:** Gusztáv svéd király ma délelőtt másfélórás rendkívüli kihallgatáson fogadta a német követet, aki innen a külügyminiszteriumba hajtolt és délig tanácskozott a külügyminiszterrel. A tanácskozásokba később a hadügyminisztert is behívták. A hadügyminiszter állami titkárát sürgősen hazarendelték szabadságáról.

### A mámoros Budapest.

A lakosság tegnap egész éjszaka zenés felvonásokkal és nagyszabású tüntetésekkel demonstrálta a főváros lelkes hangulatát. A tömegek különösen a királyt és Vilmos császárt ünnepezték. A benvonult hozzátartozói részére nagyarányú gyűjtés folyik. Augusztus főhercegnő 5000, a hercegprímás 10,000 koronát adományozott. A bankok kivétel nélkül hozzájárultak a gyűjtéshez 50 koronától 20,000 koronáig.

### A Vatikán a békéért.

**Róma.** A Vatikán akkreditált követi utasítás kaptak, hogy az érdekelt hatalmaknál közvetítsék a konfliktus békés megoldását.

### Tüntet az olasz nép.

**Róma:** A sajtó a legnagyobb szimpátia hangján ír a monarchia megtorló eljárásáról. Tegnap este több ezer főnyi tömeg élette első Ferenc Józsefet a magyar-osztrák nagykövetség palotája előtt.

### Oroszország békét akar?

A külügyminiszter a monarchia nagyköveteinek határozottan kijelentette, hogy kormánya Belgrád megszállását nem tekinti casus belli-nek, azonban garanciát kér arra nézve, ha a háború Szerbia alulmaradásával végződnék, hogy csak teljesíthetőnek tartott feltételeket kelljen teljesítenie.

### Francaország nem mozgósít.

**Páris.** A kormány félhivatalosan a legerélyesebben megcafolta a mozgósításról elterjedt híreket.

### A francia szocialisták a békéért.

**Brüsszel:** A nemzetközi szociáldemokrata irodának tegnap este tartott összejövetelén Jaurés, a szocialista párt vezére beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy biztosíthatja Európáról, hogy a francia kormány a békéért dolgozik s a békét akarja.

### A moratórium.

**Budapest:** A magyar kormány ma rendeletileg hozta a közönség tudomására, hogy tízennégy nap moratóriumot léptettek életbe.

### Az angol közvélemény.

**London.** A sajtó egy része elítéli a nagy szláv propagandát, amely homályos érdekeiért kész lenne egész Európát egy világháború örvényébe taszítani, — ha a hatalmak nem örködnének éberen Európa békéje fölött. Oroszország. — írják az angol lapok, — ha tovább is konokul ragaszkodik erőszakos politikájához, magára fog maradni. Az angol sajtó visszautasító hangja mögött az egész angol közvélemény szolidaritása áll.

## HIREK

### Fölfüggesztették a vasárnapi munkaszünetet.

A rendőrfőkapitány ma a következő szövegű hirdetményt tette közzé:

Értesítem Nagykanizsa város közönségét, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 58670/1914. számú rendeletével a hadi állapotokra való tekintettel a f. évi augusztus hó 2-ára és 9-ére eső vasárnapokra úgy az ezt követő hétfői napok reggeli órájára a munkaszünetet az 891. évi XIII. t. c. hatálya alá tartozó mindennemű munkára, üzemre és elárúsításra nézve felfüggesztette.

Ugyanilyen hirdetményen adják tudtára az érdekelteknek a záróra korlátozását is. Ezeztől a keresmákat csupán esti kilenc óráig, a kávéházakat és vendéglőket csupán éjjel 2 óráig lehet nyitva tartani.

— Tóth Zoltán szerkesztő távollétében a szerkesztőség ügyeit Fischel Ernő intézi.

— József főherceg és a háború. Budapesti tudósítónk jelenti: Tegnap este nagy tömeg gyűlt össze Budán, a királyi vár előtt és viharosan élte a királyt, Vilmos császárt és József főherceget. A főherceg a feleségével az erkélyre lépett és mély csöndben, meghatótt hangon köszönt meg a nép szeretetét, majd ezeket mondta: — A kardot kihúztuk. Holnap magam is megyek a harctérre s ha kell, meghalok hazámért. Bizom az Istenben, aki még sohasem hagyta el a magyart. Isten velük! — A főherceg kijelentését a tömeg lelkes éljenzéssel és viharos tapsal fogadta.





**Hadseregünk loyaltitása.** A miniszterelnökségi sajtóiroda ma kommünikét tett közzé, amely szerint a sajtó egy része tévesen értelmezte a Belgrád mellett folyó előharcokbana tüzérsegünk beavatkozásáról szóló tegnapi jelentést és azt írta, hogy tüzérsegünk a még nem erősített várost bombázta. Természetesen a mi részünkön a nemzetközi jog rendelkezéseit sokkal lelkiismeretesebben tartották meg, semhogy azokon ilyen sérelmet ejtett volna. Tüzérsegünk kizárólag a harcoló csapatokra lőtt.

**Bihari Sándor gyűjtése.** Bihari Sándor, a kitűnő és népszerű baritonista esütörtök este gyűjtést indított a harcavoult tartalékosok hozzátartozói számára. A gyűjtés eredményét, 135 koronát már átadta a polgármesternek, aki ezt a nyugtát állította ki róla.

#### NYUGTA.

135 korona azaz Egyszázharmincöt korona, mely összeget Bihari Sándor színész úrtól az általa a bevonult tartalékosok szegény családtagjai részére kiosztás végett gyűjtött összeget, hogy átvettem ezennel elismerem, azzal, hogy ezen összeget a fenti célra a v. pénztárba juttatom, illetve rendeltetésére fordítom.

Nagykanizsa, 1914. július 3-én.

Dr. Sabján,  
polgármester.

Bihari pénteken este újból nagy és lelkes hallgatóság előtt énekelt a Központi szálló erkélyéről. Azután újból összegyűjtött 84 kor. és 8 fillért, amit szintén a polgármesternek adott át.

**Orvosi hír.** Dr. Vajda fogorvos nyári tartózkodásából hazaérkezett és fogorvosi rendeléseit Nagykanizsán Fő ut. 8. sz. alatt újból megkezdte.

**A táviró forgalom korlátozása.** Az elrendelt mozgósítás folytán az olyan magántáviratokat, melyek részben, vagy egészben litkos (összebeszél), betűjegyes, vagy számjegyes nyelven vannak szerkesztve, továbbá az olyan közértelemű magántáviratokat, melyek a kereskedelmi nyelvek rövidítéit kifejezéseit, vagy kereskedelmi jelzéseit tartalmazzák, vagy amelyekben katonai vonatkozású adatok fordulnak elő, a posta és táviró hivatalok nem vehetnek föl, ha pedig tévedésből mégis felvettek, nem továbbíthatnak és nem kézbesíthetnek.

**Népesedés.** A hét folyamán huszonhét kisgyermek születését jelentették be az anyakönyvi hivatalnak.

**Halálozások.** A hét folyamán elhunytak tizenhatan, köztük tizenegy kisgyermek. A vörhenynek és kanyaronak két-két halottja volt. Hatóságainknak ez izgalmas napokban nem szabae megelégedezniük arról, hogy az itthonmaradottak, egészségének megóvására minden intézkedést megtegyenek.

**A Balatoni szövetség tízéves fennállása.** A Balatoni szövetség tízéves fennállásának ünnepére 1914. augusztus 5-én ünnepi nagygyűlést tart a „Baross” gőzhajó fedélzetén. A közgyűlésre számos meghívót bocsátottak ki.

**Tűz.** Ma délben kigyuladt Nemesrádón Tancos Lajos földbirtokos nagy két cselédháza. A cselédgyermek a ház közelében levő trágyadombnál játszottak gyufával, ez meggyuladt a láng átsapott a házukra. A tüzi lárma a faln összefutott s megakadályozta a tűz továbbterjedését.

**Féltve őriz minden anya** kis kedvencét a nyári hőség veszedelmei ellen, melyek a csecsemők közül minden évben oly számos áldozatot követelnek, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban gyermekének Nestlé-fele gyermeklisztet, mely már nemzedékről-nemzedékre sok ezer esetben oly fényesen bevált és akkor nemcsak sok bánatnak, veszi elejét, hanem gyermeke nagyszerű fejlődésében és gyarapodásában is gyönyörködhetik. Próbaborokat kívánatra teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, L. Biberstrasse 117 P.

**Cseresznyelepény** hozzávalók: 50 dg. liszt, 1 csomag dr. Oetker fele sütőpor, 10 dg. vaj, 2 tojás, 1 liter tej vagy tejfel, megfelelő só. Aki edesebben szereti, még 10 dg. cukrot vehet. Készítés: A tésztát a szokott módon elkészítjük s amint kedveljük vékonyabban vagy vastagabban nyújtva a jól zsírozott tepsiibe tesszük. Töltelékkül magtalanított cseresznyét használunk. Ha a cseresznye igen nedvűs, úgy az egész tésztát jól behintjük liszttel és kevés cukorral. Ezen recept 2 közepes nagyságú lepényre elegendő.

**Anyák figyelmébe** százszor is csak azt lehet ajánlani, hogyha gyermekük a 4-5 hónapot elérte és az elválasztás ideje következik, tanulmányozzák a Phosphatine Falières-el való táplálást, azért hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermektáplálás gondjai és feladataival tisztában legyenek. Biztosítani a gyermek erőteljes fejlődését, jó csontképződését és a fogzás zavartalan lefolyását a Phosphatine Falières alkalmazásával lehet a legjobban.

**Biztos gyógyhatás.** Mindazon, akik rossz emésztés vagy székrekedés következtében lefáradásban, szorulásban, főjtásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a vsjódi „Moll-fele sőd ut. porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. — Széküds naponia ulánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítóól Bécs, I. Tetschenben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítményei gyári jeltvényével és aláírásával kérendő.



### Steckenperd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. — Ezernyi elismrólevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenperd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manpra liliomkrémje (70 fill. egy tubus) Kitűnő szer női kezek gondozására

## SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás vesé- és hólyagbajoknál, közsvenynél, szukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású természetes vasmentes SODIUM-ÉNY.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST

Salvatorpócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

## Valódi brünni szövetek

Nyári és őszi időnyre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú  
Teljes férfruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

1 szelvény 7 kor.  
1 szelvény 10 kor.  
1 szelvény 15 kor.  
1 szelvény 17 kor.  
1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt feleke szalonruhához 20.- K-ért, szelvény fejlődésűvet, torlószerűt, szelvénykiszárl. női kiegész. szelvények női gyári. Szelvények, mint megvárható és szelvény cég mindenütt ismert postaiúgyi rakár

## Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvadász, ha szelvénykiszárl. kiegész. Siegel-Imhof cég, a gyári piácson rendel meg, igen jelentős. Szabott, legelősebb árak. Országos választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesleg friss árban

**Szilágyi Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb rovatkolt alumínium kupengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth” és „Hegyalja” borsajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszekerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri az 1906. évi nagyváradi, 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági és az 1904. évi pécsi orsz. kiállításokon a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. — A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fenntartott nyilvános, három évfolyamu

**Női Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban**

Beiratkozási vizsgák. Állásbejelentés. Intézmény. Beiratkozási kérelmek küld. AZ IGAZGATÓSÁG.

Felölös szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.



az elasztikus cipősarok

**PALMA**

figyelje meg TARTÓSSÁGÁT



**Köszönetnyilvánítás**

Mindazoknak, akik felejthetetlen szeretett Férjem illetve édes Atyánk elhunytá alkalmával nagy fájdalomunk enyhítésére szítek, ezúton is mély köszönetünket fejezzük ki.

Samu család.



# Butor, Szőnyeg, Függöny

Gazdag választékban, olcsó árért kapható:

## Somogyi Ede

kárpitos, megnagyobbított és újonnan berendezett raktárban

Kazinczy-utca 1.  
Városház palota.  
TELEFON: 316.

3575/ik. 914

### Árverési hirdetmény és feltételek.

Varasdinse stedlonice varasdi bejegyzett cégnek Lüteman István légrádi lakós végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkv. hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 144, 146. és 147. § értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 450 kor tökekövetelés és ennek 1913. évi október hó 6-ik napjától járó 6% kamata 1/2% váltódíj 139 kor. 45 fillér eddig megállapított 31 kor. 70 fillér költség követelés és jár. behajtása végett, a nagykanizsai kir. törvényszék területén levő Légrad községben fekvő s a légrádi 126 sztkvben 4507/133 hrsz. egész ingatlan 2213 korona becsáron.

A tkvi hatóság az árverésnek Légrad község házájánál megtartására 1914 évi október hó 1 napjának délelőlt 10 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket az 1881. LX. t. c. alapján a következőkben állapítja meg:

1. Az árverés alá eső ingatlant a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908. XLI. t. c. 26. §.)

2. Az árverezni kívánók kötelesek bánatpénzük a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 188. LX. t. c. a 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított, óvadékképes értékpapírban a kiküldöttnél letenni vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított betéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. c. 147, 150, 170. §. 1908. XLI. t. c. 21. §.)

A kir. tszék mint tkvi hatóság.  
Nagykanizsa, 1914. január 17.

SAMUELLY, sk., kir. tszéki bíró.

### Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE  
GIESSHÜBLER  
SAVANYUVIZ



köszömbözteti  
a bor savanyúságát  
íze kellemesen pezsgő.  
Nem teszi a bort.

45 éves családos szakvizsgázott erdőőr több évi szolgálati bizonyítványokkal

portási, irodaszolgái,

avagy ehhez hasonló állást keres.

Cim a kiadóhivatalban. 11622.

## Mayer Klotild

nézőmóvéri N GYK NIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19.-sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel  
**Külön galler és készülősztály.**

Garantált Reformszéknélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

**Mayer Klotild**

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19  
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u, 19,  
Kazinczy utca 8.

## WEISZ SOMA

cementárúgyára

Nagykanizsa,

Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékéből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomású motorüzemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemű köszörülőgépen tükörsimaságúra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Leglegánabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készíték műkölépcsőket, grauit terazzo burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat. — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átereszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

## A cognacgyárban

kapható

cognac, rum, őszilvórium, seprő, lörköly-, busfenyő-, barack-, dió- és cseresznyepálinka,

épgy minden fajta **likőr** nagy üvegekben, porcellán dugóval a 2 kor. Mindenkinek ajánlatos a vétel, mert az új szeszdó következtében minden pálinka drágább lesz és ez ritka alkalom tiszta jó árut ily olcsón beszerezhetni.

Modern, szép két szobás

## utcai lakás

előszobával és hozzá tartozó mellékhelyiségekkel augusztus elsejére KIADÓ Sugár-u. 53. — 1177

# Egy korona

1 doboz legfinomabb **csont-levélpapír**

100 darab tartalommal

a boríték selyempapírral van béelve.

## Fischel Fülöp Fia

könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán

# Lampionok

nyári multságokhoz óriási választékban kaphatók:

## Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében NAGYKANIZSÁN



1902-ik borászati kiállítás, Eger: 1-és díj, d'eszoklevél és aranyérem.

**BORSAJTÓK.**

Legujabb rendszerű könyök szerkezetű „ROSSUTR”, „HEGYLIR”, „MRBILLE” és „ACÉL-ORSÓS” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legujabb rendszerű viznyomású hidraulikus kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez.

**Sajtóink főelőnye:** A must seholsem érintkezik a kezük vasrészekkel! — Egyszerű kezelés! Óriási erőfejlesztés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

**Szőlőzúzók és bogyzók.**

Legujabb aluminium kuphengerű szőlőzúzó gépek

Arjegyzék ingyen.

**SZILÁGYI és DISRANT**

GÉPGYÁRA, MISKOLCZON.

1907. évi pécsi kiállítás aranyérem és díszoklevél.

1912-ik országos gazdasági kiállítás, Pozsony: 1-és díj, aranyérem

Millió ember használ

**KOHOGES**

rekedés, katarus, elnyelésosodás hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a jóízű

Kaiser féle

**Mell-karamellák**

(a három fenyőre)

cukorból. — 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a biztos hatásról. Rendkívül kellemes és jóízű borbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Árt. ut. 11. gyógyszerárterében.

Bathyhányi-utca 22. szám alatti

**h á z**

8 szoba, me lékhelyiségek, istálló és kocsiszínpal 1914. november hó 1-én kiadó avagy eladó. — Bővebbet Blumenschein Vilmos urnál.

A Csengery-utca 11. szám alatti

**Blau-féle**

igen olcsón

**ház**

BLAU-FÉLE

**Kristály**

forrásásványvíz

Étvágyat javít. Gyomórrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és esemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főraktár

Österreicher Samu cégnél, sörlerakatos, Nagykanizsa, Magyar-utca 2. Telefon 148. sz.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat R. T. Budapest, (Buda).

**KOLLARIT-borlemez**

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos viharbiztos és időálló

**Szagtalan tetőfedőlemez**

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze. Végtelenül tartós! Régi zindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. Kapható:

Bettheim és Gáth vasnagykereskedőknél Nagykanizsa.

**TARCSA-GYÓGYFÜRDŐ**

Vas megyében

(A magyar Franzensbad)

Speciális női és eziógyógyfürdő.

Hűdegvizgyógyintézet. Világhírű vastápanya a Franzensbadnál egyenértékű, sőt marianbadit is jóval felülmúlja és hazánkban a legjobb. Természetes szulfidforrások. Glauber-sós-vasas és lithion tartalmú alkális sós források. Rádiumlaboratórium. — Paratlan gyógyhatás: vérszegénység, csúsz, húgysavas dialézis, idegbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek haragos bántalmait ellen. Főorvosok: dr. Bartha Kornél v. tanárségéd és dr. Glück Gyula. Évad május 24-től szeptember 30-ig. — Vasút, posta, távirat és telefon állomás. Közvetlen vasúti kocsik közlekednek „Tarcsa-fürdő” felirattal. Villanyvilágítás, fenyvesek. Kivánatra prospektus.

Szálloda és pensióátvétel Abbáziában

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy az Abbáziában lévő

**SLATINA** szállodát és pensiót

1. é. július hó 22-én átvettük.

Minden igyekezetünk oda irányul, hogy elegáns és kényelmes szobák, valamint a legjobb francia és magyar konyha mérsékelt polgári árak mellett való felszolgálásával, vendégeink teljes megelégedését kérdelemeljük. — Szives látogatást kér

**Hafner Károly**

a „Hofbräu Lekay” volt főpincére

**Kugler József**

a „Hofbräu Lekay” volt konyha főnöke

**MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR**

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakaesabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs, gyomorhég, rögzött szekrekedés, májbántalom, vértelenség, hrányér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles, háziszernek övfűrtedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

**MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ**

Hamisítások törvényileg fenylitetnek csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és Moll A. feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen, mint fájdalomcsillapító bedörzölési szerköszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. Egy ónozóteredet üveg ára 2 korona.

**„MOLL” Gyermekszappanja.**

Legujabb módszer szerint készitek legfinomabb gyermek- és hölgyszappant a bőr okszerű ápolására gyermekek és hölgyek részére. Ara darabonként 40 f. 5 db. K 1.00.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely: MOLL A. gyógyszerész és kir. udvari elölítő Ánta BECS, Tuchlauben 9 sz. — Vidéki megrendelések raponta postai áruvel menett teljesítetnek.

A jártárakban tessék hat rozottan MOLL A. aláírással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rose fe d Ad ut 11



Alapítói év 1892. Bőrgyógyász : Mayer ruhafestő.

**Mayer Károly**

ruhafestő, vegyeltisztító, plüssirozó és gúzmósó gyára.

**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.

Fióküzlet Főter Korona szálló épületben

**Telefon szám: 289.**

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átfestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi fehérneműek mosását s vasalását a legjutányosabb árban

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

**Plüssirozás! Gouvroirozás!**

**Tessék a címre ügyelni!**

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteletemet teszem.

A párisi kiállításon arany éremmel jutalmazva.

**Perlaky József**

kötszer- és fűzőkészítő

Nagykanizsa Király-u. 34.

Ajánlja saját készítményü angol és francia szabásu legújabb



**Princes és tango**

fűzőit, mely elegáns, tartós és kényelmes. Ugyiszintén saját készítményü mindenféle kötszereit.

Férfi és női óvszerek!

NAGY VALASZTÉKBAN

KÉSZ **DIVÁNYOK**  
ÉS **OTTOMÁNOK**

Jóminőségű szövetdivány 28 K-tól  
Jóminőségű plüss divány 52 "  
Jóminőségű szőnyegdivány 56 "  
Ottománok krádlí áthuzatban 28 "  
szövet áthuzatban 40 "  
Ruganyos-ágybetét (madrac) 26 "

**Tuksa kárpitosnál**

**Nagykanizsa** Király-utca  
A posta mellett, **47.**

**ŐSZI TRAGYÁZÁS**

Óvakodjunk a hamisításoktól!



Valódi Stern Marka védjegyü

Óvakodjunk a hamisításoktól!

**Thomassalak**

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műt-Ágya!

Csak akkor valódi

ha ilyen zsákban



Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

van és eredeti ólomzár van rajta!

Minden zsák tartalmaz jelzést van el-látva!

**Kalmár Vilmos**

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője.  
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49.  
Képviselőlet és raktár: Melis és Pintér Szombathely.



**STOCK COGNAC**

*Medicinal*

hivatalos ölmazárral ellátott palackokban mindenütt kapható.

**CAMIS és STOCK**

gőzüzemű gyárból

**Barcola**

Nagy választékban mindenféle legmodernebb ebéd- és hálószoba

**BUTOR**

Diványok, Ottományok, börgarniturák és székek saját készítményeim jó, szép és bámulatos olcsón kapható csakis

**Scherz Lujza utóda**

kárpitos és asztalos

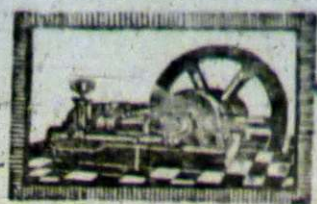
Városház-utca Nagykanizsa

Shép üzletberendezés üveg ajtóval igen olcsón eladó

**Képes** reklám-bélyegek

nagyválasztékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Elismert le jobb motorok!



Világhírű ORTING

**DIESELMOTOROK**

álló és fekvő-szerkezetben.

SZIVÓGÁZ- és BENZINMOTOROK

Cséphőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobilak. Benzines magánjárók. Megépítő udonság!

**NYERSOLAJMOTOROK**

készítfejezőtökkel.

**Gellért Ignác és Társa** mérnöki iroda

Budapest, V., Koháry-utca 4. szám

Saját érdekében kérjen díjtalan árajánlatot.

Sugár uton egy

egy emeletes, jól épült ház (4 nagyobb s 2 kisebb lakással) szép nagy udvar és kerttel, továbbá ugyanott egy földszintes ház (4 szobás lakás, melléképülettel és szép befasított nagy udvarral) jutányos árért szabad kézből

**eladók**

Ezekről bővebb felvilágosítást nyújt **Gazdasági Közvetítő Iroda** Sugár-ut 18. szám alatt

**THIERRY A GYÓGYSZERÉSZ BALZAMA**



ICH DIEN

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

Thierry A. Gyógyszerész

csupán vón a köldékgy-áca gyol va lödli. Kétféle levélit leggyakrabban megbetegedések, köhögés, elnyáskodás, rekedtség, gyégelarsinus, tüdőgyulladás, ott egyéni lánság, rossz emésztés, cholerászertu betegségek, influenza, gyonorgereu stb., mint szájhoz, égés, sebekre kiütéseknek mindig sikerrel használható.

12 kis. vagy 6 dupla vagy 1 nagy utazó üveg ára 5.60 korona

**THIERRY A. Gyógyszerész Centifolia kenőcs**

hítkor hatású hármily idült rákzeru sebkezd. dugonatok, gulladás, karbunkulus. Ligeia tenész. étvágytalanság.

fájdalmas operációkat lesz felesleges, megakadályoz

vérme rgezet. 2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes küldése vagy utánvét.

mellett Budapestben kapható Török J. gyógyszerüzében valamint az ország legtöbb gyógyszerüzében.

Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits

Tosztv. dögériákban Budapestben.

Ahol nincs lerakát rendeljünk közvetlenül az egyedüli készítőnél:

**THIERRY A. Or. nyugal. gyógyszerüzéből.**

Pregrado (Rohilach mellett)

Nyegabb rendelésnél jelentősen árgedemény!

Az Athenaeum könyvtár legújabb kötetek

**Mereskovszky:**

**Leonardo da Vinci**

a renaissance egyik legnagyobb művészenek élete, rendkívül érdekesítő regény alakjában. Két kötetben. Ára 3 K 80 f. Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.



Egy szép 2 szobás utcai lakás előszobával és az összes mellékkel azonnal kiadó.

Kisfaludy-utca 34.

A legegészségesebb

## Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak legjobb minőségben.

Miltényi Sándor és Fia  
cipőáruházában

Nagykanizsa, Főutca, a város palotájában.

Méretük után készítünk mindenfajta cipőárak

Batthyány-utca elején egy 5 szobás lakás mellékhelyiségekkel, kert istálló és kocsislakással esetleg utóbbiak nélkül

novemb 1-re kiadó

Bővebbet Kohn L. Lajos üzletében.

Vizvezeték és mélykúrfurási vállalat

## Fischl István

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 14.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy műhelyem áthelyezése alkalmából azt úgy rendeztem be, hogy a

## kúrfurást gőzerővel

végzem és így az ország bármely részében képes vagyok garanciát vállalni a furás sikeres eredményéről.

Elvállalok bármilyen vízvezeték és fürdőszoba berendezés tervezését és kivitelét 5 évi jótállással, ugyszintén az összes kútszivattyúk és tüzfecskendők készítését, javítását és alakítását.

**Szolid és megbízható munkámról számos elismerőlevél áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére**

Hirdessünk a „Zalában”

# Olcsóbban vesz,

mint bárhol, ha az alant felsorolt cikkek

## Kistaludi és Krausz

divatáruházában „AZ ARANY KAKASHOZ” címezve Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21. szám alatt szerzi be.

Eponge vászon sima és csikos, Francia creppek dupla széles, Angol creppek fehér és színes, Francia cretonok és delinek, Himzett neguer és grenadin, Angol ruhavásznak minden színben, Zefírek és selyem lüszterek, Óriási választék sötétkék és fekete kelmékben, Kész női és férfi fehérművek, Kész blouz, pongyola és kötényekben nagy választék, May és Holfeld-féle rumburger vásznak, Sroll Benedek és Fia schifonai, Regenhart és Reimann-féle asztalművek eredeti gyári áron.



**TERRENOL**

Az építés idény alkalmával bátor vagyok a szabadalmazott „Terrenol” tetőfedőpalát szíves figyelmébe ajánlani.

### A Terrenol

a jelen kor legjobb tetőfedő anyag, szabadalmazott eljárás szerint készül és ezáltal rendkívül rugalmas, szilárd, vízálló és tűzbiztos. Fagynak, melegnek ellentáll és évről-évre szilárdabb lesz. A „TERRENOL” festék hozzáadása nélkül készül, ami által természetes szürke színét megtartja. A „TERRENOL” bármely gyártmánnyal felhasználható. Elvállalok bárhol előforduló fedéseket és kívánatra szívesen adok felvilágosítást és szolgálok teljes ajálattal. Kiváló tisztelettel

**Kremsier Kálmán**

Nagykanizsa, Király-utca 32. sz.



Sugár-ut  
14.



Sugár-ut  
14.

**Bischofky Miksáné**  
Nagykanizsa

37 év óta fenálló legjobb hírnévnek örvendő ujonnan felszerelt hangszerraktárban zongorák, pianók, cimbalmok és harmoniumok nagy választékban részlelvezetésre is kaphatók.

## Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Mírdetésekét és nyílt-teret díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben házhoz hordva	
Egy hóra	1.20 kor
Negyedévre	3.50 "
Félévre	7.00 "
Egész évre	14.00 "
postai szétküldéssel	
Egy hóra	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.00 "
Egész évre	18.00 "

Egyes szám 6 fillér

Mulatságok, bál kiemutatások, és magán-közlemények díja soronként 60 fillér.

Megjelenik délután 4 órakor

Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## Világháború — szabadságharc.

(r.) Rohanva követi egymást az események A nagy leszámolás órája ütött. Sokáig félték tőle a népek, nem akadt közöttük akinek a lelkét meg ne borzasztotta volna a milliók csatájának gondolata, csak egy az orosz cár. Az az orosz cár, akinek a koronázása vérbe fult, aki százezerszámra gyilkoltatta le a saját alattvalóit, akinek a politikai rendszere a golyó, a bűfő, a szibériai olombányák ez az orosz cár kardot ránt a királygyilkosok söpredéke mellett.

A világtörténelem óramutatója rohan előre. A cár táviratos a németek fenkölő urának, II. Vilmosnak, legyen segítségére a béke megmentésében és ugyanakkor elrendeli az általános mozgósítást. A cár levelet írt az olasz királynak, a mi hűséges szövetségünknek, hogy kíséreljék meg a háború lokalizációját és ugyanebben az órában Parisban eldőrdült egy revolver-golyó s kioltja a világbéke egyik legnagyobb bajnokának, biztosítékának, a francia szocialisták vezérének Jean Jaurásnak életét.

És Európa népei fegyverben állnak. Milliók és milliók hagyják el lelkeseidve otthonukat, a fúrj büszke tekintettel bucsuzik feleségétől, az apa nyugodtan hagyja el gyermekeit, anyák könny nélkül bocsájtják utjokra fiaikat, mert mindenki tudja, hogy ez a harc az élet és halál, a világosság és sötétség, a politikai szabadság és a legborzasztóbb elnyomatás, az európai civilizáció és az ázsiai barbárság élet-halál harca.

Ázsiai barbárság — eh dehogy. Távól kelet népei is megmozdultak az ősi évezredes civilizáció gyermekei, a japánok és a kínaiak is fegyvert ragadnak a gyűlölt orosz iga ellen.

Mindenki egy ellen, Európa és Azsia egy ellen. Az orosz barbárság ellen. Mindenütt harci riadók, ahova a szem tekint, mindenütt bajnokok védik

a legjobbat, a legszebbet amit a földi lét adhat — a polgári szabadságot, mindnyájan egy ellen: az orosz elnyomatás ellen.

S ha van Isten az égben, aki megáldja a harcba induló seregek fegyverrel, áldása csak a miénk lehet, a mi

igazságos ügyünké. A győzelem is a miénk leendő.

Világháború! Ez a szó már idejétmulta. Egy új kereszties hadjárat, egy új szent háború — az egész civilizált világ szabadságharca az orosz kancsuka ellen.

# LEGUJABB

A trónörökös pár megérkezése Budapestre. — Német birodalom hadüzenete az orosz kormányhoz. — Franciaország elrendelte összes hadereje mozgósítását. — Japán mozgósítása. — Megkezdődött az orosz német

Budapest, aug. 3. háború.

A trónörökös pár érkezése alkalmából Budapest zászlódszét öltött. A bevonulás után mindeműt nemzeti színű lobogók, továbbá szövetségeseink zászlói lobogtak, a házak ablakai szőnyegekkel és virágokkal voltak feldiszitve. Az üzletek kirakataiban az uralkodó, a trónörökös és a szövetséges fejedelmek arcképei díszlettek. A bevonulási ut mentén sok tízezrenyi nép foglalt állást. Már a kora délután órákban a pályaudvaron a fenségek fogadtatására megjelent Tisza István gróf miniszterelnök a kormány tagjaival, Bárczy István polgármester, számos állami főméltsóság több tábornok A képviselőház és főrendiház sok tagja, többek között Beöthy Pál a képviselőház elnöke, Boda Dezső főkapitány, az arisztokrácia számos tagja, köztük Csekonicz Endre gróf a vöröskeresztegylet elnöke. Pont két óra öt perckor robobogott be az udvari különvonat a pályaudvarra. A pályaudvaron egybegyűlteknél lelkes éljenzése közt szállt ki a fenséges pár a szalonkocsiból. Tolnay államvasuti vezérigazgató jelentésének átvétele után Bárczy István dr. Budapest székesfőváros polgármestere üdvözölte a trónörökös párt, mire Károlyi Ferenc Lószef trónörökös így válaszolt:—

Ófelsége, akit nehéz uralkodói gondok visszatartanak, engem méltóztatott megbízni, hogy a mai komoly időkben a magyar székesfővárosba jöjjenek. Ezen szívem óhajának megfelelő megbízása

legmélyebb örömmel tölt el, emelkedett érzésekkel jöttem most Magyarországra, midőn a magyar nemzet élén az ország fővárosával osztálypártfelekezeti és nemzetiségi különbség nélkül öröklött királyi hűségben és tettekben mutatkozó hazafiságban egybeforrva lélekemelő látványt nyújt, büszkeséggel és bizalommal tölt el, hogy a nemzet multja legnagyobb korszakához méltó elszántsággal és aldozatkészséggel és legteljesebb együttérzésben a trónnal megélebe a sors által rámért megpróbáltatáson, ezen érzelmektől áthatva, szívem mélyéből mondok köszönetet polgármester urnak a lelkes fogadtatásért és kérem öntől, hogy köszönetemet Budapest lakosságának tudomására hozza: Ófensége ezután cercler tartott és megszólítással tüntette ki Tisza István gróf miniszterelnököt, Beöthy Pál házelnököt, több tábornokot, az olasz és német főkonzult Tisza István gróf bemutatva Ófenségének Andrassy Gyula grótot, aki több épviselő társaságában jelen volt a fogadtatásnál, a pályaudvar előtt hullámossokaság leirhatatlan lelkes óváció közepette a fenséges pár a várokozó udari hintóba szállott és a menet a Rákóczy-uton, Kossuth Lajos utcán, Erzsébethi don, Dunaparton végig megindult a vár felé, a menetet egy szakasz diszruhás lovasrendőr nyitotta meg a azután Boda Dezső főkapitány hajtattott, majd a főhercegi pár kocsija következett a merre a főherceg és neje elhajtattott A közönség



szünni nem akaró örgő éljenzéssel és kendő lobogtatással üdvözölte a fenséges párt.

A főherceg és neje szívélyesen köszönte a lelkes üdvözlést, a várban, ahol szintén tízezerre menő közönség gyűlt egybe, hogy a főhercegi párt üdvözölje, még soká hangosan éltette a királyi palotába a fenséges párt. A főherceg és főherceggasszony megjelentek a királyi palota erkélyén és szívélyesen köszönték meg a közönség meleg ovációit.

### A trónörökös pár ünneplése.

Már az esti órákban óriási néptömeg tüntetett a Munkapárti kör előtt éltette a királyt, trónörökospárt és a hazát. A tömeg kívánságára gr. f. Tisza Istvá miniszterelnöknek beszélnie kellett, aki gyújtó szavakkal cselekvésre hívta fel a nemzetet ezután az óriási fátylás és lampionos menetben és nemzeti zászlókkal a királyi vár elé vonult, ahol a várakozó szintén rengeteg néptömeeggel egyesülve és hazafias dalokat énekelve impozáns óvációban részesítette a trónörökospárt, melyet ez a spontán ünnep és láthatóan meghatótt. A legalább 30,000 főnyi tömeg a királyi vár belső udvarába vonult, ahol a legpéldásabb rendben helyet foglalva el énekelte a Hymnuszt, miközben a főhercegi pár megjelent az erkélyen a tömeg viharos éljenzéssel üdvözölte a fenségeket mire Dr. Walter Imre a Bethlen Gábor kör elnöke lelkes szavakkal ünnepelte a trónörökös és nejét valamint a királyt és hadsereget.

A trónörökös észrevehető megindultsággal köszönte meg az ünneplést, a következő messze csengő szavakkal:

„Köszöm szépen a szíves szavakat — Köszönöm! A tömeg szünni nem akaró éljenzéssel fogadta a szavakat, majd a Szózat és a Gotterhate elénklése után a legpéldásabb rendben szétoszlott.

Miniszterelnökségi sajtóosztály.

Berlinből jelentig aug. 3-án délután 3 óra 15 perckor.

Éppen most érkezett be egy katonai híradás, amely szerint ma délelőtt francia aviatikusok Nürnbergben bombát dobtak le. Franciaország közt hadüzenet nem történt, a nemzetközi jog meg lett sértve.

### Franciaország elrendelte összes hadereje mozgósítását.

Budapest, aug. 3 reggel 8 órakor.

A szerb hártérről nevezetesebb esemény híre nem érkezett.

## Vilmos császár beszéde.

A németek nagy fejedelme beszédet intézett a berlini néphez. Királyi szózatot, telve önértéssel. Vádbeszédet a civilizáció nevében egy másik koronás fő, az orosz cár ellen. Vilmos császár a tüntető tömeg előtt a békebonlással egyenesen megvádolta az orosz cárt, mondván, hogy a szó szoros értelmében rákényszerítették a háborút s reméli, hogy a német nép a kivont kardot csak becsületes végzett munka után illeszti vissza hüvelyébe. Arcpirító galádság, mondotta, hogy béke szeretetével visszaélnék s míg ő béke érdekében emeli fel szavát Bécsben, az alatt az orosz cár elrendeli a mozgósítást.

Világtörténelmi jelentőségű szavak! Azért a felefordulását, ami most következik, egyes egyedül egy embert terhel a felelőség, a minden oroszok véreskező urát.

Berlinből jelentik: Vilmos császár a palota erkélyéről a következő szavakat intézte a berlini néphez:

Nehéz óra következett ma el Németországra. Irigyeink mindenfelől a jogos önvédelemre kényszerítettek. Kézünkbe nyomják a kardot. Remélem, ha fáradozásainknak nem sikerül az utolsó órában, hogy ellenfeleinket belátásra bírjam, és a békét fenntartsam, a kardot isten segítségével úgy forgatjuk, hogy becsületesen helyezhetjük majd vissza hüvelyébe. A háború tömérdek vér- és pénzáldozatot kívánna a német néptől. Megmutatnók ellenségnek mit jelent az, megtámadni Németországot. És most istennek ajánlak benneteket. Most menjetek a templomba, térdelejték le isten előtt és kérjétek segítségét derék hadseregünk részére.

Érk. 1914. aug. 2 d. u. 5 órakor.

Berlin Wolff ügynökség hivatalosan jelenti, egész japán haderőt mozgósították.

Budapest, érkezett aug. 2-án d. u. órakor.

Miniszterelnökség, jelentése a Zalahoz.

A háború színhelyéről az éj folyamán semmi jelentős hír nem érkezett.

Tegnap délután 5 órakor fe adattott: Párisi jelentés szerint, Franciaországban elrendelték az Altalanós mozgósítást.

Miskolcól jelentik: Dr. Friedler Lajos főgimnáziumi tanár június végén Japánba tanulmány utra indult egy barátjával. Ma, folyó július hó 14-ről keltezett levelében közli, Japán egész vonalán az Oroszszal leszámolni.

A Dévai románok Patinszki ügyvéd vezetésével ma megjelent Gyulay Lajos alispán előtt és egy rendkívül érdekes nyilatkozatot adtak át, mely a Románok törhetetlen királyi hűségéről és hazaszeretéről tett tanuságot. A nyilatkozat kijelenti, hogy a Románok a helyzet súlyát egész lényükben átérzik, az alkotmányos küzdelmek közepette támadt ellentétekre fátyolt borítanak, ami dicsónás hang volt az a hazaszeretet összeolvasztó erejében elsimult és ünnepélyesen kijelentik, hogy meg van bennük minden áldozatkészség és készek a legvégsőbb áldozatokra is, hogy erejüket

összönözve a kivándó győzelmet lássák telhetőleg elmozdítani.

A miniszterelnökség sajtóosztályától érkezett távirat jelenti, hogy a német nagykövet, Pourtales gróf, tegnap este 8 órakor kormánya nevében átnyújtotta a Német birodalom hadüzenetét az orosz külügyminiszternek.

### Az oroszok megtámadták Németországot.

Este háromnegyed nyolckor érkezett a Zala szerkesztőségéhez a miniszterelnökség sajtóosztályának a következő távirata:

Berlinben augusztus 2-án feladott távirattal a Wolff ügynökség jelenti, hogy a német kormány az orosz mozgósítás hírének Berlinbe érkezése után utasította szentpétervári követét, hogy Németország és Ausztria Magyarország ellen irányuló mozgósítást szüntesse be és erről 12 órán belül tegyen fölértékelten nyilatkozatot. Ezt a felszólítást Pourtales gróf német nagykövet július 31-től augusztus 1-ére virradó éjszaka közölte az orosz kormányval. Noha a német kormány konstatalta, hogy az orosz táviró forgalom még működik, a határidőhöz kötött felszólítás eredményéről augusztus hó 1-én a német nagykövettől a német birodalmi kormányhoz még meg nem érkezett.

Ezzel szemben ma reggel 4 óráig a német nagy vezérkarhoz a következő jelentés érkezett:

Az éjszaka az orosz őrjáratok támadóla léptek fel. A támadásokat visszavertük. Német oldalon hét ember könnyen megsebesült, az oroszok vesztesége nincs megállapítva,

Ez idő szerint Oroszország a Német birodalom területét megtámadta és megkezdte a háborút

A német konzulátus felszólította a Magyarországon tartózkodó német hadköteleseket, hogy vonuljanak be ezredaikhez.

A Wolff ügynökség, a német kormány sajtóirodája jelentéséhez só nem férhet. Megkezdődött tehát a világháború, amelyért a felelőség egyedül az orosz cárt terheli.

## HIREK

Szer esztőségünből. Tóth Zoltán katonai kötelezettsége elváltotta a szerkesztői asztal mellől. Távollétében igazgatóságunk felkérésére dr. Rothschild Béla ügyvéd volt szíves elváltalni a szerkesztői teendőket.

Letartóztatás. A Grazer Tagespost jelenti Cilliből, hogy Majdics Péter ismert dicsárdag malomtulajdonost nagyszerb üzletemek miatt letartóztatták.

Feladó szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.



Barbantól és kiadóhivatalt:  
**NAGYKANIZSA,**  
Kassai utca, Városház udvar

**Telefon-szám: 78.**

egy mellékállomással

Hirdetéseket és díjtáblázat szerinti díjat a kiadóhivataltól

# ZALA

**POLITIKAI NAPILAP.**

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva:  
Egy hóra . . . . . 1,30  
Negyedévre . . . . . 3,50  
Félévre . . . . . 7,00  
Egész évre . . . . . 14,00

Postai ártéküléssel:

Egy hóra . . . . . 1,50 k  
Negyedévre . . . . . 4,50  
Félévre . . . . . 9,00  
Egész évre . . . . . 18,00

Egyes szám 6 fillér

Mulatságok, báli kimutatások és magán-közlemények soronként 30 fillér.

Megjelenik minden hétköznapon este 6 órákor.

Eljegyzési és esketési értesítések díj 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona

## LEGUJABB

## A románok magatartása.

### Boroevics Szvetozár hadtestparancsnok lelkesítő beszéde.

A miniszterelnökség sajtóosztálya elönti: Kassa város lakossága is lelkesen tüntet a háború mellett. Napközben is, de különösen az esti órákban nagy tömegek vonulnak végig a város utcáin hazafias dalokat énekelve s élveztelve a királyt, Vilmos császárt és a hadsereget. A Kossuth-nótát a Hímnusz váltja föl s felhangzik a „Prinz Eugen induló” is. A katonaságot szeretettel veszik körül s a tüntetők valóságosan ünneplik a most bevonultakat és azokat, akik béke idején is a legfőbb hadur kabátját viselik. Tegnap a lelkesen tüntető tömeg a hadtestparancsnokság elé vonult, hazafias dalokat énekelte, királyunkat és a német császárt éljenezte. Valaki lelkesítő beszédet mondott, amelyet így végzett:

— Éljen a hadsereg.

Ugyanekkor érkezett a hadtestparancsnokság elé Boroevics Szvetozár hadtestparancsnok, aki nyomban megköszönte a tömeg üdvözlését és maga is lelkesítte a népet. Lelekesítő szavai nagy hatást keltettek: különösen amikor Boroevics Szvetozár hadtestparancsnok ezekkel a szavakkal végezte:

— Mindnyájunknak el kell menni.

### József főherceg ma a harctérre utazott.

A pálya udvaron lelkes tömeg tüntetett a főherceg mellett József főherceg beszédét intézve: „Szeretettel magammal viszem a harctérre, a hol a hazáért meghalhatunk. Nem bucsuzom Önöktől mert hiszem, győzni fogunk”. A főherceg vonata elé virágot szórtak, a vonaton nemzeti színű lobogó lengett.

### Besorozott ujoncok és póttartalékosok behívása.

A kormány a következő hirdetményt tette közzé!

Az 1914. évben besorozott ujoncok és póttartalékosok közül azok, akik Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kisküküllő, Kolozs, Maros-icser, Nagyküküllő, Szeben, Szilágy, Szolnok-Deboka, Torda-Aranyos, Udvarhely, Bács-Bodrog, Krassó-Szörény, Temes és Torontál megyék, továbbá Baja, Szabadka, Ujvidék, Zombor, Pancsova, Temesvár, Versec, Kolozsvár és Marosvásárhely városok valamint egész Horvát-Szlávonországok végül, akik Fiume város és kerülete területén illetőséggel bírnak vagy ugyanezen területen tartózkodnak, továbbá Tiroiban, Karinthiában, Krajnában, Istriában, Görz és Gradiska hercegesített grófságban, Trieszt városában és környékén, Alsósziléziában, Boszniában és Hercegovinában illetékesek és itt tartózkodnak, legrovidebb uton elutazni és folyó évi augusztus hó 9-én tartózkodási helyük cs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnokságához bevonulni tartóznak.

Azok, akik már tudják, hogy a honvédséghez tartoznak, a honvédkiegészítő parancsnokságokhoz tartoznak bevonulni.

Budapest, 1914. augusztus hó 3. an.

### Hirdetés a népfelkelők részére!

Azok a népfelkelők, akik a részbeli mozgósítás alkalmával már szabadságotlaltak vagy elbocsáttattak, de ajánlati lapjuk szeriut a cs. és kir. közös hadsereghez, a magyar kir. honvédséghez, vagy a cs. kir. honvédséghez (Landwehr) kell bevonulni, azonnal vonuljanak be közvetlenül csapattestjeikhez.

Budapest, 1914. augusztus 3

### A trónörökös csapatszemléje.

Károly Ferenc József trónörökös ma reggel kibajtaott a Rákosra, végig nézte a csapat gyakorlatokat több közlegényt és népfelkelőt megszólítással tüntetett ki. A csapatok a trónörökös leirhatatlan lelkesedéssel üdvözölték. Ugyanekkor Zita Főhercegnő a Szent János kórházat tekintette meg. Este a fővárosi egyesületek a trónörökös pár tiszteletére fáklyás szereződött adták. A trónörökös és felesége több ízben megjelentek a palota erkélyén.

A Brassói Gazetta Transilvania 1914. augusztus 1-i számában vezető helyen dr. Mihály Tiivadar aláírásával a következő felhívást teszi közzé:

Nagy és súlyos napokat élünk. Hazánk fiai a becsület mezeiére vannak küldve. A román katonák, mint a múltban, úgy most is, kétségtelenül teljesíteni fogják kötelességüket a nemzet és hősi hirtvevők tüzkeségére. Öfelésege öreg uralkodónk és a haza újból megfognak győződni a Habsburg-dinasztia jogara alatt levő román nép ősi hűségéről és áldozatkészségéről. A román legények mindenütt lelkesedéssel rohantak a katonai zászló alá, hogy vérüket onták a harc mezején, azok pedig, akik itthon maradtunk és akik szintén minden áldozatra készek vagyunk, a legnagyobb érdeklődéssel és azzal az óhajjal kísérik a most kialakult és kialakulandó történelmi eseményeket, hogy ezek győzedelmesen végződjenek. Miután kormányunk kivételes rendelkezései folytán a politikai jellegű köz- és magánjellegű gyűlések megtartása hadműveletek tartamára be van tiltva, a román nemzeti komité kem tarthatja meg a már összehívott gyűlést és miután ennek folytán nem halathatja hazafias szavát, én alulírott teljes bizalommal és szeretettel ezen az uton arra hívom fel a hazai összes románokat, hogy egyrészt a törvény szellemének és a mostani áldozati napok által megkövetelt szolgáltatásoknak teljesen megfelelőleg teljesítsék kötelességüket, másrészt pedig legyenek nyugodtak és bízzanak az Istenben az eseményekkel és különösen az esetleges ellenőrizhetetlen híresztelésekkel szemben, amelyek a zavaros körülmények között gyakran napvilágot látnak tulélénk fantáziából vagy rosszakaratból. Különösen fontos népünket figyelmeztetem, hogy tartózkodjék az italtól és mindenféle rikgásokról amelyek a közbiztonsági közegek beavatkozását vonnák maguk után nehogy azok a közegek tulhajtott buzgalomból vagy esetleges rosszakaratból alkalmat keressenek az üldözésekre és céltalan faggatásokra. A román nép mindig józan és rendszerető, lojális és hű volt, ezekről az ére nyekről és tulajdonságokról tegyen tanubizonyságot most is, Remélem és hiszem, hogy a mi korrekt, hazafias és meggondolt magunk tartása, mely méltó nemzetünkhöz és románitásunkhoz, valamint fiaink hősiessége a harctéren, csak szaporítani fogják az érdemekre való jogcimet, amellyel arra érdemesítik a román népet, hogy birtokába jusson az öt



megillető összes jogoknak, amelyekért csakis törvényes uton és alkotmányos fegyverekkel harcolt és harcolni fog a jövőben is. Mindenható Isten segítsen meg bennünket és adjon nekünk győzelmet.

Dés 1914. július 30.

*Dr. Mihályi Tivadar.*

### Kitérő válasz.

Berlin, augusztus 3.

Illetékes helyről vett értesülés szerint Franciaország Németország kérdése kitérő választ adott.

### A népek harca.

*Bécsből távoztatózzák a Budapesti tudósítónak:* A Fremdenblatt megállapítja, hogy népek harcának kezdetén állunk, amilyent a történelem még nem látott. Nem lehet kétség többé aziránt, hogy Franciaország Oroszország segítségére fog sietni.

### Törökországból.

*Konstantinápolyból jelentik:* A szultán tekintettel az európai conlgracióra, a kamara ülészkát berekesztette. A török hívatatos lap mai száma közli a szentesítést annak a törvénynek, amely az adósságok és kötelezettségek lejárát bankbetétekkel együtt egy hónappal elhalasztja. Ezt az intézkedést az összes európai gazdasági központokban uralkodó pénzügyi válsággal és a politikai helyzettel okolják meg. Az értékötzsdét bizonytalan időre bezárták.

### Olaszország magatartása.

Római lapok jelentik: Ottani irányadó körök felfogása szerint a világháboru elkerülhetetlen. Olaszország mind végig hűen ragaszkodni fog a harmas szövetség betűszerinti szövegéhez és szelleméhez. Olaszország szövetségesi mellett ki fog tartani, bárha e pillanatban még nem állott be annak szüksége, hogy Olaszország is fegyvert ragadjon.

Ugyancsak Rómából jelentik, hogy Flotow gróf német nagykövet notifikálta az olasz külügyminiszternél a német orosz háboru kitérését.

### A német-orosz harctérről.

Budapest, aug. 3. Este 8 órakor a miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti: Berlinből kapjuk a hirt, hogy az Augsburg nevű német cirkáló szikratávíron jelentette, hogy Libau orosz hadikikötőt bombázza „Harcban állók egy elenséges cirkálólal, aknákat raktam le. Libau hadikikötője ég.”

Berlin aug. 3. A Wolff ügynökség jelenti: Egy gyalogezred (gyik százada egy gépfegyverosztaggal és egy ulánus ezreddel ma reggel bevonult az oroszországi Kalischbe.

Bécsen át érkezik az a hír, hogy a német csapatok az orosz Czenstochaut is megszállták.

### Amerika semlegessége.

A magyar távirati iroda kapja a hirt Washingtonból, hogy az északamerikai egyesült államok semlegességi nyilatkozata elkészült és holnap publikálják. (A miniszterelnöki sajtóiroda jelentése.

### Franciaország kiálltványa!

*Páris, aug. 3. Poincare elnök és a francia kormány tagjai kiálltványt intéztek a francia nemzethez, melyben Franciaország mozgósítását mindenekelőtt azzal indokolják, hogy több állam mozgósította a seregét, még olyanok is amelyek a neutralitás által védve vannak. A kiálltvány azután azt fejtegeti, hogy Franciaország mozgósításának nincs más célja, mint az, hogy a jelen viszonyok között a becsületes békét biztosítsák. Egyben jelentik, hogy a béke iránti forró vágytól áthatva folytatni fogja diplomáciai működését, bízva a sikerben és minden francia hazaszeretében*

### Szerbiából.

*Szofjiából jelentik:* A szerb skupesina tegnap Nisben a moratoriumot tárgyalta, mely a leszerelés után 60 napig marad érvényben. Együttal a szerb kormány kilencvenmillió rendkívüli hadi hitel megszavazását kérte, amely megajánlatott. Ezután a skupesina ülészkát elnapolták.

### Gabonatözsde.

*Budapestről jelentik:* A gabona tözsdét ma a készáru üzleték lebonyolítására megnyitották. Tekintettel azonban a készletek csekély mennyiségére üzletet alig kötöttek.

### Fehvás a ruthénekhez.

*Stefán Agoston* a máramarosi hazafias ruthének vezére felhívást intézett a felsőmagyarországi ruthénekhez, a melyben a ruthéneket a nagy Rákóczy legendás hős unokájaként apasztrófálja figyelmezteti, hogy ne üljenek fel esetleg észak felől jövő izgatásoknak és ne feledkezzenek meg a hagyományos magyar hazaszeretetről. Álljanak talpra és védjék meg magyar hazájuk becsületét abban a tudatban, hogy e hazán kívül nincsen számunkra hely. Ez a kiálltvány a ruthén nép között lelkes viszhangra talált.

### A budai görög keleti szerb püspök pásztorlevele.

Zubovics György pásztorlevele. Dr. Zubovics György budai görögkeleti szerb püspök levélben fordult egyházmegyéje híveire, melyben többek között azt mondja, hogy azok a bűnös üzemek, melyek fenséges trónörökösünk és hűséges hitves elleni gaz merényletben tetőpontjukat érték valamint az a magartás, melyet a szomszédos állam ezen ocsmány gaztett óta tanusított monarkánkat komoly lépés elé állította és háborus bonyodalmak következnek be. Főpásztori lelkében mélyen él a biztos remény és tántoríthatatlan

hit, hogy egyházmegyénkben egy lélek sincs mely nem volna eltelve határtalan hódolattal az ura kodó hárs és hűséggel és a magyaz hazánk iránt. Ne felejtsetek el kedves híveim hogy bágnilyen rendontás bármilyen kötelesség mulasztás a legszigorubb büntetéssel jár. Főpásztori kötelességemnek tartottam, hogy e szavakal intéztem hozzátok, javatok érdekeben.

A papság a püspök utasítása folytán ezen kívül felhívta a híveket, hogy a Magyar Vörös Kereszt javára valamint a behívottak családjai számára gyűjtéseket indítsanak.

## Segélyakció.

A miniszterelnökség után ma kapták az alább közölt felhívást. Azok írták alá ezt, akik a magyar társadalom élén állottak mindígés akik kötelességüknek tartják most kezükbe venni azt a zászlót, amely a társadalomra apellál a katonák lithonmaradottal érdekében.

### Felhívás.

A kocka eldőlt.

Megkezdődött a magyar nemzetre reakényszerített háboru. Tettekre kész elszántsággal, lélekemelő lelkesültséggel siet a nemzet minden tagja a zászlónk alá.

Hazafias áldozatkészségben faj, valáslelekezet, szül. tés, foglalkozás nem tesz különbséket.

Félelem nélkül néz mindenki szemébe a halálnak, de számos fegyverbe hívott fiu, férj, családapa lelken ott ragódik a sötét gondolat: ki gyámomlítja, ki tarja fenn hátrahagyott kedveseimet. Az éhezők számára betevőfalatról, ruháról, meleg hajlékról a fázók részére ki gondoskodik?

Ennek a keserű gondnak, ennek a szívfacsaró fájdalomnak enyhítésére kell mindazoknak sietniök, akik szerencsésebb anyagi helyzetük a mindennapi kenyer gondjától mentesít.

Ezeket fordulunk felhívásunkkal, ezeket kérjük, hozzák ebben az alakban is a hazaszeretet oltárára áldozataikat.

Szent kötelességet rovnunk le mindannyian, ha azt a vigasztaló üzenetet küldhetjük a harctérnen küzdő vérélnkének, hogy hátrahagyott kedveséjkért nem kell agódníok: ha legalább a nyomor gyötrelmeiktől megmentjük a családfenntartók éltéért remegő gyermekekét és asszonyokat.

Adakozzék erejéhez képest mindenki. Szentebb célra nem adakozhat s küldje adományát „a behívott katonák visszamaradt családtagjának segélyezésére fordítandó alap"-nak a Magyar Általános Hitelbanknál (Budapest V. ker., Józsefier 2/3) nyitott számlájára, ahonnan az nyilvános ellenőrzés és elszámolás mellett a hatóságok, jó-



tékonyegyesületek és helyi társadalmi szervezetek közreműködésével fog rendelni tetésére fordíthatni.

Budapest, 1914 június hó 29-én.

Gróf Andrássy Aladárné, gróf Andrássy Gézáné, gróf Andrássy Gyuláné, gróf Andrássy Sándorné, gróf Almásy Dénesné, özv. gróf Almásy Györgyné, gróf Apponyi Albertné, gróf Apponyi Sándorné, Balogh Jenőné, Bárczy Istvánné, gróf Batthyány Lajosné, báró Bányffy Györgyné, Beöthy Pálné, Berzeviczy Albertné, Gróf Bethlen Istvánné, báró Burián Istvánné, gróf Csáky Albinné, gróf Csekonics Endréné, gróf Dessewffy Aurélné, gróf Dessewffy Emilné, gróf Edelsheim Gyula Lipótné, gróf Esterházy Miklós Móricné, gróf Esterházy Pálné, gróf Festetics Pálné, herceg Festetics Tasilóné, báró Ghilány Imréné, báró Guttmann Vilmosné, gróf Haller Györgyné, báró Harkányi Jánosné, báró Hazai Samuné, gróf Hadik-Barkóczy Endréné, gróf Hadik Jánosné, Jankovics Béláné, báró Jósika Samuné, gróf Karátsonyi Jenőné, Kállay Frigyesné, gróf Károlyi Alajosné, gróf Károlyi Gyuláné, özv. gróf Károlyi Gyuláné, gróf Károlyi Imréné, gróf Károlyi Istvánné, gróf Károlyi Józsefné, gróf Károlyi Lajosné, gróf Khuen-Héderváry Károlyné, Lányi Leóné, gróf Mikos Arminné, Neumann Arminné, herceg Odeschalchi Gézáné, báró Orsody Fülöpné, ögróf Pallavicini Edéné, ögróf Pallavicini Györgyné, herceg Pálffy Miklósné, báró Rosner Ervinné, Sándor Jánosné, gróf Semsey Lászlóné, gróf Széchenyi Lászlóné, gróf Teleki Gyuláné, gróf Teleki Józsefné, özv. gróf Teleki Sándorné, gróf Teleki Tiborné, gróf Tisza Istvánné, gróf Vay Gáborné, gróf Venckheim Frigyesné, gróf Zselénszky Róbertné, gróf Zichy Jánosné.

## A háboru első sebesültjeiért.

— Alakítsunk jóléti-bizottságot. —

Nagykanizsa, augusztus 3.

A háboru első sebesültjei nem a csatáron vannak. Azok az első sebesültek, elesettek, akik itthon maradtak minden támasz nélkül, akik elvesztették kenyérkereső apjukat, gyermekeiket. Ezekért mozdul meg első sorban a magyar társadalom, mert a harcoló apák és fiuk családait, az éhező gyermekeket támogatni: az itthon maradtak embertestvéri kötelessége. A nagykanizsai társadalom melegen érzi szívét évtizedek óta ismerem. Nagykanizsa városában még nem indult meg jóléti mozgalom, mely nem talált megértő lelkekre. Nem is azért fordulok a ZALA nagy nyilvánosságához, mintha tartanék attól, hogy a mi társadalmunk kiter e legszentebb emberbaráti kötelességet elől. Ez az érzés, ez az emberbaráti kötelességtudat mindnyájunkban él és úgy értesülök, csak órák kérdése az ily irányú mozgalom megindítása. Nagy munka vár az itthon maradtakra, de ezt a munkát igaz emberi érzéssel szeretettel és anyagi örök megfizetésével el is végzi majd a társadalom. Hatalmas, az eddigi jóléti akciót messze felülmúló munka vár itt a társadalomra, melynek csak akkor lesz jóléti hatása, ha azt céltudatosan, egységesen, az összes erkölcsi és anyagi erők egyesítésével végezzük el. Sok tervet, ötletet hallottam már felvetni, ezeket igyekeztem alábbi csoportosítani. Az alábbi sorokat tisztelettel ajánlom humanusan

érző polgármesterünk *Sabján* Gyula dr. pártfogásába, mert úgy értesülök, hogy polgármesterünk jelenlegi nagy elfoglaltsága mellett is már tárgyalásokat folytat az itthonmaradtak érdekében.

Indítványom a következő:

1. Mondja ki Nagykanizsa város tanácsa, hogy Budapest székesfővárosunk mintájára városi jóléti-bizottságot alakít, melynek feladata a háboru miatt kenyérkereső nélkül maradt nagykanizsai családokat támogatni, a háboruval kapcsolatos minden jóléti akciót kezdeményezni és irányítani.

2. A jóléti-bizottság — élén Nagykanizsa város polgármesterével — a következőkből áll: a városi tanács és a városi képviselőtestület delegáltjaiból, az összes nagykanizsai jóléti és társadalmi egyesületek, közhatóságok és nagyobb részvénytársasági és magán intézmények bizonyos számú ki küldöttéből.

A nagy munka csak úgy oldható meg sikeresen, ha azt céltudatosan, az erők szétforgácsolása nélkül valósítjuk meg. A jóléti bizottság kérje fel az összes jóléti egyesületeket, hogy ilyen célú adományokat közvetlenül ne folyósítsanak, hanem utalják be az erre szánt összeget a jóléti-bizottság pénztárába.

4. A jóléti bizottság, bevételi forrásai: Nagykanizsa r. t. város hozzájárulása, jóléti egyesületek szükséghez mérten többször folyósítanak segélyt, amit azért tehetnek meg a jóléti egyesületek is, mert a tervezet szerint elesnek a közvetlen segélyezői kötelezettségtől, ami alapszerű kötelességük.

5. A jóléti bizottság mielőbb akcióba lép, sürgősen összeállítja a segélyre szoruló családok jegyzékét. Ecélből Nagykanizsán sajtó és falragaszok útján felhívást bocsát ki, melyben a segélyre szorulókat jelentkezésre szólítja fel.

6. A bizottság elvben kimondja, miután a segélyezés legcélravezetőbb eszköze a természetbeni segély, a segélyeket elvben és formában teljesíti és ecélből élelmiszer utalványokat bocsát ki. Ezen tömeges bevásárlás esetén az élelmiszek olcsóbban lesznek beszerezhetők.

7. Az évtizedek óta áldásosan működő *Népközhát* — mint a természetbeni segélyezés egyik kitűnően működő intézményeit sürgősen megnyitja és ezt a jóléti bizottság pénzéből tartja fenn, étféle étkezési utalványt bocsát ki helyszíni fő asztásra és a házhoz elvise.

8. A jóléti bizottság céljaira a városi tanács a városházában megfelelő helyiséget enged át. Itt végzi a város egy-két beosztott kezelő tisztviselője a jóléti bizottság nyilvántartását és adminisztrációját permanens szolgálatban. A segélyezési összeg nagyságát megfelelő kutatás után a segélyre szoruló helyzet szerint, egyenként állapítja meg a bizottság és utalványozza azt. A jóléti bizottság működését egy alakítandó végrehajtó szerv irányítja és szervezi.

9. A bevételeket és kiadásokat a városi pénztár a város vagyonától elkülönítve kezeli ezekről külön pénztárkönyvet vezet és időközönként nyilvános számadást tesz közzé a helysajtóban.

A jóléti bizottság addig működik amíg arra szükség van.

Gáspár Béla

Nagykanizsai Patrónage Egyesület pénztárosa.

## A háboru sebesültjeiért.

Következő levelet és pénzzadományt vettük:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Az ide csatolt 50 koronából a háboru bönvontl tartalékosok családjai részére 25 koronát, és a magyar vörös kereszt egyeslet részére ugyancsak 25 koronát van szerencsém adományozni, kérv a Tek Szerkesztő urat fenti összeget illetékes helyre eljuttatni, — ezenkívül kötelezem magamat a mai naptól fogva az egész háboru idő tartama alatt gyógyszeráramnak napi készpénz bevételenek 5%-át ugyancsak fenti célra egyenlő részben felajánlani.

Kiváló tisztelettel  
Mikóvnyi Arpád  
gyógyszerész.

Az összeget a polgármesteri hivatalhoz juttattuk.

## HIREK

**Felhívás.** A polgármester ur felhívást intézett a kanizsai asszonyokhoz, hogy süssenek kenyert a hadsereg számára. Ezt a kenyert 1700 gramonként 37 fillérjével veszi meg a katonaság.

**A háziérezd megérkezése.** A 48. gyalogezred Sopronban állomásozó két zászlóalja kedden ideérkezik. Az ezred kötelékébe tartozó behívottakat Nagykanizsán fogják beöltöztetni.

**Orvos hír.** Dr. Vajda fogorvos nyári tartózkodásából hazaérkezett és fogorvosi rendeléseit Nagykanizsán Fő-ut 8. sz. alatt újból megkezdte.

**A ferencrendi ünnepe.** Vasárnap, augusztus 2-án a helybeli ferencrendi társház ünnepelte meg a rend legnagyobb ünnepét, az u. n. Porcinculai bucsut. Bár a háboru mozgalma miatt a nagyközönség nem vehetett oly nagy számban részt az ünnepélyen, mint más években szokott, de még így is nagy közönség vett részt az istentiszteleten. Az ünnepi szónoklatot főt. Ozorai Tivadar volt tartományi főnök és jelenlegi házfőnök mondta. Beszédében kiterjeszkedett a jelenlegi kemoly időkre is. Felhívta a hallgatók figyelmét arra, hogy a királyunk, akit az egész világ mint a béke fejedelmét tiszteli, életének alkonyán kénytelen volt háboru menni és felkérte a hívőket, hogy imádkozzanak a hadsereg fégyverének sikeréért és dicsőségeért, valamint a magyar haza boldogulásáért. A mély átérzéssel és nagy szónoki tudással elmondott beszéd mély hatást keltett a hallgatóságban, akik közül sokan könnyeztek megindulásukban. A nagymisét Lambert atya végezte el teljes ünnepi segédlettel. Délben az ünnepélyen résztvett egyházi személyeket a társház vendégül látta. Az ünnepet d. u. 3 órakor vacsernyé fejezte be.

**Követésre méltó példa.** Ármuth Náthán balatonberényi szálló tulajdonos 250 ágys szállóját ajánlotta fel a sebesült katonák számára. A dicséretes cselekedetét köszönettel vette a hatóság tudomásul.

**Tekintse meg** Perkó Péter cím- és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.

Felelős szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.



1008 sz./914. végreh.

## Árverési hirdetmény és feltételek.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. értelmében ezennel közziré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1914 évi P. v. 2171 számú végzése következtében dr. Bařtha István ügyvéd által képviselt Nagykanizsán Bankgyesület r. t. bejegyzett aeg javára 3629 K 72 fillér s jár. erejéig 1914 fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogott következő ingóságok u. m.: 48 drb zálogban levő különféle sorsjegyek és részvénytapirok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1914 évi P. v. 2171 számú végzése folytán 3629 K 72 fill. tőkekövetelés, ennek 1914 évi július hó 11. napjától járó 7% kamatai, váltódj és eddig összesen 86 K 20 fillérben bíróileg már megállapított köfstégek erejéig Nagykanizsán a Bankgyesületi r. t. Kazinczi utcai épületében leendő megtartására 1914 évi augusztus 6-ik napjának délután 4 órája határidőül kiűzetek és ahhoz a vehni szándékozók ezennel olyan megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzletés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagykanizsán, 1914. évi július 24. HAÁN GYULA, kir. járásb. végrehajtó.

Sugár-ut  
14.Sugár-ut  
14.**Bischitzky Miksáné**

Nagykanizsa

37 év óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő újonnan felszerelt hangszer raktárában zongorák, pianók, cimbalmok és harmoniumok nagy választékban részletesre is kaphatók.

Alapítói év 1892.

Sürgőnycim: Mayer ruhafestő.

**Mayer Károly**

ruhafestő, vegytisztító, plissirozó és gőzmosó gyára.

Nagykanizsa.

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.  
Fióközlet Főter Korona szálló épületben  
Telefon szám: 289.

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átfestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi fehérneműk mosását s vasalását a legjutányosabb árban,

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

Plissirozás! Gouvrozás!

Tessék a címre ügyelni!

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteltemet téstem.

Nagy választékban mindenféle legmodernebb ebédő és hálószoba

**BUTOR**

Diványok, Ottományok, bőrgarnitúrák és székek saját készítményeim jó, szép és bámulatos olcsón kapható csakis

**Scherz Lujza utóda**

kárptos és asztalos

Városház-utca Nagykanizsa

Szép üzletberendezés üveg ajtóval igen olcsón eladó

**WEISZ SOMA**

cementártyára

Nagykanizsa,

Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékéből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomásu motorüzemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemű köszörülőgépen tűkörmsiságúra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánssabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készíték működépesöket, granitt terazzo burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átereszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

**Női**

A Pozsonyi Kereskedelmi és Ipaikamarától fenntartott nyilvános, három évfolyamu

Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban

Érettségi vizsgát. Államkövetítés. Internátus.  
Értesítőt kívánatra küld: **AZ IGAZGATÓSÁG.**

**Butor,**  
Szőnyeg, Függöny

Gazdag választékban, olcsó árért kapható:

**Somogyi Ede**

kárptos megnagyobbított és újonnan berendezett raktárában

Kazinczi-utca 1.  
Városház palota.  
TELEFON: 316.

**Mayer Klotild**

gőzmosógóra NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepe met Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel  
**Külön gallér és kezelőosztály.**

Garantált Riformesznélküli gőzmosás.

Szives pártfogást kér

**Mayer Klotild**

gőzmosógóra Hunyadi-u. 19  
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,  
Kazinczy utca 8.

Ruharon aias kizarva.

Figyeimes és gondos munka

„Hirdessünk a Zalában“

**Kaufmann Mór**

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.



Barátság és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
 Kossuth utca, Városház udvar  
**Telefon-szám: 78.**  
 egy mellékállomással

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP.

**Előfizetési árak:**  
 Helyben házhoz hordva:  
 Egy hóra . . . . . 1.80 kor  
 Negyedévre . . . . . 3.50 -  
 Félévre . . . . . 7.00 -  
 Egész évre . . . . . 14.00 -  
 Postal szétküldéssel:  
 Egy hóra . . . . . 1.50 kor  
 Negyedévre . . . . . 4.50 -  
 Félévre . . . . . 9.00 -  
 Egész évre . . . . . 18.00 -  
**Egyes szám 6 fillér.**

Hirdetéseket és nyilatkozatokat  
 díjtáblázat szerint veszi fel  
 a kiadóhivatal.

Műveltségi, béli kimutatások és magán-  
 közlemények soronként 30 fillér.

Megjelenik minden hétköznapon este 6 órakor.

Eljegyzési és esketési értesítések díja  
 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

# A német császár trónbeszéde.

## A német birodalmi gyűlés megnyitása.

Berlinből jelentik, Vilmos császár a birodalmi gyűlést a következő trónbeszéddel nyitotta meg:

Tisztelt uraim! A sors nehéz óráiban gyűjtöttem magam köré a német nép képviselőit. Majdnem fél évszázadon át a béke útján maradhattunk. Azok a kísérletek, hogy Németországra háborus hajlamokat fogjanak rá és hogy Németország pozícióját a népek között csökkentsék, gyakran kemény próbára tette népünk türelmét. Még provokáló körülmények között is kormányom mindenkor rendületlen becsületességgel követte az erkölcsi, szellemi és gazdasági erők fejlődésének útját, mert ezt tartotta fő céljának. Az egész világ tanúja volt, hogy milyen fáradhatatlan állottunk az első sorokban az utolsó évek bajai és bonyodalmi közepette, hogy kikerültsék a háború Európa nagyhatalmai között. Ugy látszott, hogy a legnagyobb veszély, amelyet a balkáni események idéztek fel, már kikerültettett. Ekkor Ferenc Ferdinánd barátom meggyilkolásával örvény nyílt meg. Ferenc József császár és király, az én szövetségeseim kénytelen volt fgyverhez nyulni, hogy országai biztonságát védelmezze egy szomszédos állam veszedelmes machinációi ellen. Igazságos érdekei követségében az orosz birodalom útjába állott. Minket nemcsak szövetségi köteletségünk állít Ausztria-Magyarország oldalára, hanem egyúttal az a hatalmas feladat is osztályrészünkül jutott, hogy a két állam régi kulturközösségével együtt saját hatalmi állásunkat védelmezzük az ellenséges haderő támadása ellen. Nehéz szívvel mozgositottam hadsereget egyik szomszédom ellen, amelylyel oly sok esatában együtt küzdött. Öszinte fájdalommal láttam eltörni azt a barátságot, melyet Németország oly híven

tartott. Az orosz császári kormány a telhetetlen nacionalizmus sürgetéseinek engedve, sikraszállt olyan államért, mely g orosz meényletek ellenordításával ezt a háborus szerencsétlenséget előidézte. Hogy Franciaország s ellenfeleink oldalára állt, nem lehetett meg minket. Elég gyakran ütköztek fardozásaim, hogy francia közársasággal barátságos viszonyt elérjünk; régi reményekre és haragra. Tisztelt uraim! Amit emberi belátás és erő megethet, hogy egy népeta végső döntésekre felverteze, az az öök hazafias segítségével megtörtént. A ellenséges érzület, mely Keleten és Nyugaton régi idő óta elharapódzott most magasra felángolt. A mostani helyzet nem muló érdek konfliktusokból vagy diplomáciai konstelációkból állott elő, hanem eredménye hosszú évek óta dolgozó rosszakaratnak, mely a német birodalom hatalma és virágzása ellen irányul. Minket nem hajt hódítási vágy, minket az a hajthatatlan akarat lelkesít, hogy megtartsuk azt a helyet, amelyre Isten minket állított, a magunk és minden jövendő nemzedék számára. Az okmányokból, a melyek önök elé terjesztettek látni fogják, hogy kormányom, mindenekelőtt pedig kancellárom a legutolsó pillanattig igyekezett a legvegsőt elhárítani. Keánk kenyszerített védelemben tiszta lelkümmel és tiszta kézzel nyulunk kardunkhoz. A német birodalom népeihez és törzseihez hívó szóval fordulok, védelmezzék meg teljes erővel, szövetségesünkkel való testvéri vállvetett küzdelemmel azt, amit békés munkával megteremtettünk. Atyáink példájára szilárdan és híven, komolyan és lovagiasan, alázatosan Isten előtt és harci kedvvel az ellenség előtt, — így bizunk az örök Mindenhátóságban, vajha erősítené és jó betéjezésre vinné védekezésünket,

Önökre, tisztelt Uraim, tekint ma fejedelmi és vezéri köré gyülekezve az egész német nép. Hozzák meg határozataikat egyöntetuen és gyorsan, ez bensőséges óhajom.

A birodalmi gyűlésen Bethmann Holweg kancellár nagy beszédet mondott, amelyben kifejtette a háború előeményeit és okait és részletesen ismertette azt a táviratváltást, amely a német császár és az orosz cár közt történt.

A táviratok szó szerinti szövege a következő:

Vilmos császár július 28-án ezt sürgönyözte:  
 A legnagyobb nyugtalansággal hallom, milyen hatást keltett birodalmamban Ausztria-Magyarország eljárása. A Szerbiában évek óta üzött lelkiismeretlen izgatás azon fellázító büntetkez vezetett, melynek Ferenc Ferdinánd főherceg áldozatul esett. Az a szellem, mely saját királyukat és nejét ölette meg a szerbekkel, ma is uralkodik ezen országban. — Kétségtelenül egyetértés velem, hogy mi kettőnknek, valamint az összes szuverennek közös érdekük van megkövetelni, hogy mindazok, akik gyalázatos gyilkosságért erkölcsileg felelősek, megérdemelt büntetésüket megkapják. Másrészt nem felejttem el, mily nehéz Rád és kormányodra nézve szembezállani a közvélemény áramlataival. Megemlékezve, bennünket régóta összefűző benső barátságról, minden befolyásomat érvényesítem, hogy Ausztria-Magyarországot rábíriam, hogy nyílt és kielégítő megegyezésre törekedjen Oroszországgal. Bizton reménylem, hogy a még támadható nehézségek elhárítását célzó fardozásaimban támogattai loasz. Öszinte és készséges rokonod, Vilmos.

Miklós cár erre július 29-én ezt válaszolta:  
 Örövendek, hogy Németországba visszaérkezted. E komoly pillanatban kérve kérek segítséget neked. Csunya háborút üzentek egy gyenge országnak. Oroszországban óriási a felháborodás, melyet osztok. Előre látom, hogy nemsokára már nem állhatok ellen a reám gyakorolt nyomásnak és kénytelen leszek oly intézkedéseket tenni, amelyek előidézhetik a háborút. Elejét veendő egy szerencsétlenségnek, ami egy európai háború lenne, régi barátságunk nevében kérek, tégy meg minden lehetőt, hogy szövetségeseidet visszatartsd attól, hogy tulmesszire menjen. Miklós.



Erre Vilmos császár július 29-én ezt válaszolta:

Táviratokat megkaptam és osztom a békefenntartása iránti kívánságodat. Amde Ausztria-Magyarország eljárását nem tekinthetem csunya háborúnak. Ausztria-Magyarország tapasztalásból tudja, hogy Szerbiának csak papiroson álló ígéretei teljesen megbízhatatlanok. Nézetem szerint Ausztria-Magyarország eljárása kísérletnek tekintendő, hogy teljes garanciát kapjon aziránt, hogy Szerbia ígéretét valóban tette is váljanak. E nézetemben megerősít az osztrák-magyar kabinet nyilatkozata, mely szerint Ausztria-Magyarország nem tervez területi hódításokat Szerbia rovására. Azt hiszem tehát, hogy Oroszországnak igenis lehetséges az osztrák-magyar szerb háborúval szemben megmaradni a néző szerepében anélkül, hogy a legborzalmasabb háborúra rántsa bele Európát, melyet ez valaha megért. Azt hiszem, hogy direkt megegyezés kormányod és Bécs között lehetséges és kívánatos. Oly megegyezés, amelyet mint már telegrafáltam, az én kormányom minden erejével előmozdítani fűzök, — természetesen Oroszország részéről való katonai intézkedések, amelyek Ausztria-Magyarország fenyegetésnek tekinthetnek, siettetnek a szerencsétlenséget, melyet mint a barátságomra való hivatkozásod folytán készséggel vállaltam, aláírva lenne. Vilmos II.

Július 30-án ezt sűrűgönte Vilmos császár a cárnak: Nagy követem utasított kormányodat egy mozgósítás veszélyeire és súlyos következményeire figyelmeztetni. Ausztria-Magyarország csak Szerbia ellen mozgósított, még pedig hadseregének csak egy részét. Ha Oroszország, mint ez most a te és kormányodnak közlése szerint az eset, Ausztria-Magyarország ellen mozgósít, akkor a következő szerep, amellyel te a legnagyobb barátsággal megbízta és amelyet a te kifejezett kérésedre vállaltam, veszélyeztetik, sőt talán lehetetlenné tétetik. A döntés egész sulya most a te válladra nehezedik, nekik kell vise niök a felelősséget háborúért és békéért. Vilmos.

A cár július 30-án ezt válaszolta erre: Szívből köszönöm gyors válaszodat. Ma este küldöm Tatischev instrukciókkal. A most érvénybe lépő katonai intézkedések már tíz nappal előbb történtek, még pedig Ausztria készülődései ellen való védekezés okaiból. Teljes szívemből remélem, hogy ezek az intézkedések semmiképen sem fogják befolyásolni közvetítő szerepedet, melyet igen nagyra értékelek. Szükségünk van Ausztriára gyakorolt nyomásodra, hogy velünk meg tudjon egyezni. Miklós.

(Az említett Tatischev a cárnak Vilmos császár személye mellé beosztott katonai képviselője. A szerk.)

## A szerb harctérről. Belgrád ostromához.

Pancsova, augusztus 4.

A lapoknak Belgrád ostromára és más egyéb határmenti harcokra vonatkozó tudósítása tévedésen alapszanak. A szerb partokról beszantásápen átlövődöznek a magyar partra, anélkül természetesen, hogy bárkiben vagy bármiben kárt tehetnének. A szerb örök a parttól mintegy másfél kilométernyi távolságban állanak föl. A dombos part emelkedései möött helyenként állítólag tüzekek vonulnak föl oly csekély számban és oly kevés ágyúval, hogy akció esetén a mieink percek alatt elhallgaltatnák őket. Két nap óta nem hallani Belgrád felől sem a haubitok, sem a monitorkok ágyuzását. Látszóval Belgrádot tisztán láthatni. A város alig szenvedett valamit, mert a mieink viszonzásképen odalöttek, ahonnan lövéseket tettek a magyar partra vagy magyar hajókra. A hadsereg hangulata rendkívül lelkes, a legénység könyörög, hogy vezessék őket a szerbek ellen és ne legyenek kénytelenek tűrni a szemben álló örök beszantásait.

Egy haditudósítónak alkalma volt a zimonyi csapatok több magasrangú tisztjével beszélni, akik nagy lelkesedéssel készülnek a komoly napokra.

— Ők mondták nekem — írja — de magam is személyesen meggyőződtem, hogy a legénység között olyan kitűnő a hangulat, amely csak boldogsággal tölthet el minden magyar embert. A tisztikart nagy öröm érte a mozgósítás alkalmából különben is, mert első harmada a tisztikarnak soronkívül előlépett. Tegnap láttam itt egy ezredet teljes hadi menetelésben. Nagyszerű látvány, gyönyörű magyar bakák voltak, mind jókedvűek, énekeltek.

Zimonyt eddig egyetlen lövés sem érte. A városban mitem változott az élet. A vendéglők nyitva vannak, a kávéházakban vigan szól a cigányzene, a Glavna ulicán áll a hetivásár, a boltokban nyugodtan árusít a kereskedő, nincsen pánik, nincsen félelem s estén kint kivonul a város népe a pályaudvar elé, hogy szemtanuja legyen a hadi műveleteknek.

## A háboru sebesültjeiért.

Tekintélyes összeg kell ahhoz, hogy valamennyire is enyhíteni tudják azt a mérheterlen nyomort és szegénységet, amely ezer és ezer családra szakad azáltal, hogy a kenyérkereső férfit a harcmezőre viszik. A mithonmaradt tehetősebb emberek dícséretreméltó kötelessége lesz, hogy siesse nek leróni áldozatkészségüket. Városunkban ma gindult gyűjtésnek máris szép eredménye van. Ezideig a következők adakoztak a katonák családtagjainak segélyezésére:

Bihari Sándor gyűjtése	282-08 K
Péter Hugó „	100— „
Schwarz Dezsőné „	10— „
Mikoványi Árpád „	50— „

## A miniszterelnöki sajtóiroda jelenti:

A fővárosi lapok holnap hivatalos helyről eredeti közleményt publikálnak, amelyben ismételten kijelentik, hogy az általános helyzettel és hadieseményekkel összefüggő antentikus hírekét a lehető gy rászaggal, hivatalos és mérvadó helyről fogják köztudomásra hozni; a közönség körében ugyanis kétségessé fogadattatásra találnak a legalaptalanabb híresztelések. Annál sajnálatosabb ez, mert a tapasztalat bizonyossága szerint éppen a riasztó híresztelések tartják magukat legmakacsabban, ezek a hírek pedig a közvéleményt eléggé el nem ítélhető módon félrevezetik. Szükség van tehát arra, hogy a közönség megnyugtatósa érdekében is az ilyen hírek lehetőleg radikálisan elnyomaszanak.

Hivatalos helyről a hadi eseményekkel és az általános helyzettel összefüggésben minden hirt autentikusan fognak kiadni és nyilvánosságra hozni, úgy hogy a közönségnek módjában lesz éppen ezen autentikus hírek erejével visszaszorítani az alaptalan és riasztó híreket, valamint a várható események időelőtti híreszteléseit.

A külföldi lapokban utat talált egy híresztelés, amely jellemző arra a lelkiismeretlenségre, amellyel egyes hírforrásokból az igazságot fokozni célozzák. A Lovcen-hegy megszállásáról és a hegy körül folyó agresszív fellépésekről van szó. Mindenféle részletezéssel kiszinezik ez a hadmozdulatot, amely valójában egyáltalán még sem történt. A Lovcen ellen, amely nem Szerbiában, hanem Montenegróban van, támadás nem tervezett, tehát ilyen támadás még sem történhetett azon a környéken. Sem a mi részünkről, sem montenegrói részről egyetlen lövés sem történt. Ellenségeskedés ezideig a Belgrád előtt és a Drinán lejátszódott jelentéktelen afférektól eltekintve egyáltalán nem volt. Itt is csak egymással szemben álló őrsők és járőrök csatározásaira szorítkoztak. A nyilvánosságnak és a sajtónak türelemmel kell bevárni a hadműveletek olyan jelentékenyebb alapjait, amelyekről hiteles értesítések fognak beszámolni, mihelyt ilyen hadműveletekre a helyzet, a terep és az időpont az arra illetékes tényezők megítélése szerint megfelelő. Nem igaz tehát különféle lapoknak az a jelentése, hogy Cetinjevel összeköttetésünk megszűnt, hogy antivarí konzulunkat fogva tartják stb. stb. Montenegróval a diplomáciai viszony még fennáll.

## Valódi brünni szövetek Nyári és őszi idényre.

Egy szelvény 7 kor.  
3. 10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.  
teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.  
(kabát, nadrág, és mellény) 1 szelvény 17 kor.  
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalondruhához 20.— K-ért, színes szalondruhához 25.— K-ért, melyeknél, személyes megbeszélés után, költségek nélkül, azonnal készítenek. Mintahatározat és árak mindenütt ismert postai úton kaphatók.

## Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait Siegel-Imhof cégnél, az egy-egy piactér mellett, igazán megkönnyíti. Szabott, legelősebb árak. Országos választék. Miniatúr, figyelmes kiválasztás, még a legelősebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Ára: nagy üveg 2.— K,  
kis üveg 1.20 K.

A tudomány mai álláspontja szerint bebizonyított dolog, hogy az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

**Odol**

A világ legjobb szájvíze



# Legujabb.

**Az főkonzul visszaküldte az orosz rendjelet.**

Bécsből jelentik, hogy Kutsera főkonzul visszaküldte az orosz rendjelet, mert Oroszország közönséget vállalt szerb orgyilkosokkal

**Putnik behívása.**

Bukarestből jelentik, hogy a szerb király táviratban kérte meg Putnikot, ki betegen fekszik Szeverinben, hogy siessen Nisbe.

**A tábori posta életbe lépett.**

A tábori posta tegnap lépett életbe. A tábori postához közvetíthető küldeményeket összes hivatalok és ügynökségek felvehetnek. Magán táviratok a hárra kelt sereghez nem adhatók fel.

**Az ellenség viselkedése.**

Bécs, érkezett aug. 4-én 11 óra 11 perckor. Az ellenséges határon nyugalom uralkodik.

**A háború sebesültjeiért**

Ferenc József király a Magyar Vöröskeresztnek és bevonultak családjai segélyezésére 250-250 ezer koronát és e célokra Ausztriában is ugyanennyit adományozott.

Tisza István gróf miniszterelnök és neje a bevonultak családjai segélyezésére 5000 koronát adományoztak.

## A trónörökös-pár ünneplése.

A fővárosi sportegyletnek sportifjusága tegnap este a Liszt Ferenc térről felvonult a királyi vár udvarára, hogy tüntessen trónörökös pár mellett, az ifjuság sorához több ezere menő sokaság csatlakozott és a Hymnus hangja mellett bevonult a várudvarba. Károly Ferenc főherceg neje, Zita főhercegnő társágában megjelent az erkélyen, hogy az ifjuság hódolatát fogadhassák.

Az egetverő éljenzés megszüntével Pekár Gyula országgyűlési képviselő szép beszédben tolmácsolta az itthonmaradt ifju generáció mélyszéges hódolatát, amire a főherceg a következő szavakkal válaszolt: „Köszönöm szépen szíves szavait, amelyekről Ófelségének, szeretet királyunknak jelentést fogok tenni. Mégegyszer köszönöm szépen”. A le kes ifjuság a főherceg szavaira percenkig tartó éljenzéssel válaszolt és Zita főhercegnő szavait kívánta hallani. Amint a főhercegnő ajka szóra nyílt, egyszerre mélyszéges csend támadt a hatalmas udvarban és tisztán hallható volt bájosan csengő hangja, amint tiszt, a magyarsággal mondotta: „En is köszönöm, nagyon szépen köszönöm”. Az ifjuság a himnus hangjai mellett vonult le a várból.

Feladás szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.

## A legelegánsabb Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában

Nagykanizsa, Póuton, a város palotájában.

Méretük után készítünk mindenfajta cipőárut

Milíó ember használ

## KÖHÖGES

rekedtség, katarus, elnyákásodás hurut és gőrcsős köhögés ellen kizárólag a jóízű

Kaiser-féle

## Mell-karamellák

(a három leányóval)

cukorkát. — 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól a biztos hatásról. :: Rendkívül kellemes és jóízű bonbonok.

**Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.**

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Alberti urak gyógyszeriarában.

## Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

## persil önműködő mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan, Chlor nélküli

Félórai főzés után

**Vakító fehér ruhát!**

„PERSIL” kiméli a vásznat és a fehérneműt az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: GOTTLOB VOITH, Wien, III/1  
Mindenütt kapható!

## Képes reklám- bélyegek

nagyválasztékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

## THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZAMA



Alkohol-echter Balsam  
von der Kaiserliche Hofapotheke  
Dr. Thierry in Prag 1884  
Dr. Thierry in Prag 1884

(Gyógyászati célokra)

12 kis- vagy 6 dupla

vagy 1 nagy utazó

Büveg ára 3.60 koronára

THIERRY A. Gyógyszerész

Cenitollia kendese

híres betegségek elleni előzetes

szelvény, dagasztás, gyulladási

kezelés, légzőszervi betegségek

elleni az egyedül készített

THIERRY A. Orvosi gyógyszeriarából,

Pregrada. (Kohlich mellett.)

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!



József főherceg ut 87. számú

**ház eladó.**



**Bischofsky Miksané**

Nagykanizsa

37 év óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő ujonnan felszerelt hangszerraktárában zongorák, pianinók, cimbalnok és harmoniumok nagy választékban részleltfizetésre is kaphatók.

„Hirdessük a Zalában”



**A Franz Lajos és Fiai  
Gőzmalom és Villamos Üzem Részvénytársaság  
Nagykanizsa**

**Mérleg kimutatása és zárszámadása  
az 1913-1914 üzletévről.**

Vagyron	Mérlegszámla.					Teher			
	K	f	K	f		K	f	K	f
Ingatlanok és iparvagány			412032	34	Részvénytőke			4000000	—
Gépek és berendezések			956693	06	Elfogadvány			1203667	48
Szerszámok és felszerelések			14021	01	Óvadék			10000	—
Ló és kocsik			9000	—	Értékcsökkenési tartalékalap	375000	—		
Villamberendezés és koncessio			1562855	66	Az 1913/14 üzletév nyereségéből	75000	—	450000	—
Jéggyárberendezés			6000	—	Tartalékalap			45466	11
Gabona és őrlemény			1164889	17	Fel nem vett osztalék			912	—
Zsók			151140	—	Munkások segélyalapja			1846	10
Villamfelszerelés és anyag			96910	79	Nyereség áthozat az 1912/13 üzletévről	15535	48		
Anyag			25875	—	Az 1913-14 üzletévi nyereség	253109	08	268644	56
Olaj és zsiradék			1180	—					
Tüzelőanyag			11000	—					
Pénztár			50355	82					
Válto			114	44					
Biztosítás (előre fizetve)			20200	—					
Értékpapír			14942	70					
Adósok			1672765	57					
Postafatarképpénztár			50586	72					
			5980536	25				5980536	25

**Veszteség és nyereség 1913. július 1-től 1914 június 30-ig.**

	K.	f	K	f		K	f	K	f
Általános üzleti költség			763976	15	Nyereség áthozat az 1912/13 üzletévről			15535	48
Értékcsökkenési tartalékalap			75000	—	Az 1913/14. üzletév összeresménye			1172406	46
Adó			67789	03					
Kétes követelések			12532	20					
Nyereség áthozat az 1912/13 üzletévről	15535	48							
Az 1913/14 üzletév nyeresége	253109	08	268644	56					
			1187941	94				1187941	

**Az igazgatóság**

Ezen mérleg, veszteség és nyereség számláit a vállalat fő- és mellékkönyveivel összehasonlítottuk és az mindenben megegyezőnek találtuk.

**A felügyelő-bizottság**



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

**Telefon-szám: 78**

Hirdetéseket és nyílt-teret díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**

helyben	házas	hordva
Egy hóra	1.20 kor.	
Negyedévre	3.50 "	
Félévre	7.00 "	
Egész évre	14.00 "	
postai eszküldéssel		
Egy hóra	1.50 kor.	
Negyedévre	4.50 "	
Félévre	9.00 "	
Egész évre	18.00 "	

**Egyes szám 6 fillér**

Mulatságok, bál, kimutatások, és magán-közlemények díja soronként 60 fillér.

**Megjelenik délután 4 órakor**

Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## LEGUJABB

### A szerb harctérről.

Hivatalos jelentés aug. 5-én déli 12 óra 15 perckor:

A szerb határon levő csapatainak helyzetjelentéseiből kivethető, hogy ott fokozottabb tevékenység kezdődik. Belgrádnál a felső és alsó várban, valamint a szomszédos magaslatokon elhelyezett szerb várágyúk megkísérelték erős tüzelésükkel az innső parlon való csapatmozgásokat, valamint a Szávan és a Dunán való hajózást megakadályozni. Ez indította csapatainkat arra, hogy ezen várágyúk ellen a tüzéség megnyissa a tüzelést. A tüzerharc azzal végződött, hogy a szerb útegeket halgatásra bírtuk, mely alkalommal a várművek erős sérüléseket szenvedtek. A város a bombázástól teljesen mentes maradt. A Drina mentén csend uralkodik. Különös drettel emelendő ki a biztosítási szolgálatnál alkalmazott csapatoknak kivált a gyalogságnak és a határvadászoknak a tevékenysége.

Hivatalos jelentés augusztus 5-én este 9 órakor:

Augusztus 5-én délelőtt 9 órakor a Körös monitor állomáshelyéről felderítés végett kifutott, amidőn szerb ágyúk hirtelen megkezdték a tüzelést és amint később kitudt, egy egészen modern gyorstüzeiő üteggel, néhány löveg a monitort táfalta. Szerencsére azonban anélkül, hogy a hajó személyzetében kárt okoztat volna, vagy a hajó harc képességét csökkentették volna. Ekkor szárazföldi tüzéségünk harcba lépett és tüzelésének kiváló hatása hamarosan elhallgattatta zavarban lévő ellenséges tüzéséget. A monitor azut n visszatért rendes állomáshelyére. Del-

után 4 órakor 5 hajóhajónk köztük a Körös is, - kifutott, hogy a védők azon kísérletezését, hogy az erődítményekben és fedezetekben előállt károkat helyreállítsák megakadályozzák.

Hajóágyúink tüzelése, mely csak gyengén viszonoztatott az erődítményekben különösen a felsővárban újlag nagy rombolást végzett. Ez alkalommal a tüzelés az ellenséges gyalogság ellen is indított, mely a partok melletti építményekben fedezést talált. Monitoraink délután 6 órakor ismét visszatértek anélkül, hogy veszteség vagy havaria érte volna őket. Az éj folyamán ismétellen robbanások voltak hallhatók, melyekből és az időközönként fel-fellobbanó tűz lángokból következtethető, hogy a tüzelés a várban nagyobb mennyiségű muniókészletet robbantott fel. Továbbá jelentik, hogy 8 ellenséges kémét a zimony melletti szőlőkben rajta értek, amint fényjelzésekkel agyunk állását az ellenségnek akartak tudtul adni. Mind a 8 kém el lett fogva és rögtön ítélőbiróság elé lett állítva. A többi harcvonalban a Duna, Száva és Drina mentén újabb esemény nem fordult elő.

#### Németek a földközi tengeren.

Érkezett aug. 5-én este 9 órakor.

A Wolff ügynökség jelenti Berlinből: A Földközi tengeren levő német hadihajók tegnap az algiri partokon és egyes megerősített helyeken francia csapatszállyal manyok behajzási helyeit rommá lötték. A lövéseket viszonozták.

#### A németek győzelme.

A berlini Wolff ügynökség jelenti, hogy Eyduhnen mellett ott, ahol az oroszok tegnapelőtt először törtek be német területre, az éjjel a német csapatok ellenállhatatlan erős támadással bevették Kibartj orosz határvárosát. Az oroszok foglyok hátrahagyásával kelet felé megfutamodtak. A német csapatok vesztesége igen csekély volt.

### A francia kamara Németország támadásáról.

Páris, aug. 5-én.

A francia kamara ma délutáni ülésén közölték Poincare elnök üzenetét, mely megvádolja Németországot, hogy hadüzenet nélkül megtámadja Franciaországot, holott Franciaország a békére törekszik. A kamarát bizonytalan időre elnapolták.

### Amerikai Egyesült Államok semlegessége

Washingtonból jelentik augusztus 5-én este 11 órakor:

Wilson elnök az Egyesült Államok semlegességére vonatkozó nyilatkozatot adott.

### Egyéb táviratok.

Hamburg: Ér. aug. 5-én este 10 órakor. A szenátus rendkívüli hadicélok fedezésére 5 millió márkát kért a polgároktól.

Csernovitz: A mozgósítás a legnagyobb rendben folyt le nagy lelkesedés és hazafias tüntetés mellett.

Konstantinápolyból táviralozzák: Az osztrák valamint magyar és német tartalékosok óriási számban Irduinak hazá. A kolóniában óriási lelkesedés uralkodik.

### A kormány hivatalos közlése a leiketlen üzérkére vonatkozólag.

Hivatalos közlés. Budapest, augusztus 5.

A kormány arról értesült, hogy egyes vidékeken Telketlen üzérké elhittetik a néppel, hogy a mozgósítás céljából besorozott lovak ára fejében adott utalványokat nem fogja a kincstár beváltani. Sőt itt ott a papírpénz értéktelenítését is hirdetik. Az ezen félrevezetett egyének tulajdonában levő utalványokat, papírpénzeket jóval értéken alul veszik meg.



A kormány sürgős rendeletben hívta fel a közigazgatási hatóságok figyelmét ezekre a jelenségekre és utasította őket, tegyék közhírré, hogy az, aki a közönségnek ily gonosz tévedésbe ejtésével másnak kárt okoz, magának jogtalan hasznot szerez, csalást követ el eljárása a büntetőtörvény rendelkezése alá esik.

Ennélfogva az igazságügyminiszter is utasította a királyi ügyészségeket, hogy hasonló üzemek megtorlása körül a legnagyobb buzgalommal és szigorral járjanak el. Ez akció sikere érdekében utasította a kormány közigazgatási hatóságokat, hogy a tudomásukra jutó hasonló üzemek esetében a büntető eljárás megindításáról gondoskodjanak s azzal a kéressel fordul egy a kárvallot lakhoz mint a közönséghez is, hogy minden ilyen esetet hozzanak a hatóságok tudomására

## Az orosz lélek.

A carskoje-szelói park egyik gyönyörű rózsalugasa mellett szuronyos katona strázsál. Nemrég egy kíváncsi ember fölvetette a kérdést: a strázsza mit strázsál? Hosszu levéltári kutatás után kiderítették, hogy kétszázhusz esztendővel ezelőtt Nagy Péter cár az egyik rózsalugasból, amelyben kellemesen pihent, át akart menni a szomszédos másikba, mert az árnyasabb volt. Minthogy azonban tudvalevőleg az orosz cár becses hazájában egy lugasból a másikba végrendekezés nélkül át nem mehet, katonát rendeltek ki, hogy őt álljon, míg hatalmas ura átsetál. Azóta felváltották az őt néhány százezerszer, elfelejtették azt is, hogy mért került oda, de a harmadik számú rózsalugasnál azóta rendületlenül strázsál a strázsza.

Nagy P. ter utódjai, dicsőségesen hazudozó Miklós cár elődei pedig megbarátkoztak azzal a gondolattal, hogy orosz cár csak elvéve hal meg ágyában, párnái között. Ehhez képest a cári hivatal napl beosztása jóformán kimerült abban, hogy orgyilkos merényletek ellen védekeznek. Az orosz cárok trónra léptük első pillanatától fogva fellábon járnak, a másik fele már a sirban pihen; aligha van egy nyugodt pillanata, minden falatot kétszer is megszimatolnak s lefekvés előtt az ágy alá néznek.

Azt hinné az ember, hogy aki ilyen körülmények között éli át a bombások kegyelméből való rövid életét, annak erősen kifejtett anthipatiája kell hogy legyen a királygyilkosok irányában. Azt hinné az ember, hogy már

csak jól fe fogott önfentartási ösztönből kifolyólag is esküdt ellensége minden orosz cár minden bombamerénylőnek.

De nem úgy van. Miklós cár, a fehér cár, a békecár, amikor az orosz császári földrajzi intézet által szállított globusban ker s magának egy nemzetet, hogy azt nagyhatalmával, szíve minden dobbanásával, királyi nagy szeretetével kitüntesse, megövíja, megvédelmeze:

pont a szerb nemzetet választja ki, amely, miután néhány jól irányzott revolver lövéssel és baltacsapással agyonverte királyt és királynéját, a felséges hullákat a hálószoba ablakán latta jónak lehajigálni a kertbe.

Nagy, cári jóindulata hathatós kifejezésére pedig azt az alkalmat választotta ki, amikor ez a felséges kegyelre annyira rászolgált nép a szomszéd ország trónörökösét és hitvesét lötte agyon. Tisztán a saját elhatározásával borítja vérlángba az egész Európát, hogy védelmére keljen annak a Szerbiának, amely ez egyszer revolvergolyóval és a trónörökösünkkel cselekedte meg azt, amit saját hívei bombával és kizárólag cárokkal, legfeljebb cárevi-écekkel szoktak elvégezni.

Pszichológiai megfejtést erre hiába keresünk, azt kell hinnünk, a cselekedet maga: az orosz psziché, az orosz lélek. Csak kiegészítő részlete, hogy ő cári felsége nemcsak orgyilkosokat tárogatni, de hazudni is méltóztatik

## A szerb hadsereg.

A háboru lázában sokan arra is gondolnak, kicsoda kicsoda tulajdonképpen az ellenfelünk? Évek óta beszélnek és írnak Szerbiáról, de jobbra csak politikai szempontból bírálgatták déli szomszédunkat. Hadseregéről, ha szó esett róla, inkább mosolyogva tetek megjegyzéseket — Nem mulasztották el például fölemlíteni a mezitlábbal járó szerb katonát, akinek derekára madzaggal van a bajonet odaerősítve.

Roda-Roda, aki mielőtt tollat fogott volna kezében, katonatiszt volt hadseregünkben, bejárta Szerbiát, ott volt a balkáni háboru előtt, látta a mozgósítást, megfigyelte a hibákat és észrevette az előnyöket, véleményét most egy cikkében így foglalja össze:

Háborut viselt és háboruban tapasztalt ellenféllel lesz dolgunk. Ennek az ellenfélnek a tisztje és katonája azonban a mi tisztünk és katonánk mögött áll. Ugyan azzal a fegyverrel küzd ugyan, mint mi; de nem tudja úgy azt kihasználni, mint mi.

Ez a vélekedés azt sejteti, hogy a szerb hadsereg nem valami operett-hadsereg. Roda-Roda helyreigazítja némelyik katonai könyvnek azt az állítást, hogy a szerb sereg keretei csak papíron vannak meg. Saját szemével látta, hogy mozgósításkor az összes zaslóaljak hadilétszámában vonultak fel. Igaz, hogy körülbelül 30 százalékat nemsokára porhába kellett külden.

A balkáni háboru alkalmával 400,000 embert állított talpra Szerbia. Ez a lakosság 13 százalékanak felel meg. Most hajósan fog tudni annyit hadba vinni, annak ellenére, hogy területe azóta megnagyobbodott. A hódított területekről sorozott katonasanyag ugyanis nagyon gyöngye. Azután számításba kell venni azt is, hogy a balkáni háboru majdnem 100,000 embert tett harcképtelenné. Minden valószínűség szerint tehát Szerbia ellenéül nem fog tudni olyan erővel szembeszállni, mint a milyennel Török országnak ment neki.

A szerb hadsereg minősége nem elsőrangú. Két év előtt a balkáni háboru alatt oly súlyos taktikai hibákat követett el, hogyha a hibáknak századrészt követi el velünk szemben, végzetes katasztrófák érhetik: A török hadsereggel szemben természetesen az elkövetett hibák ellenére győzedelmes tudott lenni. A monarchia kitünően képzett haderejével szemben azonban nem fog tudni megállani.

A lönyaga roppant silány. A mi lönyagunk viszont kitünő. Ez a körülmény nagy fölényt biztosít számunkra. A szerb lovasság a balkáni háboruban semmiféle diadalt nem tudott magának kiküzdni. Könnyen elképzelhető, mit fognak művelni a mi huszároink Szerbiában.

A szerb tiszteket izzó hazafiasság jellemzi, kissé sokat politizálnak és ez árnyékot vet feyelmezettségükre. Egy részüket a katonai akadémia képezi ki, míg másik részük az altisztek sorából kerül ki. Ezek az utóbbiak csak főhadnagy rangot érhetnek el, míg az előbbie a legmagasabb rangot is megkaphatják. A tiszték befolyása a legénységre igen nagy. A társadalmi különbség közöttük nem olyan kiélezett ugyan, mégis a tiszték tekintélye feltétlenül érvényesül. A szerb tiszt látóköre nem tulságosan tág és a külföldi hadsereg értékét nem tudja kellőképpen megbecsülni.

A szerb közle ény eleven, okos. Jobbára parasztok, a földmélvő ember minden hibájával és erényével. Engedelmesek és kevéssel beérők. Szolgálati idejük nagyon rövid és így képességüket nem aknazzák ki. Most, amikor a löfegyverek igen bonyolultak és kezelésük höz hosszú gyakorlat szükséges, a szerb katona a rövid szolgálati idő alatt ki nem képezhető teljesen. A balkáni háboruban meglepően kevés lövészert fogyasztottak el a szerbek, inkább szuronyroham kat intéztek. Ez a taktika a gyöngye törökkel szemben úgy ahogy bevált a monarchia hadseregével szemben bizonyos, hogy csütörtököt fog mondani.

A szerb hadsereg lölszerelése türehető. Gyalogsági fegyvere, épen olyan jó, mint a miénk. Ágyuja igen nehéz. Trainje tipikus paraszti ökröslopat. Ruházata gyöngye.

Mindent összevéve: a monarchia hadserege bizó nyugalommal indulhat el a király parancsainak teljesítésére

### Az Athenaeum könyvtár legújabb köteté

**Mereskovszky:**  
**Leonardo da Vinci**  
a renaissance egyik legnagyobb műve szének élete, rendkívül érdekesítő regény alakjában. Két kötetben. Ara 3 K 80 / Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.



# A háboru sebesültjeiért.

A bevonult nagykanizsai kenyérkeresők itthonmaradt családtagjainak segélyezésére ma érkezett be az első nagyobb adomány. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsa Fiókjá, — bár a bank központja országos célokra százezer koronát adományozott, 150 koronát küldött be hozzánk a következő levél kíséretében:

A Zala tekintetes Szerkesztőségének Nagykanizsa.

A „Zala” keddi déli számában indítványozott városi jóléti bizottság céljaira — mely hivatva lesz a kenyérkereső nélkül itthonmaradt nagykanizsai családokat segélyezni és az egész jótékonyági akciót irányítani — csatoltan küldünk

150 koronát azzal a kéréssel, sziveskedjenek eme összeget rendeltetési helyére juttatni, azon kikötéssel, amennyiben a jóléti bizottság nyolc napon belül meg nem alakulna, ezen összeg az inségesek között azonnal szétosztandó. Teljes tisztelettel Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókjá Forbáth s. k., Hargitay s. k.

Az összeget átadtuk a polgármesteri hivatalnak.

## A fegyveres szolgálatot teljesítő állampolgárok otthonmaradt családtagjainak a közigazgatás részéről való támogatása.

A belügyminiszter Nagykanizsa város polgármesteréhez a következő rendeletet küldte meg:

A közigazgatási hatóságoknak béke idején is rendes hivatása, hogy a közönségnek tanácsadói, támaszai, segítői legyenek.

A mostani történelmi pillanatokban, amikor a nemzeti becsület megvédésének az ügye, az állam minden egyes polgárától fokozott kötelességteljesítést kíván, a hatóságoknak még inkább feladata teljes odaadással támogatni azokat, akiknek támaszai, hozzátartozói a harctérre vonultak.

A közigazgatásra ez a nemes feladat sohasem hárult nagyobb és szentebb kötelességgént, mint most. amikor nemcsak a gyámolításra szorulóok száma növekedett meg rendkívüli mértékben, hanem azok az okok is megsokasodtak, amelyek a támogatást szükségessé teszik.

Nem szabad megengednünk, hogy azokat, akik életüket készek áldozni az egész nemzet ügyéért, családjuk sorsa — az ő lelkesedésüket is bénító hatással — aggassza.

Az otthon maradt s a társadalom gondozására utalt családtagok támogatásában a vezető tevékenység a közigazgatási hatóságok feladata.

Ez a támogatás a reászorultaknak az élet szövevényes, nehéz utain tanácsokkal való el látásában, szóbeli és írásbeli gyámolításában, a szükséghez képest segélyakció szervezésében és irányításában nyer eredményes megvalósulást.

A nagyobb városokban, tekintettel az ottani lakosság nagyobb számára és a köz-

igazgatási szervezet szétágazó jellegére, kívánatos, hogy a szóbanlevő feladatkörrel a békes viszonyok helyreálltáig évégből külön kijelölt egy vagy több tisztviselő bizassék meg.

A kirendelt tisztviselők a társadalom megfelelő támogatása nélkül e hivatásuknak alig felelhetnének meg. Ezért szükséges, hogy egyrészt köztudomásra hozassák, hogy a kirendelt tisztviselő a reászorultaknak rendelkezésére áll; másrészt a segítő támogatás érdekében kérelem intéztessek a város közönségéhez, az erre alkalmas polgárokhoz, akik bizonyára örömmel vállalkoznak arra, hogy a közigazgatási hatóság munkáját megkönnyítsék.

Felhivom tehát Polgármester urat, hogy a segítő tevékenység hatósági szervezése végett szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Látva azt a páratlan e yetemes lelkesedést, amely az igaz ügyünk védelmére tett hadi intézkedéseket az egész országban kíséri, bizonyos vagyok abban, hogy a társadalom és a közigazgatási hatóságok egyesült erővel, hazafias buzgalommal és résztvevő szívet fogják felkarolni azoknak az ügyét, akiknek támaszait, kenyérkeresőit a háza védelme szőlította el családi tűzhelyük mellől.

Budapestben, 1914. évi augusztus hó 2-án.

Sándor János s. k.

# HIREK

**— Könyörgő istentiszteletek.** A helybeli róm. kath. plébánia hivatal arról értesített bennünket, hogy augusztus 6-tól kezdődőleg egyelőre 9 napon át a szentferenc rend plébánia templomban istentiszteletek tartatnak, melyeken a háboruba induló hazánkfiaiért, valamint a háboru szerencsés kimeneteléért imádkoznak. Reggel 8 óraker szentmise és délután 6 óraker pedig litánia tartatik naponként. — Részünkről csak szépnék és üdvösnek találjuk ezen intézkedést, hogy a harcba induló katonák itthon maradt családtagjai alkalmat nyernek, hogy szeretteikért a Mindenható általmat kikönyöröghetik.

**— Meghívó.** A nagykanizsai Ipartestület 1914. augusztus 9-én délután 3 óraker rendkívüli közgyűlést tart, melyre a testület tagjait ezuton is tisztelettel meghívja. Tárgy: Az általános mozgósítás következtében segélyre szorult testületi tagok és családtagjainak a testület vagyonából történendő segélynyújtás.

**— Alakítsunk jóléti bizottságot.** A Zala tegnapelőtti számában a Patronage egyesület pénztárosának egy indítványát közöltük, melyben javaslatot tesz egy városi jóléti bizottság megalakítására. A részletekben is kidolgozott terv élénk visszhangot keltett és remélhetőleg hamar testet ölt. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy a jóléti bizottság bevétele nem csak a város és a jótékony egyesületek hozzájárulásából, hanem más testületek és vállalatok, valamint magánosok adományából van kontemplálva, ami az indítványból téves szedés folytán kimaradt.

**— A háziezred megérkezése.** Ma csütörtökön déli fél 1 óraker érkezik meg a 48. cs. és kir. gyalogezred soproni zászlóalja. A bevonulás z nekarral történik.

**— Párisi Divat** (Pariser Chic) legújabb száma megjelent, áru 60 fillér. Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Választójogi útmutató írta: Dr. Pongrácz Jenő. A 96. oldal terjedelmű könyv a választójogi törvényt a vele összefüggő törvényeket a kibocsájtott rendeletek több intézkedéseit tartalmazza népszerű, mindenki által érthető nyelven. Magában foglalja a tanintézetek tekintetében kibocsájtott és a központi választmányokhoz intézett legutóbbi miniszteri körrendeletet is. A könyv iratmintákat is hoz, közli a választói névjegyzékek elleni jogorvoslatok, fejlesztések, pártgyűlés bejelentések, iratok megszerzése iránti kérvények mintáját. Minthogy az összeíró küldöttségek az egész ország területén július 10-én keztek meg működésüket, ez összefoglaló gyakorlati kézikönyv hiányt pótol. A könyv ára 60 fillér és Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán.

— **Tekintse meg Perkó Péter** cím- és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.

Felelős szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

## THIERRY A GYÓGYSZERÉSZ BALZAMA



csupán vés p siddjegy-ágyal va lödi. Kitélen bevált legítimercek megbetegedési, köhögés, ényékésés, rekedtség, giga kataris, ládánálalnak, ényékésés, roba enyítés, choleraszerű betegsgek, influenza, gümögörés, stb. mint szájör, égés sebés, kitélenkönt mindig sikerrel használható.

12 kis, vagy 6 dupla vagy 1 nagy utaxó füveg ára 5.60 korona.

**THIERRY A. gyógyszerész**  
Centifolia kendese

biztos hatáson bármily idült részesei sebésnéli, dagasztok, gyulladás, karbunkulus, hegen testek átállítási

(Kéjtelmes operációk) tesz fényesség, megakadályozó vérség vesztés. 2 tégely ára K 5.60 a pénz előzetes küldés vagy utánvét mellett. Budapestben kapható: Török J. gyógyszerárában valamint az ország legtöbb gyógyszerárában.

Nagyban: Thalmeier és Salló, Kochmeister, Utófal, Radassovita, Tasty, drogériákban — Budapestben. Ahol nincs lorakot rendeljünk készenléni az egyedüli készítőnél!

**THIERRY A. Orangyal gyógyszerláróból, Pregrada. (Rohlsch mellett.)**

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny áronedmény!

## Képes reklám-bélyegek

nagyválasztékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

## „Hirdessünk a Zalában”

**Steckenpferd-liliomtejszappan**

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságaért. — Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kiültetés! Bevásárlásnál óvatosság! Jgyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomtejszappan (70 fill. egy tubus) Kiténő szer női kezek gondozására



45. 1914-15 szám.

**A perlaki m. kir. állami szemkórház pályázati hirdetménye.**

A perlaki m. kir. állami szemkórház élelmezését 3 évre nyilvános versenytárgyalás útján szerződésileg szándékozunk biztosítani.

Amennyiben Cimed ezen élelmezés teljesítésére vállalkozik, illetve ezen élelmezést elnyerni óhajtja, pályázattételre ezennel felhívjuk.

Pályázati feltételek a következők:

Az ajánlatot zárt lepecskében a gondnokhoz kell beadni.

A kórház ma 75 ágyra van berendezve. Ugy ezen 75 beteg valamint az ápoló és szolgá személyzet élelmezésére a pályázat legkésőbb **f. hó 20 án** beküldendő

Bővebb felvilágosítást a szemkórház gondnoksága ad.

Perlak, 1914. augusztus 5-én.

**Dr. Szabó Zsigmond s. k.**  
h. igazgató.

**Kiss Ernő s. k.**  
gondnok.

**IGYON JOHANNISBRUNNIT**

Ezen víz borral, vagy a nélkül is kitűnő üdítőital, mely az étvágyat gerjeszti, az emésztést elősegíti. Kísérleljék meg, akik homok és köképződésre hajlammal bírnak, igyák állandóan, biztos eredményt mutat fel ezen bajok terjedésének megállításánál. Kapható az összes ásványvízkereskedésekben és a

Gleichenbergi Kutvállalat utján.

**WEISZ SOMA**

cementárúgyára  
**Nagykanizsa,**  
Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékből készült márvány mozaik lapjait, a melyek örösi nyomásu motorüzemű hidraulikus sajtóval állíttatnák elő és motorüzemű köszörülőgépen tükörsimaságra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánssabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készíték műkölépcsőket, granit terazzo burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átereszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

**Mayer Klotild**

Köznevelési NAGYKANYISZÁR.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

**Garantált Riformesznélküli gőzmosás.**

Szíves pártfogást kér.

**Mayer Klotild**

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19  
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,  
Kazinczy-utca 8.

Ruháron ártás kizárva.

Figyelmes és gondos munka

A legelegánssabb

**Vászon cipők és Sandálok**

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**

cipőárúházában

Nagykanizsa, Főúton, a város palotájában.

Méretük után készítünk mindenfajta cipőárut

**Butor, Szőnyeg, Függöny**

Gazdag választékban, olcsó árért kapható:

**Somogyi Ede**

kárpitos megnagyobbított és újonnan berendezett raktárában

Kazinczy-utca 1.  
Városház palota.  
TELEFON: 316.

Alapítási év 1892.

Székelyújfalvi Mayer ruhafestő,

**Mayer Károly**

ruhafestő, vegyítő, plüssíró és gőzmosó gyára.

**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.  
Fióközlét Főter Korona szálló épületben  
**Telefon szám: 289.**

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átfestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi lehrneműek mosását s vasalását a legújantényosabb árban

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

Plüssírózás! Gouvrirozás!

Tessék a címre ügyelni!

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteletemet teszem.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyílt-terei díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**

helyben házhöz hordva	ár
Egy hóra	1,20 kor.
Negyedévre	3,50 "
Félévre	7,00 "
Egész évre	14,00 "
postai szétküldéssel	
Egy hóra	1,50 kor.
Negyedévre	4,50 "
Félévre	9,00 "
Egész évre	18,00 "

Egyes szám 6 fillér

Mulatságok, ball kimutatások, és magán-közlemények díja soronként 60 fillér.

Megjelenik délután 4 órakor

Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## Tegnap és Ma!

Nagykanizsa, 1914. aug. 6.

Tíz nap alatt évtizedeket öregedtünk. Tegnap még békés polgárok, ma elszánt katonák vagyunk. Tegnap még voltak ideáljaink, vezető népeket követünk a kultúra útjain, mára szegényebbek lettünk egy illúzióval, gazdagabbak egy keserű tapasztalattal és egy felemelő tudattal.

A földkeresség két első nemzete adta nekünk a keserű leckét. A francia, kibén a haladás szövétnékét tiszteltük, a felvilágosodás első bajnokát, a lelkek felszabadításának előharcosát bámultuk, s az angol, a polgár erényekkel, hideg józanságával, okos életeivel, hatalmas kultúrájával tündöklő angol.

Tegnap és ma, mily óriási különbség! Ma már tudjuk, hogy az a nép, amely megcsinálta a nagy forradalmat, amelyik ledöntötte a középkor bástyáit, amelyik Voltairt adta az emberiségnek, s amelyik ett hullatta a vérét a hőmezőkön a napoleoni orosz-vertó gondolat szolgálatában, a radikális III. köztársaság, a kispolgárok és forradalmi szocialisták egyházellenes III. köztársasága odaállott aljas renegátnak az orosz autokratizmus, a karcuk és a bilincs, a földalatti börtönök és a szibériai ölbányák cári fullajtárává. És eltűnt vele együtt az a francia nemzet is, mely egykor a művelt érintkezés formáját diktálta a népeknek, eltűnt mint egy mesebeli álom a lovagias, nőtisztelő, vendégszerelő francia nép, hogy helyet adjon a menekülő idegent lövöldöző, asszonyt, gyermeket, alvó védtelen városokat bombázó, kolerabacillusokkal kutat mérgező francia kulturbeszlának.

Vele együtt eltűnt a Piitek, Parkerstonok és Beaconsfieldek Angliája és sírba szállt a brit imperium gondolatá. Anglia nem féltékeny többé az északi colossusra, nem félti már Konstantinápoly ormán a felholdat, India dusan termő földjén a kozáklovak patáitól. „Az én házam az én váram” nem igazság már a büszke britek

honában. Anglia is uszályhordozója lett a panszlavizmus örületének, amely gyászba borította Közép Európát is, letiporna minden szabadabb mozgást, elfojtana minden kulturát!

Csak a mi lenézett nemzetünk, a kiről a nyugati népek vilávonogatva beszélek, akinek létezéséről kultúr-törékvéseiről tudomást sem vettek, küzd igazságos ügyért. Csak a mi háborunk jogos, csak a mi küzdelmünk számíthat elismerésre, dicsőségre, mert csak a magyar nemzet fiait harcolnak szabadságukért, polgári jogaikért. Mi és hű szövetségünk, a német nemzet, mi vittük kezünkbe a kultúra zászlóját, hogy megmentjük egész Európát. Az uralkodók hívó szavára elindultunk a Pruth, Szereth, Bug és Dnyeszter partjai az ősz háza felé, ahonnan valamikor a hős vezér hozott bennünket a nagy tolym és bármás halom országába. Az ősz hazában ütközünk meg az ősi ellenéggel, hogy újra meghódítsuk ezt a mi édes magyar hazánkat.

Erős várunk nekünk az Isten és áldása léssen fegyvereinkerr.

## Nagykanizsa város közönségéhez!

A Gondviselés kifürkészhetetlen utjai néhez megpróbáltatások elé állították nemzetünket. Állami létünk, polgári szabadságunk, nemzeti becsületünk forog kockán. Legszentebb javainkat támadja meg egy engesztelhetetlen ősi ellenség.

E nehéz időkben minden polgárnak meg kell tenni kötelességét. Akit hadba szólított Ófelsége hívó parancsa, életével, aki itthon marad, vagyonával áldozzon hazájának.

Akik a harcmezőre távoznak, nemcsak megükért, értük is hullatják a drága honfivért. Apát, anyát, feleséget, szerető gyermekeket hagynak itthon gondozó, gyámolító, kenyérkereső nélkül.

Becsületbeli kötelességünk, hogy a mi bátor, hős katonáink itthon maradt családtagjai közül senki se lsson szükségét. Hadd küzdjenek a mi hős fiaink azzal a nyugodt öntudattal, hogy elaggott szüleik, szerető asszonyaik, drága gyermekeik gondját kötelességtudó, áldozatkész, lelkesült magyar nemzet viseli.

Felhívom a város közönségét, teljesítse kötelességét.

Szólók e város minden lakójához osztály, felekezet, rang és pártkülönbség nélkül, jöjjön el minden illetékes tényező, (jótékonyági egyesület, társaskör, pénzintézet és minden polgártársam) szombaton, e hó 8-án d. u. 6 órakor a városháza körgyűlési termébe, hogy a segítő akciót megszervezhessük.

Omoljanak le a válasszalak, hogy egyek legyünk a hazaszeretletben.

Kérem a város közönségét, hogy felhívásomnak lelkes buzgalommal tegyen tleget. Nagykanizsán, 1914. augusztus 6-án.

**Dr. Sabján Gyula s. k.**  
polgármester.

## Gondoljatok a rokkantakra.

A komoly nehéz idők, sürgős kötelességet rónak minden hazafiasan gondolkodó állami polgárra, hogy a maga garasával hozzájáruljon, hogy derék és segélyre rászorult rokkantakat, kik a most tomboló háboruban életüket királyi és házáért keckára tették, segélyezhessük.

A katonai jótékonyági egyesület „osztrák-magyar invalidendnak” egyedüli célja, hogy egy rokkantakat, mint elesett harcosok özvegyeit és árváit támogassa, ezen célra fenállása óta (1898) 90.000 korona nyújtott segélyt kimutathat, azon sürgős kéressel fordul az összes osztrák-magyar állampolgárokhoz, hogy egyetűnket jótékony céljainak teljesítésére anyagilag támogassa. Ez vagy adományok formájában, vagy egyetűnkbe való belépéssel történhetik. A tagsági díj évente: rendkívüli tagok részére 2 K, rendes tagok 5 korona, élethossziglani tagok 60 K és alapító tagok 200 K egyszer és mindenkorra.

Reméljük, hogy a jótékony szívekhez irányult felhívásunk az általános szükség enyhítésére és segélyre rászorult rokkantak mint azok hozzátartozói részére, lelkesült viszhangot fog kelteni, kérjük a tagsági díjat valamint kegyes adományokat az „Osztrák-magyar Invalidendnak” Wien, I. Bräunerstrasse 7. szá címhez juttatni.

Wien, 1914. július 3.

Az elnökség:

**Thurn és Taxis Sándor herceg s. k. elnök.**  
**Nemes Manns-Aur Schneider János**  
ny. cs. és kir. ezredes.

**N. Cvitkovic Lázár s. k.**  
ny. cs. és kir. altábornagy.

**Gróf Orsini Rosenberg Károly**  
ny. cs. és kir. őrnagy.



## A háboru és a gazdasági világ.

Budapest, 1914. aug. 6.

A produktív munkát végző nagy gazdasági gép kezei lassanként megállanak.

A mezőgazdasági üzemekben aszszonyok és gyerekek munkájával igyekeznek pótolni a katonasághoz behívott férfiakat. A hadfelszerelési iparágakban serényen folyik ugyan a munka, de az ipari tevékenység többi részében majdnem mindenütt szünetel, vagy minimálisra korlátozott az üzem. A kereskedők világában is elpihent a munka. Főleg itt érzik, hogy az embernek hirtelen milyen takarékosak lettek.

A pénzügyintézetekben is megszűnt a háboru kitörésének első napjaiban tapasztalt nagy forgalom. A pénztári helyiségekben, melyeket néhány nappal ezelőtt még formális ostrom alá vettek a betevők, ma már nagy csönd uralkodik, csak elvétve jelenik meg egy ember, hogy egy-két száz koronát vigyen haza a megdrágult háztartás költségeire. De itt sincs már izgalom, a bankok és takarékpénztárak publikuma csöndesen hozzászókkott az új rendhez és tudomásul vette, hogy a viszonyok által reánk kényszerített takarékosagot a pénzügyintézetek is elősegítik a betétpénzek kifizetésének korlátozásával.

### Kevés az aprópénz.

Két-három nap óta nagy a hiány a váltópénzekben. A kereskedők panaszkodnak, hogy kevés az ezüst és nikkelpénz. Ugy látszik, hogy most is vannak még hível annak babonának, hogy a papírpénz értékét a háborus idők veszélyeztetik és a tudatlan kismemberek megint a szalmazsákba dugják az ércpénzt mint az annexió válság idején. Valószínűleg ezért tűnt el a forgalomból a sok aprópénz. A jegybank vezetősége mindent elkövet, hogy a forgalomból kivont ezüst és nikkelpénzeket pótolja. Azon a tanácskozáson, melyet tegnap tartottak Bécsben az osztrák és a magyar pénzügyintézetek vezetői, az aprópénz hiányáról és az ebből származott inkonvenienckiák orvoslásáról is sok szó esett.

Elmúlt napokban a miatt is volt panasz a budapesti piacon, hogy kevés a bankjegy. zóta már segítettek ezen a bajon is és egy különvonalat hozott a bécsi központból nagyszegű bankjegyet és váltópénzt az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetébe.

Nagyobb nehézséget okozhat még a piac pénzforgalmában. Aránylag simán és nyugodtan bonyolódik le a forgalom és mindenütt dicsérrel emlékeznek meg arról a nagy előzenéségről, melylyel a piacon az Osztrák-Magyar Bank vezetősége támogatja.

# LEGUJABB

**Öfelsége hadiparancsa. — Megüzentük az orosz háborút. — Orosz csapatmozdulatok. — Német győzelme. — Szerbia hadüzenete Németországnak.**

## Öfelsége hadiparancsa.

A hivatalos lap mai száma közli Öfelségének a közös haderőhöz és a honvédséghez intézett legfelsőbb következő hadiparancsát:

Lelekedéssel sietnek összes népeimnek hadkötelesei a zászló és lobogó alá s a harci erők a várt időpontnál előbb érik el a hadiállományt. Derék katonáim mindégylke tudja, hogy gyűlölettel telt támadást kell visszavernünk és hogy dicsőséges szövetségesünkkel egyetemben igaz ügyért küzdünk. Legfelsőbb haduratokhoz és a hazához való hűség szoros köteléke fog körül benneteket. Ti, vitézeim bizalommal mentek az előttetek álló nehéz harcok elébe, emlékeztetek meg atyáitokról, akik számtalan harcban és rohamban fennen tartották zászlóikat, akik a lobogót győzelmes harcra vezették. Kövessétek őket buzgón vitézségben és tartásban, másassátok meg az ellenségnek, hogy mily tettekre képesek az én forró hazaszeregettől áthatott, válvetve álló népeim! Isten áldása kísérjen derék harcosaim, vezessen győzelemre és dicsőségre!

Kelt Bécsben, aug. 6-án

FERENC JÓZSEF.

A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a honvédség főparanesnok-ságának hadiparancsa szerint öfelsége a magyar királyi honvédséget is harcra szólítja.

## Megüzentük az orosz háborút.

A hivatalos Budapesti Közlöny tegnap este 7 órakor megjelent külön kiadásában közli.

Legfelső felhatalmazás alapján f. évi augusztus hó 5-én a szentpétervári cs. és kir. nagyköv. tet utasította, hogy az orosz császári külügyminiszterhez a következő jegyzéket intézte: Kormányának megbízásából Ausztria-Magyarország nagykövetségének szerencséje van az orosz külügyek minisztere öccellenciájának a következőket tudomására hozni: öccellenttel Oroszországnak az Osztrák-Magyar Monarkia és Szerbia közötti konfliktusban tanusított fenyegető magatartása, valamint tekintve azt a tényt, hogy Oroszország a berlini Kabinet közlése szerint, ebből a konfliktusból kifolyólag, szükségét látta annak, hogy az ellenségeskedéseket Németországgal szemben megnyissa és Németország ennek következtében az emli-

tett hatalommal szemben hadiállapotban van. Ausztria-Magyarország Oroszországgal szemben hadiállapotban levőnek tekinti magát.

A Miniszterelnökség sajtóosztálya.

## Orosz csapatmozdulatok.

(Hivatalos jelentés.)

A miniszterelnöki sajtóiroda táviratozza: Az orosz harctérről érkező jelentések mindinkább oly értelemben sűrűsödnek össze, hogy nemcsak a határőrző csapatok visszavonulása folyik néhány nap óta teljes mértékben, hanem még a derek hadak is kelet és északkeleti irányban vonulnak vissza Orosz Lengyelországba. Ez arra enged következtetni, hogy a hosszú évi előkészületnek és Nyugatoroszországban történt csapatösszevonások dacára az orosz harcoképesség még sem elegendő, hogy bátorsággal vegye fel a nyílt harcot Orosz Lengyelország területén.

Krakómból táviratozzák, hogy Sillansky varsói kormányszó 200 varsói polgárt magához kéretett és hosszabb beszélgetés után Varsót az ő védelmükre bista, autután az egész varsói országot a veszerkarral együtt elhagyta s a várost és magával vitte az állami okmányokat. Az állami kincseket már előbb Oroszország belsejébe vitték.

A miniszterelnökség sajtóosztálya táviratozza: A szerb harctérről további jelentések vagy kiadások nem érkeztek.

## Lipót Szalvator Főherceg távirata Öfelségéhez.

A meödlingi cs. és kir. műszaki akadémia harmadik évfolyamának kimustrálása alkalmából Lipót Szalvator főherceg a következő táviratot intézte Öfelségéhez:

A meödlingi műszaki katonai akadémia harmadik évfolyamának kimustrálása alkalmából összegyűlt tábornokok, tiszték és akadémikusok ebben az ünnepélyes és komoly örökben hódolattal emlékeznek meg Felségedről szeretett legfőbb hadurunkról, megismételjük és lelkesedéssel erősítjük meg katonai hűségességünket és a mindenhatóhoz fohászunkodunk hogy Felséged és a haza dicsőségére, juttassa győzelemre fegyvereinket, a küszöbön álló igazságos küzdelemben.

Lipót Szalvator Főherceg.

Öfelsége erre a következő távirattal válaszolt:

Öszinte megindultsággal fogadtam a katonai műszaki akadémia harmadik évfolyamának kimustrált tanfolyamából hozzám intézett hódoló táviratot és köszönetet mondok neked és az egybegyűlt tábornokoknak, tiszteteknek és akadémikusoknak irántam tanusított ragaszkodásukért. Vajha a mindenható áldást árasztana fegyvereinkre és venne védelme alá a kötelességeik teljesítésére reményteljesen.



harcba induló ujonnan kinevezett tisztetek, hogy ők is kivéhessek részüket igazságos ügyeink diadalából minden erejükkel és ifju lelkesedésükkel.

Ferencz József s. k.

### Német győzelmek.

(Hivatalos jelentés a miniszterelnöki sajtóirtdából.)

Berlin. A Wollf-ügynökség jelentése: Briey francia helységet a német csapatok megszállták.

Az orosz határon svédler gródkenel orosz lovassapatok átakartak törni a némethatárvédelmi csapaton. Az oroszokat visszaverték orosz területre. Egy orosz lovashadosztály, amelyet Soldau mellett egy dandárnyi veszteséggel visszavertek, menekülés közben Neidenburg mellett további veszteségeket szenvedett.

Konstantinápoly: Egyetlen francia hajó sem mert kifutni az Anchipelagusból, mert félnek egy német cirkálótól, amely hír szerint a Dardanellák közelében cirkál.

### Szerb német háboru!

Berlin, augusztus 6 Szerbia itteni ügyvivője utján megüzente a háborut a német birodalomnak.

### A monarkia közigazdasága.

Bécsi esti lapok jelentik, hogy az Első osztrák takarékpénztárnál, valamint a bécsi községi takarékpénztárnál a betétek felülhaladták a kivételket és hogy az Osztrák-Magyar bank eszkompt üzlete a normális keretben mozog.

### A görög kath. hívek Bethlen kormánybiztosnál

Kolozsvár, 1914. aug. 6 án

Trajan Illés gör. kath. esperes-lelkész vezetésével az egyházközség nagyszámu küldöttsége tisztelgett ma Bethlen gróf kormánybiztosnál. A lelkes, mint a küldöttség szónoka meleghangu beszéddel üdvözölte a kormánybiztos, kifejtén, hogy a gör. kath. hívők alammennyien áthatva a haza iránti kötelesség érzetétől, kés ek min en szolgálatra, amelyet király és haza megkíván. Bethlen gróf kormánybiztos válaszában köszönetet mond az őszinte szavakért és kérte a vezető egyházférfiakat, hogy a vezetésükre bizott hívőket ebben az értelemben és ebben a szellemben vezéreljék.

### A horvátországi Vöröskereszt Egylet működése Zágrábban.

Zágrábból táviratozzák: A horvátországi Vöröskereszt Egylet javára indított gyűjtés eredménye a mai napig egy-százezer korona.

### Berlinből táviratozzák

érkezett aug. 6. este 10 órakor.

Az angol nagykövet és belga követ elhagyták Berlint.

# HIREK

## Gyors segítség!

Pár százra rug azon népfelkelők sz ma, akik még nem lettek beosztva Ezek még nem kapnak ellátást. Am igen sok földhöz ragadt szegény van köztük, akik nem tudják magukat élelmezni.

Nagykanizsa város közönségéhez fordulunk. Lássá el ezeket az embereket élelemmel Ennek a legegyszerűbb módja, hogy az élelmet az ajándékozók vigyék el a Felsőtemplom háta mögött tartózkodó népfelkelőkhöz és ott osszák azt ki.

Tegnap esti rendkívüli kiadásunkban a következőkről számoltunk be:

**Orosz-Osztrák-Magyar háboru.** A miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti, hogy Sebeko bécsi orosz nagykövet ma átvette utlevelét, gróf Szápári utasítást nyert, hogy kérje ki utlevelét és hagyja el Pétervárat.

**Párisi forradalom.** A Zala tudósítója jelenti: A Bécsi lapok hírei szerint Franciaországban a monarkia alattvalóit brutalizálják. Gróf Pejácsevics horvát minisztert családjával együtt letartóztatták és fogolyként kezelik. Főkonzulatusunk hivatalnokait a tömeg megtámadta, úgy, hogy kénytelenek voltak a követségre menekülni, ahol már számos más alattvalónk nyert menedéket. Szemtanuk állítása szerint Párisban a forradalom tombol, Páris akossága a háboru miatt nyílt lázadásban tört ki, a katonaság egy része megtagadta az engedelmességet s a lakosság pártjára állt és vele együtt küzd a kormányhő csapatok ellen. Az utcákon barrikádok emelkednek. A tömeg egy tábornokot foglyul ejtett és egy lámpavasra akasztotta fel. Páris utcáit a halottak tömege borítja.

**Francia repülőgépek támadása** Berlinből táviratozzák, hogy az elmúlt éjjel Frankfurt fölött Francia repülőgépek jelentek meg. A repülőgépre a németek rálöttek, de nem találták. A német szociáldemokrata pártból 26 birodalmi képviselő önként jelentkezett katonának. A román trónörökös tegnap autón elindult Berlinből, hogy Magyarországon keresztül hazatartsék Romániába.

**Londoni nagykövetségünk az angol külügyi hivatalban.** Londonból jelentik. A német nagykövet holnap elhagyja az angol fővárost. Londoni nagykövetségünk megjelent az angol külügyi hivatalban és szóbeli jegyzéket nyújtott át az angol kormányának. hogy Szerbiát és a Szantsákat nem akarjuk annektálni, szuverenitását sem akarjuk megsemmisíteni. Londoni értesüések szerint Szerbia Úszküböt fogja fogja fővárosának me-tenni.

**Öfelsége állapota.** Egy magas személyiség, aki Öfelségénél ma audiencián volt közli, hogy Öfelsége egészségi állapota kitűnő, a király reggeltől estig dolgozik. Rendkívül elragadtatással nyilatkozik a mozgósítás gyors lebonyolításáról és a lakosság lelkes hangulalaról. Öfelsége megbízásából a honvédfőparancsnokság hadiparancsot intézett a honvédekhez, amelyben az ősi magyar katonai erényekre való hivatkozással lelkesíti a honvédeket a királyért és a hazáért.

**Hazajöttek a 48-as bakák.** Tegnap délután 1 órakor érkezett meg háziértünk, a 48. gyalogezred törzse Sopronból. Fogadtatásukra megjelent a pályaudvaron az egész tisztikar. A bevonulást óriási lelkesült tömeg nézte végig. Katonáink magyar lobogó alatt, magyar zene hangjai mellett vonultak át a Kazinczy és irály utcákon Kiskanizsára, maga az ezredes vezette a csapatot. Katonáinkra a közönség a Fő-ut sarkán valóságos virágcsőt zudított. Elszállásolás után délután 5 órakor az ezred zenekara zeneszóval járta be a város utcáit.

**Tekintse meg Perkö Páter cím- és szobafestő modern mintáit,** Zárda-utca 14. szám alatt.

**Elveszett.** L. I. 48-as tartalékos baka f. hó 2-án Nagykanizsára érkezett. A nagy sürgés-forgásban elvesztette 48 koronát és egy kis fényképet tartalmazó psztárcáját. Ez uton kéri a becsületes megtalálót, hogy azt a rendőrségnél illő jutalom ellenében legyen szives beszoigaltatni.

**Választójogi utmutató.** Irta: Dr. Pangrác Jenő. A 96 oldal terjedelmű könyv a választójogi törvényt a vele összefüggő törvényeket a kibocsájtott rendeletek főbb intézkedéseit tartalmazza népszerű, mindenki által érthető nyelven. Magában foglalja a tanintézetek tekintetében kibocsájtott és a központi választmányokhoz intézett legutóbbi miniszteri körrendeletet is. A önyv iratmintákat is hoz, közli a választói névjegyzékek elleni jogorvoslatok, fejlesztések, pártgyűlés bejelentések, iratok megszerzése iránti kérvények mintáját. Minthogy az összeíró küldöttségek az egész ország területén július 10-én keztek meg működésüket, ez összefoglaló gyakorlati kézikönyv hiányt pótol. A könyv ára 60 fillér és Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán.

**Párisi Divat** (Pariser Chic) legújabb száma megjelent, ára 60 fillér. Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Felelős szerkesztő:

Fischel Lajos.

Szerkesztő:

Tóth Zoltán

## Aspirin-tabletták



## Földbirtokos és Bérő urak!

Egy 40 év körüli jobbfejta ember, ki a mezőgazdaság minden terén nagy gyakorlattal bír, elfogad

### bármiféle állást.

Bővebb fölvilágosítást ad

Stern, Kossuth Lajos-utca 5.



45.914-15 szám.

**A perlaki m. kir. állami szemkórház pályázati hirdetménye.**

A perlaki m. kir. állami szemkórház élelmezését 3 évre nyilvános versenytárgyalás útján szerződésileg szándékozunk biztosítani.

Amennyiben Cimed ezen élelmezés teljesítésére vállalkozik, illetve ezen élelmezést elnyerni óhajtja, pályázattételre ezennel felhívjuk.

Pályázati feltételek a következők:

Az ajánlatot zárt lepecskben a gondnokhoz kell beadni.

A kórház ma 75 ágyra van berendezve. Ugy ezen 75 beteg valamint az ápoló és szolgáló személyzet élelmezésére a pályázat legkésőbb **f. hó 20 án** beküldendő

Bővebb felvilágosítást a szemkórház gondnoka ad.

Perlak, 1914. augusztus 5-én.

**Dr. Szabó Zsigmond s. k.**  
h. igazgató.

**Kiss Ernő s. k.**  
gondnok.

**IGYON JOHANNISBRUNNIT**

Ezen víz borral, vagy a nélkül is kitünő üdítőital, mely az étvágyat gerjeszti, az emésztést elősegíti. Kíséreljék meg, akik homok és kőképződésre hajlammal bírnak, igyák állandóan, biztos eredményt mutat fel ezen bajok terjedésének megállításánál. Kapható az összes ásványvizkereskedésekben és a

Gleichenbergi Kutvállalat utján.

**Képes reklám-bélyegek**

nagyválasztékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

**A legegánsabb  
Vászon cipők  
és Sandálok**

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőárúházában

Nagykanizsa, Póston, a város palotájában.

Mérték után készítenk mindenfajta cipőárut

**A közönség figyelmébe ajánlom**  
természetes főzött**eczet eszenciámat,**

melyet naponta a piacon is fogok kicsinyben is árusítani

Schmidt Zsigmond  
eczetgyáros.

**Horgony-thymol-kenőcs.**  
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Ár: kor. —80.

**Horgony-Liniment.** Capsel compos.  
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.  
Pajzalommentes bedörzsölés hullásoknál, rheumánál, köszvényeknél stb.  
Úrjegye: kor. —80, 1.40, 2.—

**Horgony-vas-albuminat-festvény.**  
Vérsergéységnek és szápkórnak.  
Úrjegye: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül bessorozható  
Dr. Richter „Az orvosi országhoz” címzett gyógyszerárakból, Prága I. Elisabethstrasse 6.

Sugár-ut 14. számú házban

**két lakás  
azonnal,  
egy lakás**

folyó évi november hó 1 ére kiadó. —  
Bővebbet az izz. hitközség titkári hivatalában.

A csodás hatású FÖLDES-féle

**MARGIT-szappan**

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen.

Ezen tejesen lugmentes, legfinomabb növény-szappanból készült, kellemes szaga, kitűnően habzó szappan igen kiadó, mert is családi használatra a legalkalmasabb.

**PÁR NAP ALATT**

eltűntet szepőt, májfoltot, miteszert, pattanást. A porusokat alaposan kitisztítja a biztos és gyors hatása folytán egyszerűen

**LEMOSSA**

a bőr tisztatlanságait, úgy, hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. Világhíret pedig annak köszönhető, hogy egyszerűen mindenkorra elmulasztja

**A SZEPLŐKET.**

Ára 70 fillér. Kapható minden gyógyszerárban s drogva kereskedésben. Hozzávaló Margit Crème 1.— és 2.— koronás tégelyekben, Margit Poudre K 1.20 Gyártja:

**Eöldes Kelemen** gyógyszerész  
Arad

Nagykanizsán kapható: Belus Lajos, Prager Béla, Reik Gyula gyógyszerárakban, Gellén és Grac drogban. Csáktornyan: Pető Jenő, Reichard Jenő gyógyszerárakban.

Az Athenaeum könyvtár legújabb kötete

Mereskovszky:

**Leonardo da Vinci**

a renaissance egyik legnagyobb műve szének élete, rendkívül érdekesítő regény alakjában. Két kötetben. Ára 3 K 80 f. Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Millió ember használ

**KÖHÖGES**

Reked sép, köhögés, enyhénkásodás huru és gőrcsős köhögés ellen kizárólag a józsa Kaiser-féle

**Mell-karamellák**

(három fenyővel)

cukorhát — 6100 közegezőleg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a biztos hatásról. Rendkívül kellemes és józsa borban k

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Nagykanizsa, a várpalotájában és Reik Gyula Szent Anna utcai gyógyszerárában.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

**Telefon-szám: 78**

Hirdetéseket és nyílt-térlet díjtáblázat szerint vess fel a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**

helyben háshoz kordva	
Egy hónap	1.20 kor
Negyedévre	3.50 "
Félévre	7.00 "
Egész évre	14.00 "
postai szétküldéssel	
Egy hónap	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.00 "
Egész évre	18.00 "

**Egyes szám 6 fillér**

Mulatságok, ballé kimutatások, és magán-közlemények díja soronként 60 fillér.

**Megjelenik délután 4 órakor**

Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## LEGUJABB

**Szerb harctérről. — Montenegro hadüzenete. — Német győzelem. — Orosz harctérről. — Külpolitikai hírek.**

### A karánsebesi görögkeleti román püspök pásztorlevele.

*Lugosról táviratozzák:* Kristea Miron karánsebesi gör. kel. román püspök egyházmegyéje híveihez pásztorlevelet intézett, melyben a Szerbia elleni háborunkat jogosnak és igazságosnak hirdeti és buzdító szavakkal fordul híveihez, akiktől elvárja, hogy a trón és a hazai iránti törhetetlen hűségükben megmaradnak.

Az egyház, amely erre a hírségre nevelte a román népet, megelégedéssel látja, hogy nevelésének örvedetes eredménye az a mostani royalitása is, amelyet a válságos időkben tanúsít a román nép a trón, az uralkodóház és a hazá iránt. Tudjuk, — ugymond a püspök, hogy a szerb királyság a Dunának egy része mentén húzódik el; Orsovától Pancsovaig, tehát a karánsebesi egyházmegye határánál és bár az ellenség még gondolkodni sem merészkedhet arra, hogy házákn területét át lépje, mégis egyházmegyénk híveinek résen kell lenniök az ellenség minden mozdulatával szemben. Fogadjátok — írja a püspök — a legnagyobb lelkészedéssel vidékeiteken átvonuló katonáinkat, a hazának minden igaz fia köteles mindenben segédkezet nyújtani azoknak, akiknek kezébe most le van téve az ország sorsának ügye és jövőjének minden boldogsága — gondoskodjatok azokról a hitvesekről és gyermekekről, akiknek férjei bevonultak a becsület mezéjére.

Ne feledkezzetek meg sohasem arról, hogy hadbavonuló ifjaink és hozzátartozóik szenvedések árán váltják meg életünket és jövőnket.

A pásztorlevél azután felhívja a román néket, hogy minél tömegesebben jelentkezzenek a vöröskeresztnél és nyujt-

sanak segédkezet ott, ahol erre a segítésre szükség van. Figyelmezteti a népet, hogy óvakodjék minden olyan cselekedettől, amely a közigazgatási hatóságok rendkívüli munkáját megnehezíti. Kerüljék a korcsmákat és általában a háborus időkhez méltó lelkiemlekedettséggel legyenek érdemesek a trón és hazá védelmében vallás és emzelkültség nélkül, a nagy jövőre hivatott nagy nemzet fiaihoz.

### A szerb harctérről. Montenegro hadüzenete

Hivatalos jelentés érkezett 8-án reggel 7 órakor.

A harctérről érkezett jelentések miként várható is volt, általában kedvezőek, habár érthető módon egyelőre csak kisebb harcokról szólhatunk.

A déli harctéren *Vardiste Rudó* bosnyák határvonalon a szerbeknek egy betörését a határon levő csapataink visszazorították. Augusztus 5-éről 6-ára virradó éjjelen ugyanezek meghíusult a *Montenegrói* aknak az a törekvése, hogy Trebinje felől előre haladjanak. Ez a betörés különben is egyrészt a *jognak flagrans megsértése, mert Montenegro követünknek ugyan augusztus 5-én fél hat órakor délután adta át a hadüzenetet, de megvonta a lehetőséget attól, hogy a követ erről kormányunkat azonnal értesítthesse*, másrészt azonban örvedetes tanubizonyoságát adta annak, hogy népünk telkesen közreműködik a betörések isszauatásában.

Tenresvárról jelentik, hogy a Szemendriával szemben álló katonáink közül negyvenen a Dunán átkeltek és a szerb előőrsöket harc képtelenné tették, táviróonalakat és egy hajóállomást elpusztítottak. Visszafelé jövet a szerbek tüzeltek, részünkről egy sebesült.

Budapest. A lapok haditudósítói ma délelőtt a harctérré elutaztak.

### Az orosz harctérről.

A miniszterelnöki sajtóiro a hivatalosan jelenti: Oroszország ellen folyó hó 6-án délután Krakkó mellett offenzívával kezdődött meg a háboru. Erős kövasság kerékpár és gyalogszapatokkal orosz területre tört, bevette Oikus és Wolpron városokat és egyesült a Cestochaug előrehaladt német csapatokkal. A Krakkótól északra fekvő és a Novebrskonal az északi Visztula part mentén az orosz határszéli magaslatok a mi birtokunkban vannak. A lengyel lakosság lelkesedéssel csatlakozott csapatainkhoz. Csapataink mozgósítása és felvonulása program szerint nyugodtan folyik. A tiszték és a legénység emelkedett hangulatban várják az eljövendő nagy eseményeket.

### Német diadalok.

A miniszterelnöki sajtóiroda hivatalosan jelenti: Berlin aug. 7. Este 6 órakor.

A német csapatok Lüttich belga erődöt rövid harc után bevették.

Alexandrowa orosz határszéli várost a német csapatok megszállták. Ötven orosz katonát elfogtak. Az oroszok sok sebesült hátrahagyásával menekültek.

### Ujvidéki Vörös-Kereszt Egylet.

Ujvidék, aug. 8. A Vörös-Kereszt Egylet nemies és önfeláldozó tevékenységének megkönyítésére folyó gyűjtési akeió eddig is nagyszerű eredménnyel biztat. A gyűjtés eredménye alig pár nap alatt 40,000 koronát tüntet fel és jellemző a délyvidéki hangulatra, hogy az adakozók tulnyomó részben szerbek.

Fog-Krém

**KALODONT**  
Szájviz



## Külpolitikai hírek.

Koppenhága aug. 7. A dán kormány ma hivatalosan deklarálta semlegességét a német angol hadviselőkkel szemben.

Szófia, aug. 7. Az orosz kormány két-ségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy Bulgáriát preszionalja. Az orosz követ tegnap megjelent Ferdinánd királynál és óva intette őt a szerb macedonok fellázításától.

Szófia, aug. 7. Ideérkezett hírek szerint 16.000 bolgár komitácsi áll készenlétben, hogy betörjön Ujszerbiába.

Konstantinápoly, aug. 7. Az orosz fekete tengeri flotta megjelent a Boszporus előtt. Törökország a tengerszorosok sértetlenségét védeni fogja.

Madrid, aug. 7. Az angol hadihajók megszállták a gibraltári szorosot és a suez csatornát.

Róma, aug. 7. A Calais-i szorosban állítólag 180 angol hadihajó gyűlt össze. A touloni francia és a máltai angol hajóraj kifutott a földközi tengerre.

Cettinje aug. 7. Montenegróban behívták az összes 18-65 éves férfiakat.

Bécs, aug. 7. Őfelsége a monarchiában működő szerb konzuloktól a legfelsőbb exequaturát megvonta.

Berlin, aug. 7. Pétervárot a német nagykövetség palotáját a tüntetők megrongálták.

## A Vörös kereszt egylet Nagykanizsán.

A harcbanulókat elbucszattuk és fájdalom, várunk kell a sebesülteket. A Vörös Kereszt Egylet is készülődik, hogy eleget tegyen rendeltetésének.

Még a békés időkben el volt határozva, hogy a Vörös Kereszt Nagykanizsán is állít fel kórházat 12 nehéz és 200 könnyebben sebesült részére. Tegnap foglalkozott a helyi választmány a kórház felállításának és felszerelésének kérdésével. A nehéz sebesültek részére a vasuti várótermeket rendezik be, a könnyű sebesültek a sörgyár hatalmas kádár-műhelyének helyiségében nyernek elhelyezést.

A Vörös kereszt kórház felszerelése készen áll, most rendezik be lázas gyorsasággal a kórtermeket, hogy már az első transzport is a legjobb ápolásban részesülhessen. De a kórház fenntartására, a sebesülteknek élelemmel való ellátására már nincs elegendő vagyona az egyletnek. Ezért a vörös kereszt választmánya ez uton is fordul a város közönségéhez pénz és élelmiszer adományokért. Reméljük, hogy a város közönsége bőségesen ellátja a mi véreinket, akik szabadságunkat, hazánkat, életünket védik. Az adományokat juttassuk Unger Ullmann Elek egyleti pénztárhoz.

## Wacht am Rhein.

Nagykanizsa, augusztus 6.

A németek hazafias dala, melyben jogos önértékük, erejük és öntudatuk tükröződik vissza, a Wacht am Rhein refrénnel ellátott dal. Súlyos időkben született az meg, akár csak a Marsailles, melyet most megcsufolnak az oroszok mellé állt franciák, az üzlet-franciák, a revans hőbort franciái. Ha bubánat érte a németeket, ha hajban voltak, ha fegyvereiket babér övezte, ha a civilizáció és kultúra jegyében nagy és hatalmas lépést tettek előre, a Rajnán álló őrségről szóló dal csendült meg, lelkesen, a szív mélyéből tört az elő. A Rajna Loreleyjének tündérmeséjét fonták körül a romanticismus folyondárával és a mint fölhangzott az a Rajna mentén vigyázó őrségen, ahol azt tovább adták egymásnak a porosz katonának, elhatolt az az északi tengertől a keleti tengerig, a svéd és norvég határig, a tenger mély és kifürkészhetetlen hullámain a Wacht am Rhein melódiája csendült meg és mintha szárnya volna a dalnak, dagadó kebel lel énekelik azt a német diák-társaságok, énekelik azt az egyszerű nép, mindenütt, ameddig elterjedt a germán nyelv, mely ezideig védőpajzsa volt a középeurópai kultúrának, nehogy urrá legyen afölött a szláv durvaság, nyers erőszak, embertelenség és rabszolgaság...

A Wacht am Rhein átlépte most a határainkat. Vilmos császár, az első német katoná, birtokos, kereskedő és ipáros, most a német lélekben fogant ezen dalt is exportálta a szomszédos államba, a vele most vérszövettségbe lépő monarchiába, Ausztriába, Magyar földre és a mi megvariált Ferenc József azt üzenté, és Hymnusza, sőt a most ellenszenvet vesztett Gotterhalte dallammal együtt csendül meg a mi történelmi, véráztatta földünkön is a Wacht am Rhein. Vigyáz az őrség a hatalmas Rajnán és ha mindjárt a poklok összes sötét alakjai fngyverkezzenek is a monarchia és a német birodalom ellen, — ott áll a német őrség a Rajna két partján, vigyáz reánk és összetéve fegyvereinket a német karddal, mely mint pusztító villám sujt le arra, aki bántani meri a németet és szövetségét és az ellenséges földből feltörő ellenséges csapatok millióit is látva, nyugodtak lehetünk, miként nyugodt volt a német haza is. Nem lehet, nem eshet bajunk. Ott áll rendületlenül az őrség a Rajnán! A német és a velük egy sorban álló magyar és osztrák csapatok csak győzhetnek és eltiporják ellenségeiket, ha még annyian lennének is! Magyar városokban, falvakban mindenütt fölesendül most a szép, mélytartalmu dal:

Nyugodt lehetsz édes hazám!

Szilárdan áll az őrség a Rajnán...

## HIREK

— **Lapunk** mai számához mellékeljük a világhírű Hofherr Schrantz Clayton Schuttlewort gépgyár r. l. prospektusát, melyre a n. ér. közönség szives figyelmét felhívjuk.

— **Tábori mise**. Vasárnap reggel 8 órakor Kiskanizsán a Töles erdőben (a szepetneki út mellett) zenés tábori mise lesz, melyen részt fog venni az egész nagykanizsai helyőrség. A tábori mise keretében fog felesküdni a hadba vonuló katonaság. Ezen a nem mindennapi ünnepélyen, mert vagy 10.000 katona fog esküt tenni, a katonai állomásparancsnokság, a poleármester előtt tett nyilatkozata szerint szivesen látja a város közönségét.

— **A háboru sebesültjeiért**. A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete hadba vonult katonáink hátramaradtjainak segélyezésére 200 koronát adományozott. Az egyesület tagjai között hasonirányu gyűjtést rendez. — A jótékonyagnak, emberszeretetnek sohasem lehetett olyan fényes bizonyosságát adni, mint éppen ezekben a súlyos napokban. Azon nevekhez, amelyeket a múlt számunkban közöltünk még a következők csatlakoznak: Csapli Sommer Ignác 500 koronát, Schwarcz Izák 5 koronát adott a katonák itthonmaradt családjainak, Rechnitzer Mór pedig havi 5 koronát ajánlott fel ugyanazon célra.

— **Nagykanizsai urinók a sebesülteikért**. Lapunk legközelebb oly mozgalomról fog beszámolni, amely Nagykanizsa hölgyei között az itt ápolandó sebesültek érdekében megindult. Ez idő szerint a szevezkedés folyik, pár nap múlva megindul a hölgyek munkája is, amelyet városunk társadalmi bizonyára lelkes támogatásban fog részesíteni.

— **Kenyéradományok**. Egyes jószívű adakozók igen sok kenyeret szállítottak a rendőrségre, hogy azt belátásuk szerint osszák ki a katonák között. A rendőrség azon népfelkelőknek juttatta az adományt, akik legjobban rászorultak.

— **A rendőrség köréből**. A rendőrség a napokban 12 élelmiszerárust büntetett meg, mert áruikért a megállapítottnál nagyobb árt számítottak. A rendőrség naponként szigorú vizsgálatot tart ez irányban.

— **Országos vásár**. Mint értesülünk az aug. 10 iki országos vásár alkalmával az állatvásárok közül csak a lóvásárt tartják meg.

— **Értesítés**. Ezennel értesítem a t. vevőimet, miszerint az osztályorsjegyek IV. osztályának huzása a terv szerint f. hó 11., 12 és 13-án megtartatik és kérem a sorsjegyeket idejekorán legkésőbb f. hó 10-ig átvenni. Tisztelettel Milhoffer Kálmán főelárusító Zrinyi Miklós-utca 42.

— **Tekintse meg Perkö Péter** cím- és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.

## Nagy Ocassio eladás!

**WEISZFELD  
és FISCHER**

divatáruháza

Nagykanizsa, Főtér

Előre haladt idény és óriási raktárunk következtében az összes nyári ujdonságok, u. m. kész bluzok, női kabátok, creponok, napernyők olcsó áron lesznek eladva. Uri szövetek nagy választékban.



**Fényképezési** készülékek műkedvelőknek és mindazoknak, kik a fényképezést a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll céget (Wien, L. Tauchlauben 9.) cs. és kir. udvari szállító. 1854 óta fennálló fényképezési eszközök, különlegességek áruházát, melynek képes árjegyzékét szívesen küldi fent cég bérmentve.

**Jó éjszakát** szerezhet magának mindenki, ha hálószoobát a „Löcherer Cimexin”-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a „Löcherer Cimexin” nemcsak a poloskát és annak petéit pusztítja rögtön, de megszabadít a ruzsill, sváb és hangyáktól is. A molykártól pedig a szörme ruhákat teljesen megóvja. Főraktár: Reik Gyula gyógyszerháza és a készítőnél: Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán.

**Párisi Divat** (Pariser Chic) legújabb száma megjelent, *árú 60 fillér.* Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

**Szerkesztői üzenet.**

**Érdeklődő.** G. D. ki lapunk munkatársa volt, már aug. 1-én hagyta el lapunk kötelekét és így sem lapunkat sem vállalatunkat már nem képviselheti.

Feloldó szerkesztő:  
**Fischel Lajos.**

Szerkesztő:  
**Tóth Zoltán**

**Császárfürdő** Budapesten. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő: modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapburogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére Török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedit ninc. Prospektust ingyen és bérmentve küld **az igazgatóság.**

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fenntartott nyilvános három évfolyamu **Női Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban**  
Érettségi vizsgálat. Állásbiztosítás. Internátus. Értékesítési kivonatát küld: **AZ IGAZGATÓSÁG.**

**Butor,**  
**Szőnyeg, Függöny**  
Gazdag választékban, olcsó árért kapható:  
**Somogyi Ede**  
kárpos és ujonnan berendezett raktárában  
Kazinczi-utca 1.  
Városház palota.  
TELEFON: 316.

**Steckenperd-liliomtejszappan**

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságaért. — Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kiültetés! Bevásárlásnál óvatosság! Gyeljen nyomatékosan a Steckenperd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 filléért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fill. egy tubus) Kitűnő szer női kezek gondozására

**NAGY VALASZTÉKBAN**

**KÉSZ DIVÁNYOK  
ÉS OTTOMÁNOK**

- Jóminőségű szövetdivány 28 K-tól
- Jóminőségű plüs divány 52 "
- Jóminőségű szőnyegdivány 56 "
- Ottománok krádlí áthuzatban 28 "
- " szövet áthuzatban 40 "
- Ruganyos ággybetét (madrac) 26 "

**Tuksa kárposnál**  
**Nagykanizsa** Király-utca A posta mellett, **47.**



**STOCK COGNAC**  
*Medicinal*

hivatalos ölmzárral ellátó t palackokban mindenütt kapható

**CAMIS és STOCK**

gőzüzemű gyárából

**Barcola**

**Valódi brünni szövetek**  
Nyárt és őszi idényre.

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú	1 szelvény 7 kor.
teljes férfiruhához (kebl, nadrág, és mellény)	1 szelvény 10 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt feleke szatyorruhához 20.— Kert, szimoly férfiruhához, turizmusra, szívesen ajánlunk, mint megvárható és szép egy minőségű szövet, postai árral rakár

**Siegel-Imhof Brünn.**  
Minták ingyen és bérmentve.

Ar elővevők a melyeket a magánvevő árak, ha azelőtt a szövetek között a Siegel-Imhof cég-kezelés alatt a piacra kerültek, igen jelentős mértékben csökkentett árak. Országos elismerés. A szövetek kiváló minőségűek, még a legújabb rendszert is, teljesen friss árban

Nagy választékban mindenféle legmodernebb ebédő és hálószo

**BUTOR**

Diványok, Ottományok, börgarnitúrák és székek saját készítményeim jó, szép és bámulatos olcsón kapható csakis

**Scherz Lujza utóda**  
kárpos és asztalos  
Városház-utca Nagykanizsa  
Szép üzletberendezés üveg ajtóval igen olcsón eladó

Az építés idején alkalmazható bátor vagyok a szabadalmazott „Terrenol” tetőfedőpalát szives figyelmébe ajánlani.

**A Terrenol**  
a jelen kor legjobb tetőfedő anyag, szabadalmazott eljárás szerint készül és ezáltal rendkívül rugalmas, szilárd, vízálló és tűzbiztos. Fagyának melegen ellentáll és évről-évre szilárdabb lesz. A „TERRENOL” festék hozzáadása nélkül készül, ami által természetes szürke színet megőrti. A „TERRENOL” bármely gyártmánnyal felhasználható, amit az ország különböző részeiben végzett fedések bizonyítanak. Elvállalok bárhol előforduló fedéseket és kivanatra, szívesen adok felvilágosítást és szolgálok teljes ajánlattal. Kiváló tisztelettel

**Kremsier Kálmán**  
Nagykanizsa, Király-utca 32. sz.

**Gleichenberg**  
fürdő Steiermark.  
felülmulhatatlan minden légzési betegségeknek. Idény május 1-től szeptember 31-ig  
Világhírű gyógyforrás. Felvilágosítások és prospektusok Emma forrás, Konstantin forrás  
A fürdőigazgatóságnál **Gleichenberg**



## Földbirtokos és Bérlo urak!

Egy 40 év körüli jobbfajta ember, ki a megőrzés minden terén nagy gyakorlattal bír, elfogad

### bármiféle állást.

Bővebb felvilágosítást ad  
**Stern, Kossuth Lajos-utca 5.**

Sugár-uton egy emeletes, jól épült ház (4 nagyobb s 2 kisebb lakással) szép nagy udvar és kerttel, továbbá ugyanott egy földszintes ház (4 szobás lakás, mellékepülettel és szép befásított nagy udvarral) jutányos árért. szabad kézből

## eladók

Ezekről bővebb felvilágosítást nyújt  
**Gazdasági Közvetítő Iroda**  
Sugár-ut 18 szám alatt

## WEISZ SOMA

cementárúgyár  
**Nagykanizsa,**  
Interurban Telefon 205

Ajánlja valódi márványtörlemékből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomású motorüzemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemű kőszűrőgépen tükörsimáságra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánsabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készítik műkölépöket, granit terazzo burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat — Vállalkozom aszfalt és beton átérsek és vasbeton-hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyen küldök.

### Szálloda és pensióátv. tel. Abbáziában

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy az **Abbáziában** lévő

## SLATINA

szállodát és pensiót

f. é. július hó 22-én átvettük.

Minden igyekezetünk oda irányul, hogy elegáns és kényelmes szobák, valamint a legjobb francia és magyar konyha mérsékelt polgári árak mellett való felszolgálásával, vendégeink teljes megelégedését kérdelemjük. — Szives látogatást kér

### Hafner Károly

a „Holbräu Lekay” volt főpincére

### Kugler József

a „Helbräu Lekay” volt konyha főnöke

„Hirdessünk a Zalában”

A párisi kiállításon arany éremmel, ... , tetve.

## Perlaky József

kötszer- és fűzőkészítő  
Nagykanizsa Király-u. 34.

Ajánlja saját készítményű angol és francia szabásu, legújabb



## Princes és tango

fűzőit, mely elegáns, tartós és kényelmes. Ugyiszintén saját készítményű mindenféle kötszereit.

Férfi és női övszerek!

### A legelegánsabb

## Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak legjobb minőségben.

## Miltényi Sándor és Fia

cipőárházában

Nagykanizsa, Póuton, a város palotájában

Mérick után készítünk mindenfajta cipőárak

## NESTLÉ FÉLE

régebevált GYERMEKLISZT

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratokat a gyermeknevelésről díjtalanul küld a

**HENRIK NESTLÉ cég WIEN,**  
L. Biberstrasse 1-70

### Millió ember használ

## KOHÖGES

rekedtség, katarus, elnyárási és huru és gőrcsős köhögés ellen kiválólag a józsi

### Kaiser-féle

## Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorkák. — 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és gyógyszerésztől a biztos hatásáról. Rendkívül kellemes és jóízű bot bonk.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neu mann Aladár és Reik Gyula Sztó Alber urak gyógyszerüzében.

## Boreladás.

1913. évi fehér, literje 32 fillér, 1912. évi fehér, literje 28 fillér

kisebb nagyobb mennyiségben.  
**Breuer Testvéreknél**  
Bánokszentgyörgy.

Sugár-ut 14. számú házban

## két lakás

azonnal.

## egy lakás

folyó évi november hó 1 ére kiadó. — Bővebbet az izr. hitközség titkári hivatalában.

## THIERRY A GYÓGYSZERÉSZ BALZAMA



Thierry's Balsam  
A Thierry in Pragrad

Ajándalmas operációkat tesz felülgező, megakadályoz

vérrel gyógyít. 2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes küldése vagy utólag mellől Budapestre kapható. Török és gyógyszerüzében valamint az ország legtöbb gyógyszerüzében.

Nyitány: Thalmsayer és Sall, Kuchmeister Ufódel, Radanovitsa Teatv, dogerálkban Budapeston, Abol mince lyakat rendeljünk küldveitell az egyedül készítőnél.

THIERRY A Or-nnyal gyógyszerüzéről Pragrad. (Rohli:ch mellett)

Kegyetek rendelésnél jelentősen ároncsökkentés

csupán oda a szállójegy-árak gyul va földi. Különlegesen készített gyógyszerük megbotogatásnak, köhögés, elnyárási, rekedtség, gőrcsős köhögés, tüdőgyulladás, és egyéb légzőszervi megbetegedések, influenza, gyomorégés stb., mint sajátja, egész sebekre, kiütésekre mindig sikeresen alkalmazható.

12 kis- vagy 6 dupla vagy 1 nagy utazó üveg Ára 5.60 koronára

THIERRY A. gyógyszerész

Centifolia kenderes

biztos hatása bármely idült akkori sebeken, daganatok, gyulladók, karcolások, légszékely, stb. elválasztás

széles körű alkalmazású, megakadályozza a fertőzést, és a sebgyógyulást elősegíti. A kenderes kivonatának a gyógyhatásáról a legújabb orvosi kutatások is meggyőzően bizonyították.

THIERRY A Or-nnyal gyógyszerüzéről Pragrad. (Rohli:ch mellett)

Alapítól é 1882. Bürgoyalm - Magyar ruhafestő.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, pliszirozó és gőzmozd gyára.

Nagykanizsa.

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.

Fióküzlet Főter Korona szálló épületben

Telefon szám: 289.

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átfestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi fehérneműek mosását s vasalását a legjutányosabb árban.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

Pliszirozás!

Gouvroirozás!

Tessék a címre ügyelni!

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteltemet tesszem.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

**Telefon-szám: 78**

Hirdetéseket és nyílt-teret díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

# ZALA

**POLITIKAI NAPILAP**

**Előfizetési árak**

helyben házhoz hordva	
Egy óra	1.30 kor
Negyedévre	3.50 "
Félévre	7. — "
Egész évre	14. — "
postal szétküldéssel	
Egy óra	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9. — "
Egész évre	18. — "

**Egyes szám 6 fillér**

Mulatságok, bált kimutatások, és magán-közlemények díja soronként 60 fillér.

**Megjelenik délután 4 órakor**

Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## A negyvennyolcasok és a huszasok eskütétele.

Két háboruba induló ezredünk esküdt föl tegnap délelőtt a Tölgyes-erdőben. Lehelelt úgy 0000 ember jelen ennél a katonai aktusnál s a közönség és katonaság között nem volt egy sem, aki nem érezte, hogy egy darab történelmet él át. A tábori mise és az eskü kiléptek egyébként egyszerű jelentőségük keretéből és a katonai szertartás szinte észrevétlenül egy impressziókkal teli, lelkes és nagy-szerű ünnepélyre nőtt. A nézők nem csupán nézők, hanem szereplők is voltak és a ki-arcok ragyogását és a lelkesedéstől csillagzó szemek villogását látta, az nyugodt és büszke lélekkel bocsájtja utjára mindkét ezredet. — Mindnyájan komolyan, mélyen meghatva, de bizva és hadseregünk erejébe vetett rendíthetetlen hittel a szívünkben hagytuk el az ünnepély színhelyét, utólag gondolván csak arra hogy ez a lelkesedéstől izzóra fűtött délelőtt egy kissé bucsu is volt talán.

Reggel 7 óra felé már sorakoztak a századok. Erős szél fujt, de vígan ment a felvonulás. Néhány zászlóalj a helyén állott már; a zöme azonban ekkor huzódott ki hosszú, kigyózó vonalban Kiskanizsáról. Elöl a 48. jóval mögötte a 20. gyalogezred állt fel, ugyanabban az alakulásban. A közönség is gyűlölni kezdett és ellepte a dombot, melyen a tábori sátor állt. — Kévéssel 8 óra előtt valamennyi század a helyén volt már, teljes katonás rendben, néhány lovas vágatott még, harsány vezényszavak szálltak a levegőben és mindkét ezred parancsnoka elvonult a tisztelgő arcvonal előtt.

Ezután mindkét ezred tisztszei kiléptek és a sátor jobboldalán álltak fel, míg a sátor előtt és attól jobbra az imponáló számban összesereglett közönség foglalt helyet, a zenekar a sátor elé vonult és ekkor felharsant a kürt, ami a mise kezdetét jelezte. A mise alatt a zenekar néhány zsolnárt játszott. Az első hangoknál az óriási tömeg hirtelen lecsendesedett; mint egy hosszú sűrű ércfal, némán és mozdulatlanul állt a két ezred az asszonyok letérdeltek és imádkoztak. Néhány perc telt így el, majd az újból felharsanó kürtszó a mise végét jelezte, mire a lelkes a fészüllettel a kezében, kilépett a sátor elé. A kürtös az imajelet fujta, néhány vezényszó pattogott, a kezek villámgyorsan a sapkához repültek és a zászló mélyen meghajolt. E perc nagyon szép és ünnepélyes volt. Ima után a zene a Götterhelfe-t játszotta, majd ennek befejeztével felhangzott a Hymnus.

A katonaság ezután felkészült az esküre. A két ezred külön-külön egy-egy zárt négy-

szöveget alkotott s minután a lelkes egy rövid buzdító beszédet mondott, felesküdött a tisztakar. Az eskü után a 48-asok ezredparancsnoka a legénység elé állt és beszédet mondott. A beszéd rövid volt és katonás, alig néhány szó csupán, de a szívbe markolt és gyújtott, úgy hogy hatás alatt a lánjaszerűen megnövekedett lekesedés, ellenállhatatlan erővel tört ki a katonák és a közönség ajkán. A csillagzó szemek nem akartak eljénés után felharsant a 48. gyalogezred legénységének dörgő, férfias esküje Most egy gyönyörű jelenet következett. Az ezredes maga köré gyűjtván a tisztikart, hű szövetségeseinket Vimos császár és a német nemzetet éltette s amidőn a közönség tomboló lelkesedése közben felhangzott a „Heil dir in Silges Kranz dallama, a kardok kirepültek a hüvelyből az ezredes magasra emelte a zászlót és a meztelen, villogó pengék mint egy forró és hűsleges csók tapadtak a zászlóhoz, mely kibontva, diadalmasan lobogott a szélben. A legénység nem bírt magával és a túlaradt lelkesedés mámorában sapkáját fegyverre dobva magán felémelte. Valóságos fegyvererdő meredt az égnek.

Ezalatt zászlóaljanként esküdték honvédeink. A lelkes fehér ornátusban már megszűröl látszott és az egész mező harsogott a lelkesedéstől. Az arcok kipirultak, a szemekben a hazaszeretet fénye csillogott, a hazaszereteté, ami — ő, nagyon jól érezzük — jóval több pusztá-frázisnál mostanában. Lovag Sipnyewsky ezredparancsnok tartalmas szónoki értékű beszéde után alig hallatszott a zenekar Hymnusa, úgy elnyomta a lelkes ujjongás hangja, melynek hatalmas sodru áradata ellenállhatatlan erővel ragadott magával mindenkit, míg végre a esend helyreállt és az ezredparancsnok az ezred gyönyörű, tépett zászlóját magasra tartva elmondotta imáját ezredéért.

Sokaig tartott, míg a lelke mélyéig meghatott és az ünnepély közben sokszor elérzékenyült közönség részben kocsin, részben gyalog elhagyta az ünnepély színhelyét.

Itt említjük meg, hogy Balás Béla és Árvai Lajos alispán az eskütételnél személyesen nem jelenhettek meg és a következő látványokkal mentették ki elmaradásukat.

Sypinewski ezredes  
Nagykanizsa  
Zalaegerszeg, 12. 09. s 12. 30.

Kimondhatatlanul sajnosom, hogy méltóságod megtisztelő meghívásának eleget nem tehetek, de e komoly időkbenszék helyemet egy pillanatra sem hagyhatom el, midőn méltóságodtól és vitéz ezredétől ez uton bucsuzom el, kérem mindenható, hogy zászlójukkal a

győzelem babér koszorújával övezve térjenek vissza.

Balás főispán.

18269  
Sypinewski ezredes  
Zalaegerszeg, 12. 09. 12. 30.

A vármegye közönsége nevében köszönetemet jelentem a dicsőséges harcba induló 20. ezred vasárnapi tartandó eskütételéhez küldött meghívásáért és mivel a mozgósítási teendők miatt azon személyesen meg nem jelenhetek, a vármegye közönsége küldöttségének vezetésével Viosz Ferenc nagykanizsai főszolgabírórt bízom meg.

Alispán.

Az 12r. vallású legénység részére az istentiszteletet dr. Neumann Ede főrabbi d. u. 4 órakor a Szentfiórián téri iskola előtt tartotta meg. A nagy számban egybegyűlt katonai és polgári közönség áhitatos csendben hallgatta a magas szárnyalású, hazafias szellemű, gyújtó hatású beszédet. Majd imát mondott a főrabbi királyért, hazáért a magyarok dicső győzelméért, melyet az egybegyűlt harsány élzése követett. A nagyszámú közönség emelkedett hangulatban oszlott szét.

## Felhívás Nagykanizsa nemeslelkű közönséghez!

Városunkban rövid idő múlva számos kórház lesz, amelyekben megsebesült hősiainkat ápolják. Alig lehet szebb és szentebb feladatunk, mint az, hogy szenvedő véreink fájdalomnak enyhítéséhez hozzájáruljunk.

Hogy a rögönzött kórházakban a sebesültek minél könnyebben és higiénikusabban ápolhatók legyenek, gondoskodjunk arról, hogy a kórházak lehetőleg tökéletesen felszereltesenek.

Evégből elvállaljuk a munka egy részét. Gyűjtünk a Vörös Kereszt kezelésében leendő összes nagykanizsai kórházak részére férfifehérműveket: használt, ócska ingeket, nadrágokat, harisnyákat és zsebkendőket, — továbbá ágylepedőket és zuhantókat.

Szeretettel kérjük mindazokat, akiknek házában a felsorolt fehérműdarabokból fölösleg van, szíveskedjenek azt Stern Sándornak (Rozgonyi-utca 1. átadni).

Egyben pedig kéjük Nagykanizsa nemeslelkű hölgyeit, hogy akik a gyűjtés munkájá-



ban s az akció szervezésében részt vehetnek, sziveskedjenek ebbeli szándékukat az alulirt bizottság valamelyik tagjával tudatni.

Nagykanizsa, 1914. augusztus 9.

Stern Sándorné,

Györfly Jánosné, Róth Miksáné,  
Bettelhelm Aladárné, Földes Miksáné.

## Az első győzelmek öröme

A mozgósítás első napján meghúzták az egyetértést a polgárság és a katonaság között, sőt az első pillanattól kezdve a mi derék katonáink becézett gyermekeinkké váltak, tegnap este az az érzés oly hatalmas manifesztációban nyilvánult meg Nagykanizsán minőre még a legörebb emberek sem emlékezhetnek — az első győzelmek öröme.

Tegnap az ezredek napiparancsban köztölték a legénységgel és a tisztikarral az első diadalok hírére s már a kora délutáni órákban nagy sürgés-forgás jelezte a város utcáin, hogy estére készül valami.

Csakugyan fél négy felé megjelent a polgármester hirdetménye, rendőrök jártak házról házra s rövidesen a város lobogódiszt öltött, mire pedig leszállt az alkonyat, ezernyi apró láng világította meg az ablakosokat, tizezrenyi tömeg sorakozott a Főúton s aztán lassan megindult a menet katonás léptekkel zenezővel, énekekkel, mert „Ferenc József azt izente”

Elő a kisdíjakok egy hatalmas trikolórral utánuk a fátylavívő katonák, a zenekar, az összes tiszték, a hatóságok s mögöttük a nép megszámlálhatatlan ezrei

S végig a városon felhangzott a Prinz Engen marsch a „Fel fel vitézek a csatára” diadalmi ének szállt az ég felé, hogy 9 órára visszatérve a Főútra egy ajtatos zsozomszává halkuljon, mely tizezer szívből fakadt „Isten áldd meg a magyart”, „Golterhalte”, „Wacht am Rhein.”

## Boreladás.

1913. évi fehér, literje  
32 fillér, 1912. évi fehér,  
literje 28 fillér

kisebb nagyobb mennyiségben.

**Breuer Testvéreknél**

Bánokszentgyörgy

## Öldbirtokos és Bértő urak!

Egy 40 év körüli jobbfejta ember, ki a meőgazdaság minden terén nagy gyakorlattal bír, elfogad

**bármiféle állást.**

Bővebb fölvilágosítást ad

**Stern, Kossuth Lajos-utca 5.**

# LEGUJABB

## Felhívás a lengyel néphez

Lemberg, aug. 9-én éjjel.

*A cs. és kir. osztrák magyar hadsereg főparancsnoksága amikor az orosz-lengyel határt átléptek, ugyanott a következő felhívást tette közzé német és lengyel nyelven:*

## A lengyel néphez!

A mindenható akaratából, aki a népek sorsát intézi és legfőbb Haduru k hatalmából lépik át az egyesült osztrák-magyar és német seregek a határt, ezzel magunkkal hozzuk a lengyelek felszabadítását is a moszkovita járom alól.

Üdvözöljétek bizalommal zászlóinkat, jogosságot hoznak nektek, nem idegenek e zászlók nektek se, testvéreiteknek se. Millió lengyel áll mintegy másfél évszázad óta n monarchiának és a német birodalomnak kötelékében kiváló kulturális fejlődésében és már Szobieszky király óta, aki a Habsburgok szorongató országának valamikor tetterős segítését nyújtott, bensőleg egybe van forrva Lengyelország dicsőséges hagyománya a nyugati szomszédjaival, mi tehát ismerjük és értjük a lengyel nép lovagiasságát és kiváló tehetségét. A korlátok ledöntése, amelyek a nyugati kulturájának eredményeitől elzárnak és hogy a szellemi és gazdasági halladás minden forrását számotokra megnyissuk, ez egyik fontos feladata ennek a hadjáratnak.

Mi nem kerestük ezt a háborút a támadásoknak és rágalmaknak szakadatlan sorát azzal tetézte Oroszország, hogy az osztrák-magyar uralkodóház tagjai ellen elkövetett gyalázatos merénylet nyomait állásfoglalásával takargatta és felhasználta az alkalmat, hogy rátámadjon a monarchiára és a szövetséges német birodalomra. Így jutott felséges-Hadurunk abba a kényszerítő helyzetbe, hogy fegyvert ragadjon az az uralkodó a kinek egyedül köszönhető évtizedek óta Európa békeje. Oroszországnak minden lakósa, aki fegyvereink sikere folytán a mi védelmünk alá került, részünkről, mint győzők részéről csak jogosságot és emberséget fog tapasztalni. Lengyelek biztatók magatokat örömmel és fenntartás nélkül a mi védelmünkre, támogatások a mi törekvéseinket egész szívvel bizték mindenki a felséges Hadurunk igazságosságában és jóságában és

teljesítse mindenki hivatásának kötelességét, otthonának fenntartása iránti kötelességét, azt a feleletet, amelyet a mindenható akarata a mostani fordulattal nektek kijelölt. A Császári és Királyi Osztrák Magyar hadsereg főparancsnoka.

## Az Osztrák-Magyar hadsereg győzelme Oroszországban.

Hivatalos jelentés.

Lemberg, aug. 9.

A Gazetta Porana jelenté Krakóból:

8-án éjjel 800 galíciai önkéntes meglepetéstszerűen támadást intézett mintegy 1000 alvó kozák ellen Michownál Frank kapitány vezetése alatt. A harc néhány óráig tartott és a kozákok teljes visszavonulásával végződött. Az oroszok részéről mintegy 400 halott és sebesült volt, a mi részünkről 140 halott és sebesült. Michow város a mi birtokunkban van.

Hivatalos jelentés.

Budapest, aug. 9-én déli 12 óra 45 perckor.

A tegnapi napon a Michow városig előnyomult csapatok derekasan folytatták az offenzívát. Estig a hegységek 40 kilométernyi újabb területen birtokunkban voltak.

Ezzel kapcsolatban Visztula partján álló csapatok átkeltek a folyón és a tulsó parton foglalt állást.

Keletgaliciában csapataink hatalmukba ejtették az ellenséges területen fekvő Radziwollow határhelységet, mely Werozyggal szemben fekszik azután Wolocysk helységet, mely Podowolcsykkal szemben fekszik és Orosz Nov ocelicát, Cernovitz közelében.

Az ellenséges lovasjárárség minden kísérletét, hogy keleti-és középgaliciába betörhessen, meghiusítottuk.

Zalovce mellett (Brody és Tarnopol között) az ellenséges támadás visszaverésekor 4 orosz kozák elesett és 2 megsebesült.

## Képes reklám-bélyegek

nagyválasztékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.



**Montenegrói harcterről!**

Hivatalos jelentés aug. 9.

Téli harcterről az a hír érkezett, hogy a montenegróiak tegnap délután 3 óra 40 perckor heves tüzelést kezdtek a *boche di lattaro* táján fekvő *Teodo* szakasz ellen. Tüzérségünk erőlyesen viszonzta a tüzelést, úgy, hogy a montenegróiak hamarosan elnémultak.

A montenegróiak ágyúzása teljesen eredménytelen volt és sem csapataink nem szenvedtek veszteséget és pozícióinkban sem ejtettek semmiféle kárt.

**Kémkedések minde felé.**

*Majna Frankfurt aug. 9.* A montecari játékbank igazgatóját, Kutzot, kémkedés gyanúja miatt a franciák agyonlőtték. (Hivatalos tudósítás.)

*Királyhida aug. 9.* Itt letartóztatták Mayer Róbert kőmet és Loewe Ferenc ügyvédet, valamint ez utóbbi feleségét, amind a katonai épületekről és csapatainkról feljegyzéseket készítettek. (Zala tudósítójának távirata)

**Legujabb távi ataink.**

*Budapest, aug. 9.* Kmety egyetemi tanár engedélyt kért a kormánytól, hogy kétezer főnyi polgárőrséget szervezhessen.

*Basel, aug. 9.* Ma a város fölött francia aviatikusok jelentek meg. A német csapatok az aeroplanokat lelőtték.

*Gmunden, aug. 9.* Egy orosz nagyherceg ma itt elfogtak.

*Amsterdam, aug. 9.* A holland kormány a németalföldi erődítéseket a tengerparti töltések átvágásával víz alá merítette.

*Róma, aug. 9.* Az olasz kormány rendelkezése a messzina tengerszoros elzárták. Ide érkezett hírek szerint Londonban orosz ellenes hangulat kerekedett felül.

*Budapest, aug. 9.* A párisi Eiffel tornyot védelmi állapotba helyezték, Franciaországból 600 olasz utasítottak.

*Budapest, aug. 9.* Az amerikai magyarokat utjukban haza felé feltartóztatták.

*Szofia aug. 9.* A szerbek a nis—urkubi vasut vonalat szétrombolták.

*Lemberg, aug. 9.* A ruszofil egyesületeket feloszlatták, a vezetőket letartóztatták.

*Tokio aug. 9.* hivatalosan megczafolyák azt a hirt, hogy Japán semlegességi nyilatkozatot adott ki.

*Budapest, aug. 9.* (Hivatalos jelentés) A Rivieráról visszaérkező német, osztrák és magyar utasok borzalmas dolgokat beszélnek a franciák kegyetlenkedéseiről.

**A német orosz harcterről.**

A miniszterelnöki sajtóiroda hivatalosan jelenti:

Berlin, augusztus 9. A Wolff ügynökség jelenti: Tegnap este Schmalleningken mellett, Pilsittől három mérföldnyire keleti irányban két század orosz gyalogság és egy gépfegyver osztag megtámadott három század Landwehr katonaságot. A landwehr csapatok arra kényszerítették az oroszokat, hogy Juoralj felé vonuljanak vissza.

Berlin, augusztus 9. A német határvédelmi vadászcsapatok Biälla mellett Jochannisthaltol keletre visszaverték egy orosz lovasdandár támadását. Nyolc ágyú és lőszerkocsi a németek birtokába jutott.

**HIREK**

— **Katonáink, a mi véreink, a egközelebbi napokban indulnak a csatamezőre.**

**Kisérjük ki őket a pályaudvarra, vegyünk tőlük búcsút, ünnepieset, hozzájuk és magunkhoz méltót**

**Az elutazás idejét tudatni fogjuk olvasóközönségünkkel.**

— **Helyreigazítás.** A „Jóléti Bizottság” megalakulásáról közölt tudósításunkból tévedésből kimaradt, hogy a bizottságnak dr. Kenedy Imre törvényszéki bíró ur is tagja.

— **A háboru sebesülteieiről.** A nagykanizsai „Munka” szabadkőműves páholy ötszáz katonát adott dr. Sabján Gyula polgármesternek a hadbavonultak családtagjai segélyezésére. A páholy elhatározta, hogy új házának összes helyiségeit átengedi a háboru sebesülteinek és evégből 30—36 ágyat állít fel. Ezenkívül két tá. as lakóhelyiséget, továbbá konyhát és fürdőszobát bocsát rendelkezésre. A kórházat a szükséges butorizzal ellátja és a célnak megfelelő átalakítási munkálatokat saját költségén elvégezheti. A páholy ezen határozatáról a Vörös Kereszt—Egyesület helyi fiókjának elnökségét átiratban értesítette.

— **Rendkívüli előléptetések a tisztikarban.** Az általános mozgósítás elrendelése alkalmából a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred tisztikarában több rendkívüli előléptetés is történt már eddig, melyekről a következőkben számolunk el. Századosok lettek: Lajpczig Imre, Nagy Sándor, Csorba István, Hertelendy Béla és Endrődi Leo főhadnagyk. Főhadnagyk lettek: Dömös Gyula, Boda József, Schneider István és Lipter Jenő hadnagyk. Hadnagyk lettek: Kotzicz Károly Pucher Rezső, Dobrovics György és Szita László hadnagyk. Az augusztus 1. kinevezések szerint pedig a Ludovica akadémia hallgatói közül Grassy József, mint hadnagy, a katonai főiskolát végzett hallgatói közül pedig Horpáczy Béla és Mayer László, mint zászlósok nevezettek ki ezredéhez.

— **Az emberbarát temetkezési egyeslet közgyűlése.** Közöltük már a múlt héten, hogy az Emberbarát temetkezési egyeslet augusztus 9-re rendkívüli közgyűlésre hívta egybe tagjait az alapszabályok 15 §-ának megváltoztatása iránt. Ezen szakaszban ugyanis a tagok legnagyobb létszáma 2400-ban volt megállapítva. A tagok rohamos jelentkezése és felvétele a múlt hónapban aktuálissá tette a kérdést, hogy mi történjen a szám beteltével. Ezért július 18-án tartott ülésében a választmány elhatározta, hogy az egyeslet fejlesztése érdekében azon javaslattal lép a közgyűlés elé, hogy a tagok étszámának maximumát emelje fel és azt 5000-ben állapítsa meg. Az e célból egybehívott rendkívüli közgyűlésen a tagok szép számmal jelentek meg és Eperjessy Gábor elnök előadása valamint az azt követő vitában adott felvilágosításai után majdnem egyhangulag elfogadták. A közgyűlésen előkerült azon indítványt, hogy az egyeslet járuljon hozzá a háboruban támasz nélkül maradt családok segélyezési akciójához a közgyűlés a választmányhoz utasította.

Felölös szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.

## A legelegánsabb Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőáruk legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában

Nagykanizsa, Főuton, 3-árte palotájában.

Mérték után készítünk mindenfajta cipőárut

**WEISZ SOMA**

cementárugyára

**Nagykanizsa,**

Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékéből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomású motorüzemű hidraulikus sajtóval állíttatnak elő és motorüzemű közörülőgépen túrkörsimaságura csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánsabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készíték műkölépöket, granit terazzo burkolatokat, egyszerű és diszes színezett cementlapokat — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton-átereszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról diszes árjegyzéket ingyenküldök.

Alapítási év 1882.

Szűrgőncs: Mayer ruhafőtő.

**Mayer Károly**

ruhafőtő, vegytisztító pisztolyozó és gőzmozgó gyára.

**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.  
Fióközlet Főter Korona szálló épületben  
**Telefon szám: 289.**

Elváltiak mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átfestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi fehérművek mosását s vasalását a legújanyosabb árban.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

**Pilissirozás! Gouvrirozás!**

**Tessék a címre ügyelni!**

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteletemet teszem.

József főherceg ut 87. számú

**ház eladó.**



# NE IRJA KI



**„ZALA“**

Politikai néplap kiadóhivatala  
Nagykanizsa, Sugár-ut 4.  
Telefon: 78.

a kapujára, ha kiadó lakása, üzlethelyisége, vagy raktára van, mert sok fölösleges zaklatást zudit magára és a lakóra, hanem hirdessen a „ZALA“ hirdetési rovatában és minden alkalmazás nélkül kaphat kedve szerinti lakót vagy bérlőt. Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal **Sugár-ut 4. — Telefon 78. szám.** Hirdetése a legolcsóbb díjzabás szerint vétetnek fel.

## „Zala“ Hirlapkiadó és Nyomda R.-t.

Telefon 78. NAGYKANIZSA. Telefon 78.

**Készülnek:** Mindenféle kereskedelmi, ipari, pénzügyi, ügyvédi, gazdasági, egyházi és iskolai **nyomtatványok** stb.

**Arjegyzékek,** művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítású reklám-nyomtatványok.

**Gyártunk:** Üzleti könyveket, Ügyvédi naplókat, Jegyzőkönyveket, Zsebkönyveket, Bevásárlási könyveket, Rajzfüzeteket és tömböket, Mintazacskókat, **Fali-naptárakat** stb.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyílt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben házhoz hordva	
Egy hóra	1.20 kor
Negyedévre	3.50 "
Félévre	7.00 "
Egész évre	14.00 "
postai szétküldéssel	
Egy hóra	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.00 "
Egész évre	18.00 "

Egyes szám 6 fillér

Mulatságok, báli kimutatások, és magán-  
közlemények díja soronként 60 fillér.

— Megjelenik délután 4 órakor

Eljegyzési és esketési értesítések díja  
5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## Felhívás

a nagykanizsai izr. elemi iskola  
tanulóihoz.

Kedves tanítványaim!

Isten, Király, Haza! Ennek három szentségnek tiszteletére, szeretetére oktattunk, neveltünk, buzdítottunk mindig benneteket. Most itt az ideje, hogy megmutassátok, hogy munkánk eredményes volt.

Szent, győzedelmes háboruba mennek vitézeink: Istenért, Királyért és Hazáért. Tudom, hogy kicsi szívetek nagyot dobban erre a hírre és szinte hallom, amint felsóhajtotok:

„Hejha én is, én is köztetek mehetnék,  
Szép magyar vitézek, arányos leventék!”

De ti még nem bíjátok el a kardot. És mi honfitársaink életüket és vérüket áldozzák értetitek, addig sok szegény apaítok itthon maradt gyermekek, elaggott szülők özvegyen maradt nők, gyámoltalanok éhezésnek volnának kitéve, ha mi kötelességszerűen nem gondoskodnánk róluk.

A ti kedves jó szívetekhez fordulok tehát. Ha nem mehettek is a három szentség védelmére, áldozatok ti is a Haza oltárán. Jöjjetek el mindegyitek filléreivel. A gazdag többel, a szegény kevesebb. Hogy áldott Hazánkban ne legyen éhező gyermek egy se. Ne maradjon el közületek senkise. Hogy a Mindenható bevésse neveiteket a jó honfiak és honleányok aranykönyvébe. Hogy agg korotokban is, unokáitoknak is büszkén, önérettel beszélhessétek el, hogy Magyarország dicső háborújában a ti zsenge lelketek is lerakta áldozatát a Haza oltárán.

Jöjjetek édes gyermekeim minden osztályból valamennyien! Fiúk és lányok. Ott várlak benneteket örvendező lélekkel a festületi szobában mindennap d. e. 9—11-ig.

Jöjjetek!

Nagykanizsa, 1914, aug. 10-én

**Kertész József,**  
igazgató

## Földbirtokos és Bérlő urak!

Egy 40 év körüli jobbfejta ember, ki a mezőgazdaság minden terén nagy gyakorlattal bír, elfogad

**bármiféle állást.**

Bővebb fölvilágosítást ad

**Stern,** Kossuth Lajos-utca 5.

# LEGUJABB

Orosz osztrák Magyar háboru.

Aug. 9.

Ma Kelet és Közép-Galiciában csapataink egész vonalon visszaverték a betörni akaró oroszokat. A kozákoknak egyik helyen 90 halottjuk és sok sebesültjük van.

Fiuméből tegnap délután érkezett „Kelet” nevű gőzös kapitánya jelenti, hogy augusztus 4-én „Zante” szigete mellett nyílt tengeren „Warrior” angol cirkáló romjaira bukkantak, valószínűleg „Grosen” német cirkáló süllyesztette el.

Budapest, érkezett aug. 10 este 10 órakor.

Mai napon az orosz határon semmi fontosabb esemény nem történt.

Berlin: Érkezett aug. 11-én reggel 8 órakor.

A Wolff ügynökség Koppenhágából e hó 10 iki kelettel jelenti:

Az oroszok vasárnap és hétfőn elpusztították a Finn öböl északi bejáratánál fekvő Hangö kikötőtelepet és a Pétervárra vezető fengeri bejáratot aknákkal elzárták, ezenfelül még az ott horgonyzó flottillát újabb torpedószázadokkal megerősítették.

Ezt a rendelkezést, mellyel a Pétervárra vezető tengeri utat akarják biztosítani a német flotta erejével szemben, a német flotta akciójának gyorsasága provokálta.

Berlin: Németországban tegnap igen sok kémet tartóztattak le. Münchenben letartóztatták Leuchtenberg orosz herceget egész csatájával.

Boroszlóban a vasuti kocsikra orosz-aviatikusok bombát dobtak, a kár jelentéktelen.

Berlin: Németországban a bankoknál lefoglalt orosz aranyak értéke ezrekettőszázötven millió korona.

Bécs: Krakói távirat jelenti, hogy a német haderő Graszynnál megütközött az oroszokkal. A veszteség mindkét részről nagy, de az oroszok vereségével végződött.

Koppenhága: A német hajóraj bombázta Viborg orosz várost.

Berlin: Oroszok elpusztították saját kikötőjüket „Hangö”.

Róma: Goeben és Breslau német cirkátók egyesültek az osztrák-magyar monarchia flottájával.

Páris: A „Matin” jelentése szerint a belgák a németekkel Spa mellett megütköztek. A harc folyik.

Stokholm: Gottland szigeteknél a német hajóraj az orosz hajórajjal megütközött. Az eredmény ismeretlen.

Berlin: Egy svadron német ulánus te nap Insterburg mellett elfogott két svadron kozákokot.

**A német szociáldemokraták hazafias magatartása.**

Gelsenkirchen, aug. 10-én.

Nagyszámu szociáldemokrata bányamunkás tegnap fákllyakkal és vörös zászlókkal a Bismarck szobor-elé vonult. Itt a fákllyakból máglyát raktak, annak tüzenél elégették a vörös zászlókat és hazafias lelkesedés közben kibontották a német nemzeti lobogót. A tömeg lelkes hangulatban vonult végig a városon és a lakossággal egyesülve, a német, osztrák és magyar zászlók sikere mellett tüntetett.

**A lugosi püspök pásztorlevele.**

Franti Valer lugosi görög kath. püspök igen hazafias pásztorlevelet intézett a háboru alkalmából a papsághoz és híveihez. Felhívja őket, hogy mint a multban, most is hűséggel és hódolattal legyenek az uralkodóház iránt és engedelmességgel a magyar kormány iránt, mert mindezeknek szigorú szem előtt tartásával nemcsak azt bizonyítják a hazai románok, hogy hű fiaik a hazának, és hogy távol akarnak maguktól tartani holmi irredentizmust, de így cselekedvén fentartják és előmozdítják egyházuk és a román nép jólétét, miáltal szilárdabb lesz a román és a magyar nép közötti jóviszony és megértés. Végül figyelmezteti híveit, hogy a harctéren és itthon is, hazafias szívetel teljesítsék kötelességeiket. Elrendeli, hogy a papság ilyen értelemben világosítsa fel a népet és kötelesséi a papságot, a háboru alatt minden egyes lelkész hétköznapon egy misét tartson fegyverünk győzelméért.



**Báró Hazai — tábornagy.**

**Budapest:** Báró Hazai Samu honvédelmi minisztert Ófelsége tábornagygyá léptette elő.

Hivatalos értesítés érk. aug. 10 d. u. 5 óra.

**Szerb harctér.****Montenegróinak veresége.**

Augusztus 9-én a déli harctéren négyezer montenegrói Trebinjétől keletre határaink felé indult, de visszaverettek. Kétszáz halottjuk és számos sebesültjük van.

**Antivárinál** a „Szigetvár” nevű czirkáló szétrombolta a montenegrói Rádó-állomást.

Augusztus 10-én este 10 órakor hivatalos jelentés érkezett.

A Drina és Száva mentén — a talános nyugalom van.

**A montenegrói osztagok** tegnap is megkísérelték a hercegovinai határ átlépését de sikertelenül. A cattaroi ööl Teodo része ellen a montenegróiak tegnap délután igen élénk tüzelést folytattak, de teljesen hatástalanul.

**A hunyadmegyei románok hűségnyilatkozata.**

*Déva, aug. 10.* A hunyadmegyei románok hűségnyilatkozata, melyet egy vezetőférfiakból álló küldöttség nyújtott át a vármegye alispánjának, a dél vidéki és erdélyi románlakta vidékeken mindenfelé igen jó hatást keltett. Jellemző erre a hatásra, hogy újabban dr. Vlad Aurél, Demjan Vazul, dr. Popiu Lexa és Osvada Vazul bankigazgató is megjelent az alispánnál és aláírta a nyilatkozatot, mellyel kifejezésre akarják juttatni, hogy őszintén átérzik a helyzet súlyát egész lényüket áthatja a haza sorsa. Királyhűségüket és hazaszeretetüket ők is azzal akarják bizonyítani, hogy elfelejtik ily nkor a mult alkotmányos küzdelmei során felmerült ellentéteket; minden diszonáns hangot és a hazaszeretet összeolvasztó erejétől megedzeten, lélekben felemelve, áldozatkészséggel és szeretettel vannak eltelve Ófelsége, az uralkodóház és a haza szent nagy ügye iránt

**Egyéb táviratok.**

**Kassa:** Borovits Szvetozár hadtesparancsnok Kassát elhagyva, a város hatóságainak és közönségének köszönetét fejezte ki hazafias magatartásukért.

**Hajmáskér:** Heincz Gusztávné postamesternőt kémkedés gyanúja miatt letartóztatták.

**Páris:** az itteni négyszázmilliósi alapítókévvél rendelkező „Societe Generale” bankot bezárták.

**Budapest:** Az új két koronás bankjegyek már legközelebb forgalomba kerülnek.

**Róma:** Anglia egy hadtestet küld a kontinensre.

**Páris:** Skóciától északra a német és angol flotta harcban áll.

**Pontosan befolytak az adék.**

*Budapest, aug. 10.*

A magyar távirati iroda jelenti, hogy a közönség eszedékes adója befizetése céljából igen nagy számmal keresi fel az adóhivatalokat, ámbar az állami adók harmadik negyedének befizetési határideje tudvalevőleg csak e hó 15-én jár le. Őszinte örömmel regisztrálja ezt a tényt, amelyből megállapítható, hogy a közönség ama része, amelyet a hazafiai kötelesség nem szőlött, a távoli harcmezőkre, állami öntudatának és nemes áldozatkészségének ily módon igyekszik tanujelét adni.

**Utolsó jelentés.**

Érkezett aug. 11-én, délelőtt fél 10 órakor,

**Berlin:** Mühlhausen felé Elsáson át előnyomuló he edik francia hadtestet és Belfort helyőrségének egy hadosztályát németek megtámadták és megsemmisítették. A németek vesztesége nem jelentős, ellenben a franciáké igen nagy.

**Fényes győzelem Elsássban.**

**Berlin:** Berlin utcáin óriás az újjongás és öröm, hogy Elsássban a legfényesebb győzelmet arattak a francia seregen Mühlhausennél a hetedik francia hadtesten. Nagyobb lelkesedést keltett ez a fényes győzelem, mint Lüttich bevétele. Berlin egész éjjel örömmámorban uszott.

**Gazdasági helyzet javulása.****Csökkenik a gabonaneműek ára.**

**Bécs.** Berlini pénzügyi körökben a bizakodó hangulat folytán viszonylagos jó árforlyam mellett jó kereslet nyilvánul meg belföldi értékpapírok után.

**pénzszüke engedőben van. A gabonaneműek árai erősen csökkennek, amelyek Berlinben tizenkettőtől-tizenöt márkáig olcsóbbak, mint szombaton volt.**

**HIREK**

**Értesítés.** Zala vármegye alispáni hivatala következő értesítést küldi: Barcsi katonai élelmezési raktár utján veit 4350 számú b. m. rendelet szerint Barcson katonai tartalék élelmezési raktár állítandó fel, melynek nagymennyiségű készleteit csak Somogy és Zala vármegyéből szabad beszerezni. Közhirre vétel és az összes vasuti állomások sürgős értesítése végett közlöm, hogy a megye területéről liszt, kapás főzelék neműek, buza, rozs, árpa, zab, kávé, cukor, só, kömény, mac, búkköny, szén, szalma a Barcsi katonai tartalék élelmezési raktár kifejezett írásbeli engedélye nélkül egyelőre nem szállítható ki. Megyei főjegyző.

**Áthelyezés.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Doleschall Edith dékánfalvi áll. elemi iskola tanítónőt a nagymaros, Simon Dezzó alsódomborui és Láng Mária drávavásárhelyi állami elemi iskolai tanítót illetve tanítónőt a gyékényesi, Kéry János balatonfüredi-szeretetházi áll. elemi iskola tanítót a muracsányi, Wrana Ilona vashegyi áll. elemi iskola tanítónőt a muracsányi, Plander János stridovári áll. elemi iskola tanítót a nagykanizsai, Terenta János muracsányi, Plander János muraszenteskereszti áll. elemi iskola tanítót a zalaegerszegi áll. elemi iskolához helyezte át.

**A jóléti bizottság ülése.** Tegnap tartotta első ülését a jóléti bizottság amelyben a várost 21 kerületre osztotta fel. A 21 kerület mindegyikében a jóléti bizottság egy kiküldöttje a növevények egy hölgy kiküldöttjével együtt esen fog gyűjteni, még pedig egyidejűleg a segélyakció és a Vörös kereszt javára. Az egyes adományokai a gyűjtők azonnal nyugtatják, a Zala pedig az adakozók névsorát mindennap közölni fogja. A bizottság nemcsak pénzt, hanem élelmiszereket (természetbeni adományokat) is köszönettel elfogad, s hogy az adakozást megkönnyítse, a felajánlott összegek havi részletekben is törleszthetők. Itt említjük meg, hogy a Nagykanizsai Takarékpénztár igazgatósága a jóléti bizottság céljaira 1000 koronát, a Vörös kereszt javára pedig 500 koronát adott. A Franz r. t. mind-egyik célra 500—500 koronát adott.

**Tüz. Bánfa pusztán.** Hétfőn, augusztus 10-én a 20. honvéd gyalogezred 2. menetszázada Bánfa pusztá körül gyakorlatozván magas lángoszlopban fölépő tűzre lett figyelmes. Wolf Lipót bérlő három buzaosztaga cséplés közben kigyulladt. Mrzlják százados ur intézkedésére a legénység erélyes és gyors segélynyújtással a tüzet nehéz munkával lokalizálta és rövid idő alatt elfojtatta. Wolf bérlő örömmel látta a honvédek telek jelenlétét és áldozatkészségét, amint első sorban a kicséplést buzát mentették meg és helyezték biztonságba. Mrzlják százados ur munkájában hathatósan segítettek Fischer Ferenc, Vértes Jenő t. hadnagyk és Erényi György t. zászlós. Wolf bérlő halálának kifejezéséül a tiszteket valamint a legénységet megvendégelte azonkívül legénységet meg gazdagon meg is jutalmazta.

**A háború sebesültjeiért.** Kluger Gizella Somogyszentmiklósról 10 koronát. Báron Miel Nagykanizsa 34 koronát küldött be szerkesztőségünkbe a bevonult katonák itthon maradt családtagjai segélyezésére. Az összegzet a polgármesteri hivatalhoz juttattuk.

**Tekintse meg Perkó Péter cím- és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.**

**VAKUUM töltőtollszár** a legjobb és legpraktikusabb. Ára darabonként 1 K 60 f, díszesebb kivitelben 2 K 40 f. FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Felölös szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.

Sugár-ut 14. szám alatt egy csinosan

**butorozott szoba**  
azonnal kiadó.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

**Telefon-szám: 78**

Hirdetéseket és nyilt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**

helyben háshoz hozva	
Egy hóra	1.20 kor
Negyedévre	3.50 "
Félévre	7.00 "
Egész évre	14.00 "
postai szétküldéssel	
Egy hóra	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.00 "
Egész évre	18.00 "

**Egyes szám '6 fillér**

Mulatságok, bál kiutatások, és magán-  
közlemények díja soronként 60 fillér.

**Megjelenik délután 4 órakor**

Eljegyzési és esketési értesítések díja  
5 korona. Nőszónetnyilvánítás 6 korona.

## LEGUJABB

### Az Osztrák-magyar flotta blokirózta Montenegrót.

Hivatalos jelentés Ér. aug. 12. d. e. 8. óra.

Gasa Antal cs. és kir. sorhajókapitány a következő proklamációt tette közzé: „En alulirott cs. és kir. sorhajókapitány, mint a montenegrói vízekre küldött osztrák-magyar tengeri erő parancsnoka, tekintettel az osztrák-magyar monarchia és Montenegró között fennálló hadiállapokra a montenegrói partra a blokádot ekrendelem és a következőket jelentem ki:

1. Augusztus 10-én délelött 12 órakor megkezdődik a montenegrói part mentén a tényleges bloká.

2. Ez a bloká a 42-ik fok 6'4 és a 41-ik fok 52' északi szélességtől tart és kiterjed a partokra, kikötőkre, öblökre, hajótelepekre, folyótorkolatokra és szigetekre.

3. A velünk barátságban levő és semleges hatalmak hajói 24 órai határidőn belül a blokozott partot elhagyni tartoznak. Mindazon hajók ellen, melyek 'blokádszegést követnek el a nemzetközi jog szerint fogok eljárni. A külügyminiszter ezt a proklamációt az akkreditált követségeknél a nemzetközi jognak megfelelően notifikálta.

### A kétségbeesett franciák.

**Hamis harctéri tudósításokkal megnyugtatták a lakosságot.**

**A németek fényes győzelme.**

Hivatalos távirati jelentés ér. aug. 11. d. u. 4.

*Berlinből:* jelenti a M. T. I. Stein tábornok felsőbb megbízásból hozszabb felentést tett közzé, amelyben mindenekelőtt megcáfolja azokat a *francia híreszteléseket*, hogy *Lüttich* ostrománál huszere német katona esett el, azzal a beállítással, hogy a franciák *Lüttich* városának a becsületrend keresztjét adományozták. *Nem cáfolják meg azt a tényt, hogy Lüttich ostroma a német hadsereg egyik legdicőségesebb fegyverténye volt.* Az első kísérlet *Lüttich* elfoglalására csak egy vakmerő próbálkozás volt, amely természetesen nem is sikerülhetett, mikor azonban olyan csapatokat állítottunk *Lüttich* falai alá, hogy még a poklok minden ördöge sem vehette tőlünk ezt a várat, nyugodtan fogtunk hozzá az ostromhoz és anélkül, hogy egyetlen ember életét kockáztattunk volna, nyugodtan vártuk be a nehéz vár-tüzérség megérkezését, amely rövid idő alatt lötte az erődöket.

Utólag megállapítható, hogy a belgák részéről sokkal nagyobb csapat vett részt a küzdelemben, mint a mi részünkről a támadásban.

A harcban részt vett a lakosság is, sőt az asszonyok is, akik elhagyott házaikból és erdőkből *lesből lövöldöztek csapatainkra, a sebesültekre és ápoló orvosokra is,* azért aztán több falut el kellett pusztítanunk, miután a vár tulajdonképeni ostromához foghattunk volna.

A német hadvezetőségnek az az igyekezete, hogy mindenről lelkiismeretes tájékoztatást nyújtson a közönségnek, mely követele tőlünk, hogy csak az ostrom befejezése után tegyünk közlése-

### BULGÁRIA megtagadta az orosz katonák átvonulását.

**Nemleges válasz Oroszországnak.**

**Szófia:** Szavincky itteni orosz követ jegyzéket nyújtott át a bolgár kormánynak, melyben kérdi, hogy megengedi e Bulgária orosz katonák Bulgárián át Szerbiába való átvonulását. A bolgár kormány nemleges választ adott.

### Magyar cirkáló üldözése.

**Budapest,** aug. 11. Angol hadihajók üldöznek egy osztrák magyar cirkálót. Sebenikónál a tengerről ágyuzás hallatszik.

### Egy szerb vasuti hidat felrobbantottak.

**Bécs:** A macedorok levégőbe rőpítették a Gevghelii szerb vasuti hidat.

### A szerb harctérről.

**Budapest,** aug. 11. A déli harctéren ma semmi jelentősebb esemény nem történt, csupán jelentéktlenebb összejelzők voltak a határon.

### Hadiállapot a monarchia és Franciaország közt.

**Milano:** Az osztrák-magyar monarchia a diplomáciai viszonyt Franciaországgal legközelebb megszakítja.

### Osztrák-magyar francia hadüzenet.

Erkezett aug. 12-én reggel 8 órakor.

**Bécsből jelentik:** Széchen gróf osztrák-magyar nagykövetnek készbesítették utlevelét, Dumáin bécsi francia nagykövet szintén megkapta utlevelét.

### Franciák és belgák segítséget kérnek.

**London:** Az angolok 170 ezer embert szállítanak partra Belgiumban a németek ellen.

**Basel:** Igen jelentékeny francia hadsereg közelejk a város felé, de egy orosz hadtest is érkezik legközelebb a franciák támogatására. A német hadsereg a támadásra készen van.

### Belgák magatartása.

**Belgiumban** sok németet meggyilkoltak.



ket *Lüttich* bevételének részleteiről A császár és a hadvezetőség elvárja a német néptől, hogy nem fog oktalán aggodalommal olyan híreket követelni, amelyek a tervbe vett katonai akciókat megnehezítenék vagy elárulnák.

## Elzászi fényes győzelem.

Hivatalosan megerősítést nyert tegnapi híradásunk, hogy a francia hetedik hadtestet teljesen szétverték és erre vonatkozólag a következő újabb távirati értesítést nyertük:

*Berlin, aug. 11-én éjél.*

*A Wolff ügynökség hivatalos jelentése.*

**A Belfort felől Felső-Elszázson át Mühlhausen felé előnyomult ellenséget a hetedik francia hadtestet és Belfort helyőrségének egy gyaloghadosztályát a német csapatok egy Mühlhausentől nyugatra lévő megerősített hadállásból déli irányban visszaverték.** —

*A német csapatok vesztesége igen csekély, ellenben a franciák vesztesége óriási.*

**Ezen ütközetben a francia hetedik hadtest teljesen szétvertetett.**

A győzelem híre leirhatatlan örömmel szállta meg Berlin egész lakosságát. A vezérkari főnök utasítására kerekpáros rendőrök és mihamar a lapok külön kiadásai közölték az elzászi fényes győzelmet a közönséggel. A lakosság egész éjjel talpon volt.

## Újabb német győzelem.

*Berlin, aug. 11. A Wolff ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a 15. francia hadtest egy előretolt vegyes dandárát a német biztosító csapatok Lagarde-nál Lotharingiában megtámadták. Az ellenséget, mely súlyos veszteséget szenvedett, a németek a francia Luneville-től északkeletre fekvő patriosi erdőig üldözték. Az ütközetben egy francia tábornok elesett. A németek egy zászlót, két üteget és négy gépfegyvert zsákmányoltak, 700 franciát fogságba ejtettek.*

## Az északi harcterről.

Hivatalos jelentés. — Bécs, aug. 11.

Orosz járőrök megkísérelték a Visztulától keletre a Sau folyó felé előnyomulni, azonban csapataink által mindenütt visszaverettek. Bródy felől az oroszok 3 lovasszázaddal és gépfegyverekkel akartak előnyomulni, azonban a határon tula visszavertük őket.

*Budapest, aug. 11. Tiencsinből szikratávíró útján érkezett hírek szerint Asköld orosz csatahajó és Emden német cirkáló megütköztek. Heves harc után mindkét hajó elsüllyedt.*

*Páris, aug. 11. Az angol és a francia flotta a tengeri háborúban együtt fognak operálni. Az Északi tengeren levő hadihajók főparancsnoka angol, a Földközi tengeri haderőé francia admirális.*

*Krakkó, aug. 11: A német csapatok megszállták Sonovicét.*

*Bécs, aug. 11. Ideérkezett jelentések szerint Berlin pénzügyi köreibben erősen bizakodóvá vált a hangulat. Tegnap a pénzügyi helyzet már engedett. A forgalom lassan megindul, holnap még erősebb lendületet várnak.*

## Különféle táviratok.

### Jótekonyság.

## József főherceg a sebesültekért.

Hivatalos jelentés Budapest aug. 11. József főherceg és Augustia főhercegnő budai palotájukat a háborúban megsebesült katonák elhelyezésére felajánlotta.

*Berlin: A világhírű Krupp-cég egy millió márkát adott jótekonysági célra.*

*Bécs. Tegnap az uralkodóház tagjainak jelenlétében jótekonysági egylet alakítottak.*

## Péter király nővére fogoly.

*Gráz, augusztus 12. (Éred. táv.) A grázi lapok híre szerint Presser dr. birleifeidi ügyvéd feleségét, Péter szerb király nővérét előzetes fogságba vetették.*

## Belga és francia csapatok egyesülése.

*Róma. A belga kormány a francia csapatokat határain átengedve Mons mellett egyesültek.*

## Amerika békeközvetítése.

*Washington. Wilson elnök a harcban álló államok kormányainál békeközvetítésre tett ajánlatot.*

## Elpusztított világitótorony.

*Kopenhága: Három német tenger-alatti hajó elpusztított egy uszó világitótornyot az Északi tengeren.*

## Letartóztatott német herceg.

*Pétervár: Radziwill herceg német birodalmi képviselőt letartóztatták.*

## Miért veszítette el a francia papirpénz az értékét?

Egy magyar újságíró éper Párisban töltötte el szabadságidejét, amikor ott megtudták, hogy háború küszöbén állanak. Nagy nehézségek közepette most hazatérve, elmondja élményeit, a vasutakon ujszerűre beállt fejlettséget, lelkielenséget a köffölöskekkel szemben, akik el akartak utazni, majd elmondja, milyen jelentéktelen okból veszítette el a francia papirpénz márholnapra forgalmi értékét. Erről a következők cikket írja:

Párisban a papirpénz a nép előtt teljesen értékét veszítette. Az emberek az utcán eldöbölják és eltépik a papirpénzeket. Pedig eddig leginkább a papirpénz volt ott forgalomban, melyből a legkisebb értékű a husz frankos bankjegy. Az emberek sírnak az utcákon és kezüket tördelve mondják, hogy a Banque de France papirpénze értékét veszítette. Érdekes, hogy ez a pánik hogyan keletkezett. Az egész egy vendéglősnek elhírtelenkedése. Párisban ugyanis az a szokás, hogy a fizetéseket minden hónap huszadikán fizetik ki. Julius 20-án leginkább papirpénzzel illették ki mindenfelé az embereket. Oly nagyszámu ötven frankos papirbankó került forgalomba, hogy a kereskedők és vendéglősök nem győzték mind felváltani. Az egyik vendéglős aztán úgy akart magán segíteni, hogy a következő cédulát tette kirakatába:

*„Papirpénzt nem fogadunk el!”*

Persze az illető ezzel nem akarta a bankjegyek értéktelenségét kijelenteni, hanem csak azt, hogy nem tud váltani. A nép azonban ezt félreértette, megijedt és azt hitte, hogy papirpénze most már nem ér semmit. Egy csomó ember elkeseredésében betört a vendéglőbe, ott tört-zuzott, elverte a vendéglőst, ezzel nem vette el a baj életét. A laviná egyszer megindult és a pánik folytatódott tovább. Az egyik vendéglős példáját egyre több és több karta követte és két nap múlva már egy vend glőben, egyetlen kávéházban és semmi kereskedésben nem fogadták el papirpénzt. Az emberek erre elmentek a takarékpénztárakba és ott próbáltak zerencsét ötven frankosaikkal. A takarékpénztárak eleintén beváltották ezeket a bankjegyeket, de mikor egyre nagyobb lett a tolongás rácsablakaik előtt: beszüntették a beváltást. A tömeg akkor megrohanta a vasuti és a postal pénztárakat, de ott sem tudott



papírpénze helyett aranyat kapni. Erre következtek azután Páris utcáin a fentemlítt kétségbeesett jelenetek. — Legalább kétszáz ezer ember tolongott a Banque de France előtt. Mindenki elvesztette a fejét, szidták a kormányt és a Banque de Franceot. Nekem papírban ezer frank volt a zsebemben és ennek dacára sehol sem tudtam ennyivalót kapni. Egy egész napig formálisan éheztem. Szombaton elakar- tam utazni, de előbb be akartam váltani a pénzemet aranyra. Elmentem hát a Banque de France helyiségeibe. Leírhatatlan jeleneteket láttam ottan. Rengeteg nép volt ott és mindenki ötven frankos bankjegyeket lobogtatott a kezében, melyeket be akart váltani. Százötven pénztárnál folyt a kifizetés és ennek dacára nekem déli fél tizenkét órától este nyolcig kellett ott szoronganom, ökleimmel utat törnöm magamnak, amíg végre-valahára sorra kerültem. Az óriási pániknak a kormány úgy vette elejét, hogy egy-egy főhivatalnokát külte el a párisi nagy lapokhoz és kötelezte őket, hogy a lap első oldalán napokon keresztül semmi más nem szabad hozniok, hanem felülnő és óriási betűkkel csupán a következő hivatalos hírdetményt:

„Az Osztrák Magyar Bank aranykészlete 1.3 milliárd, a Német Birodalmi Bank aranykészlete 1.6 milliárd, az Olasz Nemzeti Bank aranykészlete 1.7 milliárd, ezzel szemben a Banque de France aranykészlete 4.7 milliárd. A közönségnek tehát nincsen semmi oka arra, hogy aggódjék”.

— Ez a hírdetmény már napok óta a francia lapok élén jelenik meg. A papírpénzeket sehol sem akarják elfogadni, és Párist emiatt az éhinség fenyegeti. Sőt a vasúti pénztárknál sem adnak vissza 100 frankosokból.

## Hogy foglalták el Kalist?

### Egy szemtanu elbeszélése.

Bécs, augusztus 12.

A német fegyverek első jelentős sikere Oroszországgal szemben Kalis városka elfoglalása volt, amelyet azóta ezideig már több győzelmes lépés követett. Egy hírlapírónak módjában volt Bécsben egy autentikus szemtanuval, Anderieth Károlyival, a bécsi Volskoper karmesterével beszélnie, aki tegnap reggel érkezett haza Kalisból és jelen volt a német csapatok bevonulásánál.

A karmester a következő szíves információt adta:

— Feleségem lengyel származású s az ő látogatására utaztam Kalisba, amely a német határtól két három órányi fekvő, orosz és német lakosságú város. A polgárság közt már

napok óta nagy volt az izgalom, mert óráról-órára várták a németek bevonulását. A várost mindössze néhány század gyalogság és lovas-ság védte, amelynek a hangulata ép úgy, mint az orosz lakosságé, nagyon deprimált volt, azt merem mondani, hogy úgy félték a német katonáktól, mint a tüztől. A hadüzenet híre a városka német lakói közt határtalan lelkesedést keltett, az oroszok ellenben rögtön csomagolni és részben menekülni kezdtek.

Vasárnap hajnalban vágatva jöttek vissza az előőrsek és jelentették, hogy a német csapatok közelednek. Az orosz gyalogság és lovas-ság erre hanyatt-horomb kiürítette a várost, úgy hogy hat óra már egy szál orosz katonaság sem volt látható. Elvonulás előtt a parancsnok utasítására felgyújtották a pályaudvart, amelyet a csöcselék megrohant és teljesen kifosztott. A pályaudvar rövid 1 óra alatt majdnem teljesen leégett és a széthulló pernyék veszélyeztették a szomszédos házakat is. A csöcselék aztán tovább vonult és fosztogatni kezdte a tehetősebb polgárok házait is. Közben föltűntek a város határán a német ulánusok sisakjai, mire a rend egyszerre helyre állott s a csöcselék szerteszéledt.

A német csapatok bevonultak a városba, őrzőparancsokat küldtek szét, megszállták a középületeket, kitzittek a német címeres lobogót, de senkit sem bántottak. A csapatok feltartóztattak engem is, a parancsnok elé vitték aki röviden kihallgatott s miután kellőleg igazoltam magam, utamra bocsátott. A városban teljes volt a nyugalom, a német lakosság viharos örömmel üdvözölte testvéreit. A délelőtti folyamán tovább utaztam és minden incidens nélkül értem Bécsbe.

## HIREK

### A nagykanizsai postaház

építésére a m. kir. postaházak építési felügye- lősége által Budapesten az augusztus 1-én tartott árlejtésen ajánlatot tettek:

#### az összes munkára:

Schmiedl Sándor (Losonc) 334.072 K-val,  
Fuchs és Grosz (Zalaegerszeg) 343.970 K,  
Berényi és Kolos (Budapest) 315.781 K-val;

#### egyes munkanemekre:

Elsinger M. J. és Fiai (Budapest) a lino- leum munkára 8275 K, Biehn János (Buda- pest) a vasbeton munkára 8590 K, Körting B. és E. (Budapest) a központi fűtés berendezé- sére 28.350 K, Matthyók Aladár (Budapest) a vasbeton munkára 7023 K, Magyar zománcmű és fémáru-gyár (Budapest) a felirati táblákra és betűkre 395 K, Rohonczy Hugó (Budapest) a vízvezeteki csatornázási és központi fűtés berendezési munkára 43.972 K, Zaboretzky Ferenc (Kecskemét) a központi fűtés berende- zésére 26.905 K, a vízvezeteki és csatornázási munkára 16.033 K, Eternit művek Hatschek Lajos (Budapest) a tetőfedő munkára 4572 K, Korányi és Fröhlich (Budapest) a redőny munkára 15.977 K, Magyar Asbest palagyár (Jánosháza) a tetőfedő munkára 3209 K, Geit- ner és Rausch (Budapest) a lino-leum munkára 7870 K, Weisz Jakab (Nagykanizsa) az üve- ges munkára 3556 K, Paschka- és Gömöri utóda (Budapest) a redőnymunkára 1997 K, Budapesti Zsolnay-gyár a faburkolati munkára 5368 K, Melocco Péter rt. (Budapest) a műk munkára 3047 K, a vasbeton munkára 7114 K, a köpadozati munkára 17.452 K, Farkas és Társa. (Budapest) a hengerelt vasmunkára 6061 K, a kovácsolt vasmunkára 2816 K, a különleges lakatos és üveges munkára 4300 K, Reisz és Székely (Nagykanizsa) a mároló munkára 4108 K, a különleges mázoló mun-

kára a 3860 K, a szobafestő munkára 1718 K, báró Pittel Adolf (Pozsony) a műk munkára 3091 K, Gelber Sándor a központi fűtés beren- dezésére 28656 K, a vízvezetékre és csatorná- zásra 13.330 K, Vadász Sándor (Budapest) a köpadozati munkára 17.640 K, a falburkolati munkára 4618 K, Bíró M. (Budapest) a köz- ponti fűtés berendezésére 27.766 K, Riemer Miksa (Budapest) a vízvezeteki és csatornázási munkára 15.523 K, a központi fűtés berendezé- sére 26.252 K, Neumann Lajos (Budapest) a vízvezeteki és csatornázási munkára 15.869 K, a központi fűtés berendezésére 28.890 K, Fekete Ödön (Budapest) a vízvezeteki és csatornázási munkára 16.385 K, központi fűtés berendezésére 23.085 K, Üvegtelep-gyár rt. az üveges munkára 491 K-val.

— **A segély akció.** Impozáns arány- ban indult meg városunkban a segély-akció, s kívánatos, hogy tovább is hatalmas lépések kel haladjon, mert igen nagy azoknak a száma, akik a segélyre rászorulnak. A polgármesteri hivatal előtt naponként sűrű asszonycsoportok álldogálnak, s várják bebecsátásukat, hogy egy kis segítséget kikönyörögjenek. Ezeknek a síró- rívó asszonyoknak, kiknek némelyike egyrészt nyomatek kedvéért, másrészt, mert nem tudja kinél hagyni, még a gyerekeit is magával hozza, itt felírják a neveit, lakhelyeit, életviszonyait, stb. hogy a segélyt annak arányában utalhas- sák ki számukra. A polgármester eddig 60-65 ilyen asszonynak adott 5-10 koronás segítsé- get. A jelentkezők száma mindegyre nő, s ha- bár nagyon kívánczok, kivallatják őket, csak nagy ritkán lehet egyet-egyet elutasítani.

Az eddig befolyt összegek a következők:  
Segélyezésre:

Bihary Sándor gyűjtése	282.08 K
Péter Hugó	100.00
Schwarz Dezsőné	10.00
Schwarz Ignác	5.00
Mikovényi Árpád	25.00
Rechnitzer Mór	5.00
Pesti magyar k. bank	150.00
Sommer Ignác	500.00
Csillag Jenő első zsoldja	10.00
Magán tisztviselők egyl.	200.00
„Munka” páholy	500.00
Dr. Vajda és tsai	36.00
Miltényi S. és fia Gyula	100.00
Reich Samu	50.00
Mag. tisztv. egyl.	138.00
özv. Árvay Adolfné	50.00
M. sz. kor. vautas szöv.	25.00
Csizmadiák ip. társ.	100.00
<b>Összesen</b>	<b>2286.08 K</b>

A „Vörös Kereszt” javára:

Mikovényi Árpád	25.00
Miltényi S. és fia Gyula	100.00
özv. Árvay Adolfné	50.00
M. sz. kor. vasutas szöv.	25.00
<b>Összesen</b>	<b>200.00 K</b>

Eppinger Gyula sörgyári igazgató tegnap megjelent a polgármesternél és tudatta, hogy a Király-Sörfőzde Részvénytársaság tisztviselői kara hazafias lelkesedéssel havi fizetésének 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub>-át a háború egész időtartamára, fele részben a Vörös Kereszt Egylet céljaira, fele részben pedig a hadba vonult katonák hátramaradt családtagjai segélyezésére felajánlja és a tisztviselői kar nevében az augusztus hóra eső 77 kor. 80 fillért nyomban lefizette.

— **Holttest az árokban.** A zánkányi uttest melletti árokban Somogyiszentmiklós határában, halva találtak tegnap reggel Szabó György 60 éves oltfári születésű napszámost. A kisiető hatóság a tisztiorvossal már csak a halált tudta konstatálni, a halál okát a ma dél-után 4 órai boncolás fogja megállapítani, melyet a róm. katl. temető halottas házában ejtettek meg.

Felkész. szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.



**Mayer Klotild**

e'zmosógyára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel

**Külön gallér és kézelőosztály.****Garantált kérmesnélküli gőzmosós.**

Szíves pártfogást kér

**Mayer Klotild**

gőzmosógyára Hunyadi-u. 9  
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,  
Kazinczy utca 8.

Ruháron és vizárván

Figyelmes és gondos munka

2 szobából és mellékhelyiségekben álló

**LAKÁS**

Kazinczy-utca 5. szám alatt azonnal kiadó.

Bővebbet Singer József és Társa cég kereskedésében Erzsébet-tér (Központ szálló épület

**WEISZ SOMA**

cementárugyár

**Nagykanizsa,**

Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékben készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomású motorüzemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemű közörülőgépben tükörsímaságra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánssabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készíték műkölepcsőket, granit terazzo burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átérsek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

**Öldbirtokos és Bérlo urak!**

Egy 40 év körüli jobbfejta ember, ki a me őgazdaság-minden terén nagy gyakorlattal bír, elfogad

**bármiféle állást.**

Bővebb fölvilágosítást ad

**Stern, Kossuth Lajos-utca 5.****Szilvát**

minden mennyiségét vesz

**Reich Samu pál linkanagyfőzde.**

Nagykanizsa, Kirtly-utca 15 szám.

Sugár-utca  
14.Sugár-utca  
14.**Bischitzky Miksáné**

Nagykanizsa

37 év óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő újonnan felszerelt hangszerraktárában zongorák, pianinók, cimbalmok és harmoniumok nagy választékban részlelfizetésre is kaphatók.

Megalapítói év 1882.

Városlapocin - Mayer ruhatelepe.

**Mayer Károly**

ruhatelepe, vegytisztító pianinó és gőzmosó gyára.

**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kőlcsey-utca 19. sz.  
Fióküzlet Főter Korona szálló épületben  
**Telefon szám: 289.**

Elváltatok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és áttestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodni ruhák, női és férfi lehérművek mosását a vasalását a legjutányosabb árban

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

**Pilissirozás! Gouvroirozás!****Tessék a címre ügyelni!**

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteltemet tesszem.

**„Hirdessünk a Zalában“**

A legegánssabb

**Vászon cipők és Sandálok**

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőáruk legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában

Nagykanizsa, Főutca, a város palotájában.

Mérték után készíttünk mindenfajta cipőárut

**Kaufmann Mór**

férfiszabó

Telefon 222.

**Nagykanizsa**

Kazinczy-utca 6.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
 "Sugár-ut 4"  
**Telefon-szám: 78**

Hirdetéseket és nyilt-teret  
 díjtáblázat szerint veszel  
 a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**  
 helyben hához hordva  
 Egy hóra 1,30 kor  
 Negyedévre 3,50 "  
 Félévre 7, — "  
 Egész évre 14, — "  
 postai szétküldéssel  
 Egy hóra 1,50 kor  
 Negyedévre 4,50 "  
 Félévre 9, — "  
 Egész évre 18, — "  
**Egyes szám 6 fillér**

Mulatságok, béli kimutatások, és magán-  
 közlemények díja soronként 60 fillér.

Megjelenik délután 4 órakor

Eljegyzési és esketési értesítések díja  
 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## Világ háboru.

Nagykanizsa, aug. 13.

Lángba borult mind a négy sarkán a világ. Milliók roppannak össze vér-áztatta mezőkön. S ahol még csend honolt, ma már ott is megharsant a riadó, köszörülnek a kardokat, s harcba állnak új seregek.

Fent az északon rejtélyes erők mozdulnak meg egy hatalmasnak vélt birodalomban. Leigázott népek rázzák meg bilincselket, fiaik átszöknek a mi zárlatunk alá, hogy velünk küzdenek évszázados ellenségük ellen. Lent délen a Balkán népei feleszméltek, irtózatossá eről világosodott meg előttük, hogy a finnek, rutének, lengyelek után, a románok, bolgárok, törökök kerületének rabszójra és Szibéria ölbányáiba. Bulgária megtagadta az engedélyt az orosz seregek átvonulására és fegyvert ragad mellétünk.

Minden népet felénk hajt a szabadság vágya. Aki békében, kultúrában, polgári jogok élvezetében nőtt fel, aki nyugodtan akarja leélni hátralevő éveit, aki előtt drága asszonyának lányának a becsülete, az mind mellétünk van ebben a gigás küzdelemben. De akik évszázadok óta más népek kifosztásából éltek, akik a kereszténység symbolumát és jelszavát arra használták, hogy védtelen néptörzseket felkoccoljanak, akik a kultura jegyében pártakokban ontották az embervért, azok mind együtt vannak ellenségeink táborában. Angol, francia és orosz.

Egyenlőn arányokban folyik a küzdelem, mert a mi seregeink egy szent jelszóval indulnak a csatába, lelkesedéssel néznek a halál szemébe, amott pedig csüggedés, siralom, kétségbeesés mutatkozik az első percekben. Angliában miniszterek köszönnek le, a közvélemény nagyobb, tekintélyesebb része felzúdul a háboru ellen; Franciaország szíve, Paris, páni felelőben reszket, a fehér cár még a megvetett zsidókra is apellál. Kétséges le-

het-e hát a győzelem? Nem! Mert a csaták sorsát nemcsak a fegyverek ereje dönti el, hanem az a megmagyarázhatatlan valami is, amit a csapatok szellemének neveznek. A csapatok szelleme, az a tudat, hogy a tűzhelyért asszonyért, gyermekért, azért a talpat nyí földért, amelyen apáink éltek és haltak, amelyhez ezer lárcsal fűznek bennünket gondtalan gyermekéveink, pajzán ifjúságunk, lélektias ambícióink minden emléke, ez a hatalmas, feltelű tudat, ez hevíti a mi katonáink lelkét, ez ad nekik hősi bátorságot.

Nézzétek meg a bucsu pillanatait. Nem hallatszik zokogás, nem ül halál-félelem az arcokon. Derűs, nyugodt pillantások, okos értelmes szemek pihennek rajtuk. Dalolva indulnak a harcmezőre, ahol a halál aratja bőséges termését, de a megsemmisítés ellenfeleink végzete lesz, a miénk a megdicsőülés!

S ha megtlzsereződnek az ellentábor, megszázszorozódik a mi felkesbátorságunk.

### Gróf Tisza István nyilatkozata.

#### Hadseregünk szelleme.

Hivatalos jelentés. Érk. aug. 12. d. u.

**Budapest:** Gróf Tisza István tegnap este a nemzeti munkapárt helyiségében megjelent, hol nevezetes spontán nyilatkozatot tett, mely szerint magánértesülések szerint **eddig csak egy döntő esemény történt** harctereinken, t. i. a **mühlhauseni német győzelem.** A többi eddigi összeütközések csak előretolt csapatok összeütközései. **Ki a döntőben győz,**

**azé a győzelem.** Hadseregeinket olyan lelkes, biztos, nyugodt és offensiv szellem hatja át, hogy mikor az offensiva megkezdődik, — melynek idejét nem tudom és nem is tudhatom — **lehet egy nap, lehet tíz nap,** akkor erőteljes és határozott lesz.

Ezt az értesülést Tisza Bécsben szerzte, aki aztán megindultan elmondta, hogy amikor Bécsből automobilon Budapestre ment, egész útja az összes községekben valóságos ünneplés volt. Oly községekben, hol alig lehetett férfiembert látni; az asszonyok és leányok jöttek eleje és valóságos virágcsót zudítottak rája.

### A mühlhauseni győzelem

#### a második wörthi csata.

Hiv. jelent. érk. aug. 12. este 6 órakor.

Berlinből a Wolff Ugyonkség jelent, hogy a mühlhauseni győzelem jelentőség és a harcok száma dolgiban a wörthi csatához hasonlítható. Ez a győzelem azért fontos, mert a megvert hetedik hadtestben a franciák hadseregének elijét látta benne. Az egész berlini sajtó lelkesedéssel ünnepli ezt a győzelmét, mint a végleges siker biztos zálogát.

#### Galíciai önkéntesek az osztrák-magyar hadseregben.

A galíciai zionisták kiáltványban hívják fel a galíciai zsidó ifjakat, hogy lépjenek be önként az osztrák-magyar hadseregbe és küzdenek az orosz elnyomók ellen.



## Montenegró háborút üzent Németországnak.

A cettinjei kormány Németországnak háborút üzent. A montenegrói német követ Cettinjét elhagyta.

## A német hajók operálási és hadiműveletei az Északi, Keleti és Földközitengeren

Berlin, érkezett aug. 12. este 8 órakor.

A Wolff ügynökség jelenti:

Hadi flottánk tevékenységéről azt az értesítést szereztük, hogy hajóink mindhárom tengeren és pedig az Észak-Keleti és a Földközitengeren folytatják operálásukat, sőt egyes részeken a hadiműveleteket az ellenséges partokig kiterjesztették.

A Keletitengeren Libau orosz kikötőváros bombázásában az Augsburg nevű cirkáló mellett a Magdeburg nevű cirkáló is részt vett.

A Földközitengeren cirkáló flottánk az algéri partokon nagy sikert ért el, ugyanis Philippeville és Bona megerősített francia gyarmati kikötők bombázásával is sikeresen megzavarták a francia csapatszállításokat.

Birmanno. A Königin Luise nevű német hajó rettenthetlen parancsnokának hőstette igen nagy aggodalmat keltett az angolok körében. A németeknek néhány cirkálójá kénytelen egyedül operálni a Földközi tengeren és így nagyban meg van nehezítve munkájuk és mégis sikerült a Dresden nevű német cirkálónak a Cunard tengerhajózási társaságnak Maurentani nevű gőzöst egészen Halifaxig vizsakergetni.

Az északi tengeren előnyomuló flották ellenséges hajókkal nem találkoztak.

## Oroszország ultimátuma Romániához.

### Orosz hajók a láthatáron

Érk. aug. 12. d. u. 6.

Ruszcuk: A láthatáron orosz hadihajók tüntek fel. Hír szerint Oroszország Romániának ultimátumot küld. Ugy tudják, Románia a hármasszövetséghez csatlakozott és készen várja Oroszország hadüzenetét.

Jól értesült helyről tudjuk, hogy gróf Czernin bukaresti követünk és a német bukaresti követ közbenjárására Románia és Bulgária között az utóbbi napokban, erős közeledés jött létre. Ennek hatása alatt tette meg Románia ösmert semlegességi nyilatkozatát és küldte csapatait a bolgár határról az orosz határra. Románia ezzel a lépéssel a monarchia

mellé állt és meg fogja akadályozni, hogy az orosz csapatok Románián át érhessek el a monarchia határáig. Egész Románia oroszellenes. Modják, hogy Bulgária és Törökország között katonai konvenció van, amelynek értelmében, ha a görögök vagy a szerbek Törökországot veszélyeztetik, Bulgária segíteni tartozik Törökországnak. Konstancában és a Fekete tengeren a románok minden személyszállító hajót lefoglaltak a mozgósítás céljaira.

## Küszöbön a franciák hadüzenete.

Bécs, érkezett aug. 12.

A francia hadüzenet az Osztrák Magyar Monarchiához küszöbön áll. A budapesti francia konzul ma elutazott.

Milanó, augusztus 11.

A Corriere della Sera egy párisi táviratot közöl, amely szerint a monarchia azért nem szakítja meg a francia köztársasággal való diplomáciai összeköttetést, mert várja, hogy Franciaország üzenjen hadat a monarchiának, amely esetben Olaszország kénytelen volna közbenlépni.

## Vonatközlekedés

### Bulgária és Törökország közt

Sófia: A porta megengedte hetenként két vonat-közlekedését Szófia-Dedeagace között.

## Német-francia háború

A németek újabb óriási győzelme Franciaországban.

Basel, aug. 12, este 8 órakor.

A németek Maasmünsternél megverték a franciákat és 11 darab ágyut elvettek tőlük.

## A német konzul inzultálása.

Bécs, érk. aug. 12, este 8 órakor.

A marseillei német konzult a csöcselék inzultálta, megtámadta és megverte és súlyos sebeivel kórházba kellett szállíttatni.

## Az új német nagykövet kinevezése.

Budapest, aug. 12. A hivatalos lap mai száma közli, hogy felsége Szógyény-Marich László gróf berlini német nagykövetünket állásától felmentette és helyébe kinevezte német nagykövetnek Hohenlohe Gottfried herceget.

## Moratorium.

Budapest, aug. 13. d. e. 8 órakor.

A moratorium meghoztatása ma kormányrendelettel történik meg. A moratorium tartama két hónap, számított pedig augusztus hónap elsejétől és tart október hó 1-éig.

## Csapatunk folytatják előnyomulásukat.

Hivatalos jelentés aug. 12. éjél.

Az északi harcokról jelentik, hogy csapatunk Orosz-Lengyelországban Jedrzejow ig folytatták előnyomulásukat.

Jedrzejow a B'cs-varsói vasut mentén fekszik Krakkótól mintegy 70 kilométernyi távolságra északi irányban.

## 700 orosz katonaszökevény.

Hivatalos jelentés aug. 13.

Körülbelül 700 orosz katonaszökevényt Linzbe Salzburgba és Bрукkba internáltak.

Jellemző csapataink szemlére az a beérkezett jelentés, mely szerint egy fogságba került huszár az elfogatást követő napon közök lovon megszökött és bevonult alosztályához.

Berlin, aug. 12. Az oroszok „Friedrik” német személyszállító gőzöst lefoglalták.

## Porosz pecsét az orosz utleveleken.

Lemberg, augusztus 12.

Az „Ozennik Polkie” jelenti: Czenstochauból ideérkezett egy menekült és olyan utlevelet mutatott elő, amelyen már orosz pecsét van.

## Forradalom Kaukázusban

### Orosz-török konfliktus.

Aug. 12, este 8 óra.

Bukarestből jelentik, hogy a török csapatoknak a Kaukázusba való bevonulása várható.

Orosz-Kaukázusban a forradalom kitört.



**Oroszország a Dardanellák elzárása miatt tiltakozni készül.**

Konstantinápolyból jelentik, hogy a Dardanelláknál „Krikkard” angol hajó aknán felrobbant.

**A trónörökösné Schönbrunnban**

Bécs, aug. 12. Ofelsége Zita főhercegnő trónörökösnek meghívta gyermekeivel schönbrunni kastélyába, hol a háboru tartamára lakosztályát felajánlotta. Károly Ferenc trónörökös a csapatoknál van.

**Apponyi a sebesültekért.**

Budapest, aug. 13.

Apponyi Albert gróf a tegnapi nap folyamán felkereste Hazai Samu báró honvédelmi minisztert és felajánlotta neki a honvédelem érdekében személyes szolgálatait. Együttal közölte Apponyi a honvédelmi miniszterrel azt is, hogy eberhardi kastélyát a sebesültek számára rendelkezésre bocsátja.

Hazai miniszter Apponyi gróf mind két ajánlatát köszönettel vette tudomásul és kijelentette, hogy örömmel fogja igénybe venni szolgálatait.

**Tisza István gróf levele.**

**A magyarországi Románok magatartása.**

Budapest, 1913. aug. 13.

Vajda Sándor országgyűlési képviselő a Bukarestben megjelenő Adverul c. lapba vezér cikket írt, amelyben többek közt örömmel nyilatkozik arról, hogy a magyarországi románok lelkesedéssel siettek a magyar zászlók alá és telve vannak dínasztikus hűséggel és hazaszeretettel.

A cikkben óva inti Romániát attól, hogy Oroszország karjaiba vesse magát és figyelmeztesse Romániát arra, hogy a magyarok és románok közötti viszálykonás megszűnt, mert a románság és magyarság igaz utja megtalálható.

Tisza István gróf miniszterelnök Vajda országgyűlési képviselő e cikkére nyílt levelet intézett, amely a következőképpen szól:

Igen tisztelt úram!

Az Adverul c. lapban megjelent nyilatkozata után elégtételle tartozom Önnek. Gerovskynak Önhez intézett leveléből a pánszláv agitációval kapcsolatos olyan intimitást véltem kiolvasni, amely kemény vád emelésére indított.

Készséggel konstatalem, hogy mostani fellépése ezzel a feltevéssel ellentétben áll. Ön örülök a legjobban, hogy az alaptalannak bizonyult és sajnálkozásomat fejezem ki az önnel szemben emelt vád miatt.

Döntő perceket élünk; a román népnek most kell megmutatnia, hogy a németiséggel és a magyarsággal akarja-e a megértést és a közreműködést, vagy a pánszláv kolosszus karjaiba veti magát.

A hűségnek, hazaszeretetnek és tettekre szelvitésének minden cselekedete egy-egy granitkocka a kölcsönös bizalmon és rokonszenven felépülő szobor jövő talapzatához.

**Veszteség kimutatások kiadása.**

Budapesti tudósítónk jelenti: A belügyminisztérium gondoskodott arról, hogy az ütközetben szenvedett veszteségekről, a csapatokról érkező jelentések (veszteség kimutatások) és az egészségügyi intézetek részéről a közös központi tudakozódó irodához intézett közlések, („hírek sebesültekről és betegekről”), lehető gyorsan és hitelesen módon tételesen közzé, hogy sajtóhibából eredhető nyugtalanokadás lehetőleg kizárassék. Ezen közlések utánnyomása tilos, ellenben lehetőleg fogják tenni ugy a hírlapvállalatoknak, mint egyes személyeknek is, hogy ezen közleményeket az általuk kívánt számban a bécsi császári és kir. udvari és állami nyomdától önköltségen beszerezhesék. Az az általános körérdek, hogy a veszteség kimutatások és a sebesültekről, a betegekről szóló hírek gyorsan tételesen közzé kizárja ezen közléseknek több nyelvre való fordítását. Minden ilyen fordítás különben is újabb szedést igényelne, mi újabb hibák forrásául szolgálna. Hogy azonban a zászló alatt levő katonák azon hozzátartozói, akik a német nyelvet nem bírják, a jegyzékeket megérthessék, a táblázatos kimutatás fejezete a német, magyar és horvát nyelveken kívül cseh, lengyel, rutén, szerb, román szlovén és olasz nyelvű is lesz. A hadügyminiszter a lakosságnak különösen a művelt osztálynak jóérzésére appellál, hogy polgártársainkat szükség esetén a jegyzékek megértésében minden erejükkel támogassák.

**HIREK**

**Jelentkezzen a bevonult iparosok családtagjai.** Az ipartestület előjárósága a tegnapi rendes havi ülésén megalkotta a hadi szolgálatra bevonult iparos katonák hátramaradt családtagjainak segélyezésére a jöletti bizottságot és működését megkezdte. Felhívja mindazon ipartestületi tag családját, ki segélyre szorult, hogy augusztus hó 14-ig déli 12 óráig az ipartestületi jegyzői irodában kérelmüket személyesen jelentsék be. A segélykiosztás augusztus 14 én délután 3 órakor veszi kezdetét; a további kiosztás minden héten szombaton délután 3 órakor történik az ipartestület pénztári helyiségében.

**Adakozások a bevonult katonák szegény családtagjai számára.** Kertész József igazgató felhívására eddig a következő tanulók adakoztak: Gross Edith 10 K, Eichner Lilly és Havas Géza 5—5 K, Schweiger László és Toch Pál 2—2 K, Krauss Sándor, Krauss Rózi, Fischer Erzsike, Schwarz Kornél, Fischer Ferenc (IV.), Fischer Ferenc (III.), Kaufner Erzi, Kaufner Salamon, Polgár Erzi, Strem Ilona, Rosenfeld György, Maschanzker Imre 1—1 K, Kenessey Margit 60 f., Halász Károly, Holzer Mariska, Holzer Ferenc, Holzer Rózi és Holzer Elly 50—50 fillér, Mutschenbacher Viktor 40 f., Weissberger László 30 f., Weissberger György, Weissberger Mancsi és Schreiber József 20—20 fillér. Összesen 40-K 40 f. A kedves adakozó gyermekek és azok szülői fogadják hálás köszönetemet. Kertész József igazgató.

**Jótekonyság.** A nagykanizsai izr. hitközség előjárósága kizárólag e célból f. hó 7-én tartott ülésében elhatározta, hogy a hadba vonultak visszamaradt segélyre szoruló családtagjai részére 1000 K-t adományoz, a Vörös Kereszt Egyesület helyi fiókja részére pedig ugyancsak lenti ülésből kifolyólag az izr. hitközség és izr. szentegylet 500 K-t adományozott.

**Hötzendorfi Conrad.**

A jelen pillanatban az egész világ az osztrák-magyar hadsereg vezérkari főnökére tekint. Hötzendorfi Conrad (1852-ben Penzingben Bécs mellett született) katonai családból származik és egész élete szorosan hozzáfűrt a hadsereghez. 1876-ban vezérkari tiszt volt egy lovasbrigádnál, 1878-ban gyalogsági divízióhoz került, mely Bosznia okkupációjában részt vett, később vezérkari főnök egyik hadosztálynál, tanár a hadiskolában, ezredes, brigádparancsnok Triestben, hadosztályparancsnok Innsbruckban.

Az elhunyt trónörökös volt az első, aki ennek a félfinak rendkívüli szervező és katonai talentumát felismerte és az uralkodó figyelmét felhívta rá. Hötzendorfi Conrad ezután ha marosan Bécsbe került s 1906-ban a vezérkari főnöke lett. Néhány éven át reorganizálta az egész hadsereget.

A modern manőver-vezetés, mely mellett a manővereknél a csapatok vezetése teljesen harcszerű szempontok szerint történik, az ő műve. Terveit eleinte minden oldalon ellentét fogadta: a legénységet ez a módszer nagyon kimeríti s azonnal nem egy kételey merült fel az elérhető eredménnyel szemben. Amit azonban Hötzendorfi Conrad egyszer helyesnek ismert meg, attól nem tángított. Nemsokára aztán megvult az az elégtétele, hogy Ausztriában s később Németországban is tanuivou ideája megvalósításának.

Hötzendorfi Conrad régi vágású osztrák típusú akárcsak Radetzky. Jóllehet keresztülkatonának, nem hiányzik belőle az osztrák kedélyesség s föltétele s valóban lovagias. Négy fia van van, kik mind katonák, nagy szeretettel csügg rajtuk, sokszor hangoztatta, milyen boldog volna, ha mind a négy fiát háboruba vihetné. Felesége éveivel ezélt meg halt, anyja még él, nyolcvanéves tiszteltetreméltó matrona. Egy nap sem mulik el, ha a vezérkari főnök Bécsben van, hogy a rendkívül elfoglalt katonának, félhétkor reggel anyját meglátogassa, vele reggelizzék s a lapokat neki felolvassa. A gyermeki szeretetnek, apai odaadásnak, nem csak e vonásait lehet róla feljegyezni.

Hötzendorfi Conrad a testedzésnek nagy barátja, mindennap tornászik, lovagol, mértéketlenül él, vasárnaponként adutánsával gyakorta kísétl a semmeringi hegyek közé, hogy frissességét megőrizze.

Conrad generális, amint őt rendszeren hívják, azokban az években, amióta az osztrák-magyar hadsereg élén áll, sok nehéz órát élt át. Sok küzdelme volt az utóbbi években, melyek terveit és vágyait keresztül húzták. A mult évben következett be közte és a trónörökös között az első komolyabb nézeteltérés. Conrad bényújtotta lemondását, az uralkodó azonban nem fogadta el. Kevesselel ezután levelet kapott a trónörököstől, ki a légsürges-többen kérte, hogy posztján maradjon meg. Az uralkodó és a trónörökös jól tudják, hogy Hötzendorfi Conrad pótolhatatlan s ugyanaz tudja róla, minden ember a monarkiában. Minden lépését, amire vállalkozik, tisztán lát, alaposan megfontol s sohasem ismeri félre a helyzet komolyságát és jelentőségét. De azt is tudja, hogy amit akar gyorsan kell elvégezni s meg van benne az a készség, hogy bizalmat és lelkesedést tud ébreszteni.

Vilmos császár nagyra becsüli és ismételtelen elismeréssel és bámulattal nyilatkozott róla.

Felelős szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.



**Horgony-thymol-kenőcs.**  
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és zárt sebeknél. Árja: kor. — 20.

**Horgony-Liniment.** Capitel composit.  
a Horgony-Pala-Expeller pértéké.  
Fájdalomcsillapító hatású, különösen a köhögéssel együtt.  
Árja: kor. — 20. 1.40. 2.—

**Horgony-vas-albuminat-festvény.**  
Vérszegénységnél és anémianál.  
Árja: kor. 1.40.

Kapható a legközelebbi gyógyszerárban vagy kővel-  
leltől beszerzésből.  
Dr. Hecker „Az orvosi szaktársak” címűt, győri-  
szertáránál, Pécs 1. Elizabethstraza 2.

Irodai vagy más hasonló  
**állást keres**  
inteligens ember csinos írással.  
**Filák Ferencz,** József főher-  
ceg-ut 49: szám 11850

## Sertéshizlalók figyelmébe!

Tengeri, tengeri liszt, tengeri  
dara, korpa legolcsóbban  
beszerezhető

**HIRSCH és SZEGŐ**

cégnél 11856  
(a törvényszék mellett.)

## Mayer Klotild

gőzmozgós NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é.  
közönséget, hogy a Fő-ut 9.  
szám alatt levő gyűjtőtelepe-  
met Hunyadi-utca 19. sz. alá  
helyeztem át. Elfogadok női  
és férfi ruhákat vegyileg való-  
tisításra, továbbá az összes  
háztartási ruhák mosását és  
vasalását 10% engedménnyel  
**Külön gallér és kézelő-  
osztály.**

Garantiált kőolajmesznelküli  
gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

**Mayer Klotild**

gőzmozgós Hunyadi-ut. 9  
Gyűjtőtelepek Hunyadi-ut. 19,  
Kazinczy-utca 8.

## Butor, Szőnyeg, Függöny

Gazdag választék-  
ban, olcsó ártért  
kapható:

## Somogyi Ede

kárpitos megnagyobbított  
és újonnan berendezett  
raktárában

Kazinczy-utca 1.  
Városház palota.  
TELEFON: 316.

## WEISZ SOMA

cementárnyagára  
**Nagykanizsa,**  
Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékéből  
készült márvány mozaik lapjait, a  
melyek óriási nyomású motorüzemű  
hidraulikus sajtóval állítatnak elő  
és motorüzemű köszörülőgépen tü-  
körsimaságra csiszolva, a legolcsóbb  
áron kerülnek eladásra. Legelegán-  
sabb és legtartósabb burkolás kony-  
hák, előszobák és templomokban.  
Készítik műkölepecsöket, granit terazzo  
burkolatokat, egyszerű és díszes színezett  
cementlapokat. — Vállalkozom aszfalt és  
betonjárda készítésére, csatornázásokra  
beton áttereszék és vasbeton hidak építé-  
sére. Cement és márvány mozaik lapokról  
díszes árjegyzéket ingyenküldök.

A legegánsabb

## Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére  
továbbá mindenféle cipőök leg-  
jobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában

Nagykanizsa, Főúton, a város palotájában.

Mérték után készítünk mindenféle cipőáru

## Földbirtokos és Bérlő urak!

Egy 40 év körüli jobbfejta ember,  
ki a mezőgazdaság minden terén nagy  
gyakorlattal bír, elfogad

**bármiféle állást.**

Bővebb fölvilágosítást ad **STERN**  
**Szombathely,** Kossuth Lajos-utca 5.

Alapítói é. 1882.

Központ: Mayer ruhaföld.

**Mayer Károly**  
ruhaföld, vegyeltető plüssruhá és gúrmű gyár.  
**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.  
Fiókuzet Főter Korona szálló épületben  
**Telefon szám: 289.**

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, ka-  
tonai egyenruhák vegyileg való tisztítását  
és áttestését, porolását és vasalását, továbbá  
az összes háztartási, szállodai ruhák, női és  
férfi fehérneműek mosását a vasalását a  
legjutányosabb árban.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan  
eszközöm.

**Plüssirozás! Gouvrirozás!**

**Tessék a címre ügyelni!**

Esetleg meghívásra személyesen is tiszte-  
letemet teszem.



## Bischitzky Miksáné

Nagykanizsa

37 év óta fennálló legjobb hírnevűnek  
örvendő újonnan felszerelt hangszer-  
raktárában zongorák, pianók, cimbal-  
mok és harmoniumok nagy választékban  
részleltetésre is kaphatók.

2 szobából és mellékhelyisé-  
gekből álló

## LAKÁS

Kazinczy-utca 5. szám alatt  
azonnal **kiadó.**

Bővebbet Singer József és Társa cég  
kereskedésében Erzsébet-ter (Központ  
szálló épület)

„Hirdessünk a Zalában”



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
 Sugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyilatkozatokat  
 díjtáblázat szerint (vesz fel  
 a kiadóhivatal).

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
helyben hához hordva	
Egy hóra	1.20 kor
Negyedévre	3.50 "
Félévre	7. — "
Égész évre	14. — "
postai szétküldésnel	
Egy hóra	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9. — "
Égész évre	18. — "

Egyes szám 6 fillér

Mulatságok, báli kimutatások, és magán-  
 közlemények díja soronként 60 fillér.

— Megjelenik délután 4 órakor

Eljegyzési és esketési értesítések díja  
 5-korona. Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## A legújabb alakulások.

Ha valaki olyan pontra emelkedhetne, ahonnan az egész kontinenst áttekinthetné, — csak akkor alkotná magának fogalmat arról, ami készülöben van. Az oceánokon páncéltól, ágyutól roskadozó hajók kergetik egymást, — a szárazföldön pedig ezer és ezer vonatot ontja a katonákat a harcerekre. A levegőben aeroplánok, léghajók keringenek, egymás készülődéseit és a szomszédos határokat kémlelve. A bányák mélyén, a gyárak munkatérmeiben éjjel-nappal lázas munka folyik. Mindenki és minden a háború céljait szolgálja. Békés polgári foglalkozásokat is csak azok folytathatják, akiknek munkája valamiféle vonatkozásban áll a hadsereggel. Kétségtelen, hogy a népek csatáját romboló útjában nem tartóztathatja föl immár a diplomáciának semmiféle ügyeskedése, ravaszkodása, emberfölötti küzdelme sem. A diplomácia a hadban álló országok között már el is némult. — Itt már csak a fegyvereknek van szavuk. De azért a diplomáciának még csak ezután lesz néhez, küzdelmes munkája. A versengés most akörül folyik, hogy az eddig még semleges államokat melyik fél tudja a maga pártjára hódítani. Oroszország, Anlia és Franciaország kétségbeesett erőfeszítéssel dolgoznak, hogy Oroszországot további semlegességre bírják, továbbá, hogy Romániát, Bulgáriát a monarchiára uszithassák. Természetes, hogy ezzel szemben a mi diplomáciánk sem tétlen s minden jel arra vall, hogy ebben a kétségbeesett küzdelemben miénk a győzelem. És a diplomáciai győrelmet a harctéri diadal fogja követni, mert Németországnak és a monarchiának már akkor is nyert ügye van, ha Románia és Oroszország semlegesek maradnak. Az orosz diplomácia most látja kárát a sok alakoskodásnak, kétszínűségnek, amelyek munkáját évek óta jellemzik. Hiába igéri Romániának Erdélyt, Oroszországnak Ausztria olasz tartományait s Adria uralmát nem hisz neki senki. Így veri meg az orosz diplomácia az — orosz sereget. A mi közönségünkben némi aggodalmat keltett, hogy Oroszország, amely tagja a hármasszövetségnek, eddig nem rántott kardot hadban álló szövetségeseinek segítségére. Azonban ebből azt következtetni, hogy szövetségünk ellenünk fordul, nem lehet nem szabad. Nagyon rövid idő kérdése, hogy a hármasszövetség, amely oly hosszú időn keresztül egyedüli biztosítékát alkotta az európai békének, a kontinensen együtt fog működni, hogy megteremtse a végleges békét, amelyet évszázadok multán sem fenyegethet a meggyőngyített, lever ellenség béklyókba szorított ereje. Sem Németország, sem a monarchia nem akartak területi hódítást eszközölni s erről Magyarország — Ausztria a háború lokalizálása érdekében még a szerb háború kitoréskor is hajlandó lett volna biztosítékot adni. Most azonban a helyzet megváltozott. Sokkal több vagyont és életet kell a tartós béke érdekében áldoznunk, semhogy a kárpótlásról lemondhatnánk. Néhány hónap: s Európa térképe meg fog változni. Államok fognak eltűnni a térképről, olyan államok, amelyek nem tudtak megérni, nem tudtak a korrall haladni, nem akartak a kulturánál országokban helyet engedni, hanem középkori fegyverekkel és főrekvéssekkel nyugtalanították szomszédaik békés, áldásos, általános emberi érzésektől uralt munkáját. A középkori államoknak végük. A haladás nem tudta őket magával ragadni, tehát most egyszerűen eltörli őket a szinterről.

## Angolország megüzente a háborút a monarchiának.

Verjük az oroszokat. — Szerb katonák szökése.

### A világháború eseményei.

A harctérről érkezett legújabb jelentések is a német-osztrák magyar fegyverek újabb szép diadaláról számolnak be. Dacára annak, hogy az eddigi ütközetek csak előcsatározás-számba mennek s a döntő harcot valószínűleg csak hetek múlva kezdetük meg, diadalainkat nem tarthatjuk jelentékteleneknek. A német seregek feltartóztatlan előrevonulása amellet bizonyít, hogy a franciát és orosz készületlenül találták az események, vagy pedig hadvezetőségeik nem számítottak arra, hogy Németország oly tűneményes gyorsasággal kezdi meg a támadást. Egy vezető pozícióban levő katonatiszt véleménye szerint a német gyorsaság ámulatba ejtette a katonai taktikusokat s Oroszországban és Franciaországban valóságos rémületet keltett. Ennek a két államnak hadvezetősége nagyon jól tudja, hogy a gyorsaság és támadás már fél győzelem. A lelkesültől ittas német-és osztrák magyar seregek kitarása, edzettsége, harci készsége és képessége meghozza nekünk a győzelem másik felét is. A harctérről s a háborúval kapcsolatos eseményekről következő távirataink számolnak be:

### Orosz hadifoglyok.

Bécsből táviratozzák: Az orosz csapatok fölött aratott eddigi sikerek bizonyossága már az osztrák fővárosba is elérkezett. Pécsbe tegnap nyolcvan orosz hadifoglyot szállítottak. A többi hadifoglyot különféle helyőrségek közt osztották meg.

### A mi flottánk

Bécsből érkezett jelentések szerint a magyar-osztrák hadiflotta már a legköze ebbi napokban élénk akcióba lép. Tengeri haderőnk bizonyára meglepetésben fogja részesíteni a világot.

### A granicai hid.

Bécsből telefonozzák: A granicai hidat ismét sikerült helyrehoznunk. Oroszország felé tehát erre is szabad az út.

### A polgárőrség

Budaestről jelentik, hogy Kmety őrsz. képviselő ajánlatot tett Tisza István gróf miniszterelnöknek polgárőrség szervezésére. A miniszterelnök az ajánlatot köszönettel visszautasította, mivel polgárőrségre egyelőre semmi szükség sincs. A népfölkeles olyan nem várt sikerrel járt, hogy a katonaság most már a helyőrségeket is megtöltheti s minden belső szolgálót elláthat.

### Megszökött szerb század.

Széfából jelentik: A szerb katonák szökése szakadatlanul tart. Legutóbb Pirobtól szökött át teljes katonai felszereléssel bolgár földre egy század szerb katona. Az újabb menekültek is arról adnak hírt, hogy a szerb hadseregben nagy az elkeseredés. A katonaság élelmezése a legnyomorúságosabb s a felszerelés hiányos.

### A lüttichi vár ostroma.

Berlinből jelentik: A lüttichi vár ostroma alkalmával olyan jelenetek játszódtak le, amelyekre csak a középkori hadviselésben találunk példát. A nők nemcsak fegyverrel hadakoztak az ostromló németek ellen, hanem üstökből öntöttek rájuk a forró vizet. Lüttich bevételé örökké ragyogó példája lesz a halált megvető bátorságnak.

## FUT AZ OROSZ.

Budapestről táviratozzák: Az északkeleti harctéren az osztrák-magyar fegyverek ismét jelentős, nagy győzelmet arattak orosz csapatok fölött. Egy zászlóaljából és több kozák szotnyából álló csapatot, melynek több gépfegyvere és tizenkét ágyúja volt, — nagy fölénnyel visszavertük.

Az ellenség fejvesztett futásban menekült vissza határunkról. Ezenkívül több kisebb orosz csapat is megkísérelte határaink átörését, de csapataink közeledtére ijedten visszavonultak.



## Anglia hadüzenete Magyarország-Ausztriának.

A csütörtöki nap legjelentősebb eseménye, hogy Anglia megüzente a háborút a monarchiának. Eddig ugyanis Anglia csak szövetségesünkkel, Németországgal volt hadiállapotban. Mivel a tengeri útközetek már megkezdődtek s ebbe a mi flottánk együtt operál Németország tengeri erejével, Anglia részére nem maradt más hátra, minthogy

**BÉcs:** Sir Bunzen britt királyi nagykövet ma megjelent a császári és királyi közös külügyminiszteriumban és kijelentette, hogy Franciaország Magyarországgal szemben háborús állapotban levőnek tekintti magát. Sir Bunzen azzal okolta meg Anglia hadüzenetét, hogy a monarchia Franciaország szövetségese: Oroszország ellen háborút visel és Franciaország ellenségét a német birodalmat támogatja. Együttal kijelentette a britt királyi nagykövet, hogy Franciaország magatartására volt tekintettel Nagybrittania, amikor elhatározta, hogy a monarchiának megüzeni a háborút.

## Déli harctérről.

### Magasabb szempontok.

*Budapest.* A délkeleti eseményekről a még kíváncsok titoktartás okából konkrét aatok ma sem bocsáthatók nyilvánosságra. Ez az oka hogy a szerb harctér eseményeiről a közönség csak később nyer tájékozódást.

### Kósza hírek.

**Budapestől sürgönyzik:** Az a türelmetlenség és várakozás, amely a közönség körében különösen a déli harctér eseményei iránt megnyilvánult, azt eredményezte, hogy különösen a vidéken a valószínűség látszatával kéréző híresztelések terjednek el és találnak sok helyen hitelt. Ezzel szemben illetékes helyen ismétellen arra figyelmeztetik a közönséget, hogy jelentéktlenebb előcsatározások most is folynak délkeleten, ellenben az olyan hírek, amelyek nagyobb eseményekről szólnak, minden alapot nélkülöznek. Vonatkozik ez úgy a győzelmi mint a veszteségi hírekre egyaránt. Ugyanezen illetékes helyen azt is kijelentették, hogy a déli harctér nagyobb eseményeiről, mihelyt azok bekövetkeznek, a nyilvánosságot haldéktalanul tájékoztatni fogják.

### Döntő események előtt.

A szerb harctér nemsokára döntő események színhelye lesz. Szerbiában pánikszerű a félelem. A szerb sereg züllesnek indult, a lakosság pedig undorodik a háborútól. Így az eredmény senki előtt sem lehet kétséges.

velünk is felvegye a háborús állapotot. A monarchia szempontjából azért rendkívüli horderejű az angol lépés, mert hamarosan minden feltétele meglesz annak, hogy Olaszországra kötelezővé váljék a szövetségi szerződés teljesítése. A hadüzenetről az alábbi hivatalos távirat számol be:

### Kimutatás az esettekről.

A közönség körében teljesen indokolatlanul az a hír kelt szárnyra, hogy a veszteségeket bizonyos ideig titokban tartják. Ezzel szemben a *Budapesti Tudósító* ezt jelenti: Az összes esettekről és sebesültekről szóló teljes kimutatásokat a hadügyminiszterium minden törvényhatóságnak, rendezett tanácsu városnak és községnek haladéktalanul megküldi, úgy, hogy a legkisebb helység lakosságának is módjában lesz azonnal eme kimutatásokból tájékozódni. Ezenkívül a hadügyminiszterium gondoskodik arról is, hogy a veszteségkimutatásnak egyes vidékeket érintő része falragaszok útján s az illető vidék lakosságának nyelvén is közhírré tétessék.

Millió ember használ

**KÖHÖGÉS**

rekedés, katarus, enyhításhozás hurul és gőrcsős köhögés ellen kizárólag a jóízű

Kaiser-féle

**Mell-karamellák**

(a három fenyővel)

cukorkát. — 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyi vány orvosoktól és magánosoktól a biztos háziáról. Rendkívül kellemes és ízletes bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert utak gyógyszerüzében.

## A MORATORIUM.

(A miniszterelnökség sajtóosztályának jelentése) A Zala jelentette már, hogy a kormány a moratóriumot augusztus elsejétől számított hatálylyal két hónappal meghosszabbította. Az erre vonatkozó nagyfontosságú rendeleteket a *Budapesti Közlöny* mai száma a következőkben közli:

A lejárt vagy szeptember 30-ik napjáig bezárólag lejárt pénztartozások fizetésére amelyek augusztus első napja előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten, vagy más magánjogi címen alapulnak, amelyek augusztus első napja előtt keletkezett, — két hónapi halasztás (moratórium) engedtetik. Oly tartozások tekintetében, amelyek után íkötés alapján vagy törvényenél fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani. Nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható. A megjelölt halasztás kerete alá nem esnek: 1) állami és államilag biztosított adósságok kamatai, tökéltörlesztés részletei és járadékai; 2) záloglevelek; valamint övadékképes kötvényeknek kamatszélvényei és kisorsolt címlete, — 3) törlesztéses záloglevél kölcsönöknek kamatai, 4) Közüzemeknek használatáért fizetendő díjak, 5) hadállapotbeli segélyekkel szemben fennálló tartozások, 6) tartásdíjak és életjáradékok, 7) biztosítási ügyletekből eredő többféle tartozások, 8) bértartozások, kivéve a katonai szolgálatot teljesítőkkal szemben fennálló és ismertetett tekiunteleket, 9) haszonbértartozás, 10) szolgáltatászerződésből eredő tartozások, 2) idegen vagyon kezeléséből a halasztás ideje alatt befolyó jövedelem kiszolgáltatása a vagyonkezelőt megillető jogok ép-ségbentartásával. Publikálja továbbá a rendelet, hogy ha a betéti könyvre vagy folyószámára elhelyezett betét augusztus 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betevő kétezer koronának, ha pedig kétezer koronát meghalladta, havonkint kétszáz koronának a kifizetését követelheti, de kétezer koronától négyezer koronáig terjedő betétnél a halasztás egész ideje alatt legfeljebb a betét tíz százalékának kifizetését lehet követelni. A folyószámla tulajdonos betétének kifizetését összegre való tekintet nélkül követelheti, a mennyiben hiteltérdeklő kimutatja, hogy a kifizetendő összegre alkalmazottai fizetésének, vagy munkabérének, üzleti vagy üzemi helyiségei bérének kigyeenlítésére mulhatatlan szükség van, vagy amennyiben az összeget adók, vagy más köztartozások kiegyenlítéséül a beszedésükre hivatolt pénztárhoz utalja át. A jogával azonban csak úgy élhet, ha a szükséges összeg, amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincs, legalább nyolc nappal előbb írásban bejelenti.

**Képes reklám-bélyegek**

nagyválasztékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.



# HIREK

## Vonatjáratok.

A közönség tájékoztatására alábbiakban közöljük a hadimenetrendnek Nagykanizsát érintő részét.

A vonatok induk:

### Szombathely felé:

Éjjel: 1 óra 17 perckor.  
Délután: 5 óra 17 perckor.

### Budapest felé:

Hajnalba: 4 óra 34 perckor.  
Délután: 2 óra 10 perckor.

### Barcs felé:

Délután: 9 óra 53 perckor.  
Hajnalba: 5 óra 53 perckor.

### Pragerhoff felé:

Délután: 5 óra 19 perckor.  
Éjjel: 11 óra 16 perckor.

A vonatok érkeznek:

### Szombathely felől:

Délben: 12 óra 26 perckor.  
Hajnalba: 4 óra 26 perckor.

### Budapest felől:

Délután: 4 óra 1 perckor.  
Este 9 óra 57 perckor.

### Barcs felől:

Reggel: 7 óra 50 perckor.  
Este: 11 óra 50 perckor.

### Pragerhoff felől:

Éjjel: 3 óra 16 perckor.  
Délben: 12 óra 52 perckor.

— **A tábori levelek.** Sok családot kétségbe ejt, hogy hozzátartozóiktól, akik táborba szálltak, — sokszor heteken át sem kapnak levelet. A levelek elmaradásából többen arra következtetnek, hogy hozzátartozójuk elesett, vagy fogságba került. Arra, senkise gondol, hogy a posta ilyenkor nem működhet olyan precizitással, mint béke idején. Hiszen a vonatok is négyszer-ötször annyi idő alatt teszik meg az utat, mint eddig. Azonkívül a csapatok néha heteken át olyan területeken operálnak, ahonnan csak legkritikább esetben juthat pontos időben céljához a posta. Ha tehát a levelek késnek, vagy jó időre elmaradnak, — nem szabad a legrosszabbra gondolni, sem a katonai parancsnokságok munkáját indokolatlan tudakozódásokkal megnehezíteni.

— **A bevonultak családtagjainak segélyezése.** A belügyminiszternek az a rendelete, amellyel elrendeli a bevonultak családtagjainak rendszeres segélyezését, most érkezett meg a város hatósághoz. Ennek következtében a polgármester elrendelte, hogy a katonai ügyosztály a segélyezésre jogosultak névjegyzékét haladéktalanul állítsa össze. A segélyért folyamodók holnap reggeltől jelentkezhetnek a katonai ügyosztályban. A segélyre jogosultak azok is, akik nem nagykanizsai illetőségűek. A segélyt minden hónap 15-én és elsején fizeti ki a királyi adóhivatal.

— **Tekintse meg Perkö Péter cím- és szobalestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.**

— **Az izraelita elemi iskolai tanulók újabb adakozásai.** Dürr Vilmos, Dürr Tibor 3—3 K, Frank György, Frank István 2'50—2'50 K, Dürr Béla Emil, Waldhauser Sándor, Loos János, Horschetzky Jenő 2—2 K, Vértes Klára, Barta György 1—1 K, Barta István 70 fill., Hirsch László, Szegő István 50—50 fill., bágyoni Szabó György 40 fill., Herzl Ernő, Herzl Géza 30—30 fill. Összesen 23'70 K. Az előzőleg kimutatott 40 kor. 40 fillérral együtt 63 korona 70 fillér.

— **A rabok és a háború.** A szegedi csillagbörtönt, amely az ország egyik legnagyobb letartóztatási intézete, — teljesen kiürítették. Eddigi lakóit átszállították az ország belsejében lévő törvényszéki fogházakba. A csillagbörtönbe ezentel csupán azok kerülnek, akiket igazgatásért, egyéb hazafiatlan bűnökért tartóztatnak le. Ezeknek a száma máris igen nagy. A Délvidékről több görögkeleti lelkészt, tanítót, jegyzőt szállítottak a csillagba. Státáriálisan ítélik meg őket s több halálos ítélet várható. A csillagbörtönt katonaság őrzi. Érdekes, hogy a börtönökbe is eljutott a nagy események híre s több rab ég a vágytól, hogy részt vehessen a háborúban. Ezek kegyelmi kérvénnyel fordultak öfelségéhez, amelyben a háború tartamára büntetésük fölfüggesztését kérik. Természetesen ezeket a kérelmeket nem teljesítik.

— **Porosz szén.** Berlinből telefonozták, hogy a porosz-szenet Magyarország-Ausztriába behozhassák. Ezzel több esztendő kivitelét tilalmat szüntették meg a német kormány.

— **Bucsu a negyvennyolcasoktól.** A 48 ik gyalogezred szintén háborúba vonult. Az állomáson megindító bucsut vett Nagykanizsa közönsége a hadbs induló vitéz ezredtől. A zászlót a jelenvolt hőgyközség megkoszorúztá, nemzetiszínű szallagall ékesítette, mire az ezredparancsnok a következő szép beszédben mondott köszönetet: „Elvisszük, ugymond, a szalagot s koszorut talizmánképen oda, hol a nemzet becsületéért, igazáért, jogainak megvédéseért fogunk bátran síkraszállni. Meglehet hogy csak a csonka zászlórúd fog visszatérni, de talizmánunk marad a harcban mindvégig a kanizsai honleányok, mint a harcbandulók őrangyalának mindenhová kísérő szeretete. Kedves fiúk, harcbandulók testvérek, kiálljátok velem együtt: Éljenek a kanizsai lelkes honleányok. Éljen! Eljen! Éljen!” A bucsubeszéd után nem maradt szem szárazan.

— **A jótékonyág hiénája.** Ragovics Lajosné nagykanizsai asszonyhoz tegnap beállított egy fiatal nő s elmondta, hogy Récséről jött be a férjét meglátogatni, aki itt katona s ma-holnap háborúba megy. Arra kérte Ragovicsné, hogy reggelig adjon neki szállást, mert egyetlen fillérje sincs. Ragovicsné készséggel teljesítette a kérelmet, sőt a récei menyecskét fényesen meg is vendégelte. Reggelre kelve azonban kínos meglepetés érté. A récei asszony eltűnt s vele együtt nyoma veszett több értékes fehérneműnek is. Ragovicsné nem tehetett egyebet, minthogy a szélhámosnőt, akitől kiderült, hogy nem is asszony, — följelentette a rendőrségen.

VAKUUM töltőtollszár — a legjobb és legpraktikusabb. Ára darabonként 1 K 60 f, díszesebb kivitelben 2 K 40 f. FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

— **Jótékonyág.** Nagykanizsa város közönsége vetélkedve rója le adományait a hazafiasság oltárán. A sebesültek részére már nagyban gyűlik a fehérnemű. A további adományokat Stern Sándornéhoz kell juttatni Rozgonyi-utca első szám alá. Eddig a következőktől érkezett fehérneműküldemények: Berényi Józsefné, Fischl Fülöpné özv., Grósz Albertné, Horváth Istvánné, Klein Illésné özv., Lendvai Vilmosné, Milhofer Odónné, N. N.-né, Rapoch Gyuláné, Reichenfeld Edéné, Schön Fülöp drné, Sch.-né, csapi Sommer Ignácné, Szabados Samuné, Weiser Józsefné. Gyönyörűen gyűlik a pénzzadomány is. Újabbban a következőktől érkezett segély: Báron Mici gyűjtése 34 K, Kluger Gizella 10 K, Stolczér Testvérek 10 K, Serfözde r. t. tisztviselői 38'90 K, Délzalai takarékpénztár 800 K, Sanweber József 25 K, özv. Szegő Gyuláné 25 K, Csigaházy Edith 130'70 K, Nagykanizsai bankegyesület 600 K, Néptakarékpénztár 750 K, dr. Hoch Oszkár eddigi szoldja 20 K. — A Vöröskerezt javára adakoztak: Serfözde r. t. tisztviselői 38'90 K, Délzalai takarékpénztár 400 K, Sanweber József 25 K, özv. Szegő Gyuláné 25 K, Csigaházy Edith 130 K, Nagykanizsai Bankegyesület 400 K, Néptakarékpénztár 250 K. Eddig összesen 6198 korona 58 fillért adott össze a nagykanizsai társadalom jótékony célra.

— **A nyári hőség veszedelmei** kétségkívül a csecsemőre nézve a legnagyobbak, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adojon azonban kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről nemzedékre számtalan esetben oly fényesen bevált, s azáltal nemcsak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadozozokat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 117 P.

— **Gyermekműkedvelő előadás.** A bevonult tartalékosok itthon maradt családtagjai részére vasárnap, folyó hó 15 én délután 5 órakor a Kazinczy-utca 11. szám alatt gyermekműkedvelő előadás lesz. Előadásra kerülnek: zindarabok, monológok, versek, énekek stb. A műsor után tánc következik. Helyárak: Felötteknek 30 fillér, diákoknak 10 fillér. Jegyek előre válthatók egész napon át Roth Laura kalapüzletében Nagykanizsán.

Felelős szerkesztő:

Fischel Lajos.

Szerkesztő:

Tóth Zoltán.

Alapítási év 1882.

Szűrgőnyelv: Mayer ruhafestő,

**Mayer Károly**

ruhafestő, vegytisztító, plüssirozó és gőzmosó gyára.

**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.

Fióküzlet Főter Korona szálló épületben

Telefon szám: 289.

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átfestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi fehérneműek mosását s vasalását a legjutányosabb árban.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

Plüssirozás! Gouvrirozás!

Tessék a címre ügyelni!

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteletemet teszem.





# Butor, Szőnyeg, Függöny

Gazdag választékban, olcsó árért kapható:

## Somogyi Ede

kárpitos megnagyobbított és újonnan berendezett raktárában  
Kazinczi-utca 1.  
Városház palota.  
TELEFON: 316.



TERRENOL

Az építés idény alkalmával bátor vagyok a szabadalmazott „Terrenol” tetőfedőpalát szíves figyelmébe ajánlani.

### A Terrenol

a jelen kor legjobb tetőfedő anyag, szabadalmazott eljárás szerint készül és ezáltal rendkívül rugalmas, szilárd, vízálló, hatlan és tűzbiztos. Fagynak, melegnek ellenálló és évről-évre szilárdabb lesz. A „TERRENOL” festék hozzáadás nélkül készül, ami által természetes szürke színt megtartja. A „TERRENOL” bármely gyártmánnyal felveszi a versenyt, amit az ország különböző részeiben végzett fedések bizonyítanak. Elvállalok bárhol előforduló fedéseket és kívántra szívesen adok felvilágosítást és szolgálok teljes ajánlattal. Kiváló tisztelettel

**Kremsier Kálmán**

Nagykanizsa, Király-utca 32. sz.

A párisi kiállításon arany éremmel, illetve

## Perlaky József

kötszer- és fűzőkészítő

Nagykanizsa Király-u. 34.

Ajánlja saját készítményü angol és francia szabásu legújabb



### Princes és tango

fűzőit, mely elegáns, tartós és kényelmes. Ugyiszintén saját készítményü mindenféle kötszereit.

Férfi és női övszerek!

## Szilvát

minden menngiséget vesz

**Reich Samu pálinkanagyfőzde.**

Nagykanizsa, Király-utca 15 szám.

„Hirdessünk a Zalában”

## Aspirin<sup>®</sup> tabletták

fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. ellémert fájdalomcsillapítószert. A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirin „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szereznék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát 4 óráig 1 dar. 20 fill.

Minden tablettán az Aspirin szó látható.



2 szobából és mellékhelyiségekben álló

## LAKÁS

Kazinczy-utca 5. szám alatt azonnal kiadó.

Bővebbet Singer József és Társa cég kereskedésében Erzsébet-tér (Központ szálló épület)

## WEISZ SOMA

cementárugyára

Nagykanizsa, a

Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékéből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomásu motorüzemü hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemü köszörülőgépen tükörsimáságura csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánsabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készíték műkölépcsőket, grauit teraszok burkolatokat, egyszerű és diszes színezett cementlapokat. — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átereszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról diszes árjegyzéket ingyenküldök.

NAGYVÁLASZTÉKBAN

## KÉSZ DIVÁNYOK ÉS OTTOMÁNOK

Jóminőségű szövethatvány 28 K-tól  
Jóminőségű plüss divány 52 „  
Jóminőségű szőnyegdivány 56 „  
Ottománok krádlí áthuzatban 28 „  
szövet áthuzatban 40 „  
Ruganyos ágybetét (madrac) 26 „

**Tuksa kárpitosnál**

Nagykanizsa Király-utca 47.  
A posta mellett.

A legelegánsabb

## Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőáruk legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában

Nagykanizsa, Pótcen, a város palatájában

Mérték után készítünk mindenfajta cipőárut

## Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4

**Telefon-szám: 78**

Hirdetéseket és nyilt-teret díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**

helyben hához hordva	postai adóközléssel
Egy hóra 1,20 kor	Egy hóra 1,30 kor
Negyedévre 3,50 "	Negyedévre 4,50 "
Félévre 7,-- "	Félévre 9,-- "
Egész évre 14,-- "	Egész évre 18,-- "

**Egyes szám 6 fillér**

Mulatságok, bál kiemutatások, és magán-közlemények díja soronként 60 fillér.

— Megjelenik délután 4 órakor

Eljegyzési, és esketési értesítések díja 5 korona, Köszönetnyilvánítás 6 korona.

## Sabác a mienk.

Csapataink bevonultak Szerbiába.

Diadalmas előnyomulás.

Legujabb táviratok.

A világszenzációk óráról órára kergetik egymást. Tegnap rendkívüli kiadásunkban arról számoltunk be, hogy 7000 lengyel nemzetiségű orosz sorhadi katoná megszökött s magyar osztrák csapatoknak megadta magát; a japán első és második hajóhad teljes gözzel előttünk még ismeretlen vizekre tart; az orosz mozgósít Besszarábiában s óriási csapatokat von össze a román határon, legvégül, hogy a magyar és osztrák tengerpartnak angol hadihajók betörésétől féltő lakosságát megnyugtatták: félni nem kell, mert lakosainkat nemzetközi egyezmény védi az idegen hadihajók bombáitól. Ezek voltak tegnap este a legfrissebb távirataink. Mondhatni, döntő fontosságú hír valamennyi. Hova fut, mit kezd majd a rejtelmes célla rohanó japán flotta? Az orosz harcba bocsátkozik-e Romániával? Mind olyan kérdés, amelyekre a legközelebbi órák meghozzák a feleletet. Sőt sok egyéb napok óta nyitva álló kérdésre is.

Megelőző távirataink rendkívül érdekes diadalmi eseményekről számoltak be. Az orosz fut előlünk, a belga már nyögi Vilmos császár bus hadát s szétvert francia hadtestek hirdetik fenn a német és magyar osztrák katonai dicsőséget Európában egyetlen helye volt eddig a világháború színterének, ahonnan nem jött semmi híradás. Pedig mi magyarok itt vagyunk leginkább érdekelve, mert hiszen itt vívnak ádáz harcot véreink, a magyar csapatok. A szerb harctér rejtelmes sfinx volt eddig számunkra s hallgatásából kedvezőtlen fordulatokra következtettek az aggoalmas-

kodók. A pesszimizmus indokolatlan volt. A mai nap a szerb határról is rendkívüli szenzációt hozott. Csapataink bent vannak Szerbiában s ott szorítják vissza s kergetik a megsemmisülés karjaiba a szerbeket. Erről a következő hívaló táviratunk számol be:

Hivatalos jelentés érkezett este 9 órakor arról, hogy csapataink ma több ponton bevonultak Szerbiába és az ottani ellenséges erőket visszavetették. Csapataink valamennyi akciója sikeres volt. Sabác vára a birtokunkban van.

*Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Tehát szerb földön vagyunk, saját hazájukban morzsoljuk szét a királygyilkos népet. Sabác megvétele rendkívül jelentőségű haditény.

### Sabác vára.

Sabác, magyarosan Sabácvára a Száva szerb partján fekszik, közvetlenül a szlávón határ partján mellett. Történelmi jelentőségű hely. Várát, amely még ma is rendkívül erős 1470-ben építtette Mohamed szultán, hogy a Szerémségbe való átkelést biztosítsa. A vár mióta fennáll, csak egyetlen egyszer esett el, dacára annak, hogy sok ostromot élt át. Czupán Mátyás király tudta bevenni. Tehát Sabác vára most van másodszor magyar kézen. Sabác több ízben volt magyar birtok. A szerbek rendkívüli fontoságot tulajdonítottak Sabác várának a háboruban. Falakat ágyukkal rakták meg s több hadosztályt vontak itt össze. Döntő vereséget kellett szenvedniök, s a vár magyar kézen van. Innen most már Bnlgrád felé is könnyű és rövid az út.

## HIREK

### A lengyelek

Az orosz lengyel ezredek egymásután lázadnak föl s az orosz csapatok közt minduntalan fejevesztett rendtelenséget támasztanak. Az orosz-lengyelek kisebb-nagyobb csapatokban szökődösek az osztrák határ felé s csapatainknak átszolgáltatják teljes hadi felszereléseiket. A szökevények nem gyávaságból menekülnek s fegyveres szolgálatait át följánlják az osztrák-magyar csapatoknak.

**Katonai kinevezések.** A cs. és kir. 48. gyalogezred tisztikarából a következők léptek elő: alezredekékké Maister Jaroszlav és Raft-Dezso, kapitányokká Lukesch Ottmár, Székely Lajos és Michnay Béla, főhadnagyokká Simenczky Elemér, Bremzer Gusztáv, Reischer Ernő, Prutzer Lajos, Muhr József Tomaskó Gyula, Perz Krunoszláv, Felkl Jenő, Csemniczky József, hadnagygyá Hannel Kálmán, számvevőtőrhadnagyokká Rauscher Ottmár és Steiner Vilmos, számvevő hadnagygyá Martin Ferenc.

**A Zala a bevonultak családtagjainak.** A bevonultak családtagjainak segélyezésére akcióba lépett a társadalom minden rétege. Ki-ki tehetsége szerint iparkodik leróni a jötekonyság adóját a háboru nyomán támadt nyomor enyhítésére. Az összes bécsi lapok a rendkívüli kiadások meghatározott százalékát felajánlották a bevonultak családtagjainak segélyezésére. Azóta az osztrák főváros publikuma tüntetőleg csak azokat a kiadásokat vásárolja, amelyeknek jövedelméből az ádoztakészség a háboru által sújtottaknak is juttat megfelelő részt. A Zala lapkiadó vállalat színtén kiakarja venni a részét a kötelességszámba menő jötekonyságból s a Zala rendkívüli kiadásai után befolyó összegből minden példány árából egy fillért juttat a polgármesteri hivatalhoz a bevonultak családtagjainak segélyezésére.

**Visszaélések az élelmiszerek körül.** A rendkívüli időket, amióta a hatóság ellenőrzése megbénult, — alaposan kizsáknálják az élelmiszer kufárok. A nagykanizsai személyek diónagyságra zsugorodtak, a kenyérben pedig annyi a krumpli, hogy a nyúlós, pépszerű tészta még élvezhetetlen. A tejnek ma-holnap már csak a neve lesz tej, mert egybéként a kétharmada víz ennek az izetlen, keményítő folyadékknak. Amellett a nagy gondosság mellett, amely hadbavonuló fiainkat kíséri, — az itthonmaradottak érdekeit sem szabad figyelmen kívül hagyni s reméljük, hogy a hatóság olykor olykor váratlan vizsgálattal sujt az élelmiszer üzerek közé.



# Hétezer orosz-lengyel haditogoly Magyarországon. Utrakelt a japán flotta. Mozgósít az orosz Besszarábiában. Tegnap esti távirataink.

A Zala tegnap esti rendkívüli ki-  
adása szenzációs haditényekről számolt be.  
Az orosz-lengyel katonaság mindenütt le-  
rakja fegyverét ami seregünk előtt s ma  
Magyarországon hétezer orosz hadifog-  
lyot őriznek. Világszenzációszámba megy  
hogy a japán hadiflotta ismeretlen ren-  
deltetéssel utrakelt. Japán tehát ki-  
fogja venni részét a világháborúból,  
s csak az a kétséges, hogy Angliával

együtt fog-e operálni, vagy Oroszor-  
szágra tör.

Az orosz Románia határain mozgósít.  
Besszarábiában már eddig is hatalmas  
csapatokat vont össze. Ez a lázas  
és nagyarányú készülődés arra vall, hogy  
Oroszország román betöréstől fél. Rend-  
kívüli kiadásunkban foglaltakat aláb-  
biakban közöljük:

## Hétezer hadifogoly.

**Budapestről táviratozzák:** Az orosz hadsereg lengyel had-  
testeit teljes zúllásnak indultak. Az orosz-lengyel ezredek egymás-  
után rakják le a fegyvert a mi csapataink előtt.

Az orosz határon hétezer orosz-lengyel katoná megadta magát csa-  
patainknak. Lefegyverzés után négyezret Szatmáron, háromezret Nagy-  
károlyban helyeztek hadfogságba.

## A japán flotta.

**Budapestről táviratozzák:** Tókióból  
érkezett jelentés szerint a japán  
első és második hajóhad ismeretlen  
rendelgetéssel utrakelt. A japán  
haditengerészet utrakelésétegyhetes  
lázas készülődés előzte meg.

## Elfogott hajók.

*Hamburgból süngönyzik: A német  
hadihajók több orosz kereskedelmi gő-  
zöst elfogták s a hamburgi kikötőbe  
szállították. A hajókon milliókat érő  
szállítmány volt, amelyet Németország  
hadiszákmánynak minősített. Viszont a  
feketetengeri orosz flotta elfogta az  
Atlasz nevű német hajót*

## Oroszország megszállta a román határt.

**Budapestről táviratozzák:** Oroszország ma rendkívüli hadműveleteket kez-  
dett meg a román határon. A tegnapi tudósítások még arról számolnak be, hogy  
Oroszország a román határról visszavonja összes csapatait s a határ ok védelmét  
vámörségére bizza. Annál nagyobb szenzáció erejével hat, hogy az  
orosz teljesen váratlanul elrendelte a mozgósítást Besszarábiában s a román  
határon óriási csapatokat von össze. Csak később tudjuk meg, hogy mi idézte  
elő ezt a váratlan hadműveletet, de a csapatösszevonás minden valószínűség szerint  
Románia ellen irányul.

## A magyar tengerpart védelme.

**Fiuméből táviratozzák:** Póla lakossága izgatottan számolt egy  
angol támadás lehetőségére. Tisza  
István gróf miniszterelnök kijele-  
lentette, hogy a lakosság teljesen  
nyugodt lehet, mert Póla minden  
támadás ellen biztos védelmet  
nyújt, mivel a város bombázása  
a nemzetközi egyezmény szerint  
tilos

## Kiutasított angolok.

**Fiuméből táviratozzák:** A magyar  
kormány rendeletére Fiuméből az összes  
ott élő angolokat kiutasították. A  
fiumei torpedógyár igazgatóját, aki  
angol ember, letartóztatták.

## Lefoglalt selyemgyár.

**Budapestről táviratozzák:** A vasmegyé-  
ben levő sárvári selyemgyárat, amely angol-  
belga konzorcium tulajdona, katonaságunk teg-  
nap lefoglalta.

## Ki győzhet?

Az egyik vonattal hadifoglyok jön-  
nek. Fásult arcu, egykedvű, megviselt csa-  
pat. Nem katonák, csak azzá kellett volna len-  
niök a szerb hadseregben. Háboruba hívták  
őket, immár harmadszor, anélkül, hogy tudták  
volna: miért, kiért. A legelső alkalommal az-  
zal fogták be őket: megünn a törökországi  
keresztény testvéreink fölszabadítására. A má-  
sodik mozgósításnál azután a keresztény test-  
vérek, a volt szövetségesek, a bolgárok ellen  
kellett fegyvert fogni. Két háborút viseltek  
igy, sanyargatások között, rossz ellátással,  
embertelen, gögös tisztek durva bánásmódja  
alatt, — hogy a háboru után nyomoruságos,  
ínséges polgári életre térjenek vissza. Hát  
most miért kell háboruba menni? Mert két  
orgyilkos megölte Szerajevóban a „svobák”  
trónörökösét és mert Pasjes nem akarta, hogy  
ennek a két orgyilkosnak fölbujtói megbün-  
hődjenek? Ezért kell lelkesedni? És a szerb  
tartalékosok átszöknek a határon; ma az egyik  
holnap a másik, azután a harmadik csapat.

A másik vonat vidámabb. Katonák men-  
nek a haréltra, kiprútt fiatal katonák.  
Mintha a szemük mondaná el, ők nem a pa-  
rancs szavának engedelmeskedtek. A parancs,  
amely a hadsereget hadilábra állította, rájuk  
nem vonatkozott, akik csak ezután lettek  
volna besorozandók. De ők nem akarták be-  
várni az időt. Erősnek, bátornak, komolynak  
érik magukat a katonáskodásra, önként jelent-  
keznek a csatasorba. Nem egyesével és nem  
tucatjával, hanem száz meg százával jönnek a  
lobogók alá az önkéntesek, a parancs nélkül  
és időelőit bevonulók. Mert amiért az ország  
háborút visel, ezen függ az ország sorsa. Amíg  
ezt a háborút eldöntötték, megizenték, addigra  
az ország millióiban, az értelmes emberek ép  
ugy, mint a falvak egyszerű lakói átérzték  
megtudták, hogy a háborút meg kell vívni,  
ha kell egy, ha kell, két ellenség ellen is;  
mert ez a háboru szeri meg a módot arra,  
hogy mi magunk, vagy ha mi nem, a gyerme-  
keink békében és nyugodtan éjjenek. Ez a  
megértés varázsojt át békeszerető, nyugodt  
vérmérsékletű népet harcivágyó, türelmetlenség-  
től égő, kemény katonákká. És ez a nagy ér-  
zés olvaszt be magába, mindent; ez toborozza  
mindenfelől, az előkelő családoktól és a pa-  
raszti sorban levők közül az önkénteseket.

És már nemcsak a délen jönnek a sző-  
kevények, hanem északon is. A bukovinsi ha-  
tár a kozák és orosz lengyel menekültek nagy  
csoportját önti. egyik nincs kedvük a korbá-  
csoktól lelkesülve a halálba rohanni.

A háboruk sikere sok mindentől függ.  
De akik nem értenek a stratégiához, nem ismerik  
a hadviselés titkait, azok is megítélhetik,  
hogy melyik hadsereg mehet több kilátás-  
sal a küzdelembé: az-e, amely a szőkevények  
számát ritkul, vagy az, amelynél az új meg  
új önkéntesek nemcsak a kombattansok számát  
szaporítják, hanem a lelkesedést is, amely nél-  
kül nincsen győzelem?!

VAKUUM töltőtöltésár a legjobb és leg-  
praktikusabb Ára darabonként 1 K 60 f, di-  
szesebb kivitelben 2 K 40 f. FISCHEL FÜLÖP  
FIA könyv- és papírkereskedésében Nagy-  
kanizsán.

Felelős szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.



**WEISZ SOMA**

cementárnya  
**Nagykanizsa,**  
 Interurban Telefon 205.

Ajánlja valódi márványtörmelékéből készült márvány mozaik-lapjait, a melyek óriási nyomású motorüzemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemű köszörülőgépen tükörsimáságra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánssabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban.

Készítik műkölépcsőket, grauit terazzo burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat. — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átérsek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

**Mayer Klotild**

sz. osz. 1912. NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő-ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel **Külön gallér és kézelőosztály.**

**Garantált klormesznélküli gőzmosás.**

Szíves pártfogást kér

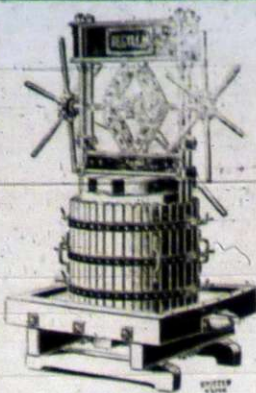
**Mayer Klotild**

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19  
 Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,  
 Kazinczy-utca 8.

Ruharon átás kizárva.

Figyelmes és gondos munka

1902-ik borászati kiállítás, Eger: 1-ös díj, díszoklevél és aranyérem.

**BORSAJTÓK.**

Legújabb rendszerű könyök szerkezetű :: :: „ROSSUTH”, „HEGYNYI”, „MIBILLE” és „NÉL-OROS” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű víznyomású hidraulikus kétfős kosaru sajtók, nagyüzemű preeléshez.

**Sajtóink főelőnye:** A must seholsem érintkezik vasrészekkel! — Egyszerű kezelés! Óriási erőfelfrész! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

**Szőlőzúzó és bogyzók.**

Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzó-gépek.

Árjegyzék ingyen.

**SZILÁGYI és DISKANT**

1907. évi pécel kiállításon aranyérem és díszoklevél.

GÉPGYÁRA, MISKOLCZON.

1902-ik országos gazdasági kiállítás, Pozsony: 1-ös díj, aranyérem

**Felhívás**

A kereskedelemügyi miniszter ur a hadügyi vezetőséggel egyetértve, továbbra is megengedte a gyógyszerek és fertőtlenítőszerek vasuti szállítását.

Erről a m. kir. államvasutak igazgatósága 223 944-F IV. A. számú rendelete a mai napon intézkedik.

Tekintettel arra, hogy a belügyminiszter ur ma kiadott rendeletében utasítja ösezes közegeit, hogy gondoskodjanak arról, miszerint a községek, városok, kórházak, gyógyszerterek kellő mennyiségű fertőtlenítő-anyaggal haladéktalanul felszereltesse, felkérjük az összes alispán, főszolgabíró, polgármester és jegyző, valamint a gyógyszerész urakat hogy szüksegletüket.

**Lysoform fertőtlenítő szerben**

haladéktalanul adják fel, hogy a rendeléseket, míg a készlet tart, azonnal teljesíthessük.

Dr. KELETI és MURÁNYI

vegyészeti gyár Ujpesten.

Nagy választékban mindenféle legmodernebb ebédlő és hálószoba

**BUTOR**

Diványok, Ottományok, bőrgarnitúrák és székek saját készítményeim jó, szép és bámu latos olcsón kapható csakis

**Scherz Lujza utóda**

kárpitos és asztalos  
 Városház-utca Nagykanizsa

Szép üzletberendezés üveg ajtóval igen olcsón eladó

„Hirdessünk a Zalában“

**Kristály**

forrásásványvíz

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és csemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főraktár

Österreicher Samu cégnél,  
 sörlerakatos, Nagykanizsa, Magyar-

utca 2.) Telefon 148. sz.

Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat R. T.  
 Budapest, (Buda).

Több darab

**cleanderfa**

(30-40 évesek), 200 darab

spárgacserép és jó boros  
 hordók eladók.

Megtekinthetők helyben, Sugár-ut 18.  
 szám alatt. Ugyanott egy kitűnő

borszivattyú

is jutányos árban megkapható.



# NE IRJA KI



„ZALA“

Politikai napilap kiadóhivatala  
Nagykanizsa, Sugár ut. 4.  
Telefon: 78.

a kapujára, ha kiadó lakása, üzlethelyisége, vagy raktára van, mert sok fölösleges zaklatást udit magára és a lakóra, hanem hirdessen az „ZALA“ hirdetesi rovatában és minden alkalmatlanság nélkül kaphat kedve szerinti lakót vagy bérlőt. Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal **Sugár-ut 4. — Telefon 78. szám.** Hirdetése a legolcsóbb díjzabás szerint vétetnek fel.

## „Zala“ Hirlapkiadó és Nyomda R.-t.

Telefon 78. NAGYKANIZSA. Telefon 78.

**Készülnek:** Mindenféle kereskedelmi, ipari, pénzügyi, ügyvédi, gazdasági, egyházi és iskolai nyomtatványok stb.

**Árjegyzékek,** művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítású reklám-nyomtatványok.

**Gyártunk:** Üzleti könyveket, Ügyvédi mappákat, Jegyzőkönyveket, Zsebkönyveket, Bevásárlási könyveket, Rajzfüzeteket és tömböket, Mintazacskókat, **Fali-naptárakat** stb.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Bogár-ut 8

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyilt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

betyben házhaz hordva	
Egy hóra	1.20 kor
Negyedévi	3.50 -
Félévi	7. - -
Egész évre	14. - -
postai szolgáltatással	
Egy hóra	1.80 kor
Negyedévi	4.50 -
Félévi	9. - -
Egész évre	18. - -

Egyes szám 6 fillér

## LEGUJABB

### Török-orosz ütközet.

Budapestről táviratozzák: A világháború lángja Ázsiába is átsapott. — Amint a jelek után várható volt. — Törökország és Oroszország közt is megkezdődött a harc. A kisázsiai orosz határon török és orosz csapatok megütköztek s a nagyszámú seregek közt hosszú harc fejlődött ki, amelynek kimenetele még ismeretlen. Törökország seregeinek nagy részét az orosz határra koncentrálták. Oroszország szintén erős csapatokat vont össze a török határon.

### Görögország Bulgária és a monarchia ellen.

Budapestről táviratozzák: Görögország végleg a szláv aspirációk karjába vetette magát. A görög kormány rendkívül erős tüzérseget küldött a bolgár határra. Ezzel az a célja, hogy a bolgár sereget leküsse. Ezenkívül a görögök gyalogcsapatokat küldtek Szerbiába. A görög és szerb seregek rögtön egyesültek. A magyar-osztrák armádia diadalmos előrenyomulását azonban a görög segedelem sem akadályozhatja meg.

### Letartóztatott diplomaták.

Bécs, expressztávirat: Oroszország ismét gyalázatosan megsértette a nemzetközi jogot. A bécsi amerikai nagykövetség közölte tegnap külügyi kormányunkkal, hogy Hoffinger magyar-osztrák alkonzult, akit pétervári nagykövetségünk a levéltári őrzetése Szentpéterváron hátrahagyott és akinek biztonságáért az orosz külügyi hivatal kifejezetten garanciát vállalt, mint hadifoglyot letartóztatták. — Oroszország ezen minősíthetetlen tényére a magyar-osztrák külügyi kormány megtorlással válaszolt s elrendelte a bécsi orosz nagykövetség hátrahagyott tisztviselőinek és Budapesten tartózkodó szarajevói orosz konzulnak letartóztatását Most ezek is valamennyien hadifoglyok.

### Nagyarányu behívások katonai szolgálatra.

A miniszterelnökségi sajtóiroda jelenti: Az ezen évben besorozott újoncoknak, továbbá a póttartalékosoknak háború esetére tervezett idő előtti behívását a jövő héten rendeli el a hadvezetőség. Ugyancsak a jövő héten a honvédség már behívott, de fölös létszám miatt ismét szabadságot tartalékosainak, póttartalékosoknak, valamint a népfőlkölnöknek a behívása is bekövetkezik, akik katonai szolgálatot teljesítettek. Tehát a létszám fölött ideiglenesen szabadságot összes tartalékosoknak, póttartalékosoknak s az idej újoncoknak a jövő héten be kell vonulniok.

### Koronás fogoly.

Berlinből sürgönyzik: A görög királyné a háború kitörésekor Németországban kereszttel hazájába akart visszatérni, de a német hatóságok föltartóztatták s fogolyként őstik. Később szabadon engedték.

### Román király üdvözlöte.

Budapestről jelentik: A román király Pongrácz gróf által, aki Károly román herceget Sinajába kísérte, legmelegebb üdvözlötét küldte a magyar kormányk. Romániában napról-napra lelkesen tüntetnek Magyarország mellett.

### Sabác bevétele.

Sabác bevételét a fővárosi lapok akciónak első jelentékeny etappjaként üdvözlöik a Pester Lloyd szerint benyomulásunk Szerbiába ma folytatódik. A Pesti Hírlap és a Pesti Napló örömmel konstatálja, hogy Sabác birtoklásával szabaddá lett a leszámolás útja.

### Vonatjáratok.

A vonatok indulnak:

**Szombathely felé:**

Éjjel: 1 óra 17 perckor.

Délután: 5 óra 17 perckor.

**Budapest felé:**

Hajnuban: 4 óra 34 perckor.

Délután: 2 óra 10 perckor.

**Barcs felé:**

Délelőtt: 9 óra 53 perckor.

Hajnuban: 5 óra 53 perckor.

**Pragerhoff felé:**

Délután: 5 óra 19 perckor.

Éjjel: 11 óra 16 perckor.

A vonatok érkeznek:

**Szombathely felől:**

Déliben: 12 óra 26 perckor.

Hajnuban: 4 óra 26 perckor.

**Budapest felől:**

Délután: 4 óra 1 perckor.

Este 9 óra 57 perckor.

**Barcs felől:**

Reggel: 7 óra 50 perckor.

Este: 11 óra 50 perckor.

**Pragerhoff felől:**

Éjjel: 3 óra 16 perckor.

Déliben: 12 óra 52 perckor.

A különkiadás szerkesztés: Tóth Zoltán szerkesztés.



# Rendkívüli kiadás, ára 6 fillér.

XLI. évfolyam

Nagykanizsa, 1914. augusztus 16. vasárnap

188. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Szabó-utca 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyílt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben hához kordva	
Egy hóra	1,20 kor
Negyedévre	3,60 "
Félévre	7,20 "
Egész évre	14,40 "

postai szétküldésből

Egy hóra	1,80 kor
Negyedévre	4,50 "
Félévre	9,00 "
Egész évre	18,00 "

Egyen szám 6 fillér

## LEGUJABB

### A Zala vasárnap reggel érkezett táviratai: Fényes győzelem a szerbek fölött.

Hivatalosan jelentik, hogy csapataink pénteken délután és szombatra virradó éjjel Larnica és Ljeanica mellett óriási győzelmet arattak a szerbek fölött. A szerbek vesztesége igen nagy, de a miénk sem jelentéktelen. Csapataink a megvert szerbektől zászlót, két ágyút, két gépfegyvert zsákmányoltak. A szerbek rendetlen futásban menekültek a harctérről. A mieink üldözik őket.

### Visszavert montenegrói támadás.

A montenegróiak ismét betörést kíséreltek meg Bosznia területére. Vállalkozásuk azonban csufos kudarccal végződött, mert csapataink nagy veszteséggel visszaverték őket.

### Diadalmas előnyomulás.

Észak-Szerbiában a magyar-osztrák hadak diadalmasan, folytatják előnyomulásukat. Csak most tűnik ki, hogy Sabác várának bevételé mily értékes haditény volt.

### Az egész német népfelkelés mozgósítása.

Berlinből sürgönyzik, hogy a legujabb császári rendelet Németország összes népfelkelését mozgósítja.

### Bulgária hadállapotban.

Állig fegyverben áll már Európa minden állama. Szófiából érkezett sürgöny jelenti, hogy a bolgár kormány hivatalos lapja rendeletet közöl a bolgár királyság hadiállapotba helyezéséről.

### Oroszok Szerbiában.

Galacból érkezett távirat jelenti, hogy tegnap éjjel orosz katonákkal megrakott uszályhajó ment Szerbiába.

### Idegen léghajók Magyarország fölött.

Izgalom Székesfehérváron.

Németország és Ausztria Magyarország fölött egész raja röpköd most az idegen katonai léghajóknak és röpkölgépeknek. Az idegen légi járműveknek az a rendeltetésük, hogy részben a mi csapatmozdulatainkat ellessék, részben bombák ledobásával várakat, hidakat, vasutakat és egyéb uttástekeket megrongáljanak. Tegnap egy ilyen ellenséges léghajó a Dunántulon cirkált s Székesfehérváron nagy izgalmat keltett. Székesfehérvárra ugyanis hivatalos értesítés jött tegnap este, hogy egy ellenséges léghajó közeledik a város felé. Erre az összes lámpákat kioltották s a városra áthatolhatlan sötétség borult. Reggelig semmi veszedelem nem történt.

### Egyéb táviratok.

Spanyolország hivatalosan kijelenti, hogy semlegességét megőrzi. — A magyar parlamenti őrség ötven tagja Horváth ezredessel és Barth századosal a harctérre ment. A Varsóban megalkult lengyel kormány ünnepélyes fogadtatást készít a német-osztrák-magyar hadsereg részére.

A különkiadásért felelős: **Toth Zoltán.**



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
 Sugár-ut 4  
**Telefon-szám: 78**

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
helyben hához, hordva	
Egy hóra	1.20 kor
Negyedévre	3.50 "
Félévre	7. " "
Egész évre	14. " "
postai szétküldéssel	
Egy hóra	1.50 kor
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9. " "
Egész évre	18. " "

Egyes szám 6 fillér

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

## DÖNTŐ GYŐZELMEK UTJÁN.

Magyarország Ausztria és testvéri hűségű szövetségese, Németország a döntő győzelmek legbiztosabb útján haladnak. Egyesült seregeink mélyen bentjárnak az orosz kolosszus testében s a muszka a halálos rémület fejvesztettségével hátrál félelmetes fegyvereink elől. Az osztrák magyar csapatok Szerbiában döntő győzelmet arattak. Szerbia belsejében föltartózatlanul nyomulnak elő vitéz katonáink s az az út, amelyen haladnak, Kragujevácsba, Nisbe vezet. Nehány hét múlva a letipott Szerbia első Ferenc József magyar király trónusa előtt fog heverni. Franciaország a belső válság kétségbeesett napjait éli. Ez a jobb sorsra érdemes nemzet úgy látszik, ismét saját belső egyenetlenségén fog elvérezni. A legbiztosabb értesülések szerint Franciaországban a forradalom kitörésben van. Törökország és Románia ezekben a pillanatokban megegye-

zesen tárgyalnak. Tanácskozásai ele Oroszország, Szerbia és Görögország ellen irányul. Ezeknél is nagyobb szenzáció tárgya az az olasz hivatalos kijelentés, hogy Olaszországnak Németország és Magyarország-Ausztria ellen nincsenek ellenséges szándékai. Az olasz kormány szükségét látta annak, hogy minél nyomatékosabban kifejezésre juttassa ezt azon híresztelésekkel szemben, amelyek Itáliát kétszínűséggel, szövetségi elárulásával vádolják meg. Olaszország tehát nem lesz ellenünk, sőt igen közeli az az idő, mikor nyílt becsületességgel fegyvereinek teljes erejével megkezdji szövetségi kötelemeinek teljesítését. Egünkrol tehát eltilszulnak a tulzott pesszimizmus felhőt s hadakozó fegyvereink a biztos győzelmek dicsőségében ragyognak. Melletünk van az igazság, miénk lesz a diadal, a jövő!

A Zala a világháboru eseményeiről vasárnap és hétfőn reggel rendkívüli kiadásokban számolt be. Előfizetőink tájékoztatására ezeket a szenzációs távirati jelentéseket az alábbiakban közöljük:

## A déli harc éréről.

### Nagy győzelem a szerbek fölött.

Budapest, aug. 16. Hivatalosan jelentik, hogy csapataink pénteken délután és szombatra virradó éjjel Laznica és Ljesnica mellett óriási győzelmet arattak a szerbek fölött. A szerbek vesztesége igen nagy, de a miénk sem jelentéktelen. Csapataink a megvert szerbektől zászlót, két ágyút, két géplegyvert zsákmányoltak. A szerbek rendetlen futásban menekültek a harcterről. A mieink üldözik őket.

### Visszavert montenegrói támadás.

Budapest, aug. 16. A montenegróiak ismét betörést kíséreltek meg Bosznia területére. Vallalkozásuk azonban csufos kudarccal végződött, mert csapataink nagy veszteséggel visszaverték őket.

### Diadalmas előnyomulás.

Budapest, aug. 16. Észak-Szerbiában a magyar-osztrák hadak diadalmasan folytatják

előnyomulásukat. Csak most tűnik ki, hogy Sabác várának bevételé mily értékes haditény volt, mert eme várra támaszkodva folytatják seregeink az előnyomulást.

### Döntő győzelem

Budapest, aug. 17. Csapataink a Drina folyó mellett döntő győzelmet arattak az egyesült szerb csapatok fölött. Ez a döntő mérkőzés már Szerbia belsejében folyt le, tehát csapataink mélyen bent járnak az ellenséges területen. A szerbek a nagy vereség után Valjevo felé menekülnek. Csapataink üzik őket. A Drina mellett ütközetben különösen kitűnt rettenthétlen vitézségével a varazsdi 16-ik gyalogezred.

### Sebesültek — foglyok.

Budapest, aug. 16. Zimonyból ma reggel Budapestre egy katonavonatot nevévenhat sebesülte hozott, akiknek állapota kielégítő Bécsbe szállítva szerb hadifoglyot szállítottak.

## Az olasz nincs ellenünk.

Budapest, augusztus 17. A diplomácia válságos napjaiban rendkívüli szenzáció erejével hat az alábbi hivatalos berlini jelentés: Berlin, aug. 16. Minthogy Németországban és Ausztria Magyarországon az a hír terjedt el, hogy az olasz kormány a monarchia ellen foglalt volna állást, az olasz kormány utasította berlini diplomáciai ügyvivőjét, hogy ezen híreket a legenergikusabban cáfolja meg. Az olasz diplomáciai ügyvivő azonnal megjelent a német külügyi hivatalban s ott hivatalosan bejelentette a cáfolatot.

### Román-török tanácskozás.

Budapestről jelentik: Taalat bey török belügyminiszter, és Halil kamarai elnök ma Bukarestbe érkeztek. Ennek diplomáciai körökben óriási és a monarchia örvendetes jelentőségét tulajdonítanak.

### Forradalom Franciaországban

Bécsből sürgönyzik: Egy előkelő diplomata kijelentette, hogy kétségtelen értesülése van arról, hogy Franciaországban forradalom van készülöben. Ebből arra lehet következtetni, hogy Franciaországban a háború ellenes pártok és a szocialisták kerekedtek fölül. A royalista mozgalmak szintén rengeteg gondot okoznak a francia kormánynak.

### Léghajó Nagykanizsa fölött.

Sötétségben a város.

(Saját tudósítónktól.) Amit eddig a legképtelenebb fantazia szüleményének tartottunk, valósággá vált. A mai rendkívüli időkben nincs lehetetlenség: A fejünk fölött — immár kétségtelen bizonyosság — léghajók, aeroplánok keringenek, kiszámíthatatlan veszedelmeket hordva magukkal titokzatos utjukon. Hogy ellenséges, vagy barátságos légijárművek-e ezek, nem tudni, de az előbbi eshetőség éppenséggel nincs kizárva s immár Nagykanizsán is védekezni kellett egy ellenséges légi szörnyetek esetleges rombolásai ellen. Amint már renkívüli kiadásunkban is jeleztük, Nagykanizsa fölött az éjeli egy légi jármű cirkált. A rendkívül érdekes eseményről most az alábbi részletes tudósításunk számol be:

A nagykanizsai vasuti állomás vezetősége pontban éjfélkor több közeli vasuti állomásról jelzést kapott, hogy rendkívüli magasságban léghajó közeledik a város felé. A szolgálattevő tisztviselők rögtön értesítették erről az állomás katonai őrségét, mire megkezdődött a boros éji láthatár kémlelése. Nehány perccel két óra után az egyik honvéd postai lelkendezve jelentette dr. Ferenczy Győző hadnagy-állomásparancsnoknak, hogy a jelzett léghajó megjelent Nagykanizsa fölött s az állomás környékén cirkált. Pillanat alatt talpon volt az egész állomás. A katonai őrség nyolcvan tagját töltött fegyverrel a pályatestre vezényelték, hogy esetleg lövésekkel védekezzenek a léghajó támadása ellen. Az állomás fölött valóban ott cirkált kiszámíthatatlan magasságban a légi jármű. Akkorának tűnt föl, mint egy emberfej, ami arra vall, hogy 2000—3000 méteres magasságban lehetett. — Hogy léghajó volt-e vagy röpülőgép, nem lehetett kivenni, de gömbölyű alakja arra vall, hogy léghajó lehetett. A gép vakító, hatalmas fényásvót lövelt le s hol szökéses imbolygással, hol szédítő gyorsasággal keringett jó darabig a pályaudvar fölött. Az állomás tisztviselői rögtön figyelmeztették a Fránz-éle villamostelepet s nem telt bele két perc, az állomás épületében és az egész városban hirtelen kialudtak az összes villamos lámpák. A kávéházakban ekkor még nagy közönség szórakozott. Amint a lángok kialudtak, a közönség, amely a Zalából már értesült, hogy előző napon hasonló eset történt Székesfehérváron, rögtön tisztában volt azzal, hogy léghajó jár a város fölött. A közönség kirohant az utcára, de itt oly sötétség fogadta, hogy egymást sem ismerhették föl az emberek. Mivel az utcán semmit se tapasztaltak, visszatértek a kávéházba s gyertyafény mellett folyt tovább a mulatozás.

Az állomáson ezalatt gyönyörűen kivehették a léghajó legkisebb mozdulatait is. Az éjszaka titokzatos bolygója csodálatos biztonsággal manővrozott a föllegek között. Miután egy ideig szinte állt a pályaudvar fölött, — hirtelen káprázatos gyorsasággal rohant a Prátee irányába. Olyan volt, mint valami rohanó villamoslámpa. Közben sűrűn kialudt, aztán újra föllobbant a légbeli reflektor, míg végül eltűnt a koromsötét éjszakában. — Mindenki föllelegzett: elmúlt a veszedelem. Jó órai sötétség után újra kigyulladtak a pályaudvaron a lámpák, de ebben a pillanatban a léghajó vakítóan fényes teste is újra látható lett. Ismét szédítő sebességgel röpült egyenesen az állomás felé. Nehány percnyi uszó ragyogás után aztán végleg eltűnt a titokzatos gép a város fölül. Hogy merre ment, sejtetni se lehet, mert mielőtt folytatta volna útját, — újra kioltotta reflektorát. Az állomáson az elutazó honvédek bucsuztatására rengeteg közönség gyűlt össze s így sok százan néztek végig a fitka jelenetet.



## HIREK

**A király születésnapja.** Augusztus havának 18-án 84. éves lesz királyunk. Ezen nyben a szokottnál is lángolóbb szeretettel egyesülnek imára monarkija népei, hogy imájukban egybeforrva, a király hosszú életéért fohászkodjanak. Soha annyira együtt nem éreztek a monarkia országai, mint most és ugy a táborban, minden templomban megcsóvál az ima: Tartsd meg Isten a legjobb királyt, aki szíve ellenére is kénytelen volt a hozzánk rosszindulatú országokkal háboruba keveredni. Őfelsége születésnapja alkalmából holnap reggel 8 óra 15 perckor a kisgyakorlótérten ünnepélyes tábortisztisítélet lesz, amelyen az egész helyőrség megjelenik. Az állomás-parancsnokság a nagyközönséget is szívesen látja. A picibanis-templomban dél előtt tíz órakor, a zsidótemplomban pedig 11 órakor lesz ünnepélyes hálaadó tisztisítélet.

**Jótekingóság.** A háboru sebesülteit s az eltavozott katonák családtagjai részére versengve adakozik a nagyközönség. A Guitmann báró 50000 paisek ásványvizet adott a tábortól kórházak részére s kastélyukat kórházi célokra ajánlották föl. A Pátria-gyár 500 és az izraelita nőegylet 500 koronát adományoztak segélyre és a Vöröskereszt javára.

**Az egerszegi ügyvédi kamara a hadba vonult kollegáékért.** A zalaegerszegi ügyvédi kamara a kollegiálisnak igazán a legszebb példáját teremtette meg azzal a határozatával, amit a minapi választmányi ülésén hozott a vezetők nélkül maradt ügyvédi irodák érdekében. Arra kéri a kamara választmánya ebben a határozatában az itthonmaradt ügyvédek, hogy a hadbavonult kar társak iryadait időközönként látogassák meg s ott a szükséges tanácsokat és utbaigazításokat megadni kollegiális kötelességüknek tartásuk s egyes el nem halasztható tárgyalásokon a hadba levő ügyvédek helyettesítsék. Azon ügyvéddel szemben pedig, aki ez ellen eszelekednék, súlyos fegyelmi vétséget állapít meg a kamara. Egyszermind a bitóságokhoz is átírt az ügyvédi kamara a legmesszebb menő méltányosságot kérve a behívott ügyvédek ügyei részére.

**Halálozás.** Závody Albin kuriai bíró a nagykanizsai törvéyszék nyugalmazott elnökét fájdalmas csapás érte. Leánya, gyürki Gyürky Sándorné, született Závody Magda 28 éves korában elhunyt.

**Piszkosak az utcák.** Mióta Nagykanizsa egyik legfontosabb pontjává avanszált a mozgósítás lebonyolításának, a városban szinte főnakhadt a normális élet. Ez leginkább az utcákon látszik meg, amelyek valóságos portengerben usznak. A hatóság helyesen tenné, ha a normális állapotot legalább az utcákban állítaná helyre s a kocsikat olykor-olykor öntöztetné és söprené. Ha megfelelő féfierő nem áll rendelkezésre, nöket lehetne utcaseprésre alkalmazni. Hiszen ez nem is volna eredeti ötlet, mert a főváros köztisztasági üzeme a mozgósítás óta női munkásokat alkalmaz.

**Kedvezmény.** Novák János országi képviselő a bevonult családtagjai részére a mezei és kerti terményeket kedvezményesen árban adja.

**A polg. leányiskolai tanulókhoz.** A nagykanizsai áll. polgári leányiskola azon növendékei, akik a háboru sebesülteit részére gyűjtött lohneműk javítási munkájában részt venni óhajtanak, jelentkezzenek délelőtt 9, délután pedig 2 órától kezdve a tanterületi szobában. A testület reméli, hogy a növendékek készséggel fognak közreműködni a társadalom munkájában.

Felolós szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.

# LEGUJABB Pozserovácon vagyunk.

Hétfő délután érkezett távirati jelentésünk: Diadalmas hadseregünk Szerbiában óriási lépésekkel halad előre. A magyar-osztrák sereg bevonulása minden vonalon megindult. Ma a szerbek kiűritették egyik legfontosabb stratégiai helyüket, Pozserovácot s a mi katonaságunk bevonult a várba, amelyet minden ponton megszállt. Tehát Nistől a jelenlegi szerb fővárostól annyira vagyunk, mint Nagykanizsa Budapesttől. Az előnyomulás föltartóztatlan erővel folyik. Valjevó és Pozserováca megszállásával Szerbia egész területének egyharmadán a monarkia lett urra.

## Züllik az orosz hadsereg.

Budapest, aug. 17. Déli távirat. Az orosz uralom borzalmas következményeit látja annak az elnyomatásnak, amellyel népeire nehezedett. Az orosz hadseregben rettenetes a fegyelmetlenség. Odesszában a kocsák csapatok megtámadták az engedelmességet s revolvereikből va'óságos sortűzeket adnak tisztjeikre, hogy ne kelljen háboruba menniük.

## Tévedésből elpusztított orosz kikötő.

Berlinből táviratozzák: Hangó orosz kikötőt tudvalevőleg maguk az oroszok elpusztították. Most derült ki, hogy ez tévedésből történt, mert a kikötő parancsnoka egy rendelet rosszul értelmezett. A parancsnokot fogóságba vetették, ahol ma fölakasztotta magát.

## „Visszatartott milliók.

Salzburgból jelentik: Még a háboru kitörése előtt öt millió frank aranyat indított utnak a Lender bank egy francia bank részére. A küldeményt szerencsére berlini nagykövetségnek közvellenül a francia határ mellett sikerült visszatartani.

# Az orosz harctérről.

## Verjük az orosz.

Budapest, aug. 17. Hétfőn reggel érkezett sürgönyjelentés szerint a monarkia területére betörni akaró oroszokat Zalasca, Bródy és Sokal mellett visszaverjük. A hanyatt-homlok menekülő ellenséget csapataink sokáig üldözték. Lovaságunk melyen benyomult orosz területre.

## Bent járunk Oroszországban.

Vasárnap délelőtt jelent a miniszterelnökségi sajtóiroda: Északi haderőnk főparancsnoksága közli, hogy északon csapataink s Visztula nyugati részeiben folytatják előnyomulásukat. A folyó keleti vidékein is diadalmasan follik az előnyomulás.

# Lapzártakor érkezett: A német császár a főhadiszálláson.

Berlinből sürgönyzik: A német császár elutazott a főhadiszállásra s átveszi a fővezényletet. A császár fölhatalmazta a kancellárt, hogy távolléte alatt a birodalom ügyeit önállóan intézze.

## Hazug orosz sikerek.

A miniszterelnökség jelenti: Egyes külföldi lapoknak a galíciai határvidéken elért állítólagos orosz sikerekről szóló híreszteléseit a legélesebb ellentétben állanak a valósággal. Az oroszok egyes különítményeit, amelyek helyenkint n chery-líen-étörnye behatoltak a mi határainkon, azonnal visszavetettük. Határainkon az oroszok tevékenysége egyáltalában csak egyes védetlen határvédelmi falvak kifosztására és felgyújtására szorítkozott. Ezzel szemben több lovasosztályunk az orosz határon át messze benyomult Oroszország belső területére.

## Szabadon bocsátott hadifogoly.

Budapestről sürgönyzik: Igelström volt szarajevói orosz konzult, akit Budapesfen hadifogságba vettek, mivel súlyos beteg, szabadon bocsátották.

## Kivégzett magyar képviselő.

Neues Wiener Journal ma reggel száma írja: Juriga Nándor tót nemzetiségű országgyűlési képviselőt hazatéréséért a Pozsonyban haditörvényszék elé állították, baláraitelték, s az ítéletet rögtön végrehajtották. Jurigát golyóval végezték ki. A hazatérő pánszláv képviselő államellenes izgatásért többször volt államfogházra ítélve.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
NAGYKANIZSA,

Budár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyilt-teret  
díjtáblázat szerint vez fel  
a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben	hátsó	hirdetés
Egy hó	1.20 kor	
Negyedévi	3.60 "	
Félévi	7.00 "	
Egész évi	14.00 "	
postai szállítással		
Egy hó	1.80 kor	
Negyedévi	4.80 "	
Félévi	9.00 "	
Egész évi	18.00 "	
Egyes szám 6 fillér		

## Döntő győzelem a szerbek fölött.

Budapest, érkezett hétfőn reggel: Csapatunk a Drina folyó mellett döntő győzelmert arattak az egyesült szerb csapatok fölött. Ez a döntő mérkőzés már Szerbia belsejében folyt le, tehát csapatunk mélyen bent járnak az ellenséges területen. A szerbek a nagy vereség után Valjevó felé menekülnek. Csapatunk üzik őket. A Drina melletti ütközetben különösen kitűnt a varasdi tizenhatodik gyalogezred.

## Verjük az oroszot.

Hétfőn reggel érkezett sürgönyjelentés szerint a monarchia területére betörni akaró oroszokat Zalasca, Bródy és Sokal mellett visszavertük. A hanyatt-homlok menekülő ellenséget csapatunk sokáig üldözték. Lovasságunk mélyen benyomult orosz területre.

## Sebesültek -- foglyok.

Vasárnap este érkezett jelentés: Zimonyból ma reggel Budapestre egy katonavonat negyvenhat sebesültet hozott, akiknek állapota kielégítő. Bécsben százötven szerb hadifoglyot szállítottak.

## Bent járunk Oroszországban.

Vasárnap délelőtt jelenti a miniszterelnökségi sajtóiroda: Északi haderónk főparancsnoksága közli, hogy északon csapatunk a Visztula nyugoti részeiben folytatják előnyomulásaikat. A folyó keleti vidékein is diadalmasan folyik az előnyomulás.

## Román-török tanácskozás.

Budapestről jelentik: Taalat bey török belügyminiszter és Halli kamarai elnök ma Bukarestbe érkeztek. Ennek diplomáciai körökben óriási és a monarchiára: örvendetes jelentőséget tulajdonítanak.

## Az olasz hivatalosan kijelenti, hogy nincs ellenünk.

A diplomácia válságos napjaiban rendkívüli szenzáció erejével hat az alábbi hivatalos berlini jelentés:

Berlin, augusztus 16: Minthogy Németországban és Ausztria-Magyarországon az a hír terjedt el, hogy az olasz kormány a monarchia ellen foglalt volna állást, az olasz kormány utasította berlini diplomáciai ügyvivőjét, hogy ezen híreket a legenergikusabban cáfolja meg. Az olasz diplomáciai ügyvivő azonnal megjelent a német külügyi hivatalban s ott hivatalosan bejelentette a cáfolatot.

## Forradalom készül Franciaországban.

Bécsből sürgönyzik: Egy előkelő diplomata kijelentette, hogy kétségtelen értesültsége van arról, hogy Franciaországban forradalom van készülöben. Ebből arra lehet következtetni, hogy Franciaországban a háboru ellenes pártok és a szocialisták kerekedtek fölül.

## Idegen léghajó Nagykanizsa fölött.

Hajnali két órakor a villamgyár a város egész területén kioltotta a villamlámpákat s Nagykanizsa teljes kétóra hosszát sötétségben volt. Ez az intézkedés azért történt; mert a katonaság a város fölött hadi léghajót látott cirkálni.







# A tőke.

## Az osztrák-magyar bank tervel.

A miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti: Az osztrák-magyar bank vezértilkára szerint meg nem lehet előre tudni, hogy az osztrák-magyar bank kamatlatát mikor szállíthatják le. Annyi bizonyos, hogy a bank politikáját az angol bank kamatlatáról érkező 5%-ra való leszállításról érkező beígazolást nyernének. Örömlátható, hogy a legutóbbi napokban nyugvást állott be és hogy a bank kamatlatát leszállítják a visszafizetésre. A tanulmányozás stádiumában van, hogy az arra vehető, hogy a bankvezetőség határozati nem szűkebbülék. A tőke tervbe véve, amelynek fogva Németországot terveztek, a tőke újból való nem aktuális, de a tőkeforgalom hogy a tőke tő győzelme

## Iészek

háború véres Elsőben is yütt sok sok pok a szín- okat a vidéken svár kivételével — sze maga is hadba foglalkozás után kereseti eshető s bizony így nem sban számos vil- ancis színész, el a vidéki prima- mi csodálnivaló. rikai szellemet kodása máról- ntársulat tagjai a nagykanizsai sze- et ért. — Pécsen néztek s harman már meg is ta- vü vendéglőben. A mi de- k, aki annyi vidám órát most egy- vadegő asztalai tal balszíroz. S ahogy mi sokoldalúságát ismerjük, az H éppogy derekasan megfelel a színpadon s népszerűsége sebb, mint a világot jelentő desz kivüle még ketten: Balog és Bitta, a ambiciózus tagjai keresik meg mint pin- ések a kenyérüket. Mind a hármuk elhatáro- zását, ideiglenes kiruccanását a szürke polgári életbe csak dicsérettel és az elismerés hangján hatjuk. A színészi reputációjuk ezáltal sem szenved csorbát, sőt: a kö- becsülése még fokozottaob mér- majd feléjük, ha újra a színpad vözölheti őket.

# HIREK

## A Zala

mai száma szokatlan formában, amerikai köntöst öltve jelenik meg. Ennek az az oka, hogy a lap rendes papirkészlete elfogyott s a gyárak csak 8-10 nap múlva szállíthatják a megrendeléseket. Reméljük, hogy a Zala-olvasó tábora méltányolja a rendkívüli körülményt, mint a rendkívüli idők egyik érdekese jelét.

**Istentiszteletek.** Ófelsége születésnapja alkalmából a kisgyakorlótéren tervezett tábori istentisztelet a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt. A magasztos napot Nagykanizsa összes templomaiban lényes istentisztelettel ünnepelték meg.

**Esküvő.** Vasárnap tartotta esküvőjét Schanzer Mór felsőmatesfői kőregyész és postamester Hamburger Hermin kassasszonnyal.

**A legvitézesebb honvédnek.** Néhai gelsei Gutmann Henrik még 1871-ben kétszázforintos alapítványt tett a legvitézesebb nagykanizsai honvéd részére. Ez az összeg máig 2109 korona 77 fillére gyarapodott. A nagykanizsai honvédeknek most nyílik alkal- muk először tanúbizonyságot tenni vitésé- gükről. A 2109 koronát tehát egyösszegben az kapja, aki a mostani háboruban legjobban kitünteti magát. A jutalom odaítélése a nagy- kanizsai honvédegyalozozred parancsnokának joga.

**Nagykanizsa szive.** Gelsei és belisői Gutmann Ödön, Vilmos, László és Aladár barók a tegnapi közölt adományon kívül 5000 korona készpénzt ajánlottak föl a Vörös kereszt Virovitica megyei fiókjának szükségleteire. A nemesszívú barók követésére méltó példáját nyújtották a hazafiúi áldozat- készségnek.

Kertész József igazgató ur az alábbi sorok közlését kéri: Keleti Ilonka 3 K, Konz Ándor 2 K, Menzel János 1.60 K, Pallos Klárka, Pallos Ilonka, Fischer Margit, Ney Kató, Weiss Klárka, Böhm Sárika, Böhm József, Böhm Margit, Kohn Ilona, Stössel Jani, Stössel Zoófi 1-1 K, Hirschler Annus, Stern Szidike 60-60 f, Pilczér Sándor, Pilczér József Walder Anna, Walder Gyuszi, Gombos László, Fridmann Margit 50-50 f, Friedmann Katus, Rosenheim József 40-40 f, Éppinger Irénke, Fischer Bozsike 30-30 f, Böhm Károly, Böhm Kata, Böhm Ernesztin, Böhm Erzsé 20-20 f. Összesen 27 K 50 f. Az eddig kimutatott 64.10 koronával összes gyűjtésünk 91 K 60 f. Ezzel a gyűjtést lezárom. A befolyt összeget dr. Sabján Gyula polgármester urnak adtam át, hogy fordítsa azt harcra indult honfitársaink szegény családtagjainak segélye- zésére. Erre szánták nemes szívű kis tanít- ványaiak és azok derék szülői. Köszönetemet fejezem ki nekik, hogy hívó szózatomnak engedtek és felfogták azt a rendkívüli nevelő hatást, mit cselekedetemmel céloztam. Köszö- netet mondok a Zalának is, mely törekvésein- ben önzellenül támogatott.

A Polgár Egylet választmányi gyűlést tartott Faics Lajos ügyvéd elnöklete alatt. A harcra indult katonák itthon maradt szegény családtagjainak segélyezésére 350 koronát, a Vörös kereszt egylet céljaira pedig 150 koro- nát szavazott meg. Bizton hisszük, hogy városunk hasonló egyesületei rövid idő múlva sorakoznak a Polgári Egylet mellé adomá- nyozni. Vlasits József tanító a 20-ik vezred hádbavonult legénységét orral vendégelte meg Ezenkívül lobogót niándékozott honvé- esperes- hony-

**A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának vezetője** tudatja, miszerint lényegesen megcsappant tisztviselői személyzetére való tekintettel a bankfiók pénztárai és hivatalai, továbbá inté- kedésig, csakis délelőtti 9-től fél 1 óráig log- nak ügyfelei és a nagyközönség rendelkezésére állani. Délelőtti a fiók hivatalai zárva maradnak.

**Kémkedés-miatti.** A minap nagy szenzációt keltett a muraszombati járásban az a hír, hogy a katonai parancsnokság a csendőr- ség közreműködésével letartóztatott egy mura- szombati járási nagybirtokost. A letartóztatott egyének, kinek főuri neve nálunk is eléggé ismert, állítólag az a büne, hogy Oroszországnak kémkedett. Ugy hírlik, hogy viselkedésé- vel már régóta gyanus volt a hatóságoknak, de eddig nem volt bizonyíték ellene. Most több levelét elfogták és ezek alapján letartóztatták. A letartóztatás nem ment simán, mert az illető nem akarta megadni magát, kastélyának ajtaját eltorlaszolta, úgy, hogy a katonatiszteknek és csendőröknek, kik automobilon érkeztek a földbirtokos falujába, rá kellett törni az ajtót.

**Pályázat főszolgabírói állásra.** A nyugdíjazás folytán megüresedett keszthelyi és zalaegerszegi főszolgabírói állásokra és egy- lőd osztályú szolgabírói állásra Árvay Lajos alispán pályázatot hirdet Pályázati határidő augusztus 22-ike.

**Befizetés.** A Délzalai Takarékpénz- tárral Egyesült Önszegélyző Szövetkezettel a folyó hó 20-ra eső befizetések az ünnep miatt 21-én, vagyis pénteken délelőtti eszközölhetők.

**Epizód egy bevonulással.** Az általános mozgósítás sok kedves kanizsai is- merősüeket szállította el városunkból. Ezek közt volt Kiss Lajos, a nagykanizsai kir. tör- vénybíró jegyzője is, kit egy félreértésből ki- folyólag később Nagykanizsán is kerestek a katonai hatóságok rendelkezére. Kiss Lajos most levelet írt Kaposvárról néhány nagykanizsai ismerőséhez, és júbbszájához, melyben közli, hogy Kaposváron van, a 44-ik gyalozozred „arbeiter abteilung”-jában tesz szolgálatot. Kiss Lajos keresése csak tévedésből történt, ezt mi sem bizonyítja jobban minthogy folyó hó 4-én előléptetésben részesült. „Fräjtter” lett a tör- vénybírói jegyzőből, ki a negyvennégyes ma- gyar bakák lelkes csapatában dolgozik a ma- gyar hazáért és ha ily gyorsan folytatódik az előléptetés, hát biz lsten „führer” lesz, mire Nagykanizsára visszajön.

**Polgári őrség Alsólendván.** Alsó- lendván megkezdtek a polgári őrség szervezé- sét. A polgári őrség tagjai egyelőre az utakat figyelik éjjel-nappal fegyveresen és kötelessé- gük feltartóztatni minden járművet. Minden felnőtt egyének kötelessége polgári őrséget teljesíteni s a soron levő polgári öröket az előjáróság jelöli ki.

**Szerb hadifoglyok Nagykanizsán.** Azokat a szerb katonákat, akik magyar hadifogságba jutnak, negyvenkét magyar vá- rosban fogják elhelyezni. A kijelölt városok közé tartozik Nagykanizsa is, ahova már a na- pokban hatalmas transzport hadifogly fo- ér- kezni.

**Az állam a bevonultak család- tagjait.** A magyar állam már megindította a nagy akcióit, hogy a bevonultak családtagjait segélyezze. A belügyminiszter a uszkópus megkereste az ország összes alispánjait, pol- gármestereit, és főszolgabíróit, hogy a leggyor- sabbán és lelkiismeretesen írják össze a bevo- nultak családtagjait. A rendelet szerint segélyt kap külön-külön a bevonultnak minden csalá- dtagja, akit a bevonult tartott el keresetéből. A segély napi összege fejenként (családiagor- kint) annak a katonai átvonulási élelmezési il- letéknél napi összegre, amely a bevonultnak állandó lakhelyére nézve meg van állapítva. A segély legkisebb összege fejenként 57 fillér, a legnagyobb 88 fillér. A 8 évesnél fiatalabb családtagoknak a segély összegének fele jár. Az összeírás, melyet községekben az előjáró- ság végez, jelentkezés alapján történik. Segé- lyért mindenki ott jelentkezik (abban a közsé- gben, városban) ahol tartózkodik. Állami ál- kalmaztnak családtagjait hivatalból írják össze. A segélyt első ízben egy összegben augusztus hó folyamán, azontul minden hó 1-én és 16-án előre fizetik.

**Tanítók kinevezése a áthelye- zése.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Hőbausez Ilona okleveles tanítónőt a kisszabad- kai, Csernyi János balatonszentgyörgyi rk. fel. iskolai tanítót a kőtöri, Dura József okleveles tanítót a szászkői, Tóth Sándor vinkolcei máv. tanítót a perlaki, Nagyary János, Gyarmati József, Simon Dezső, Gyarmatiné Alsözeghy Ilona és Biró Mária alsódomborui közs. isk. tanítókat az alsódomborui, Szakál Ilona okl. tanítónőt a drávavásárhelyi, Tábori Béla novai rk. fel. isk. tanítót a stridóvári, Kopácsi Pál kálldi rk. fel. isk. tanítót a murakeresztúri, Csányi Ida okleveles tanítónőt a dékánfalvi áll. elemi iskolához nevezte ki. Több évtizedes, érdemekben dúsz működés után nyugalomba vonult a zalaegerszegi tanítói kar két legöre- gebb tagja, Pavkov és György és Faller József igazgató tanítók. Helyükre a kultuszminiszter Németh Józsefet a tapolcai és Terenta Jánost a muraszentkeresztúri állami elemi népiskolától helyezte át Zalaegerszegre. Kivülök áthelyezte még a miniszter Simon Dezső alsódomborui és Láng Mária drávavásárhelyi állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt a gyékényesi, Kéry János balatonfüredi tanítót a muracsányi, Wrana Ilona vashegyi tanítónőt a muracsányi és Plander János stridóvári tanítót a nagyka- nizsai áll. elemi iskolához.

## Szerkesztői üzenet.

H. Juriga Nándor esetét a Neues Wiener Tagblatt hozta, amint táviratunkban is jeleztük.  
B. A nagykanizsai állomás fölött röpködő léghajót dr. Hajdu Gyula ügyvéd uron kívül többbszázan látták.

Felolós szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomá- sára hözni, hogy **művészi cimtáblák modern szobafestő és mázólo vállalatunkat** e hó 18-án Magyar-utca 21. szám ház alá helyezük át.

Kegyess pártfogásukat ezután is kéri

teljes tisztelettel

# Coczek és Dolezsál.



Székesfővárosi és kiadóhivatal  
**NAGY ANIZZA,**  
 Sugár-út 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyilt-teret  
 díjtáblázat szerint vesz fel  
 a kiadóhivatal.

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak  
 hatályban hatáson kezdődik

Egy hónap	1.00 Ft
Nyolchónap	0.50 Ft
Félév	5.00 Ft
Egész év	10.00 Ft

postai szállítással

Egy hónap	1.20 Ft
Nyolchónap	0.60 Ft
Félév	6.00 Ft
Egész év	12.00 Ft

Egyes szám 6 fillér

## FELHÍVÁSI\*

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter, az egész legyveres erőre kiterjedő önkéntes hadsegélyezés központi hatóságaképpen kölcsönös egyetértéssel Budepesten és Bécsben egy-egy hadsegélyező hivatalt szerveztek.

E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangú tábornok van rendelve, munkaköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére. Kivételt képez ez alól a beteg és sebesült-ápolás, amely teljesen kialakult külön szervezettel bír, (Vöröskereszt-Egylet) valamint a behívott katonák családtagjainak segélyezése, amely a törvény alapján eszközölhető.

Érintetlenül marad a már megalakult egyesületek, bizottságok, gyűjtőhelyek stb. hadsegélyezési működése, sőt a hadsegélyező hivatalok a maguk részéről mindent megfognak tenni arra nézve, hogy az önkéntes segélynyújtás minél több alakban és módon érvényesülhessen. E tekintetben szívesen szolgálnak tanáccsal és utbaigazítással úgy a monarchiában, mint külföldi kolóniáinkon, mindazon honfitársainknak, kik e magasatos cél érdekében a haza oltására áldozni akarnak.

Hivatalos jellegüknel fogva föltétlen részrehajlatlanság mellett óhajtanak a hadsegélyező hivatalok céltudatos irányt adni a monarchiában már megindult egész nagy segélyező mozgalomnak és központjai óhajtanak lenni minden ilyen hazafias törekvésnek. Különös gondot fognak arra fordítani, hogy a segélynyújtás, a gyakorlati élet kívánásainak is teljesen megfeleljen.

E hivatalok egyttal az önkéntes segélynyújtás központi tudakozó helyei is.

Ezek alapján felszólítottak mindazok az egyének, egyesületek, bizottságok stb., amelyek az elmondottak értelmében a hadsegélyezés terén közreműködni óhajtanak, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalához (Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums Wien IX/3 Schwarzenbergstrasse 15) illetőleg a m. kir. honvédelmi ministerium hadsegélyező hivatalához (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám) Torduljanak.

E hivatalok mindegyike elfogad pénzadományokat a segélynyújtás bármilyen céljaira s ezeket haladéktalanul eljuttatja rendelkezésük helyére. Gyűjtenek mindenféle adományokat a háboruban elesett vagy a hadi fáradalmak következtében elhalt harcosaink özvegyei és árvái számára ugyszintén gyűjtik a harcmezőn álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában odátörkednek, hogy a segélynyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

A közönség figyelmé felhívatik arra, hogy gyors romlásnak alávetett cikkek adományozása nem kívánatos. Ilyen cikkek beküldését megelőzőleg célszerű az illető hadsegélyező hivatalhoz, kérdést intézni. A segélynyújtás legalkalmasabb eszköze a készpénz.

Levelek, kérdések és pénzadományok mindkét hivatal számára, valamint a budapesti hivatalnak szánt egyéb adományok a fentebb közölt címek alatt küldendők. A bécsi hivatalnak szánt tárgyi adományok címzése a következő: a cs. és kir. hadügyminiszterium betegsegélyező hivatalának (Au das k. u. k. Kriegsministerium Kiriegsfürsorgeamt) Wien I. Stubenring.

Mindkét hivatal a monarchia összes nyelvein levelez.

\* Ezen tüknek vezetőhelyen való közlést Dracsch László Alfréd miniszteri tanácsos kérte.

# LEGUJABB

## A lüttichi titok.

A miniszterelnökségi sajtóiroda jelenté Lüttich ostromáról s a belga és francia utatosságokról az alábbi igen érdekes újabb részleteket: A lüttichi titok immár föllődözhető a nagy nyilvánosság előtt is. Mindenekelőtt megállapíthatjuk, hogy Belgium semlegességét a franciák sértették meg, akik még a háboru kitérőre előtt tiszteték és nagyszámu műszaki katonaságot küldtek ki a belga csapatoknak várvédelmi szolgálatra való kioktatására. Az ellenségek kedések kitérőre előtt nem lehetett ez ellen kifogást emelni. A Franciaországgal való háboru kitérőre után azonban a francia tiszték belgiumi szereplése Belgium részéről a semlegességi nyilatkozat megszegése volt. Gyorsan kellett cselekedni, nehogy a franciák tulságosan berendezkedjenek Belgiumban. A német hadvezetőség olyan ezredeket vetett a határra, amelyek még nem voltak mozgósítva. A Lüttich ellen vonuló német csapat egy gyöngye létszámu dandárjovassággal és tűzérsséggel volt ellátva. Ezzel a hiányos csapattal vette be a német a rendkívül erős lüttichi várat. Ezután némi szünetet tartottak a német csapatok, hogy bevárják a tartalékcsapatokat, amelyek a mozgósítás befejezése után rögtön utra keltek. Ebből a franciák azt következtették, hogy a német csapatok azért nem vonalhatnak tovább, mert nincs eleségkészletük. De belátták hamarosan, hogy nagyot csalódtak. A német csapatok most hozzák helyre a lüttichi erődöt, amely megbecsülhetetlenül értékes kiindulási pontja a franciák elleni hadműveleteknek.

## Egy kis kudarc.

(Hivatalos.) Berlinből sürgönyzik, hogy a mühlhausen-i fényes diadalnál némi kudarc is érte a németeket, ami egyedül a csapatok túlzott vakmerőségéből támadt. Ez a tudósítás így írja le a mühlhausen-i eseményt: A mühlhausen-i csata alkalmi ütközet volt. Másfél ellenséges hadtest betört Elzászba, miközben a német csapatok csak fölvonulóban voltak. Mindazonáltal a német csapatok rögtön rávetették magukat s visszaverték Helfortba. Ezalatt azonban egy kis frankfurzi erődítmény kudarcot szenvedett a Schislinak melletti szorosban. Két német zászlóalj, amely a megengedettnél jobban előrehaladt, a francia tüzerek megtámadták. A szűk szorosban a németek nem védekeztek s így az ellenség elvette útjegeit. A kidolgozott hadtervek is az ellenség kezébe kerültek, amiért most más tervet kell kidolgozni. Ez a jelenték-telen hadiesemény — mondja a berlini hivatalos jelentés — befolyást nem gyakorol ugyan az operációkra, de mindenesetre intő példa a vakmerőség és vigyázatlanság ellen. A két zászlóaljat, miután útjegeiket elvették, szabadon engedte az ellenség. Igen valószínű, hogy a kudarcot a lakosság árulása idézte elő.

## A tengeren.

Budapest, aug. 19. Az oceánokról kevés hir érkezik, pedig döntő fontosságu, nagy események színhelye a kontinenseket szétválasztó víz-tömeg. A német, osztrák-magyar, francia és angol csatahajók közt élet halálharc folyik. A nehézkes orosz flotta még nincs tűzvonalban s minden szerepe békés, védtelen kereskedelmi hajók kifosztásában merül ki. A német flotta már eddig is csodálatos tanujeleit szolgáltatva tökéletes harc-képességének, fölényes taktikájának. A német acéliszörnyetek hol erre, hol arra tűnnek föl s gyorsaságukkal tehetelenségre kárhoztatják a hatalmas angol flottát. A mi csatahajóinkról eddig csak szomorú hírek érkeztek, de ezek, szerencsére nem bizonyultak igaznak. A miniszterelnökség jelenti, hogy a Zrinyi csatahajónak s még három más páncélosnak elsüllyedéséről szóló hírek teljesen légből kapottak. Legfölebb egy cirkálónk, a Zenta púsztulhatott el, amelyet erős tulsulyban levő haderő támadott meg és vett üldözöbe. A Zentáról azóta nincs hir. Ellenben egyik torpedozuzónk csodás példáját adta bátorságának és fürgeségének. A cirkálót valamilyen földadat teljesítése közben tizenhat francia csatahajó és páncélos fogta közre s okádták rá a útzet. A cirkáló azonban kibujt az ellenséges acélgyűrűből és sértetlenül elvégezte földadatát.

### A szerb harcterről.

Budapestről táviratozzák azt a szenzációs hirt, hogy a szerbek teljesen kiűrtették Macedóniát.

### Újabb sebesültek.

Budapestről jelentik, hogy a Zenta oda legujabban szánnyolovan sebesülte szállították a dall harcterről.

## Elfogott német gőzös

Berlinből jelentik, hogy az új Aljassa tavon az angolok elfogták Weismann német kormánygőzöst.

## Károlyiékát keresik.

Budapest: Károlyi Mihály gróf és képviseletársai francia földön nyomtalanul eltűntek és semmi hír sincs róluk. Károlyi József gróf a külügyminiszterium útján kereszteti el-tűnt testvérét. Berchtold megkérte az amerikai nagykövetet, hogy Károlyi Mihály sorstárol érdeklődjék a francia kormánytól.

## Át a határon.

A hivatalos lap mai száma királyi kéziratot köss, amelyben öfelsége elrendeli a honvédségnek és népfölközet-nek az ország határain való átvitelét.

## A franciák fölvonulása.

Bécsből táviratozzák: Igen erős francia csapatok vonulnak fölfelé Belgiumban. Az első döntő német-francia mérkőzés tehát belga területen fog lefolyni s a győztes innen vonal a legközelebb földjére.

## Törökország megvett német csatahajót.

Konstantinápolyból sürgönyzik hivatalosan: A török kormány Németországtól 80 millió márkáért megvásárolta a Göben és Bresal u páncélos cirkálókat, amelyek a Dardanellákos áthajózva már meg is érkeztek. Ez a két hajó fogja pótolni azokat a török drádnautokat, amelyeket Anglia erőszakosan lefogott magának. Törökország így teljessé flottával várja az orosz és angol csatahajóknak a Dardanellák elleni támadását.

## Elfoglalt orosz

### A miniszterelnökség

Németország diadalmas ismét fényes győzelmet az oroszországban, amelyben a műveletek nagy lépésekkel haladnak előre. A német csapataiban bevették Ulava várost, amely igen fontos szerepe volt az orosz védelemben.

## Osztrák-magyar csapataim az orosz

Krakköb osztrák sergentyűk a orosz földjén.



### Elesett ezredes.

Bécsből sűrűnyik. Holzhweisen báró, a bécsi Deutschmeister ezred parancsnoka elesett a szerb harcokban. Az ezredes előzőleg a 72. magyar ezrednél szolgált a pozsonyi hadtestparancsnoksághoz volt beosztva. A Deutschmeister ezred élén egy éve állt ekkor léptették elő ezredessé is.

### Hű horvátok.

Zágráb, aug. 18. Skerlecz bán és a zágrábi polgármester tegnap táviratokat kaptak az egyik zágrábi ezred parancsnokától, aki közli, hogy az ezred csodálatos hősiességgel harcolta déli harcmezőn és nagy sikereket vívott ki. Az örömhírt a városban azonnal felfüggesztették a közönséggel. A bán felkereste az ezredes nejét, hogy közölje vele az örömdetes hírt.

### Nagy győzelem.

Berlinből táviratozzák az első nagy német győzelem hírért Stollupönen mellett állítólag még tízenkettedikén nagy csata folyt le oroszok és németek közt, amely az oroszok óriási vereségével végződött. Háromezer orosz hadifogságba esett. A németek rengeteg főtiszerejét és fegyvert zsákmányoltak.

### Királyi kegyelem.

Ófelsége mindazoknak megkegyelmezett, akik most töltik egy évi szabadságvesztésüket.

## Bombázzák a szerbek a magyar városokat.

Orsováról és Bázsiáról jelentik, hogy az ellenséges szerb csapatok folytatják a Duna magyar partján fekvő Orsova és Bázias bombázását. A magyar részeket azonban nyugtalanságra abszolút semmi ok sincs, mert a szerb gránátok csak jelentéktelen károkat okoztak. A hadvezetőség már

az ügyek legelején tisztában volt azzal, hogy Szerbia ezen helységeket nem fogja megkímélni.

Értesítés történt, hogy a lakosság ezokról onált helyekről kilakoltassék. Orsova már napok óta elhagyta hajlékát és belsője felé költözött. Ebből kivi- hogy a szerb részről való bombázás a ság körében abszolút semmilyen károkat okozott, mert nem okozhatott. Hadsere- nek vezetősége teljesen tisztában volt jó- re mindazzal, ami bekövetkezett, számított erre és ehhez képest tették meg a szük- intézkedéseket is. Orsova lövetésének szülményeit így mondja el tudósításunk:

Orsova lakossága teljes biztonságban ezte magát ama három hét alatt, amióta őfelsége a király előbb a részleges, majd pedig az általános mozgósítási parancsot kiadta, hisz évek óta közszá- esetleges szerb háboru- van stratégiai szem- helyel szemben, a Duna- téktelen szerb falu, yekben történt in- természetesen el- egész világo- gondosság- al készül- désére.

utóbbi napokig és Orsova körül, valamint a városban elhelyezett csapatok úgy éltek, mint béke idején. Gyakorlatot végeztek, célba löttek és teljesen normális katonai munkát végeztek. Tékjából naponta azonban egyszer kétszer a juna tulsó partjáról

**kézi fegyverből egy egy go- lyót röpítették át a katonai gyakorlóter irányába.**

azonban oly rosszul lőnek a szerbek, hogy lövegeik egyszer sem találtak. A város katonai parancsnoka ügyet sem vetett ezekre az ellenséges okvetetlenkedésekre és megnyugtatta a város különböző részein kifüggesztett plakátokon a lakosságot, elmondván, hogy teljes nyugalomban lehet, ezek jelentéktelen semmiségek és ilyeneknek a Dunamenti városok ki vannak téve. A hadvezetőség azonban nem engedi magát ezek által irritálni és kitűzött céljától egy hajszálnyira sem tér el és a szemtelen provokációkra mellőzéssel felel. — Orsova lakossága teljesen meg is nyugodott.

Katonáink ébersége egy pillanatra sem lankadt. A mintaszerű és tökéletes hírszerző szolgálat segítségével mindazról értesül, ami Tékjában történik és teljesen készenlétben várt az előreszámított eshetőségekre, mert tudta, hogy meglepetések nem érhetik. Ezelőtt három nappal történt, hogy egy bátor csapat megjárta a Tékja és Orsova közti utat és arról szerzett értesülést, hogy

**a szerbek ágyukat vontatnak a falu alá.**

Másnap kora reggel ismét plakátok jelentek meg a házak falain, amelyben a **katonai parancsnokság ezt tudomásul adta a város népeinek kijelentvén azt, hogy valószínűleg a szerbek ágyukból át fognak lőni Orsovára**

és ezért azt a tanácsot adja a lakosságnak, hogy esetleges pánik elkerülése céljából, hagyja el házait és vonuljon a városon kívül lévő térségekbe vagy a közeli falvakba. Néhány óra múlva csakugyan meg is szólaltak a szerb ágyuk, azonban az átröpülő lövedékek már csak üres házakat találtak, mert a lakos- sa megfogadta a katonai parancsnokság felszólítását és elhagyta ideiglenesen a várost. Egy-két szerb löveg a magasabban álló házakban és egyik szállodában kárt okozott, azonban ez teljesen jelentéktelen. Orsova lakossága katonai hatóság bölcs előrelátása következtében

**teljes nyugalommal szemlélte a történeteket,**

sem pánik, sem fejesztettség jelét nem mutatva, mert tisztában volt azzal, hogy mihelyt a monarchia hadserege megkezdte nagyobb szá- básu operációit Szerbia területén, a dunamenti szerb csapatok úgy eltűnnek, hogy nyomuk sem marad.

### Bázias ostromáról

a következőket jelentik:

A szerbek részéről leadott huszonnégy lövés közül négy eltalálta a vasuti állomást. Huszonnégy lövés közül négy találat egy olyan hatalmas célpontra, mint a kétemeletes állomás épület, nem jó célzási képességre enged következtetni. A négy lövés közül is csak egy okozott kárt, az, amelyik az épület kapubejárata fölött beszakította a falat és keresztül- ütött néhány szobát. Ugy Báziason, mint Orsován a táviróhivatalok több száz méternyire az állomástól helyezték el. A vonatok rendszeren közlekednek, noha

**a szerbek ráágyuztak vonatokra is,** de a derék vasutasokat ez nem zsenírozta. Az egyik vonatra, mely csak tíz kilométer sebességgel haladt, szintén rálöttek, de nem találták el, ami szintén azt bizonyítja, hogy a szerbek nem tudnak célózni. A legtöbb gránát fel sem robbant.

Szállítási és bizományi üzletembe keresek egy expedítort. Előnyben részesül ki már hasonló szakmában működött. Ajánlatok Brésnyál Béla Keszthely címre küldendők.

Általános „Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság” könyvnyomdájában Nagykanizsán. Igazgató: Fischel Ernő.

## HIREK

**Istenisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istenisztelet 1. hó 21-től kezdve további intézkedésig fél hét órákor fog kezdődni.

**Háboru és jótékonyág.** A Franck Henrik Fial cég különböző yártelepeinek székhelyén összesen nyolevanezer koronát bocsátott a Vöröskereszt egylet segélyalapságának céljaira. A Patria nagykanizsai pótkévégyár ugyanezen célra ezer koronát fizetett a helybeli fiókegylet pénztárába és 500 koronát a bevonult családtagjainak támogatására. Tuzs István gróf miniszterelnök 2000 koronát küldött a Vöröskereszt egyletnek. Ez az összeg annak a díszbédnek a költsége, amelyet a miniszterelnök Ófelsége születésnapja alkalmából szokott adni. A díszbéd ezuttal elmaradt és az összeget a miniszterelnök az egylet csájaira fordította. Ney Ignác 10 koronát juttatott lapunk útján a háboruba hívottkhoz tartozóinak javára. Staub Józsefné ugyanerre a célra 5 koronát adott.

**Mikorra várható a rendes vasuti forgalom megindulása.** Ez a kérdés igen sok embert érdekel, akik nem katonai szállítók és nem foglalkoznak élelmi cikkek szállításával, mely okkal móddal most már megengedett szállítási tárgy. A jelenlegi személy és áruforgalom kiterjesztésére sem más, a közönség érdekeit szolgáló változásra nincs kilátás. Még nagy idő fog elmúlni, amíg ismét megindulhat nálunk a teheráruszállítás, továbbá a rendes személyforgalom, mert a csapat- és katonai élelemszállítás a háboru befejezéseig szünetelni nem fog.

**Bezítetések.** A nagykanizsai takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezetnél a csütörtöki ünnep miatt a bezítetések pénteken tartják meg.

A Gazdasági Önszegélyző szövetkezet 1. hó 20-ára (csütörtökre) eső bezítetését 21. én, pénteken délelőtt tartja meg.

317 sz. 1914.

### Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a városi adófékönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. cz. 25. §-a értelmében esedékes adótartozásokat e hó 15-éig be nem fizetik, hogy azt árulékaival együtt a jelen kirdetmény közhírré tételétől számított 8 napon belül vagyis **e hó 25-éig** az alulírott városi adóhivatalnál annál inkább is fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

**A városi adóhivatal.**

Nagykanizsán, 1914 aug. 18.

**Hováth**  
adóellenőr.

**Halvax**  
pénztárnok.

## Szilvát.

minden mennyiséget vesz

Reich Samu pálinkanagyfőzde.  
Nagykanizsa, K. Irály-utca 15. szám.

## A legelegánsabb Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak leg- jobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában

Nagykanizsa, Pótvon, a város palotájában.

Méretük után készítünk mindenfajta cipőárukat

## Barta és Fürst

női díjat különlegességek  
áruháza az Első Magyar  
Általános Biztosító Tár-  
saság palotájában

# Szept. 1-én Megnyílik

Ugyanott egy tanuló felvételi

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomá-  
sára hozni, hogy

**művészi cimtáblák**

**modern szobafestő és mázoló**

**vállalatunkat e hó 18-án Magyar-utca 21.  
szám ház alá helyezük át.**

Kegyes pártfogásukat ezután is kéri

teljes tisztelettel

**Coczek és Dolezsál.**



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANYISZA,**  
 Jugár-ut 4  
 Telefon-szám: 78

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**  
 helyben házon kívül  
 Egy hó 1.20 k  
 Negyedévi 3.50  
 Félévi 7.00  
 Egy év 14.00  
 postai szállítással  
 Egy hó 1.50 k  
 Negyedévi 4.50  
 Félévi 9.00  
 Egy év 18.00  
 Egyes szám 6 fillér

## LEGUJABB Az északi harctéren.

Az orosz harctéren a német csapatok diadalt diadalra aratnak. Néhány nap múlva egész orosz-lengyelország a monarchia és Németország kezén lesz. Ez a kolosszus, amelynek gyűlölködő nemzetiségeit csak a kozák-kancsuka tartotta egyben, — bomladozik. A leigázott európai és ázsiai tartományokban magasan lobog a forradalom lángja s Oroszországnak máris nagyobb gondot okoznak a belső bajai, mint a határain átözönlő ellenség. A kísérletűző Vilmos-császár egyetlen kardcsapással megmutatta, hogy az északi fehér rém közönséges mumus. Az orosz harctér legujabb eseményeiről az alábbi távirataink számolnak be:

### Retteg a muszka tőlünk.

A Magyar Távirati Iroda jelent: A Csernovtzer Allgemeine Zeitung közlése szerint a legújabb elfoglalt orosz községekben csapataink a falvakat majdnem üresen találták, mert a hanyathomlók menekülő orosz csapatok azt híresztelték, hogy az osztrák-magyar katonák kegyetlenkednek a védtelen polgársággal. Azonban katonáink oly jól bántak a visszahagyott betegekkel és agastyánokkal, hogy a lakosság is lassan visszatért s mindenben segíti csapatainkat. Az orosz községekben sem iskolát, sem kórházat, sem postát nem találunk s a lakosság elmaradottsága, nyomora hihetetlen.

### Romboló orosz forradalom.

A Reichspost szófiai tudósítója jelenti, hogy az orosz feketetengeri flottán nagy zendülés tört ki. A tengerészek megtagadják a parancs teljesítését s legyilkolják tisztjeiket. Odessza lángokban áll.

### A stallupöneni győzelem.

A stallupöneni győzelemről jelenti Berlinből a következőket: Az ütközetben az első hadtest csapatai párját ritkító vitézséggel harcoltak. Az oroszok azokat a gépfegyvereket, amelyeket menekülés közben nem vihettek magukkal, — használhatatlanná tettek. Az oroszok rengeteg halottat és sebesültet hagytak hátra.

### Teljes orosz vereség.

Bécsből telegrafálják, hogy a Zalosce melletti harcban, amely az eddigi hadjárat legjelentékenyebb ütközete volt, — az oroszok teljes vereséget szenvedtek. Csapataink úlik a menekülő ellenséget, amelytől rengeteg hadszert zsákmányoltak.

### A déli harctérről.

A szerb földön csapataink nagy lépésekkel haladnak előre. Szerbia borzalmas napokat él, mert Szerbia lakossága föllázadt, az albánok pedig betörték az országba s valóságos hátbatámadják a szerb csapatokat, amelyek teljes megsemmisülés előtt állnak.

### Belgrád végnapjai.

Bécsből jelenti: Ófelsége születésnapjának éjjelén a magyar-osztrák csapatok Szerbiában olyan haditényt vittek végbe, amely mindenképpen méltó a nagy naphoz. Csapataink a Zimonytól 23 kilométernyire eső Prognárnál átkelést erőszakoltak ki a Száván és Obrenovácot megszállták. Így tehát seregeink szerb földön huszonöt kilométernyire állnak már Belgrádtól, melynek bevétele napok, esetleg órák kérdése.

### Az albánok Szerbiában.

Szűfiából jelenti, hogy kitűnően felszerelt albán seregek betörték Szerbiába és megtámadták a szerb csapatokat. A szerbek nem tudtak ellentállni a támadásnak s menekülnek. Az albánok Üszküb felé szorítják őket.

### Forradalom Uj-szerbiában.

Hivatalos jelentés szerint Uj-szerbiában kitört a forradalom. A nép hatban támadja meg az osztrák-magyar és albán csapatok elől visszahúzódó szerb csapatokat.

### Radamó kiürítése.

Berlinből sürgönylik: Az oroszok Radamót kiürítették. Radamó Orosz-Lengyelország szívében fekszik, igen jelentékeny erősség s Varsótól annyira fekszik, mint Nagkanizsa Székesfehérvártól. Orosz-Lengyelország tehát néhány nap múlva a miénk.

### Orosz ultimátum Törökországnak.

Bukarestből jelenti: Az orosz ultimátumot Törökországban minden pillanatban várják. Törökország válasza a legridegebben visszautasító lesz.

### Jön a francia flotta.

Budapestről táviratozzák: Az adriai tenger legközelebb döntő tengeri csata színhelye lesz. A francia flotta Szicília mellett teljes gőzzel északra tart. A magyar-osztrák flottával való megütközése minden pillanatban várható. Olaszországnak abban a pillanatban kell színt valania, amint a francia flotta az Adriára ér.

### Elfogott orosz nagyherceg.

Berlinből jelenti, hogy Konstantin orosz nagyherceget ott letartóztatták és fogva tartják.

### Kiutasított görögök.

Konstantinápolyból jelenti, hogy császári rendelettel onnan az összes görögöket kiutasították.

### Olasz intézkedés.

Rómából jelenti, hogy a király rendeletére háromszázötven millió líra értékű bankjegyet bocsátanak ki.

## Lapzártakor érkezett:

### Japán ultimátumot intézett Németországhoz.

Berlinből sürgönylik: A berlini japán nagykövet jegyzéket adott át a német külügyminiszteriumnak, amelyben Japán azt követeli, hogy Németország szerelje le a japáni vizeken levő német hadihajókat. Japán augusztus huszonháromra követeli a választ. Ezzel Japán színtvallott s a mostani világháborúban ellenünk fordult. Ez természetes következménye annak a szerződésnek, amely Japán és Anglia közt két év előtt és Japán és Oroszország közt a mandzsú kérdés rendezése után jött létre.

### A mi barátaink.

A Szófiában megjelenő Südslavische Correspondenz közli: A kormányhoz közelálló politikai körökben kijelentik, hogy a szófiai és bukarésti kormány közt a viszony az utóbbi időben örvendéset javuláson ment keresztül és minden remény meg van a további közeledésre. Ez már külsőleg is mutatkozik, abban a tényben, hogy Románia visszavonta csapatait a Dobruzsából,

ugyszintén Bulgária a Romániával határos területekről. — A határmenti összetűzések teljesen megszűntek. A bolgár lapok hangja Romániával szemben megváltozott és a lapok is mindhatározottabban szállnak rá, hogy Bulgária és Románia a kritikus percekben közösen lépjenek föl. Ami Törökországot illeti, itt érdekei Bulgária és Románia mellé állítják.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
Sugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyilt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal.

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Kijelölt árak	
helyben kézhez	kereset
Egy hó	1,20 k.
Hegyhó	3,50 "
Féléves	7,00 "
Egész évre	14,00 "
postai szállítással	
Egy hó	1,30 k.
Hegyhó	4,00 "
Féléves	8,00 "
Egész évre	16,00 "
Egyes szám 6 fillér	

## LEGUJABB Japán

### német területet követel.

**Berlinből táviratozzák:** Japán nemcsak a kínai és japán vizeken tartózkodó német hadihajók leszerelését kívánja, hanem azt is követeli, hogy Németország a Kinától bérelt Kiancsau-i területet szeptember tizenötödikéig adja vissza. Japán ultimátumát azzal végzi, hogy eme lépésre őt az Angliával fönálló szövetsége kötelezi.

## Kitört a forradalom Anglia gyarmataiban.

Konstantinápolyból sürgönyzik, hogy Keletindiaiban és Perzsiában forradalmi mozgalom tört ki az angol uralom ellen. A Keletindiai hűbéres fejedelmek szövetkeztek az angol iga lerázására.

## Szörnyű harc a levegőben.

Bécsből táviratozzák: Garros, a világhírű francia aviatikus, aki most gépével hadiszolgálatot teljesít, — a levegőben harcba bocsátkozott egy kémiszolgálatot teljesítő német hadi aeroplánnal. A légi küzdelemben Garros lett a vesztes, aki szörnyű magasságból lezuhant és szörnyet halt. A német repülőgép földadatát befejezte s visszatért állomáshelyére.

### Az angol hajóraj is ellenünk jön.

Rómából táviratozzák: Pescara olasz város mellett, amely közvetlenül az Adria partjain fekszik, ma reggel megjelent egy hatalmas angol hajóraj. Az angol flotta a magyar-osztrák vizek felé tart. Az angol hajóraj Triesztől tíz óra jársnyira van. Pescara, amely mellett elhaladtak az angol hajók Raguzával fekszik egy vonalban.

## Menekül a belga király.

Amsterdamból sürgönyzik: A belga király egész udvarával Brüsszelből Antwerpenbe menekült, ahova követni fogja a kormány és a nemzeti bank is. A belga kormány minden előkészületet megtett, hogy az udvar végveszedelem esetén innen Angliába menekülhessen. Antwerpen, vagy Anvers tengeri kikötő és katonai főerősség.

## Vérben uszó orosz tartomány.

*Konstantinápolyból jelentik: Az orosz Transzkaukázus Karsz nevű tartományában borzalmas forradalom dúl. A lakosság élet-halál küzdelmet vív a katonasággal. A fővárosban megalakult a forradalmi bizottság. Karsz lakossága negyedmillió.*

## A pápa halála.

**Budapestről jelentik:** Ma reggel magánjelentések hírül hozták, hogy a katolikus világ feje X. Pius pápa az éjjel két órakor nagy kínok közt ki szenvedett. Hivatalos sürgöny a Vatikánból még nem érkezett, de valószínű, hogy a könyöröltes halál valóban megváltotta szenvedéseitől a pápát, akinek szelid lelke elborult a világháború borzalmain. Ujabb magánsürgöny jelenti, hogy a pápa halálánál nővérei és unokahugai jelen voltak. Della Valpe, a szentszék helyettese Rómába érkezett.

### Nagy francia vereség.

Berlinből a német fegyverek fényes diadalairól jön jelentés. Az ötödik francia parallel divíziót a német lovasság Perves mellett Namürtől északra visszavetette. A franciák rengeteg veszteséget szenvedtek. A bajor és bádeni csapatok Weiternél megverték az ötvenötödik francia gyalogdandárt, amely nagy veszteségekkel kénytelen volt visszavonulni. Vögez hegység mögé.

## Orosz földön.

Csernovitzból jelentik azt a szenzációs hírt, hogy a magyar-osztrák csapatok ötven kilométernyire járnak már bent az orosz területen. Az ellenség nincs sehol.

### Orosz hadüzenet Törökországnak.

A miniszterelnökség jelentése: Bukare-ti jól értesült körökben határozottan beszéltek, hogy Oroszország a Dardanellák miatt ultimátumot küldött Törökországnak. Biztosra veszik, hogy Oroszország ma vagy holnap Törökországnak a háborút is megüzeni.

### Török-bolgár egyezség.

A miniszterelnökség jelenti: A török bolgár megegyezés létrejött és teljesen megfelel a monarchia intencióinak. Talán török belügyminiszter a bolgár királyt ma kihallgatáson fogadta.

### Az adriai flotta.

Pólából sürgönyzik, hogy flottánk kifutott a nyílt tengerre s ott veszi fel a harcot a francia és angol hadihajókkal.

### Statárium Párisban.

Koppenhágából jelentik, hogy a francia kormány Párisban kénytelen volt kihirdetni az ostromállapotot.

A kiadóhivatali felelős: Tóth Zoltán.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
Sugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyílt-leveleket  
díjtáblázat szerint veszi fel  
a kiadóhivatal.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**  
helyben házhoz hozatva  
Egy hóra 1.20 kor  
Negyedévre 4.50  
Félévre 8.00  
Egész évre 15.00  
postai számlaküldéssel  
Egy hóra 1.30 kor  
Negyedévre 4.50  
Félévre 8.00  
Egész évre 15.00  
Egyes szám 6 fillér

## A LEGUJABB

események közt legszenzációsabb az a két hír, amelyek körül az egyik az adriai tengeri háború megkezdéséről, a másik az olasz viselkedéséről számol be. Ausztriában nyíltan árulónak bélyegzik Olaszországot.

### Kitört a harc az Adrián.

Budapestről sürgönyzik: Az angol és francia hajóraj egyesült az Adrián és megkezdte a támadást a magyar-osztrák hadihajók ellen. Az egyik bombotése messze ethallatszik a partokon. A magyar-osztrák flotta szakértők véleménye szerint játszva fog elbánni a tuleróvel szemben, mert ismeri a terepet, mely ezer veszedelmet rejt az idegen hajók részére.

### Az olasz árulás.

Bécsből sürgönyzik: Olaszország szívvallásának akkor kellett volna megtörténni, amikor az ellenséges flották az Adriába behajóztak. Italia azonban egyedüli nyugalommal nézi az eseményeket s még az sem hozta ki sodrából, hogy az ellenség manővrozása néha az olasz semlegességet is megbántotta. A bécsi lapok végtelen keserűséggel írják Olaszország eljárásáról, amelyet árulásnak neveznek. A szárazföldi háborúban föltétlenül Németország és a monarchia győznek s akkor Olaszország meglátja tettének szomorú következményeit.

## Németország visszautasítja Japán követeléseit.

Bécsből sürgönyzik: A Kölnische Zeitung értesülése szerint Németország visszautasítja a japán ultimátumot és Japánnal sémmiféle alkudozásokba se bocsátkozik. Német diplomáciai körökben azt mondják, hogy majd az európai háború befejezése után fogja Japán megérezni mostani lépésének következményeit.

### Szerb hadifoglyok.

Budapestről táviratozzák: A déli harc-térrel özönével szállítják Magyarország belsejébe a hadifoglyokat. Tegnep Aradra 1500, Szegedre 1400 szerb hadifoglyot szállítottak.

### Károlyi megkerült.

Budapestről jelentik, hogy Károlyi Mihály grófról és Amerikában jár képviselőtársairól ma jött az első hír. Eszerint Károlyit és a többi képviselőt a világháború kitörése Londonban érte s most ott is kell maradniuk.

### Angol rémület.

Londonból táviratozzák: Anglia fővárosában nagy a rémület, mert attól félnek, hogy a főbb középületek ellen bombamerényeket fognak elkövetni. A kormány rendelkezése a londoni táviró hivatalt és főpostát drótsövényre kerítették be. Naponta többször németet tartóztatának le.

### A dardanellák bombázása.

Bukarestből jelentik: Miután Törökországnak az entente jegyzékére adott válasza negatív volt, az angol flotta megkezdte a Dardanellák erősségeinek bombázását. Az orosz flotta hasonló parancsot kapott.

### A belga főváros Németországa.

Berlinből jelentik: A belga fővárost, miután az udvar és a kormány kivonult onnan, a belga csapatok kiűrtették a németek tegnap bevonultak Brüsszelbe.

### A kamatláb.

Bécsből telefonozták: A német és osztrák-magyar győzelmi kilátásokat igazolja, hogy az Osztrák-Magyar Bank a kamatlábat nyolc százalékról egyszerezre hatra szállította le.

### A pápa halála.

Budapestről jelentik: A pápa őszentségének halálhíre eltörpült a világháború tegnapi eseményei mellett. Méskor a katolikus egyháznak ez a váratlanul érkezett nagy gyásza maga is világszenzáció számba ment volna, azonban az emberiség most rövidesen napirendre térít fölötte s azokat az esélyeket tárgyalja nagy szenvedelemmel, amelyeket a japán ultimátum rejt magában. A katolikus templomokrá még nem tüzték ki a gyászszalókat, nem harangoznak és gyászisteniszteleteket sem tartanak, mert hivatalos értesítés mindezekig nem erősítette meg a bekövetkezelt nagy gyászt. Rómából jelentik, hogy Őszentsége földi maradványait tegnap a pápai trónteremben fölrautalozták. A bíboros-testületben már is nagy gondot okoz a pápa-választó gyűlés összeülése, mivel a bíborosok nagyrészt a világháború miatt meg se hívhatják konklávéra.

### Német hadizsákmány.

Berlinből jelentik: A német csapatok Uzlemontnál egy tábori úteget, egy nehéz úteget és egy zászlót zsákmányoltak, továbbá ötszáz hadifoglyot ejtettek. A német lövásság Perwéznél két ágzut és két géplegyvert vett el az ellenségtől.

## A világháború eseményei.

A Zala tegnap rendkívüli kiadásban számolt be a világháború legújabb eseményeiről. Legnagyobb szenzációt keltette ezek közül Japánnak Németországhoz intézett ultimátuma, amelyben a nagyási hóbertba esett ázsiai állam a német hadihajók leszerelésére akarja szorítani Németországot és területi kárpótlást is követel tőle. Ránk örvendtes esemény, hogy a török-bolgár egyezség létrejött s a Balkán felől biztosítva vagyunk. Szerbia most már rövidesen le lesz igazva s az osztrák-magyar haderő teljes haragjával és erejével sujthat az oroszra. Szent István napjának ünnepi hangulatát csak fokozták azok a győzelmi hírek, amelyek a német és magyar-osztrák fegyverek dicsőségét hirdetik. Előfizetőink tájékoztatására itt közöljük a tegnapi rendkívüli kiadás híreit:

### Orosz hadüzenet Törökországnak.

A miniszterelnökség jelentése: Bukaresti jól értesült körökben határozottan beszélnek, hogy Oroszország a Dardanellák miatt ultimátumot küldött Törökországnak. Biztosra veszik, hogy Oroszország, ma vagy holnap Törökországnak a háborút is megüzeni.

### Török-bolgár egyezség.

A miniszterelnökség jelenti: A török-bolgár megegyezés létrejött és teljesen megfelel a monarchia intencióinak. Talaat török belügyminisztert a bolgár király ma kihallgatáson fogadta.

### Német cirkálók sikere.

Berlinből sürgönyzik: A Strassburg nevű kis német cirkáló az angol partok körüli merészkedett és ott két ellenséges tengeralattjáró naszádot megtámadott. Az egyiket kevés lövéssel elsüllyesztette, a másikat megfogott. A Stralund nevű német cirkáló az Északi tengerben több ellenséges torpedócsúval megütközött és konstátálta, hogy a német partok és a német tenger teljesen ment az ellenségtől.

### Viaocsau védi magát.

Budapestről jelentik: Japán tudvalevőleg ultimátumban követeli, hogy Németország adja át Viaocsaut. A taromány kormányzója ma ezt a táviratot intézte a német kormányhoz: Japán ultimátumáról szóló közlést megkaptam és biztosítom, hogy kötelességemet vég-sőkig teljesíteni fogom. Németország Viaocsau dolgában még nem adott feleletet.

## Szilvát

minden mennyiséget vesz  
**Reich Samu pálinkanagysződe.**  
Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

Szállítást és bizományi ürtetembe ke-resek egy expedíort. Előnyben részesül ki már hasonló szakmában működött Ajánlatok Berényi Béla Keszthely című káldendők.

### Orosz földön.

Csérnovitzból jelentik azt a szenzációs hírt, hogy a magyar-osztrák csapatok ötven kilométernyire járnak már bent az orosz területen. Az ellenség nincs sehól.

### Az adriai flotta.

Pólából sürgönyzik, hogy flottánk kifutott a nyílt tengerre s ott veszi fel a harcot a francia és angol hadihajókkal.

### Statárium Párisban.

Koppenhágából jelentik, hogy a francia kormány Párisban kénytelen volt kihirdetni az ostromállapotot.



## Japan követelése.

**Berlinből táviratozzák:** Japan nemcsak a kínai és japán vizeken tartózkodó német hadihajók leszerelését kívánja, hanem azt is követeli, hogy Németország a Kinától bérelt Kiaocsaui területet szeptember tizenötödikéig adja vissza. Japan ultimátumát azzal végzi, hogy eme lépésre öt az Angliával fennálló szövetsége kötelezi.

## A pápa halála.

**Budapestről jelentik:** Vasárnapi magánjelentések hírül hozták, hogy a katolikus világ feje, X. Pius pápa az éjjel két órakor nagy kínok közt kiszenvedett. — Hivatalos sürgöny a Vatikánból még nem érkezett, de valószínű, hogy a könyörületes halál valóban megváltotta szenvedéseitől a pápát, akinek szelid lelke elborult a világháború borzalmain. Ujabb magánsürgöny jelenti, hogy a pápa halálánál nővérei és unokahugai jelen voltak. Della Valpe, a szentszék helyettese Rómába érkezett.

## Forradalom az angol gyarmatokon.

Konstantinápolyból sürgönyzik, hogy Keletindiában és Perziában forradalmi mozgalom tört ki az angol uralom ellen. A Keletindiai hűbéres fejedelmek szövetkeztek az angol iga lerázására.

## Az angol hajóraj az Adrián.

Rómából táviratozzák: Pescara olasz város mellett, amely közvetlenül az Adria partjain fekszik, má reggel megjelent egy hatalmas angol hajóraj. Az angol flotta a magyar-országi vizek felé tart. Az angol hajóraj Triesztől tíz óra járásnyira van. Pescara, amely mellett elhaladtak az angol hajók Raguzával tekinthetnek egy vonalban.

## Harc a levegőben.

Bécsből táviratozzák: Garros, a világhírű francia aviatikus, aki most gépével hadiszolgálatot teljesít, a levegőben harcra bocsátkozott egy kémszolgálatot teljesítő német hadi aeroplánnal. A légi küzdelemben Garros lett a vesztes, aki szörnyű magasságból lezuhant és szörnyen halt. A német röpülőgép földadatát befejezte s visszatért állomáshelyére.

## Francia vereség.

Berlinből a német fegyverek fényes diadalairól jön jelentés. Az ötödik francia parallel divízió a német lovasság Perves mellett Namurtól északra visszavetette. A franciák rengeteg veszteséget szenvedtek. A bajor és bádeni csapatok Weilernél megverték az ötvenötödik francia gyalogdandárt, amely nagy veszteségekkel kénytelen volt visszavonulni Vogeze hegység mögé.

## Menekül a belga király.

Amsterdamból sürgönyzik: A belga király egész udvarával Brüsszelből Antwerpenbe menekült, ahova követni fogja a kormány és a nemzeti bank is. A belga kormány minden előkészület megtevése után az udvar végveszedelem esetén innen Angliába menekülhessen. Antwerpen, vagy Anvers tengeri kikötő és katonai főerősség.

## Föllázadt orosz tartomány.

Konstantinápolyból jelentik: Az orosz Transzkaukázus Karsz nevű tartományában borzalmas forradalom dúl. A lakosság élet-halál küzdelmet vív a katonasággal. A fővárosban megalkult a forradalmi bizottság. Karsz lakossága negyedmillió.

## A legelegánsabb

## Vászon cipők és Sandálok

urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárúk legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőárúházában

Nagykanizsa, Póuton, a város palotájában.

Mérnök után készítettünk mindenfajta cipőárút

## HIREK

**Szent István napja.** Csendes békés években egyik legelőkelőbb ünnepünk volt Szent István napja, az idén azonban, a világháború által előidézett rendkívüli állapot legnagyobb nemzeti ünnepünk jelentőségét is elhomalósította. A munkásokon felülmúlással a lapok rendkívüli kiadásai, a folytonosan sürgölődő katonaság mindegyik másképpen foglalta el az emberek gondolatvilágát. Csak a házakon lengő zászlók jelenték azt, hogy nemzeti ünnepünk van. A templomokba azonban a régi szokások fényével ünnepelték meg az első szent magyar király ünnepét. A plébánia templomban 11 órakor volt az ünnepi szentbeszéd, melyet Lambert atya fejtetett a nap jelentőségét és a jelenlegi komoly helyzettel foglalkozva Isten áldását kérte hazánkra. Az ünnepi nagy misét Ozorai Izidor házfőnök végezte teljes ünnepi segédlettel, míg kántori teendőket Rácz N. János városi főkantor végezte. A mise végével a Hymnust énekelte áhitattal, a templomot teljesen megtöltött közönség, melynek sorában a városi és állami hatóságok képviselői és a még itt tartózkodó tisztikarok tagjai is megjelentek. Délután 3 órakor litánia fejezte be az ünnepet.

**Napfogyatkozás.** Ma déli felégytől délutáni félháromig teljes napfogyatkozás lesz A ritka természeti jelenség a közép körében valószínűleg sok babonás föltevésre fog okot szolgáltatni.

**Az OMKE és a gazdasági válság.** A reánk kényszerített háború által előidézett súlyos gazdasági válság ideje alatt az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés minden erőfeszítésével igyekszik a kereskedő osztálynak, amelyet a válság talán legjobban sújtott érdekeit kiszolgálni. Az Omke nagykanizsai kerülete kéri tehát a kerület minden egyes tagját, hogy mindennemű a mai válsággal összefüggő ügyben teljes bizalommal vegyék igénybe az egyesülés szolgálatát.

**A Szanatórium Egyesület kórháza.** Megirtuk, hogy a József főherceg Szanatórium Egyesület nagykanizsai fiókja a Hunyadi utcában levő tüdőbeteg gondozó intézetét felajánlotta a háború sebesülteinek berendezendő kórház céljaira. A helyi elnökségnek ez az eljárása természetesen jóváhagyása annak, hogy az országos egyesület elnöke, Lukács György v. b. t. t. az összes szanatóriumokat és dispensaireket felajánlotta a kormánynak erre a célra. A helyi fiók tegnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését Vidor Samuné és Kövesdi Boór Gusztávné elnöklété alatt. A tagok elhatározták, hogy a dispensaire 12 ágyas kórházának kényelmes berendezésére minden lehetőséget megtesznek és Dr. Miklós Imre orvost kérték fel, hogy a kórházban az egyesület részéről működjenek.

**Diáklányok a sebesültekért.** Alig néhány napja közöttük Stern Sándorné, Györfly Józsefné, Róth Miksáné, Földes Miklósné és Bettelheim Aladárné felhívását, amelyben régi fehéreneműek kérték a Vörös Kereszt kórházaiban ápolandó sebesülteknek, a gyűjtés munkája máris szép eredményeket ért el. A jószívű közönség kadatlanul küldi adományait s a pályári leányiskola növendékei egész nap dolgoznak. Javítják az ingeket, foltozzák a harisnyákat, készítik a zsebkendőket, háromszögű kendőket stb. A tanárnőkn kívül több uriaszony is jelen van és részt vesz a munkában. A szabást Szabados Rózsika kisasszony végzi dícséretes buzgósággal és ügyességgel. A bizottság ez uton kéri, hogy akinek ez idő szerint nélkülözhető varrógépe van, szíveskedjék azt néhány napra odakölcsönözni erre a nemes célra, mert kevesebb a gép, mint a munkára váró kéz. Ujabbban a következők ajánlkoztak fehéreneműt a sebesültek részére: Dr. Döry Józsefné; Blau Lajos, Grünfeld

Miksáné, Bettelheim Gyözné, Dr. Weiss Lajosné, Lichtschein Rudolff, Gut Arnoldné, Steyer József, Steiner és Reik, Weiss Jánosné, Böllheim Aladárné, Feldmann Józsefné, Györfly Jánosné, Radványi Henrikné, Lustig nővérek, Hoffmann és Frank, Hirschler testvérek, Bartha Alfréd, Kelet Mór, úrv. Pollák Arminé, Király Sándorné, Forbát Artorné, Kéri Jenőné, Fischer Józsefné, Bartha Lajosné, Halász Jenőné, Strom Károlyné, Prager Béláné, Platsekne, Fischer Ignácné, Fischer Ignác, Kartschmaroff Lajné, Láng Miksáné, Pálsoné, Halphen Mórné, Weiss Tivadorné, Márkus Sándorné, Kreiner Gyula, Klein Józsefné, Hegedűs Pálné, Seherz Lujza utóda, Fonyó Mihály, Heltai Józsefné.

## Pesti Magyar kereskedelmi Bank

nagykanizsai fiók.

**A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja** módotól hájtva nyújtani ügyfeleinek és a nagyközönségnek, hogy képességüket a háború tartama alatt is teljes biztonság mellett elhelyezhessék, **anélkül, hogy betétel felett való rendelkezéseiben a moratorium határozmányai által korlátozva lenné,** elhatározta, hogy új betéteket takarékpénztári könyvecskéik ellen, valamint folyószámlára a legmegtartóssabb kamatozás mellett ellógad és e tőkék folyósításánál a moratorium korlátozó intézkedéseinek alkalmazásától eltekint. A betevők tehát ily követelések felett bármikor szabadon rendelkezhetnek és az általuk az új betétekből igényelt összegeket a bankfiók 10.000 koronáig azonnal, 10.000-30.000 koronáig 3 napi, 30.000-50.000 koronáig 5 napi és 50.000 koronán feletti összegeket 8 napi felmondás mellett fizeti vissza. Kelt Nagykanizsa 1914. augusztus 17.

## Szerkesztői üzenet.

**Hű előfizető.** Nagysádnak föltétlenül igaza van. Nehány név kinyomtatásával kár azok érzékenységét megbántani, akik minden reklámhajtásástól, csupán jószívűk sugallatát követik a jótékonykodásnál. Azonban a csöndben buzgólkodók is elfogják nyerni jutalmukat.

## Vonatiáratok.

A vonatok indúnak:

### Szombathely felé:

Éjjel 1 óra 17 perckor.  
Délután 9 óra 17 perckor.  
Délután: 5 óra 17 perckor.

### Budapest felé:

Hajnaltól: 4 óra 34 perckor.  
Délután: 2 óra, 10 perckor.

### Barcs felé:

Reggel: 5 óra 05 perckor.  
Este: 9 óra 53 perckor.

### Pragerhoff felé:

Délután: 5 óra 19 perckor.  
Éjjel: 11 óra 16 perckor.

A vonatok érkeznek:

### Szombathely felől:

Reggel 4 óra 26 perckor.  
Reggel 9 óra 14 perckor.  
Délután 12 óra 26 perckor.

### Budapest felől:

Délután: 4 óra 1 perckor.  
Este 9 óra 57 perckor.

### Barcs felől:

Reggel: 7 óra 50 perckor.  
Este: 11 óra 50 perckor

### Pragerhoff felől:

Éjjel: 3 óra 16 perckor.  
Délben: 12 óra 52 perckor.

— **Tekintse meg** Perkö Péter című és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.

Felbősz szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
 Sugár-ut 4  
**Telefon-szám: 78**  
 Hirdetéseket és nyílt-teret  
 díjtáblázat szerint vesz fel  
 a kiadóhivatal.

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
hálgyben	három hónapban
Egy hó	1.20 Ft
Hogydó	3.50 Ft
Féltón	7.00 Ft
Egész év	14.00 Ft
postai számlaköltséggel	
Egy hó	1.50 Ft
Hogydó	4.50 Ft
Féltón	9.00 Ft
Egész év	18.00 Ft

Egyes szám 6 fillér

## A népek csatája.

Az elmék nem tudnak dolgozni. Csak szemlélődnek. Várják annak a két-három nagy embernek taktikai mesterfogását, akiknek zsenialitása a harcba vitt millió harcos erejének súlyát a mi javunkra nyomja le, hogy a mérlegnek magásra szökkenő másik serpenyőjéről az ellenséges hadak a mélységbe zuhanjanak. Az orosz kolosszus vértengerben fetrengő testének vonaglásaitól megremegnek a föld gyomrában veszteglő elemek. Félélmletes dühögésüktől inog slattuk a föld. Az orosz népnek szabadságért esdeklő milliói testvérisülmi szeretetének a világ összes elyomottjaival, hogy vérfürdőkön keresztül nyomuljanak be a szabad nemzetek által élvezett alkotmány sáncai mögé. A minden oroszok bálványá fogvasogva didereg biborpalástjában és várja, mikor éri utól őt is szerencsétlen őseinek sorsa, akik az utca követésén szétronszolt agyvelővel jesterék be kárbavesztett életüket. Holott az embermilliók szívének melege versenyre tud kelni a nap perzsől hevével, csak a bálványok ne zárják el maguk elől az utat, amelyen a szeretet csatornáin keresztül juthat el hozzájuk a népek szívének melege. Vajjon összeolvadt volna-e J. Ferenc József és II. Vilmos egyéni nagysága népek millióinak világot rendítő hadiercének nagyságával, ha ez a két nagy uralkodó csak önéhivő bálvány lenne, akik önmaguk hű nagyságában bizakodva, népek szeretetétől elszigetelten zsarnokoskodnak birodalmuk népei fölött? A nemzeti egybeforrásnak nagyszerű művét mutatja az emberiségnek a látható lsten. És az elmék megállottak. Minden elmélet csődöt mondott. Az európai egyensúly, a dualisztikus és monisztikus világfelfogás szocializmus és történelmi materializmus, történetírás és filozófia, irodalom és művészet, mint taktári értékek

halmozódtak egymásra. Senki sem mer vitálni a maga igazságát. Senki sem mer gondolkozni; senki sem tudja miért gondolkoztak. A látható lsten láthatatlan oltár elé állított bennünket. A kultúra tüzeiben kiégetett ember-szeretettel eszméje elé. A legnagyobb paradoxon, amit emberi elmé elképzelni is alig tud. Az emberiség kultúrája kidagadt medréből. Acéllal, vassal, ólommal a rombolás minden elképzelhető eszközeivel, százezrek életének föltámasztásával kénytelen önmagának többet elpusztítani, hogy az elefantinizmus torzulatát megszüntesse és életcél tudjon tűzni az emberiség elé. Az elméknek meg kellett állniuk. Várniuk kell, amíg eloslanak a lőporfüst fellegei, láthatókká válnak az új oltár alapjai, amelyeket I. Ferenc József és II. Vilmos győzedelmes hadseregei építettek az élő és jövőendő nemzedékek boldogságának. — A XVIII-ik század szabadsági, egyenlőségi és testvériségi eszméi nem saágykeznek tovább a frázisok között. Hatékony erőkké izmosodnak. És amit a világ összes írásai sem tudtak megteremtteni, azt ureg fogja teremteni a XX. század első negyedének nagy világháborúja: a kultúra legmagasabb fokán is féken fogja tartani az emberben az állatot. És meg fog indulni az elméknek munkája, nem rettegetve orgyilkosok bombáitól golyóitól, amelyekkel egymás mindenkori száműntek a nemzetközi viták eldöntésének eszközei közül. Minden nemzet nyugodtan a magáénak tekintheti azt, ami az övé. Tudni fogja, hogy a szomszédja nem zsivány, aki becsületes munkája közben életre, becsületre és vagyonára tör. Az államilag szervezett zsiványkodás ellen folyik a háború. A szövetséges fegyverek statáriliter irtják a banditahadakat. A mi házunk, a mi várunk lészen.

## LEGUJABB

A világháború eseményeiről a következő szenzációs távirataink számolnak be:

### Sánccal veszik körül Budapestet és Bécsét.

A miniszterelnökség sajtóirodájának jelentése szerint a hadvezetőség elrendelte, hogy azokat az erődítési munkálatokat, amelyeket már régebben terveztek a Duna magyar és osztrák vonalain, most végrehajtják. Így Budapestet, Bécsét, továbbá a fontosabb átkelési pontokat erődítményekkel veszik körül. A miniszterelnökségnek erre vonatkozó távirata szóról-szóra így szól:

A mind nagyobb dimenziókat öltő világháború az abban elsősorban szerepet játszó hatalmakra azt a feladatot hárítja, hogy mindazon védekezési problémák megoldásával foglalkozzanak, melyek egy hosszú háború előle nem látható esélyei között is megáldják a meglepetések elleni biztonságnak azon eszközeit, a melyek erélyes offenzívák következtetés keresztülviteléhe szükségesek. Ennélfogva a Duna vonalon régen tervezett erődítési munkálatok, amelyek biztosítani fogják a folyó fő átkelési pontjait, ezek között a két fővárost, fogánatba vétetnek. A monarchia mindkét államának lakossága, amely olyan férfias elszántsággal vette fel a küzdelmet, — bizonyára helyeselni fogja ezt az elhatározást. Ugyanaz a gondolat érlelte ezt a gondolatot meg, amely 1870-ben a poroszokat Berlin megerősítésére indította. Ez a gondolat: hogy nagy célekért küzdő nemzeteknek a szövös védekezésre is kész n kell állniok s hogy offenzívánk csa akkor nyugszik biztos alapon, csak akkor lehet gondtól ment és frissen tetterős, ha készen állunk a sikeres védelemre is. A közönség megnyugtatóására megállapítható, hogy itt tulajdonképen egy már béke idején készült mozgósítási intézkedések erejében előkészített rendszabállyal van dolgunk és hogy a tervezett erődítési munkálatoknak

egyáltalán nincs aktualis jelentősége, hanem a gondos és előrelátó hadvezetőségnek egy olyan intézménye ez, melyet a teljes biztosság időpontjában óhajt végrehajtani éppen abból a célból, hogy annak riasztó hatása a polgárságra ne legyen és hogy a munkálatok kellő alapossgággal és nyugodtan legyenek elvégezhetők. Kiemelendő különösen az a találó példa, hogy 1870-ben a poroszok megerősítették Berlint, holott bizonyára nem volt semmi okuk tartani a poros főváros veszélyeztetésétől. A Duna vonalon helyeslendő intézkedés ez, mert minden okunk és teljesen szilárd bizalmunk is meg van arra, hogy a háborul diadalmasan fogunk kikerülni, még a legszilárdabb bizodalom sem mentheti fel hadvezetőséget azon kötelezettség alól, hogy a védekezés problémájával is foglalkozzék, hogy a lakosságnak meglepetések ellen is teljes biztosságot nyújtson, hogy ehhez képest a legfőbb védekezési problémát, a Dunafővonal főátkelési pontjait, elsősorban a monarchia két államának fővárosát biztosítsa.

## Az északi harctérről.

## Legujabb nagy győzelmün az oroszok fölött.

A miniszterelnökségi sajtóiroda a következő fényes győzelemről számol be: Lembergől táviratozzák: Az osztrák-orosz határ közelében fekvő Radzheim mellett tegnap nagy összeütközésre került a sor csapataink és az orosz gyalogság között. Az orosz haderő huszárság által támogatott gyalogságból állott csapataink föltartóztatlan szuronytámadása harsosan megrikkította az ellenség sorait. Az oroszok közt óriási pánik támadt, futásnak eredtek és számos halottat és sebesülteket hagytak hátra. Csapatunk nagyszerű hősiességét és bátorságát tanúsították. Egyetlen halottat sem vesztünk s a sebesülteink száma is csekély.

### A gyáva orosz csapatok. Mindenütt fut az oroszok.

Budapestről jelentik: Az orosz bukovinai határon folyó harcok egyik szemtanúja írja, hogy csapataink hihetetlen bátorsággal harcolnak. Az orosz Novoszielica melletti előnyomulásunk oly heves volt, hogy az ellenség fejvesztetten vonult vissza. Csapataink ma már urai Novoszielicának és környékének. Minden nap nagymennyiségű lőszert és élelmiszeri zsákmányolunk és sok ellenséges harcost fogunk el. A hadifoglyokat Csernovitzba szállítjuk. Csapataink rövidesen Kiewben lesznek.

Bécsből telegrafálják: Lasecki gróf gyel képviselő ma a lengyel szokolisták formisában megjelent a Reichspost szerkesztésében és mint szemtanú hírt adott az szokkal folytatott határcsatározásokról. Csapatunk a tulsulyban levő oroszokat mind visszavetették. Radoviste városa előtt a gyelek által támogatott csapataink 2000 lövedéket gyalogsággal és géppuskákkal együtt veszteséggel megfutamtítottak.

## Oroszország Románia ellen.

Bukarestből sürgönyzik: Oroszország Romániában, a Pruth folyó erős csapatokat von össze. Az orosz tehát Romániának is hazudott, amikor jelentette, hogy Románia határain nem őszpontosít. A román hadsereg kéll szembe szállni az orosz-észről jövő bármint meglepetéssel.

### Lefegyverzett orosz csapatok.

Stojanowból jelentik, hogy ott két kozák szotnya augusztus tizennegyediken átlépte a határt. Rövid harc után az osztrák-magyar határőrség lefegyverezte az oroszokat. A fegyverátadás közben egy orosz őrnagy agyonlőtte magát.

### A Kaukázusban.

Konstantinápolyból sürgönyzik, hogy a Kaukázusban teljes erővel kitört az Oroszország elleni forradalom.

### Folytonos győzelem.

Lembergől telegrafálják: Radziechow mellett az oroszok csufosan megvertük. Csapatunk folytatják előnyomulásukat.

### Elpusztult orosz hajó

Bécsből jelentik: Hangó melletti orosz torpedóhajó kilencven embert elsüledt.



# A nyugati harctérről.

Fényes győzelem a franciák fölött.

Több ezer fogoly.

Berlinből táviratozzák hivatalosan: A nagy vezérkar közli: Az összes német lövészkből összetett csapataink a bajor trónörökös vezérlete alatt tegnap a Metz és a Vogezek között lefolyt csatákban nagy diadalt arattak a franciák fölött. A Lotharingába nagy erővel előnyomuló ellenségét visszaverték és súlyos veszteséget okoztak neki. A németek több ezer foglyot ejtettek és számos ágyút zsákmányoltak. A harc összes részleteiről még nem lehet jelentést küldeni, mert a harctér sokkal nagyobb, mint amilyen az 1870-71-ki harcok voltak. Csapataink azik az ellenséget A harc még most is folyik.

## A francia forradalom.

Budapestről sürgönyzik: A franciák a legutóbbi német győzelmek óta esondesebbek lettek. A francia sajtó teljesen felhagyott azzal a nevenséges taktikával, hogy nemlétező francia győzelmekkel és német vereségekkel álltassa közönségét. A bécsi illetékes körök értesülése szerint a francia hadvezetőség már nem teszi közé a veszteségi kimutatásokat, amelyek katasztrofális pusztításokról számolhatnának be. Páris utcáit katonaság tartja megszállva. A munkásság forradalmi hangulata egyre növekszik. A francia kormány a forradalom kitörésével számolva, nagy haderőt kötött le a francia fővárosban és környékén.

## Mese az angol hadtestről.

A Corr. Bureau ejjeli jelentése: A külföldi lapok az a íresztelése, hogy Belgiumban egy angol hadtest a belga csapatok segítéjére II. mint fellélenül megbízható helyen megállapítják, teljesen valótlán. Az angol csapatok mindeddig nem lépte belga földre.

# A VILÁGHÁBORU EGYEB ESEMÉNYEI.

### Török--bolgár--román egyezés.

Bécsből táviratozzák: Törökország és Románia közt megegyezés jött létre közös offenzíva tárgyában. Oroszország támadásával szemben. Karoly román király Vilmos német császárnak sajátkezü levelet küldött, melynek tartalma a két Hohenzollern uralkodóház közötti barátságot juttatja rendkívüli melegséggel kifejezésre. A bolgár kormánynak Törökországgal folytatott tárgyalásai is legteljesebb megállapodásra vezettek. A nap szenzációja kétségtelenül a román-török-bolgár egyezmény, amely által a Balkán a világháborúba a germánstág mellé állt.

### Ujabb német mozgósítás.

Berlinből sürgönyzik: Ujabb császári rendelet a népfölkelőket husztól—harminckilenc évig behívja.

### Angol hajó katasztrófája

Amsterdamból sürgönyzik: A Bullfinch angol torpedózuzó összeütközés folytán az Északitengeren elsüllyedt.

### Elzárt szoros.

Fiuméből jelentik: A révkapitányság közölte, hogy Olaszország a messzinai tengerszorosot teljesen elzárta. A szoroson sem hadi, sem kereskedelmi hajók nem futhatnak át s csak Messina Reggión és Villa San Siovanni közt van a parti hajózás megengedve. Az olasz kormány az a rendelethez az angol és francia flotta ellen irányul.

# HIREK

A pápa halála. A pápa haláláról szóló hivatalos jelentés már megérkezett Nagykanizsára is. A templomokra s a kegyesrendi főgimnáziumra rögtön fölvonták a gyászlógót s a ferencendi plebánia templomban gyásztisztviszteket tartanak. Magyarországról a püspökségi delegáció Czernoch és Horvát biborosok utaznak el. Vassary bíbrosot beteg sége itthon tartja.

Az állandó választmány ülése. A vármegye törvényhatósága szeptember 14-én rendez közgyűlést tart. Ezen tárgyalásra kerül az 1915-ik évi megyei költségvetés, valamint a megyei, a zalaegerszegi és nagykanizsai gyámjénártári számadások. Az állandó választmány a közgyűlés tárgysorozatát augusztus 29-én és szeptember 7-én délelőtt 9 órakor fogja letárgyalni.

A katonai bevonulások. Ma jelent meg az a rendelet, amely bevonulásra szólítja föl az idén sorozott újoncokat, továbbá a létszámfölött szabadságot tartalékosok, póttartalékosok és népfölkelőket. A más címen szabadságot tart, amennyiben szükségessé válna, külön behívóval fogják beszólítani. A rendelet a város több pontján ki van függesztve.

Halálos automobil szerencsétlenség. Makórol táviratozzák Borszalmas automobilszerencsétlenség történt tegnap a torontálmegyei Nagyszentmiklós határában. — Ifjabb Szapary István gróf automobillal, amelyen a fiatal főúrón kívül Kállay Tamás képviselő ült, felborult és útasait maga alá temette. Szapary szörnyethalt, Kállay könnyebben, a sofőr súlyosabban megsebesült.

A gabonaszállítás. A barcsi katonai élmezési raktár által elrendelt árulagolom korlátozása máttól kezdve érvényen kívül helyezett. Ez annyit jelent, hogy gabonát a barcsi katonai élmezési hatóság engedélye nélkül is lehet szállítani.

Amit a király mondott I Könyves Kálmán király-hire messzre terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító utjában Adriához érve, megállt Fiume város közelébe. Szétnézett a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnero t magától látta, merengéséből csak akkor tért magához, midőn egy küldöttség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette vele jött szépséges leánya, ki mint legbecsebb termékét a tájnak, aranyszínű italt nyújt a királynak. A király hömpölygött, csettintett nyelvvel, izlelé a nedűt nagy szakértelmével, aztán a serleget lenéig ürité, frissítő hatását minden ize érzé. Kérdezte a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felséges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálnak!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind egyik vitézem! Könnyen álljunk majd ki az ut fáradságot, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát!” Kálmán király eme böles elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll maig a gyár, az „Adriatica”, borpárló gyáraknak legnagyobbika Cognacja azóta leve világhírű, mert frissít, erősít s mindeképp jóízű, a hogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlik mindyájunknak! S a királyi italt ma bárki ihhatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja Saját érdeklünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit” kérjünk és mást el ne kérjünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedő fáradtra életelőleg ható. Ki valami nyugot akar végre vinni? Annak csak ebből a cognacból kell inni!

Magyar Királyság, Zalamegye, Magyarországon.

**Mayer Károly**  
ruháterelő, regisztrálté plasztikus és gármű gyár.

**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kőlcsey-utca 19. sz.  
Fióküzlet Főter Korona szálló épületben  
Telefon szám: 289.

Elállatok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átírtését, porolást és vasalást, továbbá az összes háttartást; szállodai ruhák, női és férfi lehéreműek mosását a vasalását a legújatosabb árban.

Postai megbízásokat gyorsán és pontosan eszközölöm.

Pilisüzlet: Gouvriozás!  
Tessék a címre ügyelni!  
Esetleg meghívásra személyesen is tiszteletemet teszem.

**WEISZ SOMA**  
cementgyár  
Nagykanizsa,  
Interurban Telefon 305

Ajánlja valódi márványtörmelekből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomásu motorüzemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemű köszörülőgépen tükörsimáságra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánssabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban. Készíték műkölepeseket, granitt terasz burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átérteszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

## Kiadó magán ház

mely áll 4 utcai és fűdőszobából összes mellékhelységekkel együtt előnyös feltételek mellett kiadó.

Bővebb felvilágosítás a helyszínen Királyi Pál utca 1. sz. alatt (Sugár-ut sarok) szereshető.

Több darab  
**cleanderfa**  
(30-40 évesek), 200 darab  
spárgacserép és jó boros hordók eladó.

Megtekinthetők helyben, Sugár-ut 18. szám alatt. Ugyanott egy kitünő borszivattyú is jutányos árban megkapható.

Szállítási és bízományi illetembe kéresek egy expedítort. Előnyben részesül ki már hasonló szakmában működött. Ajánlatok Berényi Béla Keszthely címre küldendők.

Feladó szerkesztő: Fischel Lajos.  
Szerkesztő: Tóth Zoltán.

A legelegánssabb  
**Vászon cipők és Sandálok**  
urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak legjobb minőségben.

**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában  
Nagykanizsa, Pócsa, a város parkjában.  
Mértek után készítenk mindegyik cipőár!

**Valódi brünni szövetek**  
Nyári és őszi időnyre.

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfijuhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.
---	---

Egy szelvény lebere szőnyökhöz 20.—K-ert, szőnyeg leihatósavat, ruhaanyagot, helyekamat, női keszlet szövetek etc. gyári árakon kél, mint megbízható és gyors, meg mindenütt ismert postatyúri ráír!

**Siegel-Imhof Brünn.**  
Minták ingyen és bérmentve.  
Az előnyös a melyeket a magyváros díve, ha szőnyegszövet, helyekamat, Siegel-Imhof cégnél, a gyári áron kél, meg, csak postán kél. Szabott, legújatosabb áruk. Óriási választék. Fióküzlet. Gyors és biztonságos, még a legkisebb rendelésre is, teljesen ingyenesen.

**Állást keres**  
**nős gépész-kovács**  
belépésre október hó 24-ére.  
Cím a kiadóhivatalban.



Nagykanizsa, Kálvány utca 4.  
NAGYKANIZSA.

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a díjtáblázat szerint vesszük fel a kiadóhivatalban.

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**  
helyben készletben tartva  
Egy hó 1.20  
Három hó 3.50  
Félév 6.50  
Egy év 12.00  
postai szállítással  
Egy hó 1.50  
Három hó 4.50  
Félév 8.00  
Egy év 15.00  
Egyes szám 6 fillér

## A világháború legnagyobb eseményei.

Óráról órára szédítően változik a világháború perspektívája. Tegnapelőtt olyan, francia vereségről számoltak be a harctéri tudósítások, amelyhez hasonló még a franciákat sem érte, pedig ők ugyancsak sok t kaptak már a némettől. Most aztán az orosz-harctérről érkezik óriási német győzelem híre. Rengeteg szákmánv, 8000 hadifogoly mutatja, hogy ez az ütközet méltón csatlakozik a németek világraszóló metzi győzelméhez. Föltűnő esemény még, hogy az angoloknak sikerült Antwerpenben csapa okat partra szállítani.

### Az északi harctérről.

#### Nyolcezer orosz hadifogoly.

A miniszterelnökségi sajtóiroda jelenti: A német fegyverek elhatároló győzelmet arattak a Gondimen-vonal felé előnyomuló orosz hadsereg fölött. Az első német hadtest augusztus 20-án ismétellen megtámadta az ellenséget amelyet visszavert. A vonalon a németek 8000 orosz katonát elfogtak és hat ágyút zsádmányoltak. Ezen harcban a német hadtest egyik lovas hadosztálya nyomtalanul eltűnt. Miután sokáig nem érkezett hír róluk, nagy volt a sajnálkozás a német táborban. De nemsokára kitűnt, hogy az eltűnt hadosztály két ellenséges lovas hadosztállyal keveredett harcba, amelyről csak tegnapelőtt érkezett vissza a hadtesthez és 500 oroszot hozott magával.

### Elfogott orosz tábornok.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Sokal melletti összeütközéshez jelentik Lembergől, hogy az orosz dandár teljesen megsemmisült. Csapatának ismét rendkívüli vitézséget tanúsítottak. Egy orosz tábornok elesett, egy másikat sebesült állapotban találtak és Lembergbe szállították. Az elfogott és sebesült oroszok száma igen jelentékeny.

### A volt trónörökös sógora.

Prágából jelentik: Nostitz gróf, az elhunyt trónörökös sógora a lesznici harcban megsebesült.

### A tomaschovi győzelem részletei.

Budapesti hivatalos jelentés: Az orosz hadiszintérről kitűnő lovasságunknak gyönyörű sikereiről számolhatunk be. Tomaszowban egy ellenséges hadosztályon rajta ütöttünk. Két kozák ezred és egy ulánus ezred menekülni volt kénytelen. Egy orosz lovashadosztály megszökött előre küldött különítménye teljesen összeroppan. A hadosztály egyik dandára Turinkánál megsemmisült. A másik Kawioka Sztromilovnál nagy veszteségeket szenvedett. Aviatikusaink nagy nehézséggel mélyen benyomulva az orosz területre kitűnő felderítő eredményt értek el és bombák ledobásával az ellenséges táborokban és vonatcsapatokban nagy zavart idéztek elő. A délkeleti hadszínterén Visegrád és Rudolót keletre minifegy harminc orosz zászlóalj és nagyszámu hegyi-, tábori és nehéz tüzérséget szívós küzdelem után 20-án és 21-én az egész vonalon visszavetettünk.

## Nyugati harctérről.

### Angol csapatok szálltak ki Belgiumban.

Berlinből táviratozzák: Az angolok több ezer főből álló csapatot szállítottak partra Antwerpennél Belgiumba. Az angol csapatok rögtön megszállták az antwerpeni erődöket.

## Német felelet a japán ultimátumra.

Berlinből táviratozzák: A német külügyminiszterium a japán ultimátumra a japán ügyvivő előtt a következő szóbeli nyilatkozatot tette: Japán követelésére nincs mit válaszolni. Ennélfogva a német kormány indítatva érzi magát, hogy tokiói nagykövétét visszahívja s a berlini japán ügyvivőnek kiadja utlevelét.

## A metzi diadal.

### Francia földön folyik az üldözés.

Berlinből táviratozzák: A metzi diadalmas győzelem, amelyben a németek több francia hadifogoly esett a németek kezére, — egy csapásra megváltoztatta a háború színterét. A győzelmes németek hajszolják, üzik, kergetik a letiport ellenséget, amely fejvesztetten menekül. A harc, illetve üldözés immár francia földön folyik. Ezenkívül újabb nagy győzelmeket is arattunk Metzről északra is, ahol a német trónörökös Longwytot mindkét irányban előnyomulva, a vele szemben álló francia csapatokat legyőzte s kergett. A bajor trónörökös serege az ellenség üzése közben elérte a Luneville-Blamondt vonalat, amely már francia földön van s körülbelül 40 kilométer hosszú vonal.

### Az orosz és a francia harctereken.

Bécsből táviratozzák: További orosz erősítések Przejtől északra és Masuritaroktól délre nyomulnak elő. Keleti hadseregünk további mozdulatairól még hallgatni kell, nehogy idővel eláruljuk az ellenségnek intézkedéseinket. A nyugati harctéren folyó előnyomulásról rövidesen közléseket lehet majd tenni. Az ellenség azon kísérlete, hogy a felsőházi harctéren is előnyomuljon, — meghiúsult. A franciák a otharigiai harctéren is visszavonulóban vannak.

### Namur alatt.

Berlinből ebben a pár szóban jelenti be a német nagy vezérkar a német fegyverek újabb hatalmas tényét: Namur előtt tegnapelőtt este óta dörögnek az ágyuk.

### Menekül a belga udvar.

Bécsből táviratozzák: A belgák királya körül Antwerpenben is szorul a hurok. A németek olyan tűneményes gyorsasággal nyomulnak előre, hogy a megrémült belga udvar ismét menekülésre gondol. Berlinbe érkezett hírek szerint a belga kormány minden előkészületet megtett, hogy végveszedelem esetén az udva Londonba menekülhessen.

### Elűzték a monakói fejedelmet.

Berlinből táviratozzák: Délfranciaországban rettentően garázdálkodik a csócsalék. A monakói fejedelmet elűzték palotájából.

## A deli harctérről. Operációnk Szerbiában.

Budapestről jelentik: Hazai Samu báró honvédelmi miniszter következőket mondta eddigi offenzíváknak Szerbiában való feladásáról:

Mint nyíltszívű katona mindig megmondom az igazat, akármilyen legyen is az, szintén, leghatározottabban jelentem ki, hogy semmiféle pesszimistikus feltevésekre ok nincsen. Ellenkezőleg mondhatom, hogy jól állunk Szerbiában. Az ott harcoló csapatok, dacára az ellenség túlerőjének, hősiességgel teljesítik feladatukat. Sikerült a szerbeket visszavernünk. Eppen ma kaptam azt a hírt, hogy a déli harctéren harmincnél több zászlóaljából álló szerbseregtestet csapataink legyőzték. A komüniké, amelyet egyesek félreértettek, kizáróan azt célozta, hogy megmagyarázza, hogy a nagy és döntő események nem délen, hanem északon fognak lejátszani. Őszintén mondom meg, hogy milyen a helyzet, aminthogy férfias nyíltsággal bevallom azt is, ha nem úgy volna. Ismétlem, hogy az eddigi eredményekkel meg lehetünk elégedve, mert sikerült az ellenségnek óriási veszteségeket okoznunk. Szem előtt kell azonban, mint már említettem, tartani azt, hogy a döntő háború fent fogjuk megvívni.

Tizsa István gróf miniszterelnök szintén utalt arra, hogy kizáróan a való tényállást mondjuk el. A nagy döntés északon lesz, ennélfogva le kell mondani arról, hogy hadseregünk délen is mély eható akciót folytasson.

A szerb harctéren történt taktika változás a legteljesebb nyugalmat keltheti. Nagy véraldozattal lefolytatódó harcra semmi szükség sincs, mert ha Oroszországot megvertük, — az orosz segedelemben bizkodó Szerbia kardcsapás nélkül is meg lesz verve. Különben minden jel arra vall, hogy Szerbiával Bulgária és Törökország fognak leszámolni, még pedig akként, hogy Bulgária Szerbiára veti magát, míg Törökország a görög csapatokat fogja távol tartani. — Szerbia összerúzásában Albániának is nagy szerepe lesz, ahonnan tízezer főnyi csapat máris betört szerb földre. Az al-

nok Szerbia tehát a végső megsemmisülés előtt áll. A mi taktikai változásunk csöppet sem jelent azt, hogy minden offenzívával felhagyjunk. Az előnyomulás, amint legújabb táviratunkból kitűnik, — tovább tart. Mindenesetre üdvöndöztetés, hogy előbb a szerencesélen Szerbia orosz szellemével végzünk teljes erőnkkel.

### Harc egy magaslatért.

Bécsből táviratozzák: Egy magaslatot amelyet a szerbek megszálltak, csapataink négyeseres roham után elfoglaltak.



### Betörés Szerbiába.

Bukarestből jelentik: Isza Beljatinac a hírhedt albán vezér. Tízezer felkelővel betört Szerbiába. Újabb jelentések szerint az oroszok megszállták Kalkandelenit és Prizrendet.

### Péter herceg szerb parancsnok.

Berlinből jelentik: hogy Péter montenegrói herceg az egyik szerb csapat parancsnoka lesz.

### Görögország—Szerbia.

Szófiából jelentik: Görögország és Szerbia véd- és dacszövetséget kötöttek Bulgária ellen.

### Románia—Bulgária—Törökország.

Bukarestből telegrafálják: Törökország, Bulgária és Románia közt blok készült Oroszország ellen.

### A Zenta pusztulása

Budapestről jelentik hivatalosan: Cettinjecől érkezett hivatalos híradás szerint a Zenta hadihajóról, amely e hó 16-án a francia hajóhaddal vívott ütközetben elsüllyedt. — 14 tiszt és 170 főnyi legénység Montenegró partjain megmenekült. A legénység közt ötven sebesült volt. A megmenekültek névsorát legközelebb közölni fogják a nyilvánossággal. A külföldi ellenséges sajtó azt híreszteli, hogy haditengerészetünket az Adrián vívott harcban egyéb veszteségek is érték. Ez szemszédett valótlan.

### Montenegrói támadás.

Budapest hivatalos jelentés: Augusztus huszadikán a következő összefoglaló elkészve érkezett jelentések érkeztek a déli harcterről: Cattaró a montenegrói legfontosabb eredmény nélkül lövöldöztek. Vár és tengeri tüzérségünk láthatóan kedvező eredményt viszonzottak a tüzelést. Trebinje mellett nyugalom uralkodik. Bileket mérsékelt, de szakadatlanul lövöldöznek. Csapatunk augusztus tizenhétedikén megszállották Plevit és a Felső Drina és a Lím vidéken elfoglalások vannak. Az alsó Drina vidéken a csapatok az elrendelt visszavonulást fejtenet rendben és az ellenség által nem háborgatva hajtották végre. Babanz mellett sikeresen nyomultak előre csapatunk déli felé. Később a győzelmes csapatok a kiadott parancsnak megfelelően újból visszatértek. Az északi hadiszínterén csapatunk feldeítő tevékenysége jó eredménnyel folytatódik.

## HIREK

### X. PIUS.

Ugy halt meg, amint élt, megható egyszerűséggel, a tökéletes megnyugvás szépségével, ami csak nagyobb tette emlékének fényét a világ előtt. Lelkének ritka kincseiről tesznek bizonyosságot végrendeleti intézkedései is, melyek bizonyára, mélyeséges meghatódottsággal fogják eltölteni az emberek szívét. Szegénység születte, szegénység élt, és úgy halt meg, amint egy szegény meghalhat, aki földi javait két kézzel szórta ki a szegények között, ő maga lelkének kincseiben dúslakodott csupán. A pápa-elete, halála dimenziókban is rendkívüli nagyságúvá teszi történelmi alakjának emlékeztet. Nemes volt a szó legnemesebb értelmében s ő a lelkek királya a földön, a legszerényebb volt az emberek között. Csekély összegű hagyományainak kifejtését, melyekkel legközelebbi rokonairól akart némileg gondoskodni, utódjának akaratától és jóváhagyásától tette függővé. A szerénységnek és keresztényi alázatosságának olyan ragyogó példája ez, ami egymagában is csodálatossá teszi nemes alakját a világ előtt. Összességének lelki üdvösségét ma délelőtt ünnepélyes gyászistentiszteletet tartottak a szentferenczi plébánia-templomban. A pápaválasztó konklávé augusztus 31-én ül össze. Addig az egyház kormányzását della Valpe bitoros vette át. Ő kezeli a pénzügyeket, átveszi a halászyűrt, melyet a konklávé első rendes ülésén átad a szertármesternek, aki az összetör. Kivül a konklávéban nevezetes szerepet játszanak az ugynevezett csipi dei ordini — a bitorosok három rendjének: a püspököknek, áldozároknak és szertápmestereknek. Ezek közül az első püspökbitorosok, a bitoros testület dékánja, jelenleg Serafino Vannutelli, az egész bitoros kollegiumnak a feje. Változás áll be a pápai szék üresedésével a pápai államtitkárságnál is, amennyiben a bitoros államtitkár, Merry del Val azonnal létesíti hivatalát és helyét a konzistorális kongregáció titkára: Mgr. Boggiani foglalja el.

### A Zala üdvözlése a harcterről.

Az a megtisztelő szimpátia, amely a Zala olvasókörönységét a lap szerkesztőségével fűzi össze. — a harcterről is megnyilvánult. A Zala szerkesztősége az orosz határszélről ma a következő tartalmu képeslapot kapta: Utban a határ felé, — három különböző fegyvernembeli zalamegyei tiszt bucsuebédre jött össze s onnan küldi üdvözlét a szerkesztőségnek, (Aláírva): Gozony István, Balás Béla főhadnagy, Köller Ferenc. — A képeslap a lengyel-orosz határ egyik zordon hegyekből övezett vidéket ábrázolja. Kedves földieink azóta mélyen bentjárhatnak az orosz kolosszus ismeretlen testében s nem küldhetjük utánuk üdvözlötünket. Így csak lelkünkben hangzik el a kívánság: térjenek vissza erőben, egészségben, a harci dicsőség pálmájával koszorúva.

### A munkapáholy kórháza.

Megírtuk, hogy a Munka szabadkőműves páholy új házában összes helyiségeit kórházzal ajánlotta fel és azt a Vöröskereszt egyesület helyi fiókjának rendelkezésére bocsátotta. A páholy ezen határozata óta lázas munka folyik a páholyházban. A szükségés átalakítások már elvégeztettek és most folyik a kórház felszerelése. Egy nagy teremben és két egymásba nyíló szobákban lesznek az ágyak felállítva. Külön ebédlő helyiség lesz a könyvben se beszélnek. Van ezenkívül egy fürdőszoba, a betegápolóknak külön szoba, egy ruhatári szoba, végül a konyha és mellékhelyiségek. A kórház felszereléséhez a páholy tagjain kívül a közönség köréből is sokan hozzájárulnak. Somogyi Ede butorkereskedő egymaga négy ágyat adott a kórház céljaira. Néhány napon belül teljesen készen lesz a kórház, melynek kötszer és gyógyszerkészletét Neumann Aladár gyógyszerész teljesen ingyen szállítja.

Zongorajátékra és zeneelméletre tanít kezdőket és haladókat Villányi István, a magyar kir. zeneakadémia volt növendéke, okl. zenetanító Csengeri-ut 23.

Nagykanizsa szíve. A régebben között adományokon kívül újabb a következők adakoztak a Vöröskeresztnek: Matkovits Lajosné 20 K, Berkesné 20 K, Bauer Ferenc 40 K, Pápay Anna 10 K, Novák József 40 K, Lajkó Józsefné 2 K, Tóth Margit 10 K, Tóth Károlyné 40 K, Vince Istvánné 30 K, Tamás Józsefné 20 K, Nagy Istvánné 10 K, Treftné és Molnárné 20 K, Marosi Mórné 1 K, Tassner Jánosné 40 K, Kenessey Károly 30 K, Franciscs Miklósné 30 K, Egri Gyuláné 2 K, Nagy Jánosné 40 K, Weiss Dezsőné 1 K, Dam Öyörgyné 50 K, Takácsné 10 K, Koolmár Béláné 20 K, Kellermann Antalné 10 K, Döme Ferenc 10 K, Kocsis Jánosné 70 K, Takács Sándor 1 K, Bergsteinné 20 K, László Józsefné 40 K, Dr. Rapoch Gyula 25 K, Halvax Gyula és neje 10 K, Valics és Deutsch 25 K, Nagykanizsai Takarékpénztár 500 K, Zerkowitz Lajos 250 K, Dr. Villányi Henrik 15 K, Goldmann László 1 K, Schlesinger Mór 5 K, Dunántúli szeszfinomító Rt. 150 K. Összesen 994 korona 70 fillér.

A rendes segély alapra adakoztak: Vojkovic János K, Mart nevicsné 2 K, Gerencsér Jánosné 20 K, Vojkovic Anna 20 K, Takács Istvánné 20 K, Paulisek Rezsőné 50, Szabadi Károlyné 20 fillért, Molnár Róza 20 K, Mudrica Márton 20 K, Treftné és Molnárné 20 K, Benedek Máténé 60 fillért, Szmodics Éva 30 K, Lustgarten Zsófia 1 K, Bruncsics József 2 K, Vincze Józsefné 1 K, Betthlen Györgyné 40 K, Fülöp Ferenc 1 K, Magori Mártonné 20 K, Mikó Jánosné 120 K, Schulz Józsefné 1 K, Somogyi Károlyné 30 K, Tuskés Sándorné 30 K, Stern Gáborné 2 K, Péter Jánosné 1 K, Kálovics Jánosné 1 K, Vinholer Józsefné 1 K, Zimmermanné 20 K, Vosicz Ilonka 40 K, Öveges Adolfné 1 K, Cigány László 30 K, Takács Sándor 1 K, Bergstónné 20 K, N. N. 1 K, Csapó Istvánné 60 fillért, Horváth Lajosné 10, dr. Rapoch Gyula 25 K, Tavasz Péter 40 K, Hura Károlyné 20 K, Bruncsics János 2 K, Horváth Imréné 1 K, Balog József 40 K, Hoffmann Aladárné 2 K, Bettlheim és Guth 60 K, Schwarz Ignác 20 K, Halvax Gyula s neje 10 K, Valics és Deutsch 25 K, Vasvári János 10 K, agykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság 1000 K, Zerkowitz Lejos 250 K, dr. Villányi Henrik 15 K, Goldmann László 1 K, Schlesinger Mór 10, Dunántúli szeszfinomító 150 K, összesen 1637 korona. — A sebesültek részéről ajándékoztak 138 inget, 72 alsónadrágot, 144 zsebkendőt, 145 harisoyát 12 párnát, 2 dunnát.

A felső kereskedelmi iskolában a pótló és javító vizsgákat augusztus 31-én az írásbeli magánvizsgákat szeptember 4-én és 7-án, az írásbeli érettségi vizsgákat szeptember 8-13. napján tartják meg. A tanulók beírását szeptember 1-3. napján eszközlik és pedig 1-én a helybeli illetőségű és azon tanulók részére, kik az intézetet már az 1913-4 iki tanévben látogatták, 2-án és 3-án, mindig d. e. 9-1, d. u. 3-5 órákor, a többiek részére.

Amit a király mondott! Könyves Kálmán király híre messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító utjában Adriához érve, megállta Fiume város közelébe. Szétfészelt a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengéséből csak akkor tért magához, midőn egy küldöttség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette vele jött szépséges leánya, ki mint legbecsebb-termékét a tájnak, arany színű italt nyújt a királynak. A király hörgintett, csettintett nyelvvel, izlelé a nedűt nagy szakértelmevel, aztán a serleget fenéig üríté, frissítő hatását minden ize érzé. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podesztája: „Felséges királyunk, borpárlat: cognac és, melyet itt csinálnak!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kájon ez italból mind egyik vitézem! Könyven álljuk majd ki az ut fáradalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát!” ... Kálmán király eme böles elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll még a gyár, az „Adriatica”, borpárló gyáraknak legnagyobbiká Cognacja azóta leve világhírű, mert frissit, erősít a minienkép jót, hogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta epoly jól izlik mindyájunknak! S n királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja Saját érdekünkben csak árja ügyeljenek! Fiumei!

Erőt, erélyt adó, csüggedő lélekre életteljes ható. Ki valami nagyot akar végre elérni. Annak csak ebből a cognacból kell inni. — Tekintse meg Perhé Péter című szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.

Felbőli szerkesztő: Fülöp Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

## Szilvát

minden mennyiséget vesz Reich Samu pálinkanagyfőzde. Nagykanizsa, Király-utca 15 szám.

## Kiadó magán ház

mely áll 4 utcai és fűdőszobából összes mellékhelyiségekkel együtt előnyös feltételek mellett kiadó. Bővebb felvilágosítás a helyszínen Királyi Pál utca 1. sz. alatt (Sugár-ut sarok) szereshető.

Állást keres nős gépész-kovács belépésre október hó 24-ére. Cím a kiadóhivatalban.

A legelegánsabb Vászón cipők és Sandálok urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak legjobb minőségben. **Miltényi Sándor és Fia** cipőáruházában. Nagykanizsa, Póuton, a város palotájában. Mérték után készítenk mindenfajta cipőárul

## Vonatjáratok.

A vonatok indúnak:

**Szombathely felé:**  
Éjjel 1 óra 17 perckor.  
Délelőtt 9 óra 17 perckor.  
Délután: 5 óra 17 perckor.

**Budapest felé:**  
Hajnalban: 4 óra 34 perckor.  
Délután: 2 óra 10 perckor.

**Barcs felé:**  
Reggel: 5 óra 05 perckor.  
Este: 9 óra 53 perckor.

**Pragerhoff felé:**  
Délután: 5 óra 19 perckor.  
Éjjel: 11 óra 16 perckor.

A vonatok érkeznek:

**Szombathely felől:**  
Reggel 4 óra 26 perckor.  
Reggel 9 óra 14 perckor.  
Délután 12 óra 26 perckor.

**Budapest felől:**  
Délután: 4 óra 1 perckor.  
Este 9 óra 57 perckor.

**Barcs felől:**  
Reggel: 7 óra 50 perckor.  
Este: 11 óra 50 perckor.

**Pragerhoff felől:**  
Éjjel: 3 óra 16 perckor.  
Délután: 12 óra 52 perckor.

### Pesti Magyar kereskedelmi Bank nagykanizsai fiók.

A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókján módot ohajtván nyújtani ügyfeleinek és a közönségnek, hogy készpénztörökait a háború tartama alatt is teljes biztonság melé elhelyezhesse, — anélkül hogy betétjei felett való rendelkezéseiben a moratorium határozománya által korlátozva lenne. Elhatározta, hogy új betéteket takarékpénztári könyvecské ellen, valamint folyószámlára a legmértányosabb kamatozás mellett elfogad és e tőkék folyós tásánál a moratorium korlátozó intézkedéseinek alkalmazásától eltekint. A betevők tehát ily követelések felett bármikor szabadon rendelkezhetnek és az általuk az új betétekből igényelt összegeket a bankfiók 10.000 koronáig azonnal.  
10.000 — 30.000 koronáig 3 nap.  
30.000 — 50.000 koronáig 5 nap.  
50.000 koronán felüli összegeket 8 nap felmondás mellett fizeti vissza.  
Kelt Nagykanizsa, 1914. augusztus 17.



Szerkesztőség és Kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
Dugár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyílt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal.

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
helyben lakosoknak	...
Egy hó	1.20
Három hó	3.50
Éves	11.00
postai szállítással	...
Egy hó	1.50
Három hó	4.50
Éves	13.00
Egyes szám 6 fillér	

## Páris felé.

Amit a német hadsereg a legutóbbi napokban produkált, az már egyenesen csodaszámba megy. A franciák, majd az oroszok föltt áratott tüneményes diadalmok után, amelyeknek párját a világtörténelemben is alig találjuk nem csodálkozunk többé a német császár híres mondásán: „Összemorzsoljuk őket”. Azzal a hadsereggel, amely most a lombá oroszot veri és a rémült franciát kergeti, nem elpuhult, korrupt nemzetek csapatait, hanem a pokol ördögeit is pozdorjává lehetne zuzni. A félelmetes német sas, amelyet rut károgaú idegen varjak a léscskében, bekességében támadtak meg, szárnyaival szörnyű erővel csap szél ellenségei között. Az egyik szárnycsapásra hull az orosz, mint a légy az összi. nap első hideg lehelletére, a másik pedig átsuhan Belgiumon, a francia erősségek s pánikszzerű rémületet kelt mindenfelé, amerre hallják zúgó csattogását. A léscskében megbolygatott büszke német sas Páris felé szárnyal és sokkal rövidebb idő fog eltelni, mint bátki is sejtene, amikor a franciák fővárosában áll bossút Franciaországban a huszadik századbeli fölfogás elárulásáért s az európai béke földulásáért. Minden ékes szó nál-méltóbban tünteti elénk a német fegyverek világraszóló győzelmét maga a tény.

A miniszterelnökrégi sajtóiroda az alább következő összefoglaló jelentést adta a német francia harctérről. A jelentésből kitűnik, hogy a német hadsereg Lottaringiából egy szállig ki-verte az ellenséget, amelynek üldözése most francia földön folyik. A német hadsereg a sas gyorsaságával veti magát a francia erősségekre. Ami most folyik francia földön, az a német hadtörténelem legragyogóbb lapja lesz. A miniszterelnök hivatalos jelentése így szól:

Berlin, aug. 24. A nagy vezérkar jelenté: A bajor trónörökös vezetése alatt álló csapatok, amelyek Lotharingiában győztek, átlépték a Luneville-Blamont-ciley vonalat. A huszonegyedik hadtest bevonult Lunevillebe. Számos hadifoglyon és jevevény kivül a völgyekben és hegyekben előnyomuló balszárny százötven ágyút zsákmányolt. A német trónörökös serege folytatja Longwy irányában a küzdelmet és az üldözést. Albert württembergi herceg serege, amely Neufchateautól mindkét felől nyomul előre, teljesen szétvert egy francia sereget, amely a Semoison nyomult át és jelenleg üldözi az ellenséget. Számos ágyú, hadijelvény és hadifogly, köztük több tábornok is kivül a kezébe. A Maastól nyugatra a mi csapataink Moabegé felé vonultak.

## Veri már a német az angolt is

Budapestről jelentik hivatalosan: A boszorkányos német fegyverek nemcsak a franciát és az oroszot püfölik, hanem alaposan eladragolták már az angolokat is. Tudvalevő, hogy az angol hadvezetőség a halálra-rémült belgák és franciák segítségére nagyobb csapatokat rakott partra. Egy angol lovasszázadát a németek teljesen szétverték, egyet pedig bekerítették. Ez a lövész-nüleg mi denestől német fogságba kerül.

## Páris és Antwerpen halálfélelemben.

Berlinből jelentik: Az ide érkező hírek szerint a francia fővárosban leir hatatlan rémületet keltett az utóbbi napok nagy vereségeinek híre. Az elkeseredés óriási s nem lehetetlen, hogy a mai rendszert, még mielőtt a németek elérhetnék Páris, — maga a nép fogja elsöpörni helyéről. A belgákat az angol vereségek döbbsentették meg, mert bennük volt minden bizodaluk. Antwerpenben tudják, hogy néhány nap múlva nem lesz egyetlen talpatnyi belga föld sem, amelyen ne a német lenne az ur. Namur után Antwerpen jön.

## Marokko Németország ellen.

Bécsből jelentik: A tangeri német ügyvivő Pallermóból táviratozza, hogy a marakkói kormány e hó 19-én kézbesítette neki utlevelét és öt a követtség egész személyzetével együtt hirtelen és erőszakosan a Cassar francia cirkálóra vitte, amely Pallermóba szállította őket. E brutális erőnek Marakkó nemzetközi zónájának fővárosában, amelyben az Algezi-raasi akta szignatarius hatalmainak diplomáciai képviselői még ma is ellenőrzést gyakorolnak a kormány fölött, Marakkó és Franciaország részéről olyan hallatlan megsértése a nemzetközi jognak, aminő a történelemben még sohasem fordult elő. Tekintettel Gibraltár hely-

zetére, magától értetődik, hogy ez az erőszakos coup csakis Anglia hozzájárulásával volt lehetséges, holott Anglia a hozzánk intézett hadüzenetét a nemzetközi jogok sérthetlenségére való sikraszállásával szépítette.

## Namur ostroma.

Berlinből jelentik: Namurban a német bombák borzasztó hatással működnek. A genti lakosság az összes fegyvereket Antwerpenbe küldte s hajlandó a várost a németeknek átadni. A Metropol nevű antwerpeni újság elismeri, hogy a német csapatok Brüsszelben nagy önmérsékletet tanúsítottak és a legkisebb kihágást sem követik el.

## LEGUJABB

### Betörték az oroszok Németországba.

Berlinből táviratozzák: Stein főhadiszállásamester jelenti, hogy a keleti hadszíntéren a Stallupönen insterburgi vonalon nagyobb orosz hadseregek benyomultak német területre. Virballon mellett az előnyon ulást sikerült föltartóztatni. A Narov folyó felől előnyomuló tu erővel szemben a német csapatok rendben visszavonultak. Az ellenség nem üldözte a rémítteket. Ez a harctéren a döntés küszöbön van.

## Még egy óriási orosz vereség.

Bécsből táviratozzák: A magyar-osztrák csapatok a Visztula mellett vasárnap óriási győzelmet arattak az oroszok fölött. Ezzel a győzcclemmel a magyar-osztrák csapatok méltóknak bizonyultak a diadalmas német seregekhez. Seregeink Krassnival két orosz hadtestet teljesen megvertek. Az oroszok ezennel több hatóttat veszítettek és csajataink rengeteg ágyút és egyéb municiót zsákmányoltunk a fejvesztetten futó oroszoktól. Novostielica mellett folytatódott a magyar osztrák monarcia első nagyobbszabású győzelme. Itt huszezer orosz vertünk szét és sok száz foglyot ejtettünk, sok hadiszert zsákmányoltunk.

## A déli harctérről.

A szerb harctérről érkezett legújabb hivatalos távirataink tele vannak magyar-osztrák katonaság dicsőítésével. Minden egyes száz katonánk rettenetlen bátorsággal küzd s fegyvereink nyomán halomra pusztul az ellenség. A nagyközönség alaposan félreértette azt a hivatalos kömmünikét, amely bejelenti, hogy a szerb harctérről csak csapatunkat az orosz ellen szállítjuk. A visszamaradt csapatok is tulajdonul elégségesek Szerbia teljes leigázására s a legközelebbi hadműveletek örvendetes meglepetést szereznek majd a monarkia számára. Oroszország előcsahosának, Szerbiának a napjai meg vannak számlálva.

## Német katonák a szerb harctéren.

Berlinből táviratozzák: Az a német különítmény, amely az albán nemzetközi csapatban volt, Schneider őrnagy parancsnoksága alatt Skutariból csatlakozott az osztrák-magyar csapatok hadműveleteihez. A hős német csapat részt vett a visegrádi-harcban s a 95-d jelzésű magaslatot rettentetlen bátorsággal elfoglalta a szerbektől, kiverve onnan az ellenséget. Három német tengerészkatona az életét veszlette, két tiszt és huszonegy katona megsebesült.

## Hivatalos nyilatkozatok.

Budapestről táviratozzák: Haza báró honvédelmi miniszter a munkapártban ragyogó arccal jelentette ki, hogy a legfrissebb hírek szerint Szerbiában elfoglalt pozíciók kitűnő. A lefolyt ütközetekben minden vonalon győztünk s az eredményel meglehetünk elégedve. Tiszta miniszterelnök ugyanigy nyilatkozott.

## A Zenta pusztulása.

Bécsből jelentik: A Zenta hajó pusztulása tulajdonképen a legszörnyűbb epizódja a világháborúnak. A kis cirkáló ötvenzeseres erővel vette föl a harcot és mielőtt a biztos és előrelátott pusztulás érte volna, sok kárt okozott az ellenségnek. Legényességéből százötven ember a montenegrói partra menekült, a többi francia hadifogly lett.

## A visegrádi ütközet.

Sarajevó, aug. 23. Autentikus információ szerint a Visegrád-Rudo melletti győzelmes harcokat csapataink hősiessen és csodálatraméltó bátorsággal vívták meg. Már abból a körülményből, hogy egy lövészárokban 500 szerb katonát találtak, lehet következtetni arra, hogy milyen óriási volt a szerbek vesztesége. Hogy a mi részünkről is jelentékeny veszteség volt, mindnekielőtt annak a halálmegevetésnek és bátorságnak tudható be, mellyel csapataink az ellenséget megtámadták. A tiszték azt állítják, hogy katonáink alig fékezhetők és hogy legkedvesebb harcmódjuk a szuronyroham.



# A világháború egyéb eseményei

## Léghajóink bravurja

Berlinből táviratozzák hivatalosan: Az eddigi harcokban résztvevő csapataink szereplése minden dicsőreget felülmúl. Szól ez különösen a mostani akciónk élén álló lovasságunkra és a honvédségre, amelyek bámulatos hősiességet tanúsítanak. Aviatikusoknak is alkalom nyílt kiváló bátorsággal szép eredményt elérni. A népfelkötő csapataink annyira beváltak, hogy Frigyes főherceg indíttatva érezte magát több népfelkötőt hadi tiszttel kitüntetni. Csapatunk állatása, a kifejtett gondosságnak kitűnő és egészségi állapota nagyszerű. Berlinből jelentik, hogy a Schuttland német katonaléghajó huszonhét sziléziai állomáson át Czenstochau keresztül Iwangorodtól és Lublínól délre, az osztrák magyar főhadiszállásig repült. A léghajó több ízben ellenséges tűzvonalba került, de sértetlenül átrepült az ellenséges rajonok fölött.

## Az angol csapatok.

Bécsből táviratozzák: Az első angol expedíciós sereget még augusztus 14-én szállították partra Havréban. A lakosság diadalmában fogadta őket. A többi csapatokat e hó 17-én és később Osztennél rakták ki.

## Elzárt kikötők.

Szófiából jelentik, hogy a várnai és burgassi kikötőket aknákkal elzárták.

## Török-görög egyezség.

Bécsből táviratozzák: Az orosz elnyomatástól való rettegés a két halálos ellenséget Törökországot és Görögországot is kékítette. Amint már jelentettük a két állam közt egyezés jött létre, amelynek ele az orosz és angol ellen irányul. A berlini török nagykövet kijelentette, hogy ezen egyezés által az orosz Kisáziától, az angolt pedig a Dardanelláktól távoltarthatják.

## Vonatjáratok.

A vonatok indulnak:

### Szombathely felé:

Éjjel: 1 óra 17 perckor.  
Délelőtt: 9 óra 37 perckor.  
Délután: 5 óra 17 perckor.

### Budapest felé:

Hajnalban: 4 óra 34 perckor.  
Délután: 2 óra 10 perckor.

### Barcs felé:

Réggel: 5 óra 05 perckor.  
Este: 9 óra 53 perckor.

### Pragerhoff felé:

Délután: 5 óra 19 perckor.  
Éjjel: 11 óra 16 perckor.

A vonatok érkeznek:

### Szombathely felől:

Réggel 4 óra 26 perckor.  
Réggel 9 óra 14 perckor.  
Délután 12 óra 26 perckor.

### Budapest felől:

Délután: 4 óra 1 perckor.  
Este 9 óra 57 perckor.

### Barcs felől:

Réggel: 7 óra 50 perckor.  
Este: 11 óra 50 perckor

### Pragerhoff felől:

Éjjel: 3 óra 16 perckor.  
Déliben: 12 óra 52 perckor.

József főherceg-ut 87. szám alatt

## két nagyobb lakás

bérbeadó, esetleg örökáron eladó. Ugyanott háztelkek is eladó 11845

Millió ember használ

## KOHOGES

reked ség, kalarias, elnyakodás hurul és görcsös köhögés ellen kizárólag a józid

Kaiser-féle

## Mell-karamellák

(4 három kenyőve)

cukorkát. — 6100 köslegzőlileg hiteles el bizonyítvány orvosokól és magánosokól a biztos hástól. Rindkivül kellemes és józid borbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Sztóó A.ber. utak gyógyszerárában.

# HIREK

— **Üdvözet a harctérről.** Treyber Kálmán, a nagykanizsai 20-ik honvédszázados red szimpatikus kapitánya a harctérről a Zala téven legmelegebb üdvözetét küldi nagykanizsa város közönségének.

— **Nem el utazási ig zo v ny.** Az általános mozgósítások óta a vonatokon csak hatóságai igazolvánnyal lehetett utazni. Ezeknek az igazolványoknak a kiállítását most megszüntették s így máától mindenki szabadon, minden korlátozás nélkül utazhat.

— **A pápa utolsó kitűntetése.** X. Pius pápa utolsó kitűntetése egy zalamegyei lelkészt ért. Öszentése ugyanis Strauss Antal zalamegyei plébánost tiszteletbeli pápai káplánná nevezte ki.

— **A népiroda.** Dr. Neumann Ernő és dr. Kenedy Imre értesítik a hadbavonultak hátramaradottait és a nagy közönséget, hogy a Népiroda aug. 24-én a Csengeri-uton dr. Kreisler József házában a kapu melletti bolt-helyiségben megnyílik. A Népiroda célja és rendeltetése. 1. a hadbavonultak hátramaradottainak ügyes-bajos dolgaiban utbaigazítás és tanácsadás, esetleg ügyeiknek ügyvéd utján leendő ellátása; 2. a hátramaradottaknak, amennyiben a hadba vonult férfitagjuk, vagy ők maguk nem tagjai valamely betegsegélyző egyesületnek, vagy nem városi szegények, esetleges ingyenes orvosi keze ése és gyógyszerrel való ellátása; 3. munka és foglalkoztatás közvetítése; 4. a nagykanizsai illetőségű elesettek és sebesültek nyilvántartása és ezekről a fölvilágosítás megadása; 5. az írni és olvasni nem tudó hátramaradottaknak a hadbavonult férfi családtagjukkal a levelezés közvetítése; 6. mindennemű gondoskodás arról, hogy a hátramaradottak az anyagi segélyt kivéve, mert erről a jóléti bizottság gondoskodik, a háboru tartama alatt támasz nélkül ne maradjanak. A Népiroda működését, a munka és foglalkozás közvetítését kivéve, csak a hadbavonultak azon hátramaradottai vehetik igénybe, akik a központi bizottság által igazolvánnyal vannak elátva, akik azonban igazolványaikkal visszaelnek, minden néven nevezendő támaszra és segélyre igényüket elvesztik. Felhívja a Népiroda bizottsága úgy a helybe, mint pedig a vidéki munkaadókat, hogy amennyiben bármiféle munkára, munkaerőre van szükségük, ezt a Népirodától tudassák és szennel felhívja a munkaképes hátramaradottakat, hogy munkanyerés céljából a Népirodában jelentkezzenek. Megjegyezzük, hogy anyagi segélyre csak azon hátramaradottak tarthatnak igényt, kik munkaképtelenek és akik dolgozni akarnának, de munkát nem kaphatnak. — Munkanyerés céljából nemcsak a hátramaradottak, de mindazok is, akik a mozgósítás folytán veszítették el eddigi munkahelyeiket a Népirodához fordulhatnak. — A Népiroda minden teendőit ingyen végzi, azért semmiféle díjazást nem igényel. A Népiroda (Csengeri ut 5. sz. alatti) hivatalos órái vasár és ünnepnapok kivételével mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig. A Népiroda-bizottság elnöke dr. Kenedy Imre, ügyvezető igazgatója dr. Neumann Ernő.

— **Nem nyílnak meg az iskolák.** A közoktatásiügyi miniszter rendeletet írt a tanterületekhez, hogy ahol lehet, az elemi iskolai tanítást kezdjék meg, amennyiben ennek valahol akadályai vannak, a tanterület tagjai vidéken pótolják a bevonult tanítókat. Nagykanizsán az összes iskolákat kórháznak foglalták le s így tanítani nem lehet. A tanítóink vidéken azért nem taníthatnak, mert a tanítókat irodai szolgálatra, a tanítókat a jótékonsági intézetekhez rendelte be a polgármester.

— **Javitó és pótlóvizsgálatok.** A nagykanizsai izr. elemi népiskolában a javító és pótlóvizsgálatokat s hó 31-én délelőtt 9 órakor tartják meg a leányiskolai helyiségben. A beiratások megtartásának idejéről később értesítik a szülőket.

— **Zongorajátékok és zenelméletre tanít kézőkötet és haladókat Villányi István,** a magyar kir. zeneakadémia volt növendéke, okl. zenetanító Csengeri-ut 23.

— **Felhívás a sebesülteknek.** A lapunkban ismertetett mozgásem, hogy a Vörös Kereszt kezelésében leendő összes kórházak ápolójai részére leghonvédséget gyűjtésnek, imponáns névvel elhívott. Akik erre a nemzedékre csak leghonvédséget adhatnak, küldjék el Stern Sándorné úrnőhöz. Legutóbb a következők adományai érkeztek be: Kisfaludi és Krausz, Löwy Benő hagyatéka, úv. Pollák Mórné, Hoffmann Bernátné, Steiner Arminné, Aczél Pál, dr. Schwarz Adolfné, Löwy Adolfné, Stréus Vilmosné, Pfeiffer Ignácné, dr. Rothschild Jakabné, úv. Barta Alfrédné, Goldmann Samuné, dr. Rothschild Samuné, Dürr Vilmosné, Miltényi Gyuláné, Reichenfeld Emília, Weber k. a., Péter Hugóné, Kreisler Arnoldné, Bun Samuné, Kramer Lajosné, Patermanné, Ney Miksáné, Beck Béla, dr. Málék Lászlóné, Pallos Zsigmondné, Schwarzenbergné, Wellischné, Fesselhofer Józsefné, Kohoné, Handelsmanné, Lopuszánkyné, Banekovich Jánosné, Horsetzky Jenőné, Id. Kaufmann Mórné, Schwarz Lajosné, Hegyeshalmi Fischer Imre kir. főgyógyász, Hirschlerné, Waligorszky Antalné, Sartory Oszkárné, Lauech Józsefné, Fodorné, Kaufmann Mórné, Pollákné, Kleiné, Czinderné, Sió Józsefné, Grünfeld Miksáné gyűjtése, Fúratné, Pankászné, dr. Szegedy Károlyné, Virányiné, Kálmáné, Blahorné, Pollák Józsefné, Milhoffer Kálmáné, Steiner óras, Löwynger Lajosné, úv. Adler Mórné, dr. Kreisler Józsefné, Krausz Teréz, Wollákné, Krausz Józsefné, dr. Havas Hugóné, Schlesingerné, Weiss Miksa, Tarsoly Lajos, Nen Dazó, Steiner és Kardos, Erdősné, Gottreich Józsefné, dr. Horváth Tivadarné, Hoffmann Róza, Landlerné, Grécziné, Szabó Józsefné, Roth Miksáné gyűjtése, dr. Györfly Jánosné gyűjtése

— **Magyar-oláh barátkozás.** Budapestről táviratozzák: A marostordamegyei Mezőhand községben Szász József kormánybiztos jelenlétében ma lelkes magyar-román testvérülési ünnep volt rengeteg magyar és románjuku polgárság jelenlétében. Az ünnepély magasztosságát emelte, hogy a felekezetek lelkeszei egyházi áldásukat adták a testvérülésre. Az egybegyűlék nevében a felekezetek lelkeszei, valamint Sándor Pál birtokos ötvöző táviratot intéztek a miniszterelnökhöz, biztosítva őt öszinte ragaszkodásukról s isten áldását kérve a trón és haza iránt teljesített munkásságára.

— **Szenecsiénél járt népfőlkölő.** Tegnap vonultak be Kotorból a horvát népfőlkölők hihetetlen lelkesültséggel. Magukkal hoztak egy füvös zenekart, — amely az egész uton magyar nemzeti dalokat játszott. A derék horvátok pontosan megérkeztek Nagykanizsára s csak egy emberük hiányzott, valami Ösztörögnyei-Vida nevű földműves.

— **Hát az hol maradt?** — kérdesték tőlük.

A horvátok egykedvűen felelték: — Kiesett a vonatból. Es rögtön napirendre tértek az eset fölött. Igazuk volt. Mi egy emberélet ilyenkor? Nem éri meg, hogy vonatot állítsanak meg miatta. A vasuti főnökség mégis megkerestette Osztorognyait, akit a sínpar mellett találtak meg eszméletlenül állapotban, bezuott koponyával. A szegény ember sérülése életveszélyes.

— **Tekintse meg Perkö Péter cím. és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.**

Felíró szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

Sugár-uton egy egyemeletes, jól épült ház (4 nagyobb s 2 kisebb lakással) szép nagy udvar és kerttel, továbbá ugyanott egy földszintes ház (4 szobás lakás, melléképülettel és szép befalított nagy udvarral) jutányos árért szabad kézből eladó. Ezekről bővebb felvilágosítást nyújt Gazdasági Közvetítő Iroda Sugár-ut 18. szám alatt

Gyermekeken házaspárt keres ki egyúttal boltiszolga is. Fizetés meg- egyezés szerint POLLÁK JÓZSEF, bórkereskedő. 11846

**Fiadó magánház,** mely áll 4 utcai és fürdőszobából, összes mellékhelyiségekkel együtt előnyös feltételek mellett kiadó. Bővebb felvilágosítás a helyszínen Király Pál-utca 1. szám alatt (Sugár-ut sarok) szerezhető.

Benzint azonnal szállit Obelesz Szombathely VÖRÖSMARTI UTCA. 4.

A legelegánsabb Vászón cipők és Sandálok urak, hölgyek és gyermekek részére továbbá mindenfajta cipőárak leg- jobb minőségben. Miltényi Sándor és Fia cipőárházában Nagykanizsa, Pósa-utca 2. szám alatt. Méretük után készítenek mindenfajta cipőárak



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Bogár-ut 4

Telefon-szám: 78

Művelődési és nyílt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**  
helyben készve  
Egy kötet 1.00 k.  
Féléves 4.50  
Éves 8.00  
Külföldi 10.00  
postai utóutózással  
Egy kötet 1.00 k.  
Féléves 4.50  
Éves 8.00  
Külföldi 10.00  
Egyes szám 6 fillér

## NAMUR ELESETT.

A katonanóták között, amelyek buján és pirosan virágoznak ki a hadba vonulók és a csatamezőn küzdők lelkeiből, a népies költészet egyszerűségében és a csiszolt formák kereteiben, a rónaról jövő magyar bakatarfalekos jókedvéből és a német gardatiszt ihletéből, — megkapó volt egy német poema. Az a refrénje: „győznünk kell az ellenségeinken . . . hiszen csak kétannytat vannak, mint mi!” Ez nem az elbizakodottságnak, nem a hetvenkedésnek hangja; ez a valóságnak, a német fegyver igazi értékének kifejezője. A franciák, oroszok, angolok és belgák egyesült haderejével szemben támadó német csapatok a győzelem biztos tudata, val mennek előre; amíg egy német katonára, egy német szuronyra két ejtenseg esik, addig nincsen akadályja ennek a felelmetes fölvonulásnak.

Es ime, az egymást kergető, az egész világot ámulatba ejtő események igazat adnak a porosz katonanótának. Lüttich várát egy merész, nyúlébeseen lecsapó támadás szerzi meg nekik. — Muhlhausennél irtózatossá sujtanak a franciákra; és mialatt egy seregük a francia fővárost szállja meg, más részük Elzásznál szorítja vissza az előnyomulókat. A német taktika zsenialitása, a német fegyverek feltartóztatatlan előnyomulása ismét óriási siker meglepetéssel hozza meg; a németek bevonultak Namurba, a német csapatok megszállották Belgium utolsó szambajohető erőseget.

Csodák hadseregeinek kellene nevezni a német hadsereget, ha a csodákat, a melyeket a német fegyver művel, nem lenne érthetővé, könnyen fölfoghatóvá az a valóság, a melyet a német hadseregről mindannyian tudunk, a melyet a németek ellenségei csak élvakultságukban nem vehettek észre. Minden német alattvaló és mindenké, a kiknek alkalmuk lehetett látni a német földön járni, tudta, hogy a német birodalomban a világ első katonasága. Akarmilyen nagy volt az áldozat, a melyet a német polgárság a hadseregére költött, a gond, a melyet a katonaságnak, annak mintaszerű ellátására, utóérhetetlen felszerelésére, briliáns hadiszerepe költöttek, a német nép ezt schase sokalta. — Az avataltak a mindannyus luttichesnek mondják: a józan, takarékos, minden fölösleges kincset és haszontalan tényezést kerülő német tudta, hogy miért hozza meg ezt az áldozatot. Járta szemmel látta helyzetét, látta a revanche cselét, amely francia szomszédjában állandóan tajtékzott és tanácsára készült. látta a tchettelen irigységet, a melyet a világkereskedelmét monopopolizálni akaró angol nézi a német gazdasági fellendülést, észrevette a jeleit Oroszország alattomos munkájának, amely szláv gyűrűt akart húzni a monarchia és szövettsége fölé. A németek, azt lehetne mondani, mindent, amit hatalmas iparuk, a tengertől minden részére nyúló kereskedelmük, fejlett mezőgazdaságuk szerzett, a hadsereg, a fegyveres készség és a hadi tul-erő biztosítására fordították, nem azért, hogy eljen az az óra, amikor Németország további fejlődését, jövőző nagyságát fegyverrel kell biztosítani, megvédeni.

Az óra eljött. A német hadsereg tényleg bevalította a hozzá fűzött varáz-kozásokat; a német hadsereg nem volt érdemtelen az áldozatokra és arra a büszke szoretetre, am ilyel bekezdőben az egész német nép körüvette. Nehány hete a hadüzenetnek; és a dicső fegyvertenyek egész sora kelti az ujjongást a németeknek és szövetségeseinek szíveben. Belgium, amely Anglia, hitegetésében bizva, tés-vel akarta védeni a franciák ellen irányzott támadást, a porba van sujtva; a németek kezében van; elérte a legnagyobb megálázás, amely valamely hadviselő ál-lamot érhet.

Amilyen hatalmas, szédítő meglepetés volt a brüsszeli diadal, olyan meglepetésekre lehetünk a legközelebbi időben, hetek, vagy talán csak napok alatt elkészülve a cammogó, hosszan előkészített hadviselési mód helyébe a német vezérek lángelméje újat teremtett: a gyors, félelmetes támadást, amelynél az ellenségnek alka ma sincs az egyik csapásból felocsudni és már a másik, az előbbi-nél még irtózatosabb erejű éri. A német hadseregnél a győzelem nem a kedvező véletlen, nem a jó hadiszerecsé dolga, hanem a bizonyosság, amelyhez a béke idő alatt minden eszközt, minden szükséges-kelléket megszereztek. Most már akadály nélkül mennek a francia földre, egy ellenséggel kevesebb van előttük.

## NAMURBAN.

Berlinből jelentik a miniszterelnöki sajtóirodának a német fegyverek legújabb diadalát: A németek Namur városát és több erődjét bevették. A belgák kezén még csak négy erőd van, azokat a németek erősen bombázzák és bevételük küszöbön áll. Az ut most már teljesen szabad Antwerpen felé, ahonnan máris me-nekül a belga udvar és kormány.

## Agyonlőtt herceg.

Berlinből jelentik: Namur ostrománál a száz-meiningeni uralkodóház egyik tagja is életét vesztette. Frigyes herceget, aki az egyik csapatot vezette, egy gránátlövés találta és megölte.

### A belga lapok.

Berlinből táviratozzák: Belga-m-ban legezősör a sajtó hódolt meg ön-kenet a német hódítás előtt. Az összes belga lapok, amelyek eddig francia nyelven jelentek meg, egy antwerpeni újság kivételével német nyelven jelennek meg.

### A német nehéz tüzérség.

Berlinből jelentik: A berlini lapok a nagy vezérkari érdeklődést kaptak arra, hogy Lüttich várának egyik páncélerődítmé-nyeré, amelyet a német nehéz tüzérség retten-tesen összeroncalt, fényképlévételeket ké-szítessenek. Ezt a borsalmas pusztítást a 40 centiméteres ostrom-mózsarak végezték, melyek létezéséről eddig mit se tudott. A nagyközön-ség, annál kevésbé az ellenség. Az ostrom-mózsarak közül egy is elég arra, hogy a leg-erősebb betonpáncélt átüsse. Frek a lövegek

voltak azok, amelyekről mit se tudott az ell-enség a Lüttich várában halálos romléletet kellett, mikor az első löveg bezuza a beve-hetetlennek hitt páncélfalat. A németek győ-nyörően készítették elő békében a háborút.

### A lüttichi előkelőségek.

Bécsből táviratozzák: A lüttichi német parancsnok a város lakosságával szemben kénytelen a legerősebb rend-szabályokhoz nyulni. A parancsnok a város megszállásánál kijelentette, hogy aki a megváltozott helyzethez alkalmar-kodik, annak hajszála sem görbül meg. Ennek dacára az előkelőségek gyanusan viselkedtek, sőt a városparancsnok kezében adatok vannak az intelligencia izgatásairól és kémkedéséről. Tegnap aztán Lüttich tíz legerő-keőbb polgárát, köztük a püspököt és a polgármestert letartóztatták.

## Az orosz harctérről. Fut az orosz.

A miniszterelnöki sajtóosztály jelentése: A hadisajtó-szállásról a követ-kező távirati jelentés érkezett: Csapataink előnyomulása a Visztula mindkét partján folytatottan erővel folyik. A folyótól nyugatra az osztrák magyar-aderő csatlakozott a német szövetséges csapatokhoz. Seregeink kisebb csatá-rozások között átlettek a Lysa górá és tegnap elérték a Kamienna folyónak felce és Kaam között elterülő részét. A Visztulától keletre győzedelmesen előnyomul haderünk a Krasznikai úton Lubin felé két orosz hadtestnek egy előre tolt erős csapattal visszaverte. Az oroszoknak ezernél több embere és sok tiszte esett. Csapataink zászlókat és gépfegyvereket zsákmányoltak. Novoszi-elica mellett huszezeréni tégnyabbreszt lovasságból álló orosz haderőt telje-sen visszavertünk. Az ellenségtől többszáz foglyot ejtettünk. Az oroszok roha-mos visszavonulásukban sok hadiszert hagytak a harc színterén. Az orosz hadi-foglyok első nagyobb csapatát Lembergbe szállították, ahol a lakosság körében leirhatatlan lekesedést kellett az oroszok fölötti győzelem. A lakosság öröme csak fokozódott, mikor az ellenségtől évelt zászlókat, gépfegyvereket is beszá-llították a városba.

## A kegyetlen muszkák.

Bécsből táviratozzák: A harctérről érkező összes hira-dasokból egybehangzóan az tűnik ki, hogy az oroszok barbár harcmódoruknak megfelelően úgy a saját, mint idegen terüle-teken az összes hazákat kifosztják, azután a falvakat könyör-telenül fölgujtják.

## Orosz hadifoglyok a mi katonáinkról.

A sajtóhadiszállásról érkezett hivatalos jelentés: Legújabb jelentések sze-rint a Krasznik melletti harcokban több mint 3000 foglyot ejtettünk, három zászlót, husz ágyut és hét fogattal ellátott gépfegyvert zsákmányoltunk. Azok az orosz hadifoglyok tisztek, akik a japán hadjárásban résztvettek, egybehangzóan kijelentik, hogy a mi katonáink támadása sokkal hevesebb volt, mint a japánoké.



# A szerb harctérről.

## Az ellenséget kivertük Boszniából.

Szerajevóból táviratozzák a miniszterelnökség sajtóirodájának: Mielőtt még a magyar-osztrák csapatok Uvac és Vardiste környékén megkezdtek volna az operációt, — szerb seregek benyomultak Boszniába és jól megválasztott és megfelelően előkészített pozíciókban helyezkedtek el. E hónap 23-án megtámadták a szerbeket, akik rendkívül szívósan védekeztek. A mi csapataink bámulatremelő hősiességgel harcoltak s az ellenséget kiverték megerősített pozíciójukból és a háttáron átkergették őket. E harcokban dicső részt vett a szakutári német különítmény.

## A monarkia is harcol Japánnal.

Bécsből táviratozzák a miniszterelnökségi sajtóirodának: A Chiocsuban állomásozó Kaiserin Elisabeth osztrák-magyar hadihajó parancsnoka, ugyancsak a tókiói osztrák-magyar nagykövét legmagasabb megbíráshoz azt a távirati parancsot kapták, hogy a Kaiserin Elisabeth szintén részt vegyen a Japán elleni harcokban. A német sajtó a legnagyobb örömmel kommentálja ezt aényt.

## A pápa és a béke.

Bécsből táviratozzák: A Reichspost római fejeletője előtt az elhunyt pápa kezelőorvosa, Marchialtoa kijelentette, hogy ösztönzéséhez azt a kérelmet intézték, hogy vegye magát közbe a világháború ellen. X. Pius erre így felelt:

— Az egyetlen uralkodó, akinél a siker kilátásával intervénialhatnék, — mert ez az uralkodó mindenkor hűséggel viseltette a szentségek iránt, — Ferenc József király. De éppen önála nem intervénialhatok, mert a háború, amelyet Ausztria-Magyarország indított, igazságos, nagyon is igazságos.

Emlékeztet, hogy püspöki karunknak három kiváló tagját, gróf Zichy Gyula pécsi, Prohászka Ottokár székesfehérvári és sípeki Ba és Lajos rozányói megyéspüspököket 1905 december 21-én személyesen szentelte fel. A püspökök közbenjárására sok magas egyházi kitüntetést osztott szét a magyar katolikus, klérus tagjai között.

Reformjaiban mindig hajlandó volt a magyar főpapi kar előterjesztéseit meghallgatni és kedvükért több rendelkezését ideiglenesen felfüggesztette hazánk területén, hogy az átmenet a régi és az új állapot között könnyebb legyen.

Végül lehetetlen meg nem emlékezni arról, hogy X. Pius pápa uralkodása alatt érték el a magyar görög katolikusok régi vágyukat: a magyar görög katolikus püspökség felállítását. A „Christifideles graeci” bulla megalkotta a hajdudorogi püspökséget és az egész magyar katolikus világ már csak ezért is hálás lehet X. Pius emléke iránt.

— **Uj képviselő.** A kápolnai kerületben tegnap képviselőválasztás volt. Követé egyhangulag Mayer Jánost választották meg.

— **A Vöröskereszt.** A közönség tudomására adjuk, hogy a Vöröskereszt-Egyet részére befolyt és befolyandó adományokat Unger Ullmann Elek, mint a Vöröskereszt-Egyet pénztárnoka fogja a lapokban a választmány nevében nyugtázni, ha a pénzek úgy a városból, mint a gyűjtőktől a pénztárba tényleg befolyának.

**Főhírom** az ipartestületi dalárda mindazon tagjait, kiknek bevonulniok nem kellett, hogy sürgős ügy megbeszélése céljából e hó 27-én csütörtökön este 9 órakor az ipartestületi helyiségben okvetlenül jelenjenek meg. Büchler Mór karagya.

**Nagykanizsa szíve.** Augusztus 23-án a rendes segély alapra adakoztak: Polgár Sándor 4 K, Stern Ignác 2 K, IV. Kerületi Szövetkezet 10 K, Martincz József 2 K, Günsberger Ignác 1 K, Varga János 5 K, Gudljcs László 4 K, Szita József 1 K, Kürsnor Ferenc 4 K, özv. Vidakoviczné 2 K, Mátész József 2 K, Taus Sándor 2 K, Hegedüs Károly 5 K, Szereon Pál 1 K, Hegedüs György 1 K, Simon István 2 K, Czár János 1 K, Ferk Ferenc 1 K, Vajda József 2 K, Vajda János 2 K, Tislér Jambor Károly 140 K, Milei József 1 K, Gozdan László 1 K, Kaszegnár József 1 K, Martincz László 1 K, Szerecz Ferenc 1 K, ifi. Furdán József 1 K, Furdán József 1 K, Berke György 1 K, Gyergyás József 2 K, Bunczom Ferenc 1 K, Piander József 1 K, özv. Bruckner Lajoné 1 K, Gudlin József 1 K, Varga Ferenc 1 K, Gyergyák György 1 K, Koszegnár György 2 K, Polai György 1 K, Szmodics József 2 K, Varga József 2 K, Gudlin György 2 K, Gerke József 1 K, Fiumbort Károly 2 koronát, Ötvös Józsefné 5 koronát, Ötvös György 50 f, ifj. Ötvös György 50 f, Knauz László 2 K, Filák János 2 K, Marton József 1 K, Gozdan János 5 K, Dr. Miklós Dezső 30 K.

Augusztus 23-án Vöröskeresztnek adakozott Dr. Miklós Dezső 20 koronát.

— **Zongorajátékra és zeneelméletre** tanít kezdőket és haladókat **Vilányi István**, a magyar kir. zeneakadémia volt fővendéke, okl. zenetanító Csengeri-ut 23.

Felelős szerkesztő: **Fischel Lajos.** Szerkesztő: **Tóth Zoltán.**

# Ellenséges hadihajók az Adrián.

Bécsből táviratozzák, hogy a angol és francia hadihajó, amely k már napok óta az Adrián tartózkodnak — nem ismét, hogy a kis Zenta hajó megtámadásánál bármit is merített volna ke — d — n — í — m — á — s — t — v — e — g — r — e — a — k — l — ó — b — a — l — é — p — n — e — k. Az angol francia egyesült hajóraj megakarja szállni Vatonat s mely tudvalevőleg semleges terület. A magyar osztrák hajóraj a helyén áll.

— Nem fogjuk — mondotta a patriarcha — sohasem elfelejteni azt a szolgálatot, amelyet a zarándoklat példájával, fényességével és lelkesedésével a hitélet emelkedésének tett. Régi, meleg barátság fűzte össze eddig is Velencét Magyarországgal, de meg vagyok győződve, hogy a csaiadegyházmegyei zarándoklat meg szorosabbra fogja fűzni Magyarországot és Velence baráti kötelékét — és Szent Gellért ereklyéinek tisztelte ezental még sürűbben a tengeri városra fogja vonni a magyarokat, akikre a Mindenható áldását kérem. Itt említnék meg azt is, hogy ő eszköztette ki a magyarok velencei zarándoklata után, hogy szent Gellért napja (szeptember 25.) duplex il. classis ünnep legyen.

X. Piusnak pápasága alatt sok ízben volt alkalom magyar zarándokokat fogadni, hiszen Maria országából ugyszólván minden évben több csapat is kerekedett fel, hogy Szent-Péter utódnak labai elé hódolatát lehessen. A pápa mindenkor kitüntető szívességgel fogadta a magyar zarándokokat és meg akkor is, mikor egészségét ugyancsak kímélnie kellett, megadta nekik a külön kihallgatást és hozzájuk intézett beszédeiben mindenkor nagy elismeréssel emlékezett meg a vallásos életnek hazánkban való virágzásáról. Mint elődje, ő is különösen szerette a zarándokcsapatokban a gyermekeket, kikkel hosszasan foglalkozott. Nagyon kegyes volt a pápa ahhoz a zarándokcsapathoz is, melyet a katolikus irók és hírlapírók Országos Pázmány Egyesülete vezetett eleje és akkor külön áldását adta a katolikus eszméknek Magyarországon a toil erejével küzdő harcosaira.

Az utolsó zarándokcsapatok között, melyeket a pápa fogadott, volt az a magyar zarándoklat is, mely Gaibl prelátus vezetésével Lourdesba tartott és amelyet szintén nagyon kegyesen fogadott.

A most elhunyt pápának köszönhetjük a három kaszai vértanu boldoggá avatását is. A pápa a tárgyalásokban lehetőség szerint személyesen is részt vett és 1904-ben kimondotta a boldoggá avatást, 1905 január 15 én pedig maga vezette nagy ünnepségek között a szertartást.

X. Pius pápa a magyar püspöki kar iránt mindig kitüntető szívvel viseltette.

## Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

nagykanizsai fiók.

**A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja** modot öhajván nyugtán ügyfeleinek és a nagyközönségnek, hogy kezesletüket a háború tartama alatt is teljes biztonság mellett elhelyezhessék, — **anélkül, hogy betétei felett való rendelkezéseiben a moratorium határozmányai által korlátozva lenne,** ehatározta, hogy új betéteket — részletes tájékoztató könyvecsék ellen, valamint folyószámlára a legmellányosabb kamatozás mellett elfogad és e tételek folyószámlái: **a moratorium korlátozó intézkedéseinek alkalmazásától eltekintve.** A betévek tehát így követelések felett bármikor szabadon rendelkezhetnek és az általuk az új betétekből igényelt összegeket a bankfiók 10.000 koronáig azonnal, 10.000—30.000 koronáig 3 napi, 30.000—50.000 koronáig 5 napi és 50.000 koronán felüli összegeket 8 napi felmondás mellett fizeti vissza. Kelt Nagykanizsa 1914. augusztus 17.

## HIREK

### X. Pius és a magyarok.

A katolikus egyház elhunyt fejedelme minden alkalommal jelét adta annak, hogy igaz, őszinte magyarbarát. Lelkesen nyilvánította érzelmeit 1900-ban, amikor Dessewffy Sándor csanádi püspök vezetés alatt háromszáz magyar zarándokolt el Velencébe Szent Gellért hamvaihoz. Akkor Sarto biboros patriarcha jelenlétében ünnepélyesen vitték át Szent Gellért hamvait a Merano szigeten levő San Donato-templomból a Sancta Giorgio-templomba, amelynek Szent Gellért egykor apátja volt. Ez alkalomból Szent Gellért ereklyéit a Dessewffy püspök által adományozott gyönyörű kivitelű, értékes ereklyetartóba helyezték. Az ereklyetartó ünnepies átadásánál Sarto biboros beszédet intézett a magyar zarándokokhoz, köszönetet mondva a magyar zarándokoknak, akik Szent Gellért iránt érzett szeretetüket újra lángra gyújtják.

Gyermekeknek házasmesternek, párt keres ki egyúttal boltiszolga is. Fizetés meg egyenes szerint. **POLLAK JÓZSEF**, borkereskedő. 11846

**Szilvát** minden mennyiségben vesz **Reich Samu** pálinkanagyfőnöke Nagykanizsa, Kirdty-utca 15. szám.

**Fiadó magánház,** mely áll 4 utcai és fürdőszobából, összes mellékhelyiségekkel együtt előnyös feltételek mellett kiadó. Bővebb felvilágosítás a helyszínen Király Pál-utca 1. szám alatt (Sugár-ut sarok) szerezhető.

**WEISZ SOMA** cementgyár Nagykanizsa, Internban Telefon 305. Jánlja valódi márványtörmelékéből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomású motorüzemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorüzemű köszörülőgépen tükörsimáságra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánssabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban. Készíték műkölépéseket, graült teraszburkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat — Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átereszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

**Valódi brünni szövetek** Nyári és őszi időnyre. Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak Egy szelvény fekete szalonnához 20.—K-ért, színes szelvényhez, szalonnához, színes szalonnához, női kosztüm szövetek stb. gyári áron kelt, mint megkérdezi és szívesen lát mindenkit. **Siegel-Imhof Brünn.** Mirták Iggyen és bérmentve. Az előnyök a helyeket a magánverő áru, ha szövetekhez képest Siegel-Imhof áru, a gyári áron rendel meg, igen jó árú, Szabott, legelőnyös árak. Orfias választék. Mirták Iggyen és bérmentve, még a legkisebb rendelésnél is, szívesen lát mindenkit.

**Kaufmann Mór** férfiszabó **Telefon 222.** **Nagykanizsa** Kazinczy-utca 6.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYKANIZSA,**  
Bogár-ut 4

Telefon-szám: 78

Mirdetéskeket és nyílt-teret  
díjtáblázat szerint vesz fel  
a kiadóhivatal

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

**Előfizetési árak**  
helyben hátrahátrahozva

Egy évre	1.00
Három hónapra	0.50
Egy hónapra	0.15
Egy napra	0.05

postai befizetéssel

Egy évre	1.00
Három hónapra	0.50
Egy hónapra	0.15
Egy napra	0.05

Egyes s. Ám 6 fillér

## LEGUJABB.

### Pozsonyi és budapesti hadtestek óriási győzelme!

A magyar csapatok első nagyszabású dicsőséges szereplése most játszódott le orosz földön, ahol seregeink olyan diadalt arattak, amely mámorító örömet keltett Németországban és a monarchiában egyaránt. Mi Nagykanizsaiak kétszeresen büszkék vagyunk erre a hatalmas győzelemre, mert azt magyarok, speciálisan a pozsonyi ötödik és a budapesti negyedik hadtestek aratták. Így hát a nagykanizsai és zalavármegyei ezredek, amelyek az ötödik hadtesti keblében harcoltak, szintén kivették részüket abból a fegyvertényből, amely arany-betűkkel lesz megörökítve a most vívódó világháború történelmében. A pozsonyi és budapesti hadtestek óriási győzelméről az alábbi, szenzációs táviratunk számol be:

*Bécsből táviratozzák: A kraszniki harc soha nem múló dicsősége lesz a monarchia vitéz hadseregének. Ez az ütközet vasárnap folyt le az oroszok, most már megállapítható döntő, nagy vereséget szenvedtek. A harcban a mi részünkről a 4. és 5. hadtest, vagyis körülbelül kétszáz ezer ember vett részt. Az oroszok frontvonala a Frampótól a Visztula melletti Jozefóig terjedt. Az oroszok Frampótól északra és Kraszniktól délre egy-egy hadtesttel törtek előre, amelyekhez a harc folyamán még két új hadtest csatlakozott. Intézetos erővel csaptak össze az ellenségek. A rendkívül véres harc három nap és három éjjel szakadatlanul tartott, míg végre az orosz hadtestek fölbomlottak s r. múlt menekülésbe kezdtek. A miénk minden hadállásból kiűzték az oroszokat, akikről 3000 hadifoglyot ejtettek és három zászlót, husz ágyút és hét fogatos gépfegyvert zsákmányoltak. A megvert ellenség Lublin felé menekül. Ennek az ütközetnek az óriási arányait mutatja hogy a harc vonala hatvan kilométerre terjedt ki. A kraszniki csatában tehát négy orosz hadtest szenvedett csuf vereséget. Az óriási győzelem hírére a hatóságok Budapesten, Bécsben, Berinben plakátokkal tudatták a közönséggel. Berlin népe örömmámorban uszott s leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a magyar osztrák csapatokat.*

## Magyar huszárok csodás bravurja

Bécsből táviratozzák: A sajtó-hadiszállásról hivatalosan jelentik a magyar királyi honvédelovasság alábbi szenzációs fegyvertényét: Augusztus 16-án a magyar honvédelovasságból álló ötödik lovashadosztály azt a súlyos föladatot kapta, hogy a Zbrucz melletti orosz határvédelmet törje át és állapítsa meg, hogy a határon álló csapatok mögött nincsenek-e erősebb ellenséges seregek. Huszáraink óriási lelkesedéssel indultak lehetetlennek tetsző feladatuk végrehajtására. Satanóválnál áttörték az ellenség sorait s förgeteges gyorsasággal folytatták földérítő útjukat. Kézintől délnyugatra náluknál jóval erősebb ellenséges lovasságra bukkantak, amelyet gyalogság is támogatott. A magyar honvéd huszárok pillanatnyi gondolkodás nélkül rávetették magukat a tulnyomó számú ellenségre, amelyet az irtózatos erjűk attak megrémített. Az orosz lovasság és gyalogság fejvesztett futásnak eredt. Huszárajaink Zmetzrti-patakig üzték őket, folyton kaszabolva soraikat. Gorodok mellett hatalmas orosz erősség van. Ide menekültek az üldözött oroszok. Honvédelovasságunk vakmerő bátorsága annyira ment, hogy az erősséget is megtámadta, bár ez nem lovasság részére alkalmas föladat. Itt nagyobb veszteséget szenvedett a hadosztály, de amivel megbízták, fényesen megoldotta. Megállapította ugyanis, hogy ezen a tájon rendkívül erős haderő áll. Ezen föladat megoldása után honvédeink Satanóválnál táborot ütöttek. A falu orosz lakossága a faluban rejtve tartott orosz katonasággal együtt éjjel rajtaütött huszárainkon, akiknek egy részét orvul megölték. A honvédek a kegyetlen orvtámadásra azzal feleltek, hogy a falut fölgyújtották, majd harcra készen sorakozva, ismét megverték a rájuk támadt ellenséget. — Az előnyomulás és a hirtelen támadás közben szenvedett vereséget pontosan megállapítani nem lehetett, mert egyes kisebb csapatok még nem tértek vissza a hadosztály zöméhez.

## Nyugati harctérről.

### Rnémetek bevették Longwynt

Berlinből táviratozzák: Német seregek diadalmasan vonulnak előre Franciaországban. A trónörökös vezetésével operáló német csapatok a keletről előretörő franciákat teljesen visszaverték. A franciák Felsőelszászt nyugaton kiűrtették. A németek föltartóztatlanul nyomulnak elő francia földön s már Longwyt is bevették. Longwyt rendkívül fontos erőssége volt a francia hadműveleteknek. A város a Meurthe-et Moselle departementben fekszik s közel tízezer lakosa van. Jelentékeny vasércbánya van itt, amely évenként 400.000 tonna ércet szolgáltat. Virágzó vaskohók, jeicence, kalap és ékszergyárak vannak itt.

### Namur teljesen elesett.

Berlinből táviratozzák: A németek Namurnak azt a négy erődjét is bevették, amely tegnap még tartotta magát. Így Namur teljesen német kézen van.

### Gent is a németeké.

Berlinből táviratozzák: Namur bevétele után Gent, Belgium egyik legfontosabb, legnagyobb városa önként megadta magát a németeknek. A német csapatok tegnap szállták meg a várost amelyet rögtön német közigazgatás alá helyeztek. Gent annyira fekszik Antwerpen-től ahova a belga udvar menekült, mint Székesfehérvár Budapesttől. Gentnek 200.000 lakosa van s rendkívül gazdag ipari város.

### Angol tábornokból francia hadvezér.

Berlinből táviratozzák: A francia köztársaság elnöke French tábornokot, az angol szára fölvi haderő parancsnokát az északi francia haderő főparancsnokává nevezte ki. Így tehát French nemcsak angol, hanem francia csapatokat is vezényel, még pedig Belgiumba operáló német haderő ellen.

## A világháború legújabb eseményei

### BELGIUM főkormányzója.

Berlinből táviratozzák: Vilmos német császár az okkupált belgiumi területek részére már főkormányzót is nevezett ki. A főkormányzó Go iz báró tábornok, aki, mint ismeretes, élénk részt vett a török hadsereg kiképzésében.

### Fölrobbantott vonat.

Szófiából táviratozzák: Köprülisben a vasuti híd, amelyen éppen egy Szerbiában löszert szállító vonat robbogott keresztül, a levegőbe repítettek. A híd és a vonat roncsosá zuzódott.

### Bécszet már erősítik.

Bécsből táviratozzák: Az osztrák lövőváros megerősítését tegnap megkezdtek. Bécs körüli sáncokat vonnak. Pétervár megerősítésén lázas erővel dolgozik az orosz hadvezetés.

### Románia hadikészülődése.

Bukarestből jelentik: Románia Ruszcsukkal szemben óriási haderőt vont össze Oroszország ellen.

## Szegeden lelőttek egy francia aeroplánt.

A Zala eredeti indóitása: A Zala tegnapi és tegnapelőtti táviratai jelentették, hogy a német és magyar-osztrák repülőgépek milyen bámulatremelő bravurokat hajtottak végre a legutóbbi ütközetekben. Egy német léghajó megjelent Angliában s bombák ledobásával az angol hadsereg több értékes municióraktárát megsemmisítette. Egy másik léghajónk orosz földön kikemlerte az ellenség hadállását, miközben az oroszok valóságos sortűzrel zúdították rá. A léggömb burkolatát több gránitzilánk meg is sértette, de a gépnek sikerült visszatérni a magyar osztrák főhadiszállásra, ahova megbecsülhetetlen értékű híreket vitt. Ezeket kívül se szeri, se száma nincs a mi légi járműveink hőstetteinek. De ezzel szemben az idegen léghajók, aeroplánok sem maradnak tetlenek. A múltorban Magyarországon több részről jelentették, hogy ellenséges repülőgépeket láttak. Egy ilyen gép Nagykanizsa fölött is megjelent s dacára annak, hogy sok százan látták, akadtak kétkedők is, akik a képzelt szüleményének tartották a nálunk megjelent repülőgépeket. Most ellenben kétségtelen, kézzel fogható bizonyosság van rá, hogy Magyarország fölött



igenis jártak idegen légi járművek. Egy ilyen repülőgépet Szegeden le is lőttek. A szenzációs esetről szegedi tudósítónk a következőkben számol be: Augusztus 18-án este 11 órakor a levegőből hatalmas fénycsík világította meg a tiszai vasúti hidat, majd a szegedi állomást. A városban ekkor még ezerével sétált a közönség, amely a csallagos égbolton tisztán kivette egy repülőgép körvonalait. Az aeroplán nem sokáig maradt egy helyen. Nyugtalanul uszkált a levegőben s állandóan a három pályaudvar és a vasúti hid fölött cirkált. A katonaságot más városokból már értesítették a repülőgép érkezéséről s azt is jelezték, hogy az ellenséges szerszám. Az állomások és kaszárnyák őrségeit tehát rögtön aláparancsolták s a fegyvereknek szárai meredtek a levegőbe, hogy alkalmas pillanatban, amint a gép lőtávolba jut, — ártalmatlanná tehessek. Ez a pillanat a vasúti hidnál következett be. Itt a gép merész sebességgel leereszkedett, láthatóan azzal a szándékkal, hogy a bennülők a hid vonalát minél jobban kikemlelhessék. Ez a hid roppant fontos jelentőségű most, mert Alsó Erdély és Délmagyarország felől érkező csapatokat rajta keresztül szállítják a déli és északi harcterekre. Amint a titokzatos aeroplán lőtávolba ért, többszörös sortűz fogadta. — Az emberek ezrei látták, hogy a gép megíngott, majd oldalváltást dől s lámpája a következő pillanatban kialudt. Néhány percig még az egész város hallotta a kattogását, de aztán semmit se tudtak róla. Harmadnap aztán Makó közelében elfogtak egy idegent, aki azzal, vált gyanússá, hogy két napig csavargott a város környékén, de há embert látott, egyszerre eltűnt. A csendőrök letartóztatták és kihallgatták. Az idegen hol franciául, hol angolul felelt a kérdésekre s eleinte jámbor utazónak adta ki magát. Később azonban bevallotta, hogy egyik utasa volt annak a repülőgépnek, amely Szeged fölött cirkált.

**Elmondta, hogy a sortűz megsebezte a pilótát és összeroncolt a gépet. A övések után néhány száz métert haladtak még a levegőben, de aztán a gép belezuhant a Marosba, éppen ott, ahol a folyó a Tiszába ömlik. Neki sikerült partra uszni, de a pilóta a géphez volt szíjazva s így az aeroplánnal együtt elmerült a vízben.**

Az idegent rögtön beszállították Szegedre s átadták a katonai hatóságnak. Itt angolnak adta ki magát, de megállapították, hogy francia. Miután megmutatta azt a helyet, ahol a repülőgép a Maros-torkolatba zuhant, letartóztatták. Most a katonai fogházban ül. A repülőgép céljáról egyetlen szóval sem akar nyilatkozni. A katonaság a francia aeroplán kiemelésére kotrógépeket küldött a Marosba. Az esetről-jelentést tettek a temesvári hadtestparancsnokságnak és a belügy minisztériumnak.

## AZ OLASZOK

valószínűleg igen hamar kilépnek a semlegesség néma titokzatos rezervált-ságából. Szövetségesünk valószínűleg eddig is Németországgal és Magyarországgal kötött előzetes megállapodás értelmében tett semlegességi nyilatkozatot. Azonban most elérkezett rá is a cselekvés órája. A franciák és az angolok nem sokat törődve a nemzetközi joggal, amelyet a most folyó háború folyamán számtalanszor ütöttek arcul, megszállták Albánia egyik kikötőjét. Valonát, amely az összes európai nagyhatalmak oltalma alatt áll s így védett területnek számít. Olaszország ebből a térből láthatja, hogy semlegesége micsoda respektálásra talál majd a nemzetközi joggal és szokásokkal mit se törődő antán hatalmasságoknál. Olaszország lát mindent. Tudja, hogy Valona megszállása az ő semlegességének megsértése. Már tiltakozott is ezen in-

zultus ellen, de aligha kap kiengesztelő, megnyugtató választ. Tehát Olaszországnak cselekedni, tenni kell, nehogy az első arculcsapás megtorlatlanságán fölbátorodó hatalmak tovább provokálják. Amint tudjuk, amint a jelekből látjuk, Olaszország cselekedni is fog. Tegnap már szelvényben-hosszában beszéltek a monarchiában, hogy Olaszország megüzentte a háborút Franciaországnak, Oroszországnak és Angliának. Semmiféle hivatalos értesítés azonban erről nem érkezett. De ha nem történt is meg a hadüzenet, Olaszországra elkövetkezett a döntés utolsó órája. Vagy ellenünk, vagy mellettünk, akcióba kell lépnie. Szövetséges kötelmein kívül minden érdeke mellénk állítja Itáliát. Meglepetést szinte kizártnak kell tartanunk. Várakozunk tehát nyugalommal, Olaszország nem hagy, nem hagyhat sokáig kétségben bennünket.



Nagykanizsán egyedül kapható:  
**Fischel Fülöp Fia**  
könyv- és papírkereskedésében

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság”, könyvnyomdájában Nagykanizsán. Igazgató: Fischel Ernő.

## HIREK

**Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Ábrányi Lajos de. kecskeréti kir. törvényességi jegyzőt, a ná. ykanizsai kir. törvényesszékhez helyezte át.

**A pécsi ítélőtábla új elnöke.** Arnold Sándor, a pécsi kir. ítélőtábla új elnöke, aki letéven a hivatalos esküt, szabad-ságra ment, most visszafatár Pécsre és meg-kerdte a pécsi ítélőtáblánál működését.

**Határozás sebesült Nagykanizsán.** A máltai lovagrendnek 27 kocsiból álló sebesültvonata ment ma Nagykanizsán keresztül. A vonat, amely a szerb harctérről szállított sebesülteket Pozsonyba, reggel 6 óra 14 perckor érkezett meg s hét óra 40 perckor ment tovább. A rendkívül tisztá, kényelmes kocsikban 604 sebesült volt, akik közt huszonöt tiszt. A pályaudvar körönsége-rajongó szeretettel vette körül a sebesülteket, — akik közt volt a nagykanizsai 48-ik ezred néhány közlegénye is. A közönség a vasúti vendéglő minden eleség készletét megvette és kiosztotta a betegek közt, akik elmondták, hogy Sabác-nál és Visegrádnál sebesültek meg Dr. Stekeres József és dr. Neu Hugó hatvan sebesültön új kötést alkalmaztak. A súlyosn. sebesültek is aránylag jókedvűek voltak.

**A „Népiroda” működése.** A Népiroda (Csengety ut. 5.) elhelyezhet: 1 gazdatisztet, 1 gyerektisztot, 1 háviszolgát, 20 mezőgazdasági munkást, 2 mindenest, 2 molnárt, 1 napszámost, 8 napszámosnőt, 1 szakácsnőt, 4 takarítónőt, 5 zsákvarrónót — 4 „Népiroda” munkát keres: 1 ács, 1 bogár, 1 cipész, 2 festő, 9 íródat alkalmazott, 1 kályhasz, 1 kőfaragó, 5 kőműves, 5 különféle munkás, 7 lakatos, 1 mezőgazdasági, 8 mindenest, 8 mosónő, 17 napszámos, 4 napszámosnő, 2 szabó, 1 szakácsnő, 15 takarítónő, 17 varrónő, 8 zsákvarrónő számára. Sürgősen felszólítjuk a t. munkásokokat, hogy munkásszükségletüket a Népirodával tudassák.

**A muraközi hazafiak.** Ugy augusztus 3-án az általános mozgósításkor, mint most hétfőn az újoncok behívásakor, egy nagyobb csapat vonult végig a városban zenekar kíséretében. A lelkes hangulat, a szakadatlan éljenzés, a zene szünete ese közben felhangzó nóták azt a hitet keltezték, hogy egy örömmel közönségre jött össze. Az ünneplő csapatot a muraközi lakosság katonaköteles tagjai alkották, akik lelkes örömmel az első vonattal bejöttek, hogy a bevonulási kötelezettségüknek eleget tegyenek. Elhörták magukkal a muraközi fúvószenekart, mely hazafias indulókkal és magyar nótákkal fokozta az amúgy is ünnepélyes hangulatot. Az utakon hamarosan nagy közönség verődött össze, mely lelkesen üdvözölte a derék horvátjuk, de annál jobban magyar érzésű honfitársainkat, kik egyenesen a laktanyába vonultak. A zenekar tagjai az estéli vonattal tértek vissza és újból zenével mentek a városon keresztül. A Centrál szálló előtt megállva, először a fymnust játszották el, majd vezetőjük bár hibás kijelzéssel, de belső érzéstől áthatott szavakkal jelezte utjukat és élte a magyar hazát. Viharos taps és zúgó éljenzés jelezte, hogy a közönség egytértzett a szavakkal és hangos éljenzés és kalaplengetéssel mondott „Isten hozzád”-ot a derék muraközi magyaroknak.

**A negyedik veszteségi listá.** Ma megérkezett a vásosházára a négyes számú veszteségi listá, mely a orosz határon elesett és megsebesült harctársaink nevéit tartalmazza. Nagykanizsát és Zalamegyét érdeklő dolog egyáltalán nincs a listában.

**Iskolai értesítés.** A nagykanizsai kath. főgymnáziumban a felvételi, javító- és pótló vizsgálatokat augusztus 29-én reggel 8 órától kezdődőleg tartják meg. A felvételi és pótlóvizsgálatot tevők augusztus 28-án jelentkeznek az igazgatói irodában. Az 1914—15. tanév kezdetére vonatkozó értesítést később teszi közzé az igazgatóság.

**A sebesült katonák részére.** Győrffy Jánosnéhoz a következő adományok folytak be: Mézáros József főgymn. tanár 7 db., N. N. 1 db. pakróc, özv. Vécsey Zsigmondné 16 db., özv. dr. Bartha Gyuláné 8 db., özv. Oroszváry Gyuláné 18 db., Rácz Gizella

4 db., Idősb. Riedlmayer Károlytól 8 db., majlyekért kö szönetet mond és további szíves adományokat a hazafias, nemzeti célra közönségtel elfogad Győrffy Jánosné.

**Zongorajátékra és zeneköltöztetésre.** A haladékokat Villányi István, a magyar kir. zeneköltöztetés volt önévondás, okl. zenetanító Csengeri-ut. 23.

**Ami a király mondott!** Könyvez Kálmán király híre messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító útján Adriaticus tengerre, megállt Fiume város közelébe. Szétnézett a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengésből csak akkor tért magához, midőn egy küldöttség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podestája, mellette vele jött szépséges leánya, ki színt legbecesebb terméket a tájnak, aranyszínű italt nyújt a királynak. A király hörgintett, csétteltett nyelvvel, izlett a nedűt nagy szakértelmével, aztán a szerleget fenéig üríté, frissítő hatását minden ize érezte. Kérdezte a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podesta: „Felséges királyunk, borpárlat, cognac ez, melyet itt csinálnak!” Szólt a király: „Mig itt lesznék Fiumében, kapjon ez italból mind egyik vezetem! Könnyen álljuk majd ki az ut fáradalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát!”... Kálmán király erre bölcse elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll még a gyár, az „Adriatica”, borpárlat gyárának legnagyobbika! Cognacja azóta leve világban, mert frissít, erősít s mindenkép józsi, a hogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlett mindnyájunknak! S akik ilyi italt ma bárki irthatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja. Saját érdekünkben csak arra ügyelünk: „Fiumei” kérjünk és mást el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csügedő fáradtra éltetőleg ható. Ki valami nagyot akar végrez vinni! Annak csak ebből a cognacból kell inni!

Felvétele szerkesztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán

A nagykanizsai izr. hitközség bérbevenne

iskolai célokra

3-4 szobás lakást.

Bővebbet a hitközség titkári hivatalában.

Gyermektelen házaspár

házmesternek

ki egyuttal boltiszolga is, felvétetik POLLÁK JÓZSEF borkereskedő.

Ugyanott egy fiu

∴ TANULÓNAK ∴ felvétetik.

**Gyermekjáték**

a ruhamosás elvégzése a

**Persil**  
önműködő mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan. Chlor nélkül!

Felőrai főzés után

**Vakító fehér ruhát!**

PERSIL “kiméli a vásznot és a fehérenemű az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehériteve.

Gyár: GÖTTLIEB VOITH, Wien. III. Mindemütt kapható!



Személyiség és kiadói hivatal  
**NAGYKANIZSA,**  
 Sugár-ut. 4.

Telefon-szám: 78.

Hirdetéseket és egyéb teret  
 díjtételek szerint vesz fel  
 a kiadóhivatal.

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak  
 hatályos költségek tartásával.

Egy évre	1.200
Nyolcfélére	800
Félévre	400
Egy évre	140

postai megfizetéssel

Egy évre	1.500
Nyolcfélére	1.000
Félévre	500
Egy évre	150

Egyes szám 6 fillér

## A zalai huszárok.

A főhadiszállásról érkezett hivatalos jelentés tegnap már hírt adott arról a páriját ritkító huszárbravúrról, amelyet az ötödik honvéd lovashadosztály hajtott végre Oroszországban. Ezt a hadosztályt azzal bízták meg, hogy az orosz csatárlánc mögött rejtőzködő orosz csapatok elhelyezkedését és nagyságát kémlelje ki. A legveszedelmesebb vállalkozás az, aminek honvédhuszárjaink neki vágtak. Mégis pillanatnyi gondolkodás nélkül tették. Mint fergeteges szélvész, törtek át a határon s elsöpörték maguk előtt az utjukba kerülő csapatokat. Még a toporzékoló paripák ki se fújhatták magukat s még csapogott az orosz vér a magyar kardokról, mikor hőseink már kétszeres erővel kerültek szembe. Mint az ég villámító haragja, csaptak a muszka lovasságra, amely fejét vesztetten nem is védekezett, hanem menekült az első erősségbe. A magyarok mindenütt nyomukban. Szabdalták, kaszabolták a megrémült orosz, az erősség közepéig üzték, hajszolták őket még a milliónyi orosz fegyver közt is. Az erősségekben táborozó csapatok csak soká ocsudtak föl annyira, hogy az üldözőkre támadhattak. A tulnyomó erő előtt a mi pirosszínűs ördögeinknek is meg kellett hátrálni. Folyton hadakozva, vágva és vágást kapva vonultak vissza, de teljességen celt érve: kinyomozták, hol az ellenség és mennyi a száma. Hogy magyar vér is bőven áztatta a sivatár, szomszagos orosz földet, az csak természetes az olyan haditényről, amelyről a hadvezetés állapítja meg, hogy „nem lovasságnak való feladat”. De minden csöpp magyar vér ezerszer annyi orosz vérből került. Ami ezután történt, az már gyászosan szomorú fordulat a fékevesztett huszárbravurnak. Kimerült lovasságunk az üldöző

orosz csapatokat visszaverve, egy faluban nyugovóra tértek. Mely álmot nehezített a fáradt szempillákra. A magyar katonák álmukban bizonyára a messzi hazában kalandoztak, az áldott alföldi síkokon, Dunántul szelid dombjain. A gyáva orosz csak ekkor mért a magyar huszárra menni. Az alattomos bestiák előtörték rejtekeikből s az alvó magyar katonákra vetették magukat. Derek vitézeinknek egy része nem ébredt föl többé álmából. De a magyar huszárral még így se végezhetett teljesen a gyáva néció. Az életben maradtak talprapattantak, sorakoztak, lemészárolták az orvátamadókat, fölgújtották a falut aztan elvitték a földérintő ut eredményét a főhadiszállásra. Sok szép huszárunk maradt el utközben. Nem is térnek vissza soha. De amit cselekedtek, az emléküket mindörökké meg fogja őrizni. Ilyet csak magyar huszár tehet. Három birodalom népét ejtette ámulatba a rettenetlen bátorság ekkora példája s három birodalom népe ünnepli most a lovon járó magyar félisteneket. A mi lelkünket kétszeres diadaléret tölti el. A vitéz huszárok a mi huszáraink, a mi fiaink, testvéreink. Három nemzet áldása kíséri utaikat. Az ötödik honvéd-lovashadosztály Budapesten székel s tekintélyes része zalamegyei és nagykanizsai fiukból áll. Ezen hadosztály kötelékébe tartoznak ugyanis a budapesti 1, a szabadszaki 4, a pécsi 8, a zalaegerszegi 6, a pápai 7 és a varasdi 10-ik számú honvédhuszárezredek. Tehát a zalaegerszegi hatos huszárok hősi részt vettek a történelem lapjaira kerülő bámulatos haditényben. Még közvetlenül érint bennünket az 5-ik honvédlövashadosztály bámulatbaejtő szerepe, ha tudjuk, hogy abban a nagykanizsai géppuskás-osztály is részt vett.

## Hatszáz ezer orosz vertek meg a magyarok.

A miniszterelnökségi sajtóiroda jelenti: Csak utólag derült ki, hogy az a győzelem, amelyet két magyar hadtest aratott az oroszok fölött, sokkal nagyobb volt, mint az első hírek jelentették. A lötkre ment orosz sereg nem négy, hanem hat teljes hadtestből állott, tehát több mint félmillió főnyi ellenség fölött arattak a magyarok kiszámíthatatlan jelentőségű diadalt. A három napos csata még kedden is egész nap tartott, sőt ezen a napon szenvedték az oroszok a legcsúfabb kudarcot. Valóságos katasztrófa szakadt az oroszokra. Az óriási győzelem taktikai értéke főképpen abban áll, hogy a félmillió muszka a magyar csapatok fölényes támadása olyan csapást mért, hogy aligha szedhetik többé össze magukat. A hadvezetés megállapította már azt is, hogy mi idézhetette elő, hogy számbelileg jóval kisebb csapatunk olyan katasztrófális vereséget mérhetett az ellenségre. Ennek oka a magyar-osztrák és az orosz taktika közti különbségben rejlik. Amíg ugyanis a magyar-osztrák csapatok számos ponton igyekeznek az ellenséget támadni, addig az oroszok ragaszkodnak az elavult lépcsőzetes elrendezéshez. A mi csapataink így rendkívül fürgén mozoghatnak, míg a lomha orosz testek egymástól is alig mozdulhatnak. Hivatalos kijelentés szerint a mi csapataink magatartása föltölte áll minden dicsegetnek és az eredmény annál nagyobb, mert a három napos döntő harc előtt seregeinknek rendkívül nehéz terepen kellett fölvonulniuk.

## A világháború legújabb eseményei Egy német hajó hősi vége.

Berlinből táviratozzák: A Magdeburg nevű kis német cirkáló a finn öbölben erős ködben zátonyra jutott. Számos orosz hadihajó ezt az alkalmat arra akarta fölhasználni, hogy a cirkálót elfogja. Mivel ezt elkerülni nem lehetett volna, a legénység a cirkálót a levégőbe röpítette. Egy német torpedónaszád az ellenség tűztelese közben a cirkáló legénységének nagy részét megmentette.

## Antwerpen ostrom előtt. Angol csapatok a kontinensen

Berlinből jelentik: A német csapatok hatalmas gyűrűje Antwerpen felé közeledik. A belgák a német ostromra megtették minden előkészületet. Ugy hírlik hogy Albert király udvarával és a kormánnyal már meg is szökött Antwerpenből.

Berlinből táviratozzák: Anglia eddig ötvenezer főnyi sereget szállított partra részben Belgiumban, részben Franciaországban. Még száztízezer embert küldenek át s így a németek ellen harcoló angol csapatok száma százhatvan ezer lesz.

## Megszűnt a diplomáciai viszony a monarchia és Belgium közt.

Bécsből táviratozzák: Belgiummal a monarchia eddig nem volt háttalpotban. Tegnap a belgiumi magyar osztrák nagykövet hivatalos utasítást kapott, hogy a diplomáciai viszony megszakítását jelentse be a belga külügyminiszternek. Magyarország-Ausztria ezt a lépést azzal indokolja hogy Belgiumban a magyar-osztrák állatvalókat brutalizálták. Nagykövetségünk haladéktalanul eleget tett a parancsnak, aztán elhagyta Belgiumot, amellyel most már hadiállapotban vagyunk.

## Negyven vagon hadifogoly. Belgium bekebelezése

Debrecenből táviratozzák, hogy oda Galiciából negyven vagon orosz hadifoglyot szállítottak. A foglyok közt nyolcvan tiszt és egy tábornok is van.

Berlinből táviratozzák: A Lokalan zeinger s még több lap követeli, hogy Németország Belgiumot teljes egészében bekebelezze be Németországba.

## Nagy német fölvonulás Oroszország ellen.

Berlinből táviratozzák: A német hadsereg a keleti harctéren általános előnyomulásra készül. Oroszország tehát, amelyet eddig főképpen a magyar-osztrák csapatok vertek, a német csapatok szörnyű boszúja előtt áll.

## Német huszárbravúr. Ismét királyi kegyelem.

Berlinből táviratozzák, hogy a német huszárok is megirigyelték magyar fegyvertársaik vakmerő bravurját s Belgiumban fényesen bebizonyították, hogy a huszárnak, még ha német is, nagy a bátorsága. A német huszárok egy kisebb csapata ugyanis belovagolt Charleroi belga városba, amely körülbelül olyan nagy, mint Kanizsa, s ott „Bonne jour” köszöntéssel üdvözölték a lakosságot. A belgák angoloknak nézték őket s nyajusan viszonzták a köszöntést. A német huszárok már a város végeén jártak, mikor a belgák rájöttek tévedésükre, de ekkorra már bottal üthették a bravuros németek nyomát.

Budapestről jelentik: A felsőház a múltkoriban mindazon foglyoknak megkegyelmezett, akik egy évi szabadságvesztés büntetésüket töltötték és hadkötelesek. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király most azoknak is amnesztiát adott, akiknek büntetése az öt évet meg nem haladja. Ezeket rögtön csapattestekhez viszik.



# BELGRÁD OSTROMA.

A miniszterelnökségi sajtóiroda jelentése: Belgrád ostroma nyugodt, csöndes mederben folyik tovább. Zimonyi tüzérségünk és a topesideri vonalon föléllított szerb átegek közt lefolyt heves tüzharok óta Belgrád előtt aránylag nyugalom uralkodik. A zimonyi nehéz átegek nagyobb szünetekben lövik a szerb állásokat, de a tüzeiket mindig a sátrak kezdik. A monitoroknak csak szorványosan volt alkalmuk Belgrádot lövöldözni. Nagyobb harcra néhány napja becsátkoztak, amikor a szerbek egyik őrszázadunkat megtámadták. A Belgrádot ostromló seregek főfigyelmét most arra irányul, hogy a szerbek a zimonyi hidat föl ne robbanthassák. E célból a szerb hadállásokat egész éjjel reflektorokkal világítjuk be. A szerbek minden-éccaka megkísérik a hid tönkretételét, de mindig sikertelenül. A legutóbbi napokban a mi repülőgépeink ismételtén gyönyörű utat tettek meg Belgrád fölött s e közben Szerbia belsejébe is mélyen behatoltak s rendkívül értékes jelentést hoztak a szerb hadállásokról. Belgrád éjjel korom sötétségben van, mert a Száva partján lévő villamosművet a magyar ágyugolyók rombadöntötték. Belgrádban állítólag a vízműtelep sem működik.

## Szétvert néger zászlóaljok.

Berlinből táviratozzák: A franciák gyarmati hadseregük nagy részét is Franciaországba szállították. Némfét járőr-csapatok három zászlóalj néger atonál Verench.usennél teljesen szétverték és megsemmisítették.

## Ferencz József Vilmos császárhoz

Bécsből táviratozzák Ferencz József császár Vilmos néme császárhoz a következő gyönyörű sürgényt küldte: Győzel-mre győztem! Istenveleték van! Velünk és velünk lesz. Legbensőbb szerencsekirályánatam neked, drága bardsom s az ifjú hősöknek, a német trónörökösnek, valamint Rapprecht bajor trónörökösnek és a páratlanul vitéz német hadseregnek Nincs szó, amely kifejezze, mit érek én és mit érek haderőm e történelmi napokban. Szívből szorítja erős kezdet Ferencz József. Ferencz József a német császárnak a Mária Terézia rend nagykeresztjét s Moltke vezérkari főnöknek a Mária Terézia-rend tiszt kerestjét adományozta.

## Szilvát

minden mennyiségben vesz  
Reich Samu pálmkanagyfőzde  
Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

## Képes reklám-bélyegek

nagyválasztékban kaphatók Fischel  
Fülöp. Fia könyv- és papirkereskedésében  
Nagykanizsán.

48674 sz. IV. 1914.

## Hirdetmény.

Az 1914. évi XXVII. t.-cz. 9. §-a értelmében 1914. évi szeptember hó 1-én készletben levő mindenféle égetett szesz folyadék (szesz, pálinka, rum, likőr, cognac, pálinka eszenciák, sörszesz, alkoholt tartalmazó illatszerek, kozmetikus cikkek, gyógyszerek stb.) hektoliterfokozatánál 20 filléres pótdávóval rovandó meg. Ebből a célból tartozik mindenki, aki ilyen folyadékoknak folyó évi szeptember 1-én birtokában van, a készletet az illetékes m. kir. pénzügyőri szakasznál az előírt nyomtatványon s a rovatok kellő kitöltése mellett legkésőbb **f. évi szeptember hó 3-áig** bejelenteni.

A nyomtatvány a pénzügyőri szakaszon kapható s ugyanott adnak kellő felvilágosítást is.

A bejelentés alól föl vannak mentve azok, akik elárulást vagy kimerést gyakorolnak és a birtokukban levő szesz folyadék 10 liternél több tiszta alkoholt nem tartalmaz, a magánosok pedig akkor, ha a birtokukban levő szesz folyadék 5 liternél több tiszta alkoholt nem tartalmaz.

Egy liter tiszta alkoholnak körülbelül 2 liter közönséges pálinka felel meg.

Ugyancsak be kell jelenteni azt az égetett szesz folyadékot is, mely szeptember hó elsején szállítás alatt van. A bejelentést ilyenkor a beszerzőnek kell megtenni az érkezéstől számított 48 óra alatt.

A ki a bejelentést elmulasztja vagy hamis bejelentést ad, súlyos pénzbüntetésnek teszi, ki magát.

M. kir. pénzügyigazgatóság:

Zalaegerszeg, 1914. évi augusztus hó 25. én.

Odor,

m. kir. pénzügyigazgató.

11848

## Pesti Magyar kereskedelmi Bank

nagykanizsai fiók.

A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja módot óhajtván nyújtani ügyfeleinek és a nagyközönségnek, hogy készpénzüket a háboru tartama alatt is teljes biztonság mellett elhelyezhesse, anélkül, hogy betétel felett való rendelkezéseiben a moratorium határozmányai által korlátozva lenne. Elhatározta, hogy új betéteket takarékpénztári könyvecskék ellen, valamint folyószámlákra a legmegtartósebb kamatozás mellett elfogad és e tőkék folyósításánál a moratorium korlátozó intézkedéseinek alkalmazásától eltekint. A betesők tehát ily követelések felett bármikor szabadon rendelkezhetnek és az általuk az új betétekből igényelt összegeket a bankfiók 10.000 koronáig azonnal, 10.000-30.000 koronáig 3 nappal, 30.000-50.000 koronáig 5 nappal és 50.000 koronán felüli összegeket 8 nappal felmondás mellett fizeti vissza.  
Kelt Nagykanizsa 1914. augusztus 17.

## HIREK

**Uj kamarás.** Ofelcsége Szily Kálmán zalaegerszegi nagybirtokos, a vármegye közéletének egyik általános ismertetője és népszerűségnek örvendő vezéréberét cs. és kir. kamarássá nevezte ki. A kiüntetés Szily Kálmánt katonai szolgálatban érte. A vármegyéből már eddig is sokan keresték föl üdvözléssel az új méltóságos urat, aki jelesleg snájdig huszárhadnagy s Nagykanizsán teljesít szolgálatot.

**Francia kormányválság.** Berlinből jelentik, hogy Franciaországban kormányválság volt. A kabinet összetétele nem felelt meg mindenben a francia törekvéseknek és így Viviani miniszterelnök benyújtotta az összminiszterium lemondását. Poincaré elnök úrra öt birta meg kabinet alakításával Külgügyminiszter Delcassé lett, aki Németországnak engesztelhetlen ellensége.

**Hol vannak Károlytók?** Budapestről jelentik: Ráth Endre orsz. képviselő, aki Károlytók Amerikában járt, ma hazaérkezett Budapestre. Elmondta, hogy Károly Mihály gróf és Zlinszky István Bordeauxba vannak internálva.

**Iskolai értesítés.** A polgári iskolában az 1914-15. tanév elején a javító, tantervkülönbözteti- és pótvizsgálatok, az évvégi értesítésben közölt határidőktől eltérőleg a következő sorrendben lesznek megtartva: Aug. hó 31-én délelőtt a fiúisk. I. II. oszt. javító vizsgálat. Aug. 31-én délután a fiu magántanulók javító vizsgálat. Szeptember 1-én délelőtt a leányisk. I és II oszt. javító vizsgálat. Szept. 1-én délután a leány magántanulók javító vizsgálat és tantervkülönbözteti vizsgálat. Szept. hó 2-án délelőtt a fiúisk. III. IV. oszt. javító vizsgálat, délután a fiúisk. tantervkülönbözteti vizsgálat. Szept. hó 3-án délelőtt a leányisk. III. IV. oszt. javító vizsgálat, délután a fiúisk. tanulók pótvizsgálat. Az 1914-15. tanévi beiratások sem fognak az értesítésben közölt napokon megtartatni, mert iskolaépületeink tantermei jelenleg a cs. és kir. tartalekkörház céljaira vannak berendezve. A beiratások idejét, valamint a I. osztályba beiratkozni szándékozók beiratási papjainak kiosztási napját annak idején közölni fogjuk.

**Házasság.** Adlovics Gizus és Hafner Izsó folyó hó 26-án házasságot kötöttek.

**Tűz.** Tegnap délután 3 óra felé tüzoltó síp éles hangja riasztotta fel a Magyar-utca lakosságát A Magyar-utca 56. szám alatt levő Maschancker-féle pajtában égett kevés szalma. A riadalom nagyobb volt, mint maga a veszedelem, mert mire a tüzoltóság a helyszínére érkezett már csak füstölő üszkők jeleztek, hogy tűz volt. Gyermekek játékból keletkezett a tűz, de szerencsére nagy kár nem történt.

**A polgárság védákezik.** Szegedről táviratozzák, hogy a hatóság rendkívül erős polgárvédelmet fog szervezni.

**Lodgett pénzügyés.** Debrecenből táviratozzák, hogy a Debreceni Takarékpénztári hatalmas, gyönyörű palotája teljesen pörpört égett. A kár többi kétszáz ezer koronánál.

**Lovakat ad ki használatra.** A katonaság a lakosságnak bizonyos feltételek mellett. Bővebb felvilágosítást a polgármesteri hivatalban, vagy pedig a katonai ügyosztályban adnak.

**Tilos a szesz.** Budapestről jelentik, hogy Sándor János belügyminiszter megtiltotta, hogy a katonáknak az állomásokon szeszességtaladjenek.

**Zongorajátékra és zeneelméletre** tanít kezdőket és haladókat VI. János utca, a magyar kir. zeneakadémia volt elővendéke, okl. zenetanító Csenger-ut 23.

**Tekintse meg Perki Péter cím- és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.**

Felbőli szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

## WEISZ SOMA

cémentgyár  
Nagykanizsa,  
Interurban Telefon 205.

Janja valódi márványtörmelékéből készült márvány mozaik lapjait, a melyek óriási nyomású motorizemű hidraulikus sajtóval állítatnak elő és motorizemű körszűrőgépen tükörsimáságra csiszolva, a legolcsóbb áron kerülnek eladásra. Legelegánssabb és legtartósabb burkolás konyhák, előszobák és templomokban. Készíték műkölepcsőket, granit terazzo burkolatokat, egyszerű és díszes színezett cementlapokat. Vállalkozom aszfalt és betonjárdák készítésére, csatornázásokra beton átereszek és vasbeton hidak építésére. Cement és márvány mozaik lapokról díszes árjegyzéket ingyenküldök.

Alapítási évi 1887. Városgazda: Mayer Károly.

## Mayer Károly

ruházató, vegytisztító, pláziró és párnázó gyára.  
Nagykanizsa.

Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.  
Fiókuzet Főter Korona szálló épületben  
Telefon szám: 289.

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és áttesztését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi lehneműek mosását a vasalását a legújantósabb árban

Postai megbízások gyorsan és pontosan eszközölköm.

Plissirozás! Gouvrozás!

Tessék a címre ügyelni!

Esetleg meghívásra személyesen is tiszteltem teszem.

## Mayer Klotild

gözmosságára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepe met Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztítására, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantált reformszénelküli gözmosság.

Szíves pártfogást kér  
Mayer Klotild

gözmosságára Hunyadi-u. 19.  
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.  
Kazinczy-utca 8.

Ruharon a kizarva

Figyelmes és gondos munka



Szerkesztőség és Kiadóhivatal  
**NAGYKANIZSA,**  
Bogár-ut 4

Telefon-szám: 78

Hirdetéseket és nyílt teret  
díjtalanul szerinti vesztel  
a kiadóhivatal

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak  
helyben kassza mellett  
Egy évre 1,20 k.  
Félévre 0,60 k.  
Egyes évre 11 k.  
postai szállítással  
Egy évre 1,30 k.  
Félévre 0,65 k.  
Egyes évre 12 k.  
Egyes k 4m 6 fillér

## A németek francia földön. A francia harctérről. Antwerpen ostroma.

A legújabb táviratok ismét a német fegyverek dicsőséges szerepléséről számolnak be. A németek milyen beütjárták már Franciaország szívében s a pesszimisták nem látják már távolnak azt az időt, amikor Vilmos császár csapatai porig alázzák a világ büszke fővárosát, Páris. Belgium halálvergődéséről is érdekes jelentések számolnak be. Napok kérdése csak, hogy az utolsó jelentősebb belga város, Antwerpen, az ideiglenes főváros német kézen legyen. Az alattomos belga lakosság orviamadásokat intéz a németek ellen. Így nem kell csodálkozni, ha a német hadvezetőség sem bánik kegyelmezzel a gyáva ellenséggel. Az utolsó napok eseményei ismét a francia harctérre irányítják figyelmünket. Mintha csak tévversőség volna benne: egyik nap az oroszok, a másodikon a franciák kapnak halálos csapást.

## A németek nagy győzelemei.

(A miniszterelnökségi sajtóiroda közlése.)

Berlin, aug. 28. A főhadiszállásról jelentik a német fegyverek legutóbbi elhatározó nagy győzelméről a következő részleteket: A döntő harc a Cimbriától délnyugatra folyt le, tehát melyen francia földön, ahova a német nyugati hadsereg a fűvonalást követő kilencedik napon jutott el folytonos győzelmek közt Francia földön az ellenség el mindenütt megverték a németek. A franciák teljesen visszavonultak a rendkívül véres csata után. A németek által ejtett "alotások, sebesültek, foglyok, valamint az elvesztett győzelmi jelvények számát megközelítőleg se lehet megállapítani a csatater őviasi kiterjedésénél fogva. A terep, ahol a nagy háború lefolyt, át nem tekinthető erdősség és hegyes vidék. A Sambre, Namur és Maas közti több napos kegyetlen harcban Bülow és Hauen báró tábornokok csapatai nyolc francia és belga hadtestet vertek meg. A franciákat Maubeuge felé üzték, majd a németek megkezdtek Maubeuge város ostromát. Ez a város és vár a Nord francia departementben fekszik már, huszonháromezer lakosa van s virágzó ipará van. Mint erődítés, igen fontos hely. Míg egy csapát a körülvevő városot ostromolta, az alatt Albrecht württembergi herceg csapatai a megvert ellenséget a Semaison túl üldözték s átlettek a Maas folyót. Ezalatt a német trónörökös csapatai elfoglalták az ellenség inegerősített hadállását Longwyndnál, visszavertek egy Werdun felüli erős támadást, aztán a Maas felé haladtak. A bajor trónörökös csapatait viszont az ellenség üldözése közben újabb francia haderők Nancynál megtámadták, de visszaverték. Hóringen tábornok csapatai a Vogeechen délfelé folytatták az ellenség üldözését.

## Elesett a legerősebb francia erőd.

Berlinből táviratozzák: Mamonvillét, a franciák legerősebb sáróerődjét a németek bevették. A franciák remélete nagy, mert látják, hogy a különleges német lövegeknek semmiféle fal nem állhat ellent.

## Epinal mellett.

(A miniszterelnökség közlése) Mezierestől délnyugatra a német csapatok széles arcvonalban átkeltek a Maas folyón és folytonos harcok közt a balszárny kilenc napig tartó csaták után a franciákat Epinaltól keletre visszaverte és győzelmesen nyomul előre. A harcok rettenetesen nehéz, hegyes terepen folytak.

## Szétlőtt belga város.

(A miniszterelnökség közlése) Löwen belga várost a németek teljesen rommá lőtték. Ez azért történt, mert az amsterdami helyőrség megkísérelte kirohanása közben Löwen lakossága nyilván összesség alapján a német katonaságra lőtt a házakból. A németek bosszúja kegyetlen, de teljesen jogosult volt. Újabb jelentések szerint Löwenben rettenetes mérszárlás folyt az árulás miatt. A lakosság földött állásokból sok német katonát lelőtt, míg értelmetlenül tehetők. Mindkét részről rengeteg a halott.

Berlinből táviratozzák: Belgium ideiglenes fővárosának, Antwerpennek az ostromát is megkezdték már a német légihajók. Egy Zeppelin légihajó több bombát dobott a városra, amely explodált a tizenket embert megölt, sok házat rombadöntött. Antwerpenben szörnyű pánik támadt a lakosság menekül.

## Longwy hős ellenállása.

Berlinből táviratozzák: Longwy francia város bámulatos hősiessége állott ellent a német támadásnak. A parancsnok csak akkor adta át a várat, amikor már csak egyetlen használható ágyúja volt. A német trónörökös ezért elismérésül meghagyta a fogságba került parancsnok kardját.

## Belgiumot népfelkelők szállták meg.

Berlinből táviratozzák, hogy a rendes német csapatok zavartalanul vehessenek részt a további harcokban, a belga lakosságból toborozott bandák garázdalkodásainak elnyomására és a hadtápvonalak őrzésére a német hadvezetőség a népfelkelőket vezényelt ki Belgiumot tehát népfelkelő csapatok tartják megszállva. A megszállt országba már teljesen bevezették a német közigazgatást.

## A visszavert angol csapatok.

Berlinből táviratozzák: Asquit angol miniszterelnök az alsóházban hivatalosan is beismerte, hogy a németek French tábornok angol csapatát visszaverték. A vereséget Asquit így adta elő: Az angol csapatok visszavonulása új hadállásba sikerült, de nem jelentéktelen veszteség nélkül. Az angol csapatok nagy szorongatásban voltak, de sikerült magukat kivágnai a németek közül. Asquit fölolvasta French tábornok táviratát, amely szerint az angolok vesztesége 2000 ember volt. Az angol seregek visszavonulása még sem történt olyan simán, mint az angol miniszterelnök mondja, sőt Albion fiait rettenetes vereséget szenvedtek. A Magyar Távirati Iroda erről ezt a jelentést kapta: A nagyvezérkar közli, hogy az angol hadsereget, amelyhez három területi hadosztály csatlakozott, csapataink St-Quentin mellett három felő északra teljesen visszaverték. Az angolokból több ezer foglyot ejtettünk és hét tábori és egy nehéz löveget zsákmányoltunk.

## Nincs segítség a belgáknak.

(A miniszterelnökség jelentése) A belga kormány rendkívül kétségbeesett hangú táviratban kért segítséget Franciaországtól a németek ellen. A francia kormány hivatalosan tudomására hozta a belga kormánynak, hogy segítséget nem küldhet, mert a németek a francia csapatokat is teljesen defenzívára kényszerítették.

## Megint kikaptak a belgák.

(A miniszterelnökségi sajtóiroda közlése.)

Bécsből táviratozzák: Tegnap és tegnapelőtt négy hadosztály Antwerpenből kitért és a Brüsszel irányában levő összekötő német csapatokat megtámadta. Azonban az összekötő csapatok segítségére jött az a sereg, amelyet a németek Antwerpen elzárására hagytak hátra és szörnyű csapást mértek a belgákra. Az ellenség rengeteg foglyot és ágyút hagyott hátra. A belga lakosság majdnem mindenütt részt vett a harcokban, természetesen a németek ellen, miért is a német hadvezetőség a legszigorúbb intézkedéseket lejtette életbe ellenük.



# Az orosz harcterroir.

## Folynak a döntő harcok.

Bécsből táviratozzák: (A miniszterelnökség közlése) A hadszállásról jelentik, hogy szerda óta nagy harcok vannak folyamatosan a mi csapataink és az oroszok közt. A harcok ez idő szerint a Vjatula és a Dnjepper közötti területen folyódnak. Balgáryunk támadásba lépett és győzelmesen nyomul előre.

Budapestől táviratozzák: A lohadis állásról hitelesen jelentik. Az orosz harcterroir több nap óta döntő harcok folynak. Míg az orosz csapataink, amelyek a kránszniki harcban győztek, az oroszokat Lublin felé kergetik, egy másik csapatunk a Bug és a Wipra között szintén ellenséges földön győzelmesen nyomul előre és már elfoglalta a Zamosz körüli orosz területet. Harmadik csapatunk a Keletgaliciába belépő orosz ellenséges sereget tartja sakkban.

# Az oroszok Poroszországban.

Berlinből táviratozzák: Vilmos német császár fájdalmas részvétének adott kifejezést afölött, hogy az ellenséges orosz csapatok benyomultak Kelet-Poroszországba. A császár biztos győzelmi harcra hívja föl keleti Poroszország népét.

# Egy német cirkáló hősiessége.

Berlinből táviratozzák: Az egyik amerikai sziget mellett francia és angol hadihajók megtámadták egy német cirkálót. A cirkáló vérszáj, láthatatlan vakmerőséggel szembeállt a túlszámú ellenséggel, amelynek sorait egy nagy csatahajó elsüllyesztte.

# A mi fiaink.

Egynek, testvéremnek, egnek és vérszertartozónak érezzük magunkat azokkal, akik ereitünk harcolásuk miattunk oltottak legyerve: nek e nemzetnek, népünk királyunk országának, hazájának hatalmas és szövetségesünknek minden katonájával. Milliók és milliók, egymástól mérőföldekre állók és egymást nyelvszerint meg nem értők, olvadtak össze egy végtelenül nagy családba, amely a létét, a jövőjét, a gyűlöletét, a fosztogatást és az állandó fenek ellen, és mégis megnyilatkozott, elnyomhatatlanul megdobbant bennünk a szorosabb közösségnek érzése, mikor egy diadaltól, örömtől lobogó távirat által adott hírt, hogy a mi fiaink, a zala katonák egy része átesett a tüzkerésztségen, résztvett az első csatában. Ide, a távolba átjutott egy hulláma annak a csodálatos izgalmas, fenséges és megborzosító érzésnek, a mikor a katona először érzi a fölötté roppkódó gránátok forróságát és először hallja a golyók süvítését; a szívükhöz csapott az ő élszantságuk, amelylyel az ellenségre rohantak. Mindenütt győzelmesen nyomulnak előre mind a mi csapataink, mind a németeké, s közel van az ő, amikor egyesülve, rettentő erővel suttanak a car katonáira. Az oroszok támadása minden vonalon meghúsítva, visszavetve; a boszuló, megtorló igazság taitán jobban siet, mint ahogy mi azt remeljük.

Megtelnek a gondoktól, aggodástól levert szívek lelkesezéssel, ujjongó reményekkel. Mi is benne vagyunk ezekben a nagy érzésekben, de ezek mellett szinte ünnepi hangulatban gondolunk az orosz földön történt hadi esetre, amelyben a mi fiaink, a mi vereink hősiességével a csaták dicsőségének vérejtekes glóriája. Atesnek bizonyára valamennyien ezen, a más mezőkre, más csapatokba osztottak is, ép olyan bátran ügyesen, szívós e övel, mint azok, akik már löporfűsttől barnultak és az első izgalomtól edzetten mennek tovább előre. De az első igazi diadalmos csatát az oroszok fölött, az első tüzet hadd ünnepejük mint nevezetes napját a városnak, a vidéknek, a honnét a diadalmas küzdők elindultak és a honnét állandóan követték őket az itthonmaradtak szerellettéljes, buzdító gondolatai.

És ez ünnepek új imádsága születik. Adja a Hádak Úra, hogy a diadalok csillagja, amely a mi seregeink fölött felragyogott és azt idegen országok földjén vezeti, min ig velük maradjon: hogy amikor a harcok kibontakozásával a mi fiaink a győzelmek részeseivé lesznek, legyen vejük az acélos akarat, a férfias élszantság és a fegyverek szerencséje, hogy amikor a dicsőség, amelyet ők a hazának, maguknak, ezredüknek szereznek, minél kevesebb fájdalmat követeljen cserébe azoktól, akik itthon maradtak.

# HIREK

## Rendes forgalom a vasúton.

A közönség figyelmébe.

A normális élet lassankint visszatér minden téren. Csapatunk nagy részét elszállították már a harcterroirra s Nagykanizsa utcai a rendes hiárszolgálati külső kezdik felolteni. A normális élet visszatérésének egyik legörvendetesebb jele, hogy a hadiménetrend augusztus végéig fokozatosan véget ér s szeptember elején az a polgári forgalom lép életbe, amely május elejétől volt érvényben, a háború kitöréséig. Tehát az összes személy- és gyorsított személyvonatok az összes vonalakra rendesen fognak közlekedni, kivéve a gyorsvonatokat, amelyeknek járata továbbra is szünetelni fog. Megjegyezzük, hogy a normális forgalmat mártól, szombattól kezdve fokozatosan lejtetik életbe, tehát akik szeptember elejéig akartak utazni, jól tesszik, ha a vasúton érdeklődnek a menetrend változásai iránt. Szeptember elejétől már nem kell külön tudakozni, mert minden vonal — a gyorsvonatok kivételével — rendesen indul és érkezik.

**A megyei nyugdíjalap.** Az alispáni háttal költ. A vármegye törvényhatósági bizottsága 1913. december 9-én tartott rendes közgyűlésén kimondta, hogy 1914. évi megyei pótdótot vet ki a megyei tisztinyugdíjalap folyó kiadásainak lefedezésére, a következő évekre szükséges pótdótot igénybevétele és megfizetése iránt pedig az évi szükségieghet kepeket évenként a háztartási költségvetés megállapítása alkalmával fog határozni. Ezt a véghatározatot a belügyminiszter ur a pénzügyminiszter urral egyetértőleg jóváhagyta. Ennélfogva a megyei tisztinyugdíjalap folyó kiadásainak lefedezésére szükséges megyei pótdótot kiadása szeptember 14-én tartandó rendes közgyűlés tárgysorozatába fel fog vétetni. A pótdótot kiadását megállapító határozat érvényességéhez levesszünk szavazás és a szavazatok jegyzőkönyvével véte e mellett a leadott szavazatok egyszerű többsége szükséges.

**A postaépület teike.** Tekintetes Szerkesztő ur! A Zala aug. 19-ki számában a fenti cím alatt egy nagyon megcsívülésre való felhívás jelent meg, melyben az illetékes tényezők figyelmébe ajánlották a Kazinczy-utcai postaház, illetve annak rendbehozatalát. — A katonaság elvonulása óta 2 hét, a cikk megjelenése óta pedig 10 nap telt el és azóta csak annyi történt, hogy a teike sarkán a Casino-épülettel szemben újabb földcsuszamlás következtében a kerítés egyik része teljesen bedől, és így a Zrínyi utcáról mi sem védjük már a járókelőket, hogy a pince üregébe ne zuhanhassanak. A katonaság ott létalkalmából a kerítés egy részét lebontották és azóta ezen részek szepen el is tűnik. Érdeklődéssel vártam, hogy történik-e valami intézkedés, de a mai napig semmi sem történt. Már azt gondoltam, hogy a mérnöki hivatal hatáskörébe tartozik ennek rendbehozatala és ekkor belenyugodtam volna, hogy 1917-re (talán?) el fog készülni az új kerítés, mert tudvalevőleg a mi mérnökeink igen elvannak

foglaltva hivatalos dolgaikkal. De egy értesíttem, hogy a teike a posta kincstáré és így a rendbehozatal elsősorban is a kincstár és azután a rendőrség kötelessége volna. Ez már nagyon meglepett. Ugy tudom ugyanis, hogy a mi derék főkapitányunk napoként többször elmegy a teike mellett s lehetetlen, hogy észre ne vette volna annak „fendellenes” állapotát. Azt is tudom, hogy a más telektulajdonosokkal szemben igen szigorúan és rövidesen szoktak eljárni, ha hibát észlelnék járdaikon. Ugy látom a kincstár kivétel képez, mert nem hiszem, hogy a főkapitány ur, őnök igazságszeretete és részrehajlatlansága köztérmetes, ne intézkedett volna, ha szabadna. Kérem-tek Szerkesztő ur, a kivételes intézkedések között van-e olyan intézkedés, mely ekkora hanyagságra és nemlétlenségre jogosítja fel a kincstárt, mert méltóképpen sem tudom magamnak az egész dolgot megmagyarázni! Kiváló tisztelettel egy kázinó utcai lakos.

**Zongorajátérra és zenetelméletre** lauit kérdőket és haladókat *Vilányi István*, a magyar kir. zeneakadémia volt növendéke, okt. zenetanító Csenger ut. 23.

**Tekintse meg** *Perkó Péter* cím. és szabafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.

**Szállási Diskant** miskolci gépgyáros cég kitévő könyökszerkezetű és víznyomó borsajtóra, valamint legújabb rovatkolt alumínium kuphengereű szöggeperg felhívjuk olvasóink figyelmét. Némelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth” és „Hegyalja” borsajtók, melynél a régi világból készített prése szentálisan egyesítve van a modern technika vívmányaitval. A szög felső része acél, alsó része faszzerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egyi és 1906. évi nagyváradi, 1907. évi pozsonyi II. mezőgazdasági és az 1904. évi pécsi ország kiállításán a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Felkötő szerkesztő:

Fischel Lajos.

Szerkesztő:

Tóth Zoltán.

# Szilvát

minden mennyiségben vesz

**Reich Samu** pálinkagyőzde, Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

Katonaság által át nem vett

# kenyér

állatok etetésére kisebb és nagyobb mennyiségben olcsó árban kapható

**Klein Vilmos**

pék-mesternél

Nagykanizsa, Pálfi-ut 6. sz. alatt.

Alapítási év 1882.

Büro helyszín: Mayer ruhafestő

# Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüssirozó és gúmbó gyára.

**Nagykanizsa.**

Főüzlet és gyár: Kőlcsey-utca 19. sz.  
Fióközlet Főter Korona szálló épületben  
**Telefon szám: 289.**

Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, katonai egyenruhák vegyileg való tisztítását és átfestését, porolását és vasalását, továbbá az összes háztartási, szállodai ruhák, női és férfi fehéreműek mosását s vasalását a legújatánosabb árban.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

Plüssirozó s! Gouvrozások!

Tessék a címre ügyelni!

Esztleg meghívásra személyesen is tiszteletemet teszem.

# Nagy Ocassio eladás!

**WEISZFELD és FISCHER**

„divatruháza”  
Nagykanizsa, Főter.

Előre haladt idény és óriási raktárunk következtében az összes nyári ujdonságok, u. m.

**kész bluzok, női kabátok, creponok, napernyők**

olcsó áron lesznek e adva. ☞ **Uri szövegek nagy választékban.**



NAGYKANIZSA,  
Sugár-ut 4

Telefon szám: 78

Hirdetéseket és nyílt terep  
díjszámát szeriely vezérl  
a kiadóhivatal

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
helyben kézbesítéssel	
Egy évre	1.20 kár.
Három hónapra	0.90
Félévre	0.70
Egyszerre	0.25
postai szállítással	
Egy évre	1.50 kár.
Három hónapra	1.10
Félévre	0.80
Egyszerre	0.25
Egyes szám 6 fillér	

## A germán félistenek.

Meg kell tanulniuk újra a Niebeluhgok hősi énekét. A Siegfried és Hagen harci bárdja újra ott villog a csatamezőkön s rettenetes erővel sujt le újra azok fejére, akik botorul és elbizakodottan magukra idézték a haragos isten könyörölen teletét. Már a francia földeken jár a féltelmetes germán sereg s vízi zordonul és ellenáthatatlanul büszke Páris városa fölé egy nemzet megbánott önzetét s minden büntető energiáját. Jaj az elbizakodott gall kakasnak! Háromszorosa jaj azoknak, akik lelkiismeretlenül belesodorták Európát ebbe a vérzavarba fűnhődni és vezekelni fognak rettenetesen a párisi börtönvezérek, a gőzre üflett ágensek, akik hitvány, alacsony érdekből a pusztulásnak, a végromlásnak dobták oda s harcba kergettek a békéért sóvárgó népet. Mert a szerencsétlen francia nép irtózott a háborútól. A nagyszlav mocsárból fölszálló görök és mizsánok megmérgezték a latin szellemet, a francia köztársaság elnöke a cár kutyamosója lett s a francia becsületrendet a szérb királygyilkosok melléretüzte. Ennél ocsmányabb gaztettet még alig követett el valaha is államfő. De a megtorlás siet, rohan sebes szárnyakon előre s már ott vagtat valahol a Páris felé vezető országutakon. Nincs hatalom, amely ellene tudna állni a német fegyverek rettenetes erejének. Hasztalan minden vér és erőpazarlás, hiáb jönnek a legvehemesebb francia lendületek, a germán ércfalról vissza kell pattanniuk, mert nincs az az erő, amely átüthetné ezt az emberekből font élősvényt, a vérnek és husnak ezt a hatalmas páncélfokát. Minden csodálatunk, szeretetünk és rajongásunk Németországé. Hatalmas, világraszóló szervezet, amely homlokával az egekhez csapdossa s felkékben ott hordozza az emberiség legdrágább kincsét, a nagy kulturjövő leggyönyörűbb ígérezeit. Azért kellett fegyvert ragadnia, hogy e nagy és szent javakat megvédelmezze, hogy a maga örökkévaló küldetésének utjából előzze a hivatlanokat, a toladokokat, a bombavető nyugateurópai komitácikat. Ezt a komitációs uralmat kellett végre megszüntetni Európában, ezt a türehtetlen francia, orosz, angol pökhendiséget kellett megfektető módon és erővel fészkebe visszaküldeni. Ki kellett huzni hüvelyéből a kardot, hogy lealcázzuk a gonoszságot, a

nagyképűséget, az armáhyt, hogy szétrugjunk végre azon a szemétdombon, keletről, nyugatról, délről és északról, ahol évek óta rothad már az emberiség békeje és nyugalma. Ez a lépés elkerülhetetlen volt, a döntésnek meg kellett történnie, a hosszú elvészés sörvasztó folyamatát el kellett torlaszolni végre, lezár, hogy ez szörnyű véraldozáttal történik, de mi ez az áldozat ahhoz a rengeteg szenvedéshez, és megajlztatás hoz képest, amit a szövetséges birodalmak népeinek, németnek, osztráknak, magyarok eddig egyaránt el kellett szenvedniök. Hála azért Németországnak, hogy a megpróbáltatás súlyos perciben mellett állott, felénk nyújtotta acélkeménysegu baráti jobbát s megkönnyítette elhatározásunkat: a történelmi legnehezebb válsága közepett. Németország az erkölcsi nagyság és emelkedettség ragyogó példáját statuálta, amikor kardot rántott, mert ezt valójuk meg őszintén értünk tette. Ezért nincs ma sem Ausztriában, sem Magyarországon szimpatikusabb nép a germánnál! Még a harcok kezdetén állunk csak, de a vég már ott tükröződik azokban a hideg, acélkék germán szemekben amelyek merően és elszántan tekintenek Páris felé. A hadjárat sorsa meg van pecsételve s a revansláz örülete egy második Szedán felé kergeti a franciákat. Hiába ütlet lóra az orosz cár millió kőzákot, hasztalan küld az angol király hadoszlopokat megszorult szomszédja, büntársa segítségére, mindez már nem mentheti meg a grand armeét. Az ítélet kész, csak végre kell hajtani. S ha Párisban leszünk onnan Szentpétervárra megyünk. S azután megmutatjuk ökleink keménységét az angoloknak is, meg a többi ellenségnek, akik meggondolatlanul ellenünk szövetkeztek. És azután Európa térképét mi csináljuk meg újra, de úgy, hogy ellenségeink évszázadok mulva se juthatnak a közelünkbe. S tudjátok meg ti is magyarok, hogy Germániával azon az úton hajadunk, amely Magyarországot dicsőséghez s hatalomhoz fogja juttatni. De a germán az oroszsal se taktikázik sokat s amint az alábbi lakonikus rövidsegu sürgönyünk jelenti, a németek olyan óriási diadalt arattak a muszka fölött, hogy azt muszka nem heveri ki.

## Oriási csata az orosz harctéren.

Bécsből jelentik: az északi harctéren óriási kiterjedésű terepen hatalmas csata folyik az oroszok és magyar-osztrák seregek közt. Döntésre csak két-három nap mulva kerül sor. Csapataink rettenhetlen hősiességgel küzdenek. A német sereg egy jelentékeny része is harcban áll az oroszokkal s megszállotta Petrokau erődt. Nehány nap mulva eldül, hogy az északi harctéren ki fogja uralni. Csapataink állásából s az eddigi eredményekből a legjobbat jósolhatjuk.

## Az orosz harctér legújabb eseményei.

### Megverték a németek öt orosz hadtestet.

(A miniszterelnökség sajtóosztályának közlése) Berlijnből táviratozzák: A nagyvezérkar közli, hogy a porosz csapatok Vindenburg tábornok vezetésével öt orosz sereget, amely öt hadtestből és három lovashadosztályból állott és amely a Narev folyó irányában nyomult előre, megverték. Az oroszok Gumburg és Artelsburg környékén nyomultak előre s üferte őket a porosz támadás. Az oroszok elkeseredetten védekeztek s a csata három nap, és három éjjel szakadatlanul tartott. Végre a németek fölénybe kerültek s most üdözik az ellenséget, amely fejvesztetten vis zamenekült orosz földre. A németek azonban itt is a nyomukban vannak. Kelet-Poroszország nagy része így megmenekült a betörő ellenséges csapatoktól. A többi orosz csapat helyzete igy tarthatatlan lett Kelet-Poroszországban. A német fegyverek győzelme kiszámíthatatlan nagy jelentőségű.

### Milliók csatája.

A Visztula és a Dnyeszter között olyan csata dúl immár negyedik napja, amilyenhez fogható még nem volt a világ fenállása óta. Négy millió ember áll szemben egymással négyszázkilométeres harcvonalban. Ez a csata hosszú időre el fogja dönteni az északi harctér dolgát. Minden bizodalunk, hős hadseregünké most, amely a zordon orosz vidékeken oroszláhbátorsággal vívja a nemzeti becsület nagy csatáját s már eddig is győztes eredményeket ért el.

### Elesett ezredparancsnok.

Budapestről táviratozzák: Preintreich Gyula kassai ezredparancsnok az orosz harctéren hősi halált halt.

### Az odesszai forradalom.

Budapestről jelentik: Az odesszai forradalom rettenetes gyilkosságba fulladt. A fölázdalt orosz csapatok a tisztjeiket ütösis szálíg lemészárolták, a rendőrfőnököt és a esendőrparancsnokot fölköncölték. A lázadók a városra kitűzték a forradalom vörös lobogóját.

## Döntés előtt.

(A miniszterelnökség közlése.) A főhadiszállásról jelentik: Amennyiben a helyzet máig áttekinthető, hadseregünknek az orosz hadsereg főerejével folytatott nagy küzdelme még nem érett meg a döntésre.

## A világháború legújabb eseményei

### Vilmos német császár Ferenc Józsefhez.

Bécsből táviratozzák: Öfelségét, Ferenc József királyt Vilmos német császár megható távirat kíséretében a Pour le mérite rendjellel büntette ki. Ezt a ritkán adományozott rendjelet 1667-ben alapította Frigyes választófejedelem. Ill. Frigyes Vilmos a rend szabályaiiban kikötötte, hogy a címet csak az ellenség előtt szerzett érdemek jutalmazásául adhatják. Conrad báró vezérkari főnök a német császártól a vaskereszt rendjel első- és második osztályát kapta. Ezt a kitüntetést Ill. Frigyes Vilmos porosz király alapította 1813-ban a napoleoni háborúk alkalmából s első Vilmos ujtította föl 870-ben, a francia háború kezdeté előtt. A rendjelet még eddig csak a francia háborúk hősei kapták. A német császárnak Ferenc Józsefhez intézett sürgönye így szól: Isten megsegjett bennünket eddig. Áldja meg továbbra is közös igazságos ügyünket.

### A francia kormány nyugalomra inti a népet.

Bécsből táviratozzák: A legutóbbi nagy német győzelmek pánikszerű félelmet kellettek egész Franciaországban úgy, hogy a kormány szükségesnek tartotta a pökhatokon megnyugtanni a nemzetet. A francia kormány hivatalos kiáltványa beisméri, hogy a francia csapatok most vesztenek, de azal biztat, hogy a végső győzelem az övék lesz.

### A Lovcsenen.

Szkutariából táviratozzák, hogy az albániai francia küönitmény a montenegrói csapatokhoz csatlakozott s a Lovcsen-hegyre ment harcolni a magyar-osztrák csapatok ellen.



# LEGUJABB.

## Krasznik mellett másodszor is kikapott az orosz.

(A miniszterelnökség közlése) Danki Viktor ovassági tábornoknak újból sikerült Kraszniknál az orosz csapatokat megverni. Ez a második csata csütörtökön kezdődött. Danki tábornok, miután az oroszoknak a niedr-zwisaduzal magánán lévő megerősített hadilábasát hősiességel megsemmisítette, a multkor megvert hat orosz hadosztályt tiz hadosztályát szétverte. Ebben a második csatában ismét dúszakmány jutott a kezükre. Az oroszitól elvett hadianyag értéke százmillióra megy. Csapatunk a menekülő orosz seregből elfogtak egy tábornokot, egy ezredet, három más főisztet, egyven tisztet és körülbelül 2000 embert. A hadifoglyokat, mint csapatunk fényes győzelmeinek ézeifogható bizonysgát, — Magyarországra küldik.

### Elkeseredett francia miniszter

Berlinből sürgönylik: Párisból érkezett jelentések szerint Delcassé, a francia kabinet új külügyminisztere a nagy német győzelmek hírére kijelentette, hogy a franciák teljes leveretést nem tudhatulni. Delcassénak minden okameg van erre a kijelentésre, mert a mostani események előidézéseben nagy része volt.

### A mi helyzetünk kedvező.

(A miniszterelnökség jelentése.) A hadiszállásról hivatalosan jelentik, hogy az augusztus 26-ika óta dúló nagy magyar-osztrák-orosz csata szakadatlanul folyik. A mi csapataink helyzete rendkívül kedvező.

### Eltűnt nagykanizsai állatorvos

(Sajtó tudósítónktól.) Mióta a világháború kitört, rengeteg azoknak a magyar alattvalóknak a száma, akik nyomtalanul eltűntek s azóta semmi hír se érkezik róluk. Ezeket a világraszóló események, az országok kölcönös hadüzenetei külföldön találják ellenséges területen, ahonnan már nem tudják idejkorán visszatérni s most idegen államok foglyai. A sorsuk ezért kelt köztébb aggodalmat hozzátartozóikban, mert éppen azok az állatok tanúsítottak az idegenekkel szemben legnagyobb brutalitást, amelyeknek humanitását, liberális musát, kulturáját legjobban csúszták a jéke aranynapjaiban. Franciaország, Anglia és Belgium népe úgy kégyetlenségek, amilyent az exotikus vidékek vad népeitől produkáltak. Eddig azt hittük, hogy nagykanizsai polgár a mi külföldön maradtak közt. Csak most tűnt ki, hogy nem így van. Egyik szinpatikus földinket, az események világoságos földön találta s azóta nem adott életjelt magáról. Azt se tudjuk, hogy meire jár, életben van e? Nagykanizsa eltűnt polgára: Ellischléger Elemér járási állatorvos. A mult hónap derekán távozott el a városból, hogy a londoni nemzetközi állatorvos kongresszuson résztvegyen. Nagy reménykedéssel indult neki az utnak, mert valamé föltűntést keltő találmányát akarta bemutatni a világ minden részéből egybegyűlt állatorvosoknak. Sokat, nagyon sokat várt ettől a bemutatástól. A mult hónap 26-án Drezdából irt levelet egyik nagykanizsai ismerősének. Ebben azt írta, hogy utban van haza felé meggyerte, hogy rövidesen ismét hirt ad magáról. Azóta több mint egy hónap telt el, de ígértét nem váltotta be. Pedig már augusztus hónap közepe óta is kellett volna lennie. A világháború óriási eseményei közt a kanizsaiak teljesen

### Az angol és német flotta megütközött.

(A miniszterelnökségi sajtóiroda közlése.) Az Északi-tengerben most folyt le az első nagyobb ütközet az angol és német floták közt. Helgoland közelében, tehát a német partok mentén. Az ütközetben három kisebb német hajó elmerült. Angol jelentés szerint az angol hajók közül néhány igen erősen megsérült.

### Menekül az albán fejedelelem

Rómából táviratozzák: Az albán fejedelemtől, mióta a világháború kitört, csak most érkezik hír. Eszerint Vilmos végleg elhagyta Durazsot. A hirt megerősítettek.

megfelekedtek Ellischlégerrel. Eltűnésére aként jöttek rá, hogy a földmivelésügyi minisztérium a napokban valami megbízás végrehajtásával akarta megbizni Ellischlégert, akit persze nem találtak sehol. Valószínűleg a hadüzenet már Londonban érte s az angolok föltartóztatták. Ellischléger sorsáról így a világháború befejezése előtt semmiféle bizonysgose tudhatunk meg.

## MEGNYILIK!

### Barta és Fürst divatnagyrúháza szeptember hó első napjaiban az Első Magyar Biztosító Társaság palotájában.

Ideglenes raktárhelyiség,  
a „Szarvas szálló”  
épületében,  
a Szívós órás mellett,  
a hol legolcsóbban le-  
het vásárolni.

### Százket súlyos sebesült Nagykanizsán.

A nagykanizsai kórházak is megkapták immár részüket a háború sebesülteiből. Tegnap délelben érkezett meg a távirati értesítés, hogy azombatról vasárnapra virradó éjjel 2 óra 30 perckor sebesültek érkeznek Nagykanizsára, az itteni kórházakban való elhelyezés végett. Természetesen minden intézkedést megvettek, hogy a betegeket fölkészülten fogadják. Mielő a megomításra, hogy az összes fiakkerekek a legnagyobb készséggel vállalkoztak arra, hogy a betegeket az állomásról díjtalanul a különféle kórházakba szállítsák. A közönség körében természetesen hamarosan híre terjedt a szállításhoz s éjfélfőán szárazval indult meg a néparadat az állomás felé. Itt Kaiser József állomásfőnök és Meisner Oszkár forgalmi ut, S. János polgármester, Deák főkapitány, dr. Szekeres főorvos, dr. Fischer főügyészhelyettes, gróf Keglevich, dr. Sándor ezredorvos, kórházparancsnok, dr. Pilitz, dr. Hamburger, dr. Neu Hugó, Mikola alezredes, Szily Kálmán es. és kir. kamarás, Détrich Mihály egészségügyi parancsnok, dr. Fodor Oszkár királyi tanácsos és nagy számú közönség várt a sebesültszállító vonatra. Két óra 15 perckor érkezett egy ilyen vonat, de ezen csak könnyű sebesültek voltak s rövid vesztegelés után tovább ment Szombathelyre. A közönség a katonákat eláróította szivarral és cigarettával. A fényárban úszó s szufolóság megtelt pályaudvarra 2 óra 30 perckor gördült be a mi sebesülteinkkel szállító vonat, amely huszonegy kocsiból áll. A csupa nehéz sebesültet hozott. Egy egy kocsi-ban állag nyolc ember volt, valamennyien fekvő betegek. Szállító közben, látszott, minden lehető elkövettek, hogy a sebesültek meg ne érezzék az ut fáradsáimat. Mivel a rendkívül nehéz betegek aludtak akkor, amikor a vonat berobogott velük az állomásra, a katonai hatóság a kórházba szállításukat ma, vasárnap reggeli 9 órára halasztotta. Addig a vasuti kocsiban lesztek.

## HIREK

### A hirmadarak.

A kávéházi stragégák és kávéházi tudósok után megérkeztek a kávéházi hirmadarak is. Az előbbi fajta csak neveltség volt, az utóbbi azonban lelketlen, hazafiatlan, cinikus. Teliszajú emberek, akik fegyvernek, térképnek talán még a szinét se látták soha és akiknek a hadsereggel minden nexusuk az egyetlen *untauglich* szó volt (a „für ewig und immer” piteonnal földiszítve) és akik ezt úgy hordják, olyan büszkén, mint egy Mária Terézia-rendet, mindenféle undorító hazugságokkal teszik per tises. É a leve őt. Gonosz, rossz máju emberek ezek, a l'art pour l'art rossz száság nagymesterei és a csontjuk velejeig hazugok. Bomló agyuk beteges fantáziája rémmeséket kohol és rossz szájuk terjeszti azt. Táviratokról, levelekről hazudoznak, noha tudhatnák, hogy a postai cenzura semmiféle hazugságot nem továbbít. Elképzelt vereségekről suttognak, zászlóaljakat, ezredket, hadtesteket tesznek tönkre, ezredesek tábornokok rakásra hullanak hazugságaiban és sebesültekkel folytatott rémes álbeszélgetéseket koholnak. A napokban szélteben beszéltek, hogy egy nagykanizsai fiatal ember az újvidéki katonakórházban meghalt. Mikor legjobban esküdtek erre a kávéházi hirmadarak, akkor jött a csajádhoz a sürgöny, hogy a „halott” egészen jól érzi magát s repeső szívevel várja édesanyját. A hitvány hirmadarak el sem gondolják, milyen károkat okoznak gyalázatos hazudozáikkal. A jámbor publikum föltétlenül bevesz minden csodabogarat. Hisz elhinné azt is, hogy Párlst tizenkét német gránátos bevette. A kávéházi hirmadarak hazudozása sülyeszti a ládafenekére az ezüst és aranypenzt.

és az ő bomlott fantáziájuk szelleményei okoznak a legtöbb álmotlan, ártalmi ártalmat. De vége az ő garasádkendősöknek. Eltávolították a legszigorúbb törvényt, amely minden riasztó és hazug hí terjesztőjét a legszigorúbb büntőssel bünteti. Tessék tehát vigyázni.

Tizenhárom millió ember fegyverben. A közönséget már régen bántja s kiáncsúlg, hogy mennyi ember állhat ezidőztint az európai háztéren fegyverben. Most egy hiteles kiemelés megföldel a kérdésre. Ezzerint a harcba álló Németországnak, Ausztria Magyarországnak, Angliának, Oroszországnak, Szerbiának, Franciaországnak és Montenegrónak 13 millió 498000 embere van a csataterén.

A hatonák esküje. A most bevonult újoncok, tartalékosok és póttartalékosok ma vasárnap reggel nyolc órakor tették le az esküt a katonai kisgyakorból. Az esküvel megföldel a szerződésüket és büzdíté beszéd köztretében folyt le.

Égő török város. Konstantinápolyból sürgönylik, hogy Dzinapolyban óriási tügyveszt pusztit. Eddig hétszáz háj égett le.

A vasuti menetrend. A Zala megírta, hogy szeptember elsejétől a Dél-vasút minden vonalán éleibe lép a polgári menetrend, amely május elsejétől a háború kitöréséig volt érvényben. Ezenlőre azonban csak a személyvonatok körekekednek, a gyorsvonatok és a gyorsított személyvonatok járata sa továbbra is szünetel. A magyar államvasúton továbbra is a hadimenetrend marad érvényben.

Zongorajátó ra és zeneelméletre tanit kézőket és haladékat Világlát István, a magyar kir. zeneakadémia volt növendéke, okl. zene tanító Csenger ut 23.

Tekintse meg Puskó Péter című és szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14. szám alatt.

Felöltés vezérkésztő:  
Fischel Lajos.

Szerkesztő:  
Tóth Zoltán.

Benzint azonnal szállit

Obelesz Szombathely  
VÖRÖSMARTI UTCA-4

**Horgony-thymol-kenőcs.**  
Könnyebb szerkesztésű, nyitott és zárt sebeknél. A'eg. kor. — 30.

**Horgony-Liniment.** Capsul compos.  
A Horgony-Pain-Expeller pótlóka.  
Fájdalommentes befolyásolás hüvelykénél, rheumánál, kővérségnél stb.  
D'egye: kor. — 30, 1.40, 2.—

**Horgony-vas-albuminat-festvény.**  
Vasanyagsgnál és sáphónál.  
D'egye: kor. 1.40.

Kapható a legjobb gyógyszertárban vagy közvetlenül a készítő helyén.  
Dr. Richter „Az orvay orvoskésztő”, címzett, prágai szerkesztő, Prága, Elisabethstrasse 5.

Mack'féle  
**KAISER-BORAX**

**Előkelő Toalettszer**  
Százener családnak használatban, finomítja és szűri a vizet meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros hál fonban a 15.30k.75 filler Kaiser-Borax Szappan 80T. Tola Szappan 40T. GOTTLOB VOITZ WIEN III. U. Alingyhal Kapható



Nagykanizsa, Sugár-ut 4

# Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Telefon-szám: 78.

Hirdetéseket és nyúlt-teret díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal

Előfizetési árak	
helyben kézbesítve	
Egy évre	1.20 k.
Három hónapra	0.80 k.
Éves árszám	12.00 k.
postai adóval együtt	
Egy évre	1.50 k.
Három hónapra	1.00 k.
Éves árszám	15.00 k.
Egyes szám 6 fillér	

## LEGUJABB. Az élet-halál harc

Amig mi nappal munkáinkal vagyunk elfoglalva, s amig éjjel a nappali fáradalmakat pihenjük ki, odafönt északon közel kétmillió katonának, vérzink, élet-halál harcot vívunk az oroszral. Csütörtök óta nekik nincs pihenés, nincs nappal és éjjel Ott csak harc van. A nap ragyogását elhomályosítja a löporfüst, az éjszakát megvilágítja az ágyuk föllobbanása. Ott nincs üdítő harmat: szárazságtól tikkad minden torok s még sincs szárazság, mert meleg piros eső azzalja a csatater fűvét. Ott északon

nemzetek sorosa dül mostan el. Hogyha Hadur győzelemre segíti a mi fegyvereinket, lábunk előtt fog porig alázkodni az ellenség s megsohasodnak a mi barátaink Európában. Polgártársak! Mirőlünk, a mi hazánkról, ami nemzeti függetlenségünkről döntenek a fent dörgő fegyverek. Ne mulatezzunk, de ne is csüggedjünk a csodás nagyságu órákban. Némán, lélekzetviasszafojtva figyeljünk az óra ütésére. A győzelmi óra nemsokára kongani fog.

## Döntés előtt.

(A Magyar Távirati Iroda jelentése.) A főhadiszállásról jelentik: Az északi harctéren közel vagyunk már a döntéshez. Csapatunk az előeyomulásnál tíz orosz hadosztályt megverték. Lublintól husz kilométerre vagyunk.

## Ujabb győzelmünk az északi harctéren.

(A miniszterelnökség közlése) Hivatalos jelentés, Budapestre érkezett este 7 óra 45 perckor: Az orosz harcintéren az ütközetek változatlan hevességgel folynak. A többszörösen megerősített ellenséges állások dacára Dankl tábornok főtartóztatianul nyomul előre. Dankl tábornok hadseregétől keletre, a Bug és Wieprz közt saját csapataink még augusztus 26-án megkezdték a támadást a Kolm vidékéről szembevonulo erős orosz hadsereg ellen. A kraszniki diadalmas csata után csapataink támadása még hevesebb lett. Zamoscénél, ugyszintén Tomasewtől északra és keletre augusztus 28-án a Balzról is segítséget kaptunk s a többszörös tűz közé vett ellenségre döntő csapást mérünk. Ezekben az ütközetekben, éppugy, mint a krasznikiban, sok ezer foglyot ejtettünk. Kelet-Galiciában csapataink kiváló bravurral és szívóssággal tartják magukat az igen hatalmas ellenséges tuierővel szemben.

## Jó hírek a munkapártban.

Budapestről táviratozzák: Tisza István gróf a munkapártkörben bejelentette, hogy igen jó hírek érkeznek az orosz harctérről. A pártkörben persze nagy örömet keltett a közlés.

## Az orosz fővezér

Bécsből jelentik a Távirati irodának: A cár a most folyó nagy ütközetet megelőzőleg Rennenkampff tábornokot nevezte ki az orosz sereg parancsnokává.

## A világháboru legujabb eseményei

### A nagy napiparancs.

Budapest, aug. 31. A hadsajtószállásról jelentik: Dankl Viktor lövészégi tábornok hadsereg parancsnok, augusztus 26-án a következő hadseregparancsot intézte az alárendelt csapatokhoz:

A hadsereg augusztus 23-án és 24-én a kraszniki, polischnai és goraj csatában lényesen kiállotta a tükeresztiséget. Valamennyi hadtest és csapattal halálmegevető vitézséggel az ellenséggel menekülésszerű visszavonulásra kényszerítette. Eddigi megállapítás szerint 3 század, 24 ágyú és számos géplegyver jutott kezünkbe és 6000-nél több foglyot ejtettünk. Szívübl köszönetet mondok a hadseregnek, szeretve szeretett legfőbb hadurunknak és a hazának teljesített szolgálataikért. De tájdatmas érzés is eltölti lelkünket. Sok bajtársunk esett el a becsület mezején. Reájuk gondolunk e magasras órában. Még sok harc és sok fáradtság áll előttünk. A derék-hadsereg, bizony: vagyok benne, győzni fogja azt. Dankl lövészégi tábornok.

### Harcolunk Angliával az ázsiai vizeken is

A Távirati Iroda jelenti: Pekingből érkezett jelentés szerint az angol flotta Weihaiweiből utrakelt és Hongkong fele siet. Az angol flottának az a célja, hogy az ázsiai vizeken lévő német és magyar-osztrák hadihajókat körülzárja.

### Lemondott a francia főhadvezér.

A Magyar Távirati Irodához érkezett jelentés: Franciaországban óriási az elkeseredés a francia csapatokat ért katasztrófális vereség miatt. Közvélemény Joffre tábornok főhadvezért okolja a szakadatlan kudarcokért. A főhadvezér tegnap beadta lemondását. A hadvezetésben óriási fejtelenség tört ki.

### Háborus célra nincs szén.

Koppenhágából jelentik: Angliában bányász sztrájk tört ki. A welszi bányászok kijelentették, hogy háborus célokra nem termelnek szenet.

### Szerbiában minden csendes

(A miniszterelnökség jelentése.) Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főpökhelyettese jelenti, hogy a déli hadszíntéren az utóbbi időben említésre méltó esemény nem történt.

### Szökevény orosz katonák.

Bécsből táviratozzák: Az orosz katonaság óriási számban szökik át a háboru elől Romániába. Az orosz katonákat a román kormány lefegyverezeti és Bukarestbe szállíttatja.

### Százket sebesült NAGYKANIZSÁN.

(Saját tudósítinktól.) A Zala megírta már, hogy szombaton éjjel százket súlyosan sebesült katonát szállítottak a szerb harctérről Nagykanizsára. A szállítást a máltai lovagrend eszközölte. A vonaton a sebesültek a körülményekhez képest elég jól érezték magukat. — Az ágyakat ugy szerelték fel, hogy azok a vonat rázását ellensúlyozzák. Egy-egy kocsiiban átlag nyolc sebesült részére volt hely. A máltai lovagrend a higiénia minden követelményéről gondoskodott. A folszerelés tökéletesnek mondható. A vonaton a betegetek éppugy kezelték, mint a kórházban. Az egyik kocsi valóságos patika. A másikban műtőasztal van, ugy, hogy operációkat utközben is végezhettek.

A sebesültekkel két orvos és nagyszámu ápoló személyzet jött. A szállítást a máltai lovagrend három tagja gróf Crenneville, gróf Hardegg és gróf Westfal en vezették. Mindhármán történelmi nevek viselői, duszardág mánások s az aranygyapjasrend tagjai. Megindító volt az a gyöngéd figyelmesség, az a fáradságot nem ismerő buzgalom, amelyet a három excellenciás ur a beteg katonák ápolása körül tanusított. Állandóan a betegek körül sürgölődtek s mindenkizez volt egy-egy burditó s vizasztaló szavuk.

A sebesültek kirakását vasárnap déle ött háromnegyed tízkor kezdték meg. Egy-egy társzekerre szalmaszakokkon négy beteget helyeztek el. A szomorú menetet Nagykanizsa közönsége mélyszéges részvétellel fogadta. Az állomástól a kórházakig a közönség eleven kettős sorfala közt haladtak a kocsik. Urinők, egyszerű parasztasszonyok virággal szórták tele a sebesültszállító kocsikat.

A betegek részére annyi eleséget, frissítőt hoztak össze, hogy a katonaság később kénytelen volt megtiltani az átadásukat. Alig maradt szem szárazon, amerre a szomorú menet elhaladt. De a sebesültek elég jókedvűek voltak s nem egy közülök még vizasztalta is a közönségnek. A beszállítás elég simán folyt je s csak a naptól szenvedtek a sebesültek, amely keményen tűzött a szemükbe. Valami kis sátorfélével könnyen meglehetett volna ezen gyötrelmető a betegetek kimélni. A közönség ernyőket, falombokkat tartott fölük, hogy ne szenvedjenek annyit a napsütéstől.

Nyolcvankét katonát a főgimnáziumban lévő tartalék kórházban, huszat pedig a városi közkórházban helyeztek el. Valan ennyinek súlyos az állapota, de remény van rá, hogy a gondos orvosi kezelés kivétel nélkül megmenti őket az életnek. Az orvosok rögtön ápolás s ávtették őket s a lázas munka késő ebédutánig tartott. Ekkorra megenyhült valamennyinek s szenvedése s a boqszületből álló vacsorát val-

## Harmincezer orosz hadifogoly.

Berlinből táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: Az Ortelsburg melletti csatában, amelyben az oroszok iszonyu vereséget szenvedtek, a németek harmincezer hadifoglyot és sok orosz tisztet fogtak el. A németek óriási vehemenciával három oldalról nyomták vissza az ellenséget, akiket így a Mazuri mocsarakba szorítottak. Az oroszok vesztesége halottban, sebesülten is ropant nagy.



mennyien kitűnő étvágygyal fogyasztották el. A legtöbb sebet a katonák karjaik és lábain találták. Sok katonát csak három elléses golyó tudott harcceptelenné tenni. A katonák azt mondják, hogy a golyó, mikor a testbe behatol semmilyen fájdalmat se okoz, s a leg-többen csak az érzés utólag vetik észre, hogy megsebesültek. Az egyik sebesült altiszt érdekesen mondta el a maga esetét:

— Mikor javában folyt az ütközet, éretem, hogy valami bogár féle mászik az alsó láb-száramon. Eleinte mit se törődtem vele, de később annyira zavarított, hogy a kamasszim alá nyultam érte. Amint kezemet visszahúztam, az ujaimról folyt a vér. A bogár szerb golyó volt. Elszállították a sebesült — költöző helyre, ahol kitűnő, hogy még két lövés ért, amelyekről egyáltalán nem tudtam.

A Nagykanizsára szállított katonák túlnyomó része a valjevói diadalmis harcban sebesült meg. Túlnyomó részük ausztriai német, a többi horvát. Magyar csak három van köztük, de ezek se Zala megyéből valók. Le-tragikusabb egy fiatal bécsi önkéntes esete. Ennek a megindítóan fiatal, hamvas arcú legénykének most kellett volna megkerdenie egy éves önkéntesi szolgálatát. Azonban a háború kitörésekor önként beállt a hadseregbe s leghebb vágya volt, hogy a háterre vigyék. Kívánsága teljesült, sőt még mint hős, vissza is tért onnan. A térdebe kapott egy golyót. A seb összközdni kezdett s a boldogtalan fiatal ember azután annyira rosszul lett, hogy meg sem várhatták, míg kórházba érnek vele, hanem a nagykanizsai állomásra megoperálták. Többel metszettek le a megsebesült lábát. Természetesen a műtét előtt anesztizálták s csak a kórházban tudta meg, hogy mi történt vele. Hősből illő féltájjal viseli sorsát.

A sebesültek általában igen jókedvűek s nem frászt, hogy epedve várják felgyógyulásukat, hogy most már az orosz ellen meheszenek. Viszont mi azt kívánjuk, hogy mire felgyógyulnak, az oroszok még igragja se legyen. A sebesültek részére a közönség sok élelmiszer akar bejuttatni a kórházakba, de ezt nem engedik meg. Az orvosok arra, kéri a közönséget, hogy ételnevel helyett, mivel ezzel bőven el vannak látva a katonák, kis fejpárnákat juttassanak a betegek részére, mivel a szalmavánkoson sokat szenvednek. A párnáca-kakat valamennyi kórházban közzönet-tel veszik át és nyilvánosan nyugtatják.

A Nagykanizsára szállított sebesültek kis fejpárnáért könyörögnek. A közönség valószínűleg hamarosan összeadja a szükséges ennyiséget. Enyhítsünk az értünk vívott harcokban megsebesült katonák nagy szenvedésein.

# HIREK

## Sebesült nagykanizsai katonák.

Hála a sorsnak, a háború borzalmai eddig megkímélték a nagykanizsai csapatokat. Katonáink már sok nagy ütközetben vettek részt. Az északit harcúterem eddig két nagykanizsai tiszt sebesült meg, de az ő sérülései is könnyebb természetűek. Az egyik sebesültünk Barta József dr. budapesti ügyvéd a kanizsai 48-ik ezred hadnagya, dr. Rotschild Samu nagykanizsai ügyvéd fia, a másik Benicz Ferenc budapesti törvényszéki jegyző, számlós, Eperjesy Gábornak, a Zala hírlapkiadó r. t. elsőkének unokaöccse. A két sebesültet a budapesti helyőrségi kórházban ápolják. Im-már hivatalosan is megcáfolták azt a rémhírt, hogy Sipnyewszky ezredes sebesülten orosz fogságba került, Treiber százados pedig elesett volna.

## Kispárnákat a sebesülteknek!

A Nagykanizsán elhelyezett 102 sebesült katonát az ismeretes laktanyai ágyak várták: Keményre töltött szalmavánkos és ugyanolyan fejpárnák. — A harc mezején feküdték ők már primitívebb ágyon is, de a kezelő-orvosok véleménye szerint most igen jó volna, ha puha kis tollpárnát kapnának a kemény szalmavánkosra. A kényelmes fekvést megérdemltek derék katonáink s még gyógyuláskor is elősegítené az. Igen sok háznál akad egy-egy heverő kapricpárna s nem hiszünk, hogy valaki sajnálna szenvedő vitézeinkről egy ilyen kis jótéteményt. Vigyék a vánkoslakat a polgári iskola tanári szobájába, ahol azokat összegyűjtik és átadják a kezelő orvosoknak a sebesült köztölt leendő kiosztás végett. De a párnákat a katonai kórházakban is átveszik.

## Nagykanizsa hölgyei munkában.

A polgári leányiskolában még mindig serényen folyik a munka. Az egyre-másra érkező fehérneműeket összegyűjtik, a szükséges javításokat elvégzik, s azután elszállítják Stern Sándornak, ahol mindent újolag kimosnak és kivassálnak. Hetek óta szakadatlanul folyik ott a mosás és vasalás, az egész család ezzel fáradozik. Innen kerül azután minden holmi a Vörös Kereszt kezelésében levő kórházakba, de szükség szerint a katonai tartalékkórházakba is. A csütörtökön átvonult vonat sok sebesültje kapott az állomáson friss tiszta inget ezekből. A gyűjtés eredményének végleges statisztikáját ma még lehetetlen összeállítani, mert naponta igen sok holmi érkezik még s a gyűjtés egyelőre nem szándékoznak befejezni. Mint pozitívumot eddig csak annyit lehetett megállapítani, hogy augusztus 28-ig, a következő anyag állt javítás, kimosás és vasalás után átadásra készen: 520 ing, 510 alsónadrág, 640 zsebkendő, 504 pár harisnya, 16 trikó, 335 törülköző, 112 lepedő, 162 vánkoshuzat, 16 paplanhuzat, 255 háromszögű kendő, 500 seblótt, 36 pohártörő, 36 szalvéta, 1 ábrasz és 10 reggeli köntös. Roppant nagy anyag van azonban még mindig munkában s a gyűjtés lakadatlanul folyik, úgy hogy a végleges eredmény hasonlíthatatlanul nagyobb lesz. Ez a rengeteg munka természetesen csak azért készülhetett el, mert a kislányokon kívül számos derék uriaszony dolgozott, — sőt sokan haza is vittek magukkal munkát. Hogy ez az akció mennyire helyes és üdvös, mutatja az is, hogy a székesfehérváros polgármestere, dr. Bárczy István ugyanilyen mozgalomra hívja fel a lapok útján Budapest közönségét.

## Ujságot a sebesült katonáknak.

A Nagykanizsán ápolat sebesültek részére újságokat kérnek a kórházak. Azok a katonák, akik tevékeny részesei voltak a most folyó nagy eseményeknek, ha az ellenség fegyvere egyidőre harcceptelenné tette is őket, fokozott érdeklődéssel vannak a világháború történései iránt. A betegségük szenvedéseit enyhíti, a kényeszerű télenység unalmát osztatja, ha újság-olvasással terelődik el figyelmük a maguk-bajáról. Mindenki jót tesz velük, aki nekik újságot juttat. Mivel sok közöttük a nemzeti ségi lökép német nyelvű újságokat kérnek. A figyelmes emberbarátokat arra kérjük, hogy kiolvasott lapjaikat, különösen a német nyelvűeket ne dobják el, hanem juttassák a kórházba, vagy a Zala szerkesztőségébe, hogy mi ad-hassuk át.

A postapalota telkének korré-  
tése. Panaszos levelek alapján a Zala megem-  
lítetté, hogy a postapalota telkének környéke  
milyen veszedelemes állapotba került. A kerítés  
több helyen ledűlt s a csatorna beomlásával fe-  
nyegtet. A rendőrség dícséretre méltó gyors-  
sággal intézkedett s fölívta a postakincstári  
hogy a hiányosságokat záros határidőn belül  
reparálja.

Szilágyi Diskant miskolci gép-  
gyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víz-  
nyomású borsajtóra, valamint legújabb rovát-  
kolt alumínium kuphengerű szőlőgépre felhív-  
juk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen  
a cég által feltalált és készített „Kossuth” és  
„Hegyalja” borsajtók, melynek a régi világ  
fából készített prése zseniálisan egyesítve van  
a modern technika vívmányaival. A sajtók felső  
része acél, alsó része faszekeret. Ezzel fogva  
a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel,  
hanem csak a fával, ami a must színeit, ízét,  
zamatját nem befolyásolja. A törkölt sem kell  
összevagdálni, hanem kisebb darabokban is  
ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az  
1902. évi egri az 1906. évi nagyváradi, 1907.  
évi pozsonyi II. mezőgazdasági és az 1904.  
évi pécsi ország kiállításán a cég borsajtói első  
díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. — A  
cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érde-  
klődőnek megküldi.

Zongorajátékra és zeneelméletre  
tanít kezdőket és haladókat *Villányi István*, a  
magyar kir. zeneakadémia volt növendéke,  
okl. zeneitanító Csenger-ut 23.

Tekintse meg *Perkó Péter* cím- és  
szobafestő modern mintáit, Zárda-utca 14.  
szám alatt.

Elvesztett egy nyúlós karkötő arany-  
szálal f. hó. 29-án este 9. 10. óra között a  
kanizsai körzón elvesztett Kérlek a becsületes  
megtaláló, hogy azt a rendőrségnél adja le, hol  
is illő jutalomban részesül.

Url család gyermekei az ideit  
tanévre teljes ellátást nyerhetnek.

Bővebbet *Fischel Fülöp Fia* könyvke-  
reskedésében Nagykanizsán.

Felolós szerkesztő:	Szerkesztő:
Fischel Lajos.	Tóth Zoltán.

## Oroszország, Szerbia és Európa

# háboru térképe

különféle kiadásokban kaphatók  
**FISCHEL FÜLÖP FIA**  
:: könyvkereskedésében ::  
**NAGYKANIZSÁN.**

**Gyümölcsseczel**  
literje 20 filléért kapható  
**Kengyelnél,**  
Rákóczy-utca 23. sarokház.  
Ugyanottan egy 3 éves **VIZSLA** eladó.

**Szilvát**  
mindegy mennyiségben vesz  
**Reich Samu pálinkanagyfőzde**  
Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

A legelegánsabb  
**Vászon cipők és Sandalok**  
urak, hölgyek és gyermekek részére  
továbbá mindenfajta cipőárak leg-  
jobb minőségben.  
**Miltényi Sándor és Fia**  
cipőáruházában  
Nagykanizsa, Pótlon, a város palotájában  
Mérték után készitünk mindenfajta cipőárat

Alapítva 1882. Zsigmond + Mayer ruhafestők.  
**Mayer Károly**  
ruhafestő, vegytisztító, pliszírozó és gémoszó gyártó.  
**Nagykanizsa.**  
Főüzlet és gyár: Kölcsey-utca 19. sz.  
Fiókuzet Főter Korona szálló épületben  
Telefon szám: 289.  
Elvállalok mindenféle női és férfi ruhák, ka-  
tonai egyenruhák vegyileg való tisztítását  
és átfestését, porolását és vasalását, továbbá  
az összes háztartási, szállodai ruhák, női és  
férfi fehérneműk mosását s vasalását a  
legújanyosabb ábrán  
Postai megbízásokat gyorsan és pontosan  
eszközölöm.  
Pliszírozás! Gouvrirozás!  
Tessék a címre ügyelni!  
Esetleg meghívásra személyesen is tiszte-  
letemet teszem.

**Pesti Magyar kereskedelmi Bank**  
nagykanizsai fiók.  
A pesti magyar kereskedelmi bank  
nagykanizsai fiókjának módot öhajtván nyuj-  
tani ügyfeleinek és a nagyközönségnek, hogy  
kézpénztörkéit a háború tartama alatt is  
teljes biztonság mellett elhelyezhesse, —  
anélkül, hogy betétei felett való ren-  
delkezéseiben a moratorium hatá-  
rozmányai által korlátozva lenne,  
elhatározta, hogy új betéteket takarékpénz-  
ári könyvecskék ellen, valamint folyószám-  
lára a legmértányosabb kamatozás mellett  
elfogad és e tőkék folyótásánál a mora-  
torium korlátozó intézkedéseinek al-  
kalmazásától eltekint. A betevők tehát  
ily követelések felett bármikor szabadon  
rendelkezhettek és az általuk az új beté-  
tekből igényelt összegeket a bankfiók  
10.000 koronáig azonnal.  
10.000 — 30.000 koronáig 3 napi  
30.000 — 50.000 koronáig 5 napi és  
50.000 koronán felüli összegeket 8 napi  
felmondás mellett fizeti vissza.  
Kelt Nagykanizsa, 1914. augusztus 17.

1902-ik országos kiállítás, Eger: 1-ös díj, díszoklevél és aranyérem.  
**BORSAJTÓK.**  
Legújabb rendszerű könyök szerkezetű :: ::  
„KOSSUTH”, „HEGYALJA”, „MARBILLE” és „ACÉL-ORSZÁG” a  
magyar börttermelők legkedveltebb borsajtói.  
Legújabb rendszerű víznyomású hidraulikus  
kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préselethez.  
**Sajtóink főelőnye:** A must seholsem érint-  
kezik vasrészekkel! —  
Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly  
egy darabban és könnyen kivehető! Egy  
ember által könnyen kezelhető!  
**Szőlőzúzók és bogyzók.**  
Legújabb alumínium kuphengerű szőlőzúzó gépek  
**Arjegyzék ingyen.**  
**SZILÁGYI és DISKANT**  
GÉPGYÁRA, MISKOLCZON.  
1907. évi pécsi kiállítás aranyérem és díszoklevél.  
1902-ik országos gazdasági kiállítás, Pozsony: 3-ös díj, aranyérem.